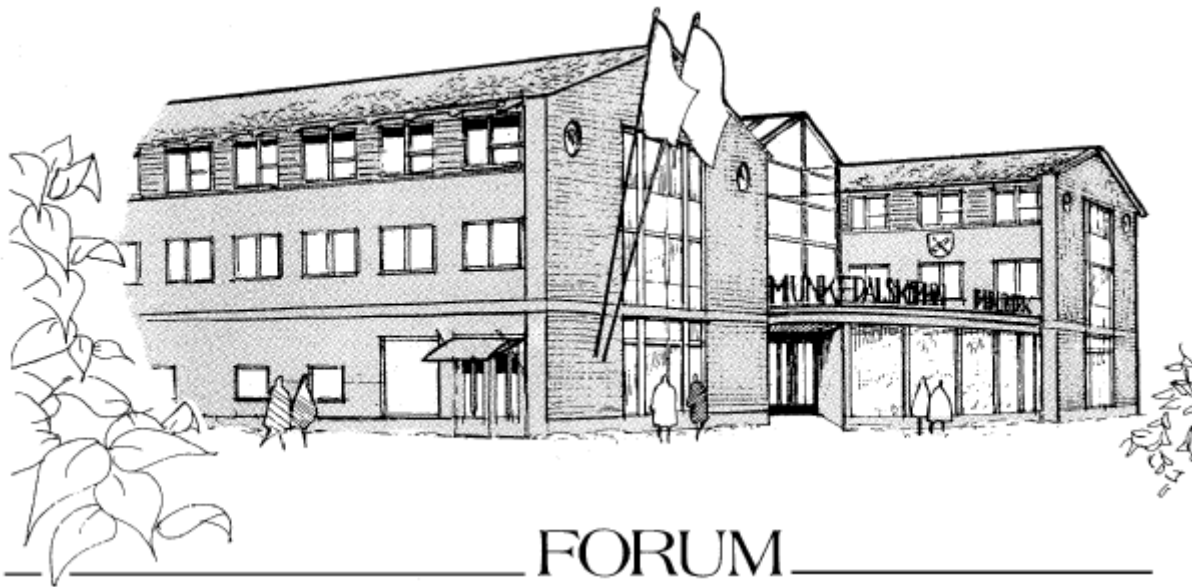

Munkedals
Kommun

**Kommunfullmäktige
2022-03-28**

*Kommunfullmäktiges sammanträde kan
följas via webbsändning på Munkedal.se.*

Munkedals
Kommun

Munkedals Kommuns värdegrund

**All kommunal verksamhet i Munkedals kommun
skall utgå ifrån alla människors lika värde**

Vårt uppdrag är att

- möta alla med respekt och eftertanke
- stödja människors strävan efter ett gott och tryggt liv
- göra mesta möjliga nytta för våra brukare
- arbeta för öppenhet, mångfald och tolerans
- samarbeta för att nå goda resultat

Det här gör vi genom att

- se till att god etik råder i alla sorters möten
- utgå från att alla människor vill och kan ta ansvar för sina liv
- alltid söka lösningar som stödjer och utvecklar invånare och verksamheter
- visa respekt för varandras arbete och professionalitet
- underlätta varandras arbete

MUNKEDALS KOMMUN

Kommunfullmäktige

Mandattid: 2018-10-15 - 2022-10-14

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Matheus Enholm	0700-852696	1. Runa Pasanen	
Heikki Klaavuniemi	0700-824200		
Jan Peterson			
Peter Andersson	0703-988 806		
Christer Börjesson	0524-81001		
Tony Hansson	072-565 25 24		
Mathias Johansson	070-3134965		
Linn Hermansson	072-23 23 210		
Bo Ericsson	0705-298125		

MODERATERNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Ann-Sofie Alm	072-212 31 78	1. Henrik Palm	
Jan Hognert	0524-23480	2. Linda Wighed	
Ausra Karlsson	070-553 10 31	3. Glenn Hammarström	
Gunnar Fredriksson	076-3397251	4. Camilla Espenkrona	
Martin Svenberg Rödin	070-222 37 47		
Ulla Gustafsson	076-826 62 51		
Johnny Ernflykt			

LIBERALERNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Göran Nyberg	076-1452448	1. Anna Höglind	073-1815267
Karin Blomstrand	070-565 00 58		

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Liza Kettil	0761-749 300	1. Håkan Bergqvist	070-513 19 37
Rolf Berg	070-623 11 11	2. Yvonne Martinsson	0705-48 47 32
Maria Sundell	0524-10811	3. Inger Orsbeck	
Per-Arne Brink	070-324 38 75	4. Sten-Ova Niklasson	
Regina Johansson	073-903 65 88		
Caritha Jacobsson	070-380 44 65		
Pia Hässlebräcke	0524-30058		
Jenny Jansson	0735-273 122		

CENTERPARTIET

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Christer Nilsson	0524-32002	1. Helena Hansson	0524-41011
Karl-Anders Andersson	070-535 04 37	2. Lovisa Svensson	0725-488 488
Lars-Göran Sunesson	0524-81171		
Carina Thorstensson	070-391 16 17		

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Fredrik Olsson	073-8504700	1. Olle Olsson	070-641 17 07
Rolf Jacobsson		2. Nina Andersson	0524-31076

VÄNSTERPARTIET

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Malin Svedjenäs		1. Iréne Barfoot Ekelund	0524-71118
Ove Göransson	0524-71170	2. Tiina Hemberg	

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamöter	Telefon	Ersättare	Telefon
Hans-Joachim Isenheim	073-80 00 533	1. Nina Isenheim	0524-13674
		2. Ellen Werenskiöld-Solberg	072-540 30 22

Kallelse/underrättelse

Rubrik	Kommunfullmäktige
Tid:	måndagen den 28 mars 2022 kl 17:00
Plats:	Sporren på Utvecklingscentrum Munkedal
Justeringsdatum:	2022-03-31
Justeringsperson:	
Ordförande:	Heikki Klaavuniemi (SD)
Sekreterare:	Fredrick Göthberg

Nr	Ärende	Sida
1.	Val av justerare Dnr 2022-000078	-
2.	Överföringsledning Tungenäset Dnr 2021-000237	7
3.	Klimat- och miljöstrategi Dnr 2020-000233	64
4.	Svar på ny motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet Dnr 2021-000224	80
5.	Ombudsinstruktion 2021 - Vadholmen Dnr 2022-000080	87
6.	Ombudsinstruktion 2021 - Rambo AB Dnr 2022-000081	95
7.	Ombudsinstruktion 2021 - Munkbo AB Dnr 2022-000082	119
8.	Ombudsinstruktion 2021 - Dingle industrilokaler AB Dnr 2022-000083	143

9.	Ombudsinstruktion 2021 - Munkedal Vatten AB Dnr 2022-000085	148
10.	Ombudsinstruktion 2021 - Hyresrättsföreningen Grönskan, Riksbyggen Dnr 2022-000084	188
11.	Styrdokument för Munkedal Vatten AB och Västvatten AB Dnr 2020-000295	214
12.	Kommunalt partistöd 2022 - Kristdemokraterna Munkedal Dnr 2022-000075	260
13.	Kommunalt partistöd 2022 - Centerpartiet Munkedal Dnr 2022-000087	265
14.	Kommunalt partistöd 2022 - Sverigedemokraterna Munkedal Dnr 2022-000067	271

Överföringsledning Tungenäset

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-28 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med en minoritetsåterremiss med följande återremissyrkande:

Att utreda alternativ till att skjuta till ytterligare 9 miljoner kr för att färdigställa överföringsledning eller att alternativt stanna vid Bergsvik och vad det skulle kosta att ha en lokal lösning för avlopp i Gårvik.

Västvatten AB redovisar sina svar på de frågeställningar som framfördes på fullmäktigemötet i bilaga. Svaret utgår från SWECO:s VA-utredning som godkändes av kommunfullmäktige 2016-06-08.

Sammanfattningsvis innebär svaret att:

* Frågan om tvångsanslutning av fastigheter till kommunal VA-anläggning tolkas som kopplad till lagrådsremissen "Vägar till hållbara vattentjänster". I nuläget är det omöjligt att förutse hur den slutliga lagändringen kommer att se ut och hur den kommer att påverka Länsstyrelsens bedömning inför antagande av en ny detaljplan.

* Ett lokalt avloppsreningsverk bedöms öka projektkostnaden med minst 12–14 miljoner kr. Till detta kommer kostnader för utloppsledning, eventuell kväverening samt tillståndsprocess. Ökade årliga driftkostnader tillkommer.

* Munkedals avloppsreningsverk har en belastning på 4000 pe (personekvivalenter) och är dimensionerat för 6800 pe. Tungenäset

tillför ca 1100 pe vilket ryms inom befintligt verk. Tillskottsvatten (regnvatten) som kommer till verket är en stor belastning.

* Kostnadsökningen med 18 Mkr för överföringsledningen är skillnaden mellan bedömd kostnad år 2017 och detaljerad kostnadsberäkning år 2021.

* De tre områdena Bergsvik, Västra Gårvik och Östra Gårvik omfattar så många fastigheter och fastigheter som ligger så tätt att områdena är att betrakta som "ett större sammanhang" enligt Vattentjänstlagens §6. Därför krävs en gemensam lösning i kommunal regi och att ett kommunalt verksamhetsområde upprättas.

* Kommunalt VA är en förutsättning för att möjliggöra ny bebyggelse genom nya detaljplaner såsom Gårvik Lökeberg (pågående).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-07

Remissvar västvatten

Rapport SWECO

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeten för projektet Överföringsledning Tungenäset till 46,1 miljoner kr.

Kommunfullmäktige beslutar att utöka investeringsbudgeten år 2022 med 9,6 miljoner kronor för projektet Överföringsledning Tungenäset. Resterande 8,4 miljoner kr hanteras i budget för år 2023.

Yrkande

Mathias Johansson (SD):

Avslag

Jan Hognert (M), Liza Kettil (S), Helena Hansson (S); Christoffer Rungberg (M):

Bifall till förvaltningens förslag

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och avslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeten för projektet Överföringsledning Tungenäset till 46,1 miljoner kr.

Kommunfullmäktige beslutar att utöka investeringsbudgeten år 2022 med 9,6 miljoner kronor för projektet Överföringsledning Tungenäset. Resterande 8,4 miljoner kr hanteras i budget för år 2023.

Reservation/Protokollsanteckning

Reservation från SD-gruppen: Louise Skaarnes, Anders Persson och Mathias Johansson

Rolf Jacobsson (KD) avvek under punkten och deltog inte i beslutet.

Diarienummer: 2021-000237

Datum: 2022-03-07

TJÄNSTESKRIVELSE

Åke B Lindström
Senior advisor
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Överföringsledning Tungenäset

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa budgeten för projektet Överföringsledning Tungenäset till 46,1 miljoner kr.

Kommunfullmäktige beslutar att utöka investeringsbudgeten år 2022 med 9,6 miljoner kronor för projektet Överföringsledning Tungenäset. Resterande 8,4 Mkr hanteras i budget för år 2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-02-28 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med en minoritetsåterremiss med följande återremissyrkande:

Att utreda alternativ till att skjuta till ytterligare 9 miljoner kr för att färdigställa överföringsledning eller att alternativt stanna vid Bergsvik och vad det skulle kosta att ha en lokal lösning för avlopp i Gårvik.

Västvatten AB redovisar sina svar på de frågeställningar som framfördes på fullmäktigemötet i [bilaga](#). Svaret utgår från SWECO:s VA-utredning som godkändes av kommunfullmäktige 2016-06-08.

Sammanfattningsvis innebär svaret att:

- Frågan om tvångsanslutning av fastigheter till kommunal VA-anläggning tolkas som kopplad till lagrådsremissen "Vägar till hållbara vattentjänster". I nuläget är det omöjligt att förutse hur den slutliga lagändringen kommer att se ut och hur den kommer att påverka Länsstyrelsens bedömning inför antagande av en ny detaljplan.
- Ett lokalt avloppsreningsverk bedöms öka projektkostnaden med minst 12-14 Mkr. Till detta kommer kostnader för utloppsledning, eventuell kväverening samt tillståndsprocess. Ökade årliga driftkostnader tillkommer.
- Munkedals avloppsreningsverk har en belastning på 4000 pe (personekvivalenter) och är dimensionerat för 6800 pe. Tungenäset

tillför ca 1100 pe vilket ryms inom befintligt verk. Tillskottsvatten (regnvatten) som kommer till verket är en stor belastning.

- Kostnadsökningen med 18 Mkr för överföringsledningen är skillnaden mellan bedömd kostnad år 2017 och detaljerad kostnadsberäkning år 2021.
- De tre områdena Bergsvik, Västra Gårvik och Östra Gårvik omfattar så många fastigheter och fastigheter som ligger så tätt att områdena är att betrakta som "ett större sammanhang" enligt Vattentjänstlagens §6. Därför krävs en gemensam lösning i kommunal regi och att ett kommunalt verksamhetsområde upprättas.
- Kommunalt VA är en förutsättning för att möjliggöra ny bebyggelse genom nya detaljplaner såsom Gårvik Lökeberg (pågående).

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Investeringsbudgeten för projektet Överföringsledning Tungenäset behöver utökas med 18 Mkr till totalt 46,1 Mkr. Utökningen föreslås fördelas med 9,6 Mkr år 2022 och 8,4 Mkr i budget för år 2023

Kapitalkostnaden för skattekollektivet ökar med ca 600 tkr/år.

Framtida åtgärder för att möta ökade och nya krav på avloppsrening kan vidtas på ett avloppsreningsverk.

Miljö

Överföringsledningen innebär att spillvatten renas i befintligt avloppsreningsverk i Munkedal. Känsliga naturområden på Tungenäset påverkas inte av spillvatten från ökad bebyggelse i nya detaljplanelagda områden.

Åke B Lindström
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet skickas till:

Munkedals Vatten AB, För kännedom

Västvatten AB, För kännedom

Bertil Andersson, Ekonomiavdelningen, för handläggning

Samhällsbyggnadsförvaltningen för kännedom

Handläggare:
Mikael Svensson
0522-63 88 31
mikael.svensson@vastvatten.se

KS
Munkedal

Remissvar

Överföringsledning Tungenäset

Ärendet angående ökade kostnader för överföringsledningen på Tungenäset har varit i KS (2022-01-17) och KF (2022-02-28). I KF blev det en återremiss som lyder:

”Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med en minoritetsåterremiss med följande återremissyrkande:

Att utreda alternativ till att skjuta till ytterligare 9 miljoner kr för att färdigställa överföringsledning eller att alternativt stanna vid Bergsvik och vad det skulle kosta att ha en lokal lösning för avlopp i Gårvik”

Kommentarer och frågor ställd på KF har antecknats och besvaras nedan tillsammans med återremissvaret.

Förutsättningar och tidigare beslut

Under KF 2022-02-28 efterfrågades mer kunskap om olika alternativ – allsidig utredning. KF har tidigare beslutat om sådana utredningar vid två tillfällen och godkänt dessa:

2008

Från Tjänsteskrivelse Dnr:KS 2013-388, 389:

”Kommunfullmäktiges beslut 2008 om att satsa på överföringsledningarna baserades på en va-utredning daterad 2008-01-06. Denna utredning konstaterar att lösningar i Bergsvik och Gårvik med enskilda, gemensamma privata eller lokala kommunala avloppslösningar är svåra att genomföra, av olika skäl. Dessa lösningar innebär inte en lösning på problemet med dricksvatten med bristfällig kvalitet eller kvantitet.”

2015-2016

Kommunfullmäktige beslutade 2015-04-29 §§ 20 och 21 att återremittera ärendet med motivering ”att kommunstyrelsen ska utreda lokala kommunala lösningar på vatten och avlopp” för detaljplanerna på Tungenäset.

Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-08 (med Swecos VA-utredning som underlag)

- att godkänna VA-utredningen för Tungenäset

- att överföringsledningar mellan Faleby och Gårvik byggs ut – skälet är att överföringsledningar är ekonomiskt och driftsmässigt överlägset lokala lösningar.
- att ge Munkedal Vatten i uppdrag att redovisa hur överföringsledningen skall finansieras och hur det påverkar VA-taxorna

Kommunfullmäktige beslutade 2017-02-08

- Finansieringsalternativ 1a som innebär en helt skattefinansierad överföringsledning, ökning av anläggningsavgiften samt höjning av bruksavgiften

Som en förutsättning för detta remissvar ligger Swecos VA-utredning för Tungenäset som godkändes av KF 2016-06-08. Föreläggningvis kallad ”VA-utredningen”

Lokala lösningar

En förutsättning för VA-utredningen (kap 3.1) är att det är tre detaljplaneområden på Tungenäset som omfattas – Bergsvik, Västra Gårvik och Östra Gårvik. Hela området styrs därmed av §6 Vattentjänstlagen då det bör betraktas som ”ett större sammanhang”, föreläggningvis kallat § 6-område. Det krävs därför en gemensam lösning i kommunal regi och att ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp upprättas.

När Munkedal Vatten fick i uppdrag (Dnr:KS 2013-388, 389) att utföra VA-utredningen gavs förutsättningen – ”Eftersom det, oavsett lösning, ska vara en allmän anläggning”.

Vid en kontroll med Samhällsbyggnadsförvaltningen 2022-03-02 angav handläggare att: *Utbyggnation av kommunalt avlopp är en förutsättning för att vi ska genom detaljplaner kunna möjliggöra för ny bebyggelse i Gårvik, Bergsvik och Munkedals hamn. Detaljplanerna för Lökeberg och Bergsvik kommer inte kunna genomföras utan ett beslut att ta fram kommunalt avlopp.*

Även om kommunen inte skulle planlägga borde dessa områdens storlek och närhet till skyddade/känsliga områden uppfylla kriterierna för ett § 6-område.

En fråga som togs upp på KF 2022-02-28 var att det inte snart längre går att tvångsansluta fastigheter. Denna fråga tolkar vi som att den gäller den nu inlämnade lagrådsremissen (utkast till lag) benämnd ”Vägar till hållbara vattentjänster”.

Svenskt Vatten skriver att remissen innebär bland annat: *”ett långtgående ansvar kommunerna får för att bedöma behovet av en allmän Va-anläggning och om det är lämpligt med enskilda anläggningar som ett alternativ. Denna utredningsbörda och de*

ökade kraven på samråd kommer att vara kostnadsdrivande samtidigt som det kommunala ansvaret finns kvar för att ordna vattentjänster när fastighetsägare inte tar sitt ansvar.”

Förslaget på förändring gällande §6 är ett tillägg "Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön".

Ingen kan idag säga hur den slutgiltiga lagändringen kommer att se ut och hur den kommer att påverka Länsstyrelsens bedömning inför antagande av en ny detaljplan.

Vidare i detta remissvar förutsätts att lokala lösningar för avlopp innebär en kommunal lokal lösning

Ett lokalt avloppsverk

En förutsättning i VA-utredningen var att både vatten och spillvatten löses och att man inte skulle kombinera överföringsledning för antingen vatten eller spillvatten med lokal lösning.

I återremissyrkande står att "alternativt stanna vid Bergsvik och vad det skulle kosta att ha en lokal lösning för avlopp i Gårvik". Ett alternativ som togs upp på KF 2022-02-28 var att bara dra fram dricksvatten – dessa alternativ hanterar vi nedan som

Alternativ 1: ett lokalt kommunalt avloppsreningsverk som förser Gårvik med spillvattenlösning samt att man fortsätter med vattenledningen ner till Gårvik. Detta alternativ innebär ett avloppsreningsverk för 700 pe.

I återremissyrkande står att "Att utreda alternativ". Detta hanterar vi som

Alternativ 2: I detta alternativ går både Bergsvik och Gårvik till ett lokalt avloppsreningsverk. Detta alternativ innebär ett avloppsreningsverk för 1200 pe.

I VA-utredningen beskrivs intressen som finns i området och som kan påverka tillstånd såsom Gullmarsfjordens naturreservat, Natura 2000 bestämmelser, strandskydd, djur och växtskyddsområden, badplats, fornlämningar mm.

Placeringen av det lokala avloppsreningsverket har fått två alternativ i VA-utredningen. VA-utredningen har tagit hänsyn till de ovan nämnda intressena samt närhet till boende (300 m enligt Boverket men skulle kunna få tillstånd med 150–200 m enligt VA-utredningen)

Två alternativ har beräknats avseende den besparing i överföringsledningsprojektet de skulle kunna medföra. Beräkningen har gjorts med hjälp av samma personal från Skanska som har tagit fram kostnadsberäkningen för återstående del av överföringsledningen. Se bifogad karta för numrering.

Alternativ 1 är ett lokalt verk vid A som tar hand om avloppet från Gårvik.

För att få avloppet från Gårvik till verk A krävs överföringsledning inklusive pumpstation 1. För att pumpa avloppet från Bergsvik till Munkedals reningsverk krävs de två pumpstationer (2+3) som kostnadsberäkningen innehåller idag. Pumpstation 2 skulle kunna placeras vid infarten till Bergsvik men då geotekniken inte har utretts där likställs kostnaden med att bygga i projekterat läge. Detta alternativ består i att man inte lägger spillvatten på en sträcka av 250 m vilket medför 1,2 milj. i minskade kostnader.

För att minska spillvattensträckan ytterligare skulle en flytt av verk A 200 m mot Gårvik vara möjlig men har inte utretts. Då denna sträcka är kalkylerad som en tryckning blir den ytterligare besparingen endast ca 0,1 milj. kr. Totalt 1,3 milj. kr.

Det lokala verket A skall då dimensioneras för 700 pe och beräknas kosta 15 milj. kr. Till detta tillkommer eventuellt kostnad för utloppsledning samt tillkommande kväveringskostnad beroende på tillståndsprocessen.

Alternativ 2 är ett lokalt verk vid B som tar hand om avloppet från Gårvik och Bergsvik.

Alternativet innebär i princip samma lösning från pumpstation 1 till verk B som från pumpstation 1 till 2 som kostnadsberäkningen innehåller idag. Detta innebär att pumpstation 2+3 ej behövs anläggas samt ca 200 m avloppsledning vid pumpstation 3, vilket medför ca 5 milj. kr i minskade kostnader.

Det lokala verket B skall då dimensioneras för 1200 pe och beräknas kosta 17 milj. kr. Till detta tillkommer eventuellt kostnad för utloppsledning samt tillkommande kväveringskostnad beroende på tillståndsprocessen.

Utloppsledning

Både alternativ 1 och 2 medför behov av utsläpp av det renade vattnet som kommer ur verket. I det enklaste alternativet släpps vattnet i Gårviksbäcken direkt vid verken.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har angett att tillstånd från befintligt dikesföretag som har hand om Gårviksbäcken kan innebära en osäkerhetsfaktor då dikesföretaget inte är aktivt och behöver utredas. De andra mer kostsamma alternativen innebär

utloppsledningar från verken till antingen bäcken vid pumpstation 3 eller till Gårvik och vidare ut som sjöledning. Se karta sid 16 VA-utredningen.

Driftskostnader

Driftskostnaderna för överföringsledning och lokalt verk har jämförts i VA-utredningen. Dessa har inte räknats igenom igen men man kan ju konstatera att några av posterna som slamkostnad, el och drivmedel (slamtransport) har ökat. Om man skall jämföra dessa så får man ta med i beräkningen att 16 milj. kr har investerats i överföringsledningen sedan VA-utredningen skrevs och belastar den årliga driftskostnaden som en avskrivning.

Kväverenkingskrav

I VA-utredningen anges att Länsstyrelsen har angett att det lokala verket kommer att få skärpta krav gällande exempelvis kväve med anledning av Natura 2000 bestämmelserna. I en kommunikation med Länsstyrelsen 2021 om tillståndet för centrala reningsverket och om man skulle kunna fördela ut belastning till tex lokalt verk på Tungenäset angav de att "Det finns också stor risk att man räknar samman Munkedals arv och det mindre reningsverket som EN tätbebyggelse och kommer den över 10 000 pe måste BÄGGE verken ha kväverening."

Påverkan på Munkedals avloppsverk

Munkedals avloppsreningsverk har i VA-utredningen en belastning på 4000 pe och dimensionerat för 6800 pe. Tungenäset tillför enligt VA-utredningen 1110 pe och anses rymmas inom befintligt verk.

Tillskottsvattnet som idag kommer till verket är en stor belastning för avloppsreningsverket.

Kostnadsökningen

Kostnadsökningen beskrivs i tjänsteskrivelsen till KS 2022-01-17

I Kommunfullmäktiges beslut från 2017-02-08 står:

"Observera att de angivna anläggningskostnaderna är kalkylerade. De verkliga anläggningskostnaderna fås först efter entreprenadupphandlingarna."

Kontrakterad entreprenör har under 2021 gjort en detaljerad kostnadsberäkning för återstående arbeten med överföringsledningen. För att färdigställa överföringsledningen har de kalkylerat med en kostnad på 30,2 milj. kr. Detta innebär en total kostnadsökning på 18 miljoner. För budget 2022 innebär det en kostnadsökning på 9,6 milj. kr. Resterande 8,4 milj. kr hanteras i budget 2023.

På uppdrag av
Munkedal Vatten AB

Datum: 2022-03-04
Dnr: 2017/091
Projekt nr/ärendenr: 35021

Västvatten AB

Mikael Svensson
Projektchef

RAPPORT

MUNKEDAL VATTEN AB

VA-utredning - Tungenäset,
UPPDRAGSNUMMER 1352116000

KOMMUNAL GEMENSAM VA-LÖSNING FÖR OMRÅDET GÅRVIK OCH BERGSVIK

2015-12-18

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

GÖRAN WALLGREN
ANJA BOSTRÖM
HANS BJÖRKMAN

Sammanfattning

Swecos uppdrag har varit att utreda olika gemensamma lokala VA-lösningar för Tungenäset och jämföra dessa med fullt utbyggda överföringsledningar till Munkedals reningsverk respektive vattenverk. De lokala lösningarna ska vara kommunala och området ska ingå i kommunens verksamhetsområde.

Alternativen har granskats utifrån parametrarna driftsäkerhet, leveranssäkerhet och kvalitet, både vad gäller dricksvatten och renat avloppsvatten. Lösningarna har värderats utifrån kvalitet, driftsäkerhet, miljöpåverkan och ekonomi. Samtliga alternativ visas på en sammanställningsritning i Bilaga 3.

I utredningen har enbart de gemensamma anläggningarna studerats och de lokala ledningsnäten som behövs för att samla upp spillvatten och distribuera dricksvatten till respektive enskild fastighet har inte studerats eller värderats. Förutsättningen har varit att oavsett vilken gemensam lösning som väljs kan denna kombineras med samtliga varianter på lokala ledningsnät. Detta gör att de i utredningen redovisade kostnaderna endast omfattar de gemensamma delarna av va-anläggningarna och således ej utgör en total kostnad för hela va-lösningen.

Driftkostnaderna har beräknats enligt nuvärdesprincipen med en drifttid på 50 år och med 5 % kalkylränta.

Utredningens slutsats:

Med hänsyn till driftsäkerhet, leveranssäkerhet och kvalitet samt med värdering av tekniska, ekonomiska och miljömässiga aspekter har vi kommit fram till den sammanlagda slutsatsen att överföringsledning är det bästa alternativet.

Innehållsförteckning

1	Orientering	1
2	Befintliga VA-förhållanden	1
2.1	Inventering av nuvarande VA-standard	1
3	Förutsättningar för VA-utbyggnad	1
3.1	Allmänt	1
3.2	Motstående intressen	2
3.3	Antal fastigheter och dimensionerande förutsättningar	3
4	Vattenförsörjning – framtida tänkbara tekniska lösningar	3
4.1	Allmänt	3
4.2	Överföringsledning	4
4.3	Avsaltning av havsvatten	4
4.3.1	Funktion	4
4.3.2	Lokalisering	5
4.4	Grundvattenuttag i berg	6
4.4.1	Möjligheter för grundvattenuttag	6
4.4.2	Tektonisk analys	7
4.4.3	Beräkning av grundvattenbildning	8
4.4.4	Statistisk bearbetning av brunnsdata	9
4.4.5	Vattenkvalitet	9
4.4.6	Vattenbehandling	10
4.5	Avsaltning av berggrundvatten	11
5	Avlopp – framtida tänkbara tekniska lösningar	12
5.1	Allmänt	12
5.2	Utsläppskrav, skydd av recipient	12
5.3	Överföringsledning	13
5.4	Lokalt avloppsreningsverk	14
5.4.1	Placering av ARV och förslag till recipient	14
5.4.2	Lokalt avloppsreningsverk, detaljprojekterat och platsbyggt	16
5.4.3	Lokalt avloppsreningsverk, paketreningsverk	17
5.5	Efterpolering	18
6	Kostnader	18
6.1	Allmänt	18
6.1.1	Gränsdragning för kostnadsberäkningar	18

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

6.1.2	Hur beräknas kostnaderna	19
6.2	Överföringsledning	19
6.3	Lokalt vattenverk	20
6.3.1	Avsaltning av havsvatten	20
6.3.2	Grundvattenverk	21
6.4	Lokalt ARV	22
6.4.1	Allmänt	22
6.4.2	Lokalt ARV, detaljprojekterat och platsbyggt	23
6.4.3	Lokalt ARV, paketreningsverk	24
6.4.4	Slamhanteringskostnader	26
6.5	Sammanställning över samtliga kostnader	26
7	Utvärdering och bedömning av de tekniska lösningarna	28
7.1	Avsaltning av havsvatten	28
7.1.1	Vattenkvalitet	28
7.1.2	Driftssäkerhet	28
7.1.3	Miljöpåverkan	28
7.1.4	Ekonomi	28
7.2	Grundvattenuttag i berg	28
7.2.1	Vattenkvalitet	28
7.2.2	Driftssäkerhet	29
7.2.3	Miljöpåverkan	29
7.2.4	Ekonomi	29
7.3	Överföringsledning för vatten och avlopp	29
7.3.1	Kvalitet	29
7.3.2	Driftssäkerhet	29
7.3.3	Miljöpåverkan	30
7.3.4	Ekonomi	30
7.4	Lokalt ARV, allmänt	31
7.5	Lokalt ARV, detaljprojekterat och platsbyggt	31
7.5.1	Kvalitet	31
7.5.2	Driftssäkerhet	31
7.5.3	Miljöpåverkan	31
7.5.4	Ekonomi	31
7.6	Lokalt ARV, paketreningsverk	31
7.6.1	Kvalitet	31
7.6.2	Driftssäkerhet	32
7.6.3	Miljöpåverkan	32
8	Slutsats	32

Bilagor

1. Dimensioneringsförutsättningar - antal fastigheter
2. Gullmarn - en skyddsvärd miljö
3. Översikt samtliga alternativ till VA-lösning
4. Skyddsvärda områden

1 Orientering

Västvatten har gett Sweco i uppdrag att översiktligt utreda alternativa kommunala VA-lösningar för området Bergsvik och Gårvik, nedan kallat Tungenäset, i Munkedals kommun. Uppdraget har varit att både titta på lokala gemensamma kommunala VA-lösningar inom området och ställa detta i jämförelse med en fullt utbyggd överföringsledning till Munkedals reningsverk.

Alternativen granskas utifrån parametrarna driftsäkerhet, leveranssäkerhet och kvalitet både vad gäller dricksvatten och renat avloppsvatten.

De tekniska lösningarna är granskade och värderade ur ett teknisk, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

Området Tungenäset har Gullmarsfjorden som recipient. Gullmarsfjorden är ett naturreservat enligt Miljöbalken kap 7 och innefattas också av Natura 2000-bestämmelserna.

2 Befintliga VA-förhållanden

2.1 Inventering av nuvarande VA-standard

Ingen fullständig inventering av den enskilda VA-standarderna är gjord nyligen inom området. Ingen inventering är gjord på minst 15 år. Inga förelägganden är därför för närvarande beslutade i området. En stor andel av de enskilda avloppsanläggningarna uppfyller dock troligtvis inte dagens standard.

I området finns inga kända gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp.

Färska uppgifter om brunnsprouver av vattenkvaliteten saknas för området.

3 Förutsättningar för VA-utbyggnad

3.1 Allmänt

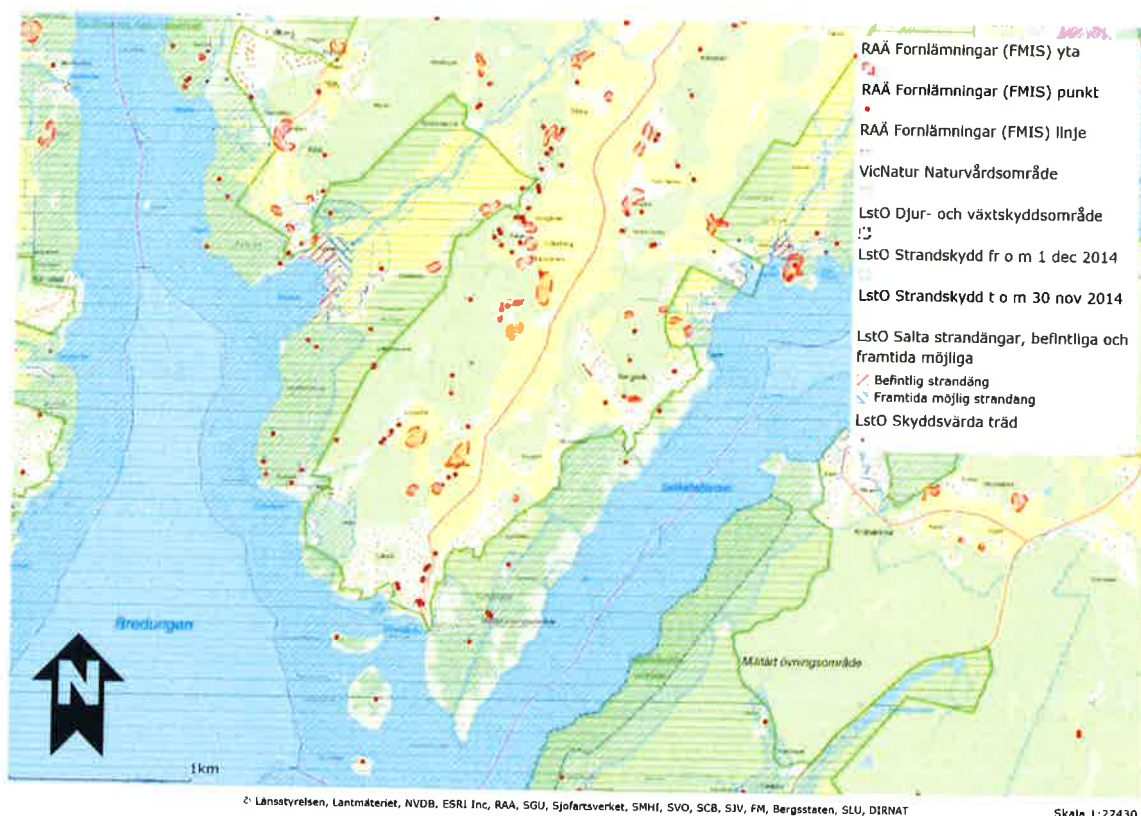
VA-utredningen omfattar tre detaljplaneområden på Tungenäset. Dessa är Bergsvik, Västra Gårvik och Östra Gårvik.

Hela området styrs därmed av §6 Vattentjänstlagen då det bör betraktas som "ett större sammanhang". Det krävs därför en gemensam lösning i kommunal regi och att ett kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp upprättas.

3.2 Motstående intressen

Inom området finns ett flertal motstående intressen.

Enligt uppgift från Länsstyrelsen finns en rad områden med skyddsvärda miljöer såsom Fornlämningar, Naturvårdsområden, Djur- och växtskyddsområden, Strandskydd, Salta strandängar och Gullmarsfjordens naturreservat. Se Figur 1 nedan och bilaga 4.

Figur 1. Skyddsvärda områden enligt Länsstyrelsen m.fl.

Längst ner på Tungenäset finns en välbesökt badplats som måste samsas med en lokal pumpstation för området och ett eventuellt utlopp från ett lokalt avloppsreningsverk, ARV. Redan idag finns dock liknande motsättningar då de enskilda fastigheter som inte har slutna avloppstankar eller torrtoalett också belastar viken.

Idag är det 5 st. fiskebåtar som har tillstånd att fiska räka i Gullmarsfjorden. Förutom detta tillstånd är trålfiske förbjudet i fjorden. Fiske med bur och handredskap är tillåtet, dock inte efter torsk, kolja och bleka.

Vid placering av ett eventuellt lokalt Vattenverk, VV, och avloppsreningsverk, ARV, kan också motstående intressen komma att krocka, både genom allmänhetens och myndigheters intressen.

2(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

3.3 Antal fastigheter och dimensionerande förutsättningar

I Tabell 1 nedan redovisas fördelning av fastigheter över de olika områdena inom området Tungenäset.

Tabell 1. Fördelning av fastigheter på Tungenäset

Område	Antal bef. bebyggda	Antal bef. obebyggda	Antal tillkommande detaljplan	Antal tillkommande önskemål	Summa fastigheter	Antal pe
Bergsvik	63	3	48	50	164	492
Ö Gårvik	46	3	0	0	49	147
V Gårvik	79	8	0	70	157	471
Summa	188	14	48	120	370	1110

Antal pe per fastighet är fastställt till 3 st.

VA-anläggningarna dimensioneras för 1200 pe.

Ur VA-teknisk synvinkel förutsätter vi att de tre områdena i Tabell 1 ovan behandlas som ett område. Orsaken till detta är att oavsett val av teknisk lösning av vattenproduktion och avloppshantering kommer det interna ledningsnätet vara i stort sett detsamma. För att kunna ställa en lokal VA-hantering i direkt jämförelse med en överföringsledning har alla gemensamma kostnader för båda alternativen plockats bort.

Kostnaderna för det lokala ledningsnätet inom området kommer att finansieras av kommunens anläggningsavgift för VA och kommer därför inte att räknas med i denna jämförelse mellan olika tekniska VA-lösningar. Kostnaderna för det lokala ledningsnätet finns oavsett val av teknisk lösning.

För alternativet överföringsledning förutsätts att både vatten och spillvatten löses med detta alternativ. Således skall inte överföringsledning för antingen vatten eller spillvatten kombineras med någon lokal lösning.

Reservvatten har inte studerats.

4 Vattenförsörjning – framtida tänkbara tekniska lösningar

4.1 Allmänt

Vattenförsörjning av Tungenäset skall ske genom att fastigheterna ansluts till ett kommunalt vattenförsörjningssystem.

Tillverkning av dricksvatten kan ske på olika sätt:

- Anslutning till vattenverket i Munkedal via en ny överföringsledning.
- Avsaltning av havsvatten i ett nytt vattenverk inom området.
- Lokalt uttag av grundvatten som behandlas i ett nytt vattenverk inom området.
- Avsaltning av salt berggrundvatten i ett nytt vattenverk inom området

En högt placerad vattenreservoar kommer att behöva byggas i området. Ett bra läge för den är i norra delen av Bergsvik där det finns tillräckligt höga marknivåer. Reservoaren behövs för att utjämna dygnsflödet och även möjliggöra brandvattenförsörjning i tillräcklig omfattning. En högreservoar ökar också leveranssäkerheten. En högreservoar kommer att behövas för samtliga alternativ för vattenförsörjning varför kostnader för denna inte tas med i kostnadsberäkningen.

4.2 Överföringsledning

Överföringsledningen kan anslutas till befintlig vattenledning ca 300 m öster om vägkorsningen mellan väg 814 och väg 815, längs väg 815 mot Munkedals hamn. Mellan anslutningspunkten och vattenverket har vattenledningssystemet tillräcklig kapacitet för försörjning av Tungenäset.

Startpunkten för överföringsledningen har bestämts till läget där det lokala vattenverket för alternativet grundvattentäkt föreslås bli placerat i första hand. Detta medför att överföringsledningen blir 4 km lång.

För att kunna upprätthålla tillräckligt vattentryck för försörjningen behöver en tryckstegringsstation anläggas vid Bergsvik. Denna försörjer både Bergsvik och Gårvik med tillräckligt tryck.

4.3 Avsaltning av havsvatten

4.3.1 Funktion

Avsaltning av havsvatten är en teknik som nyttjats under lång tid utomlands, framför allt i arabländerna men även på fartyg. Tekniken har blivit betydligt billigare allt eftersom membranerna utvecklats och omvänd osmos används allt oftare i Sverige.

Genom att använda havsvatten som råvattenkälla finns inget kapacitetsproblem. Problemet är istället havsvattnets höga innehåll av salt (klorid och natrium) på ca 3,5%. Även algpåväxt och partiklar i havsvattnet utgör ett problem och vattnet måste filtreras noggrant före behandling över osmosfiltren.

År 2010 projekterade Sweco ett större vattenverk för avsaltning av havsvatten med en kapacitet på 800 m³/d. Det ställdes mycket höga krav på material i ledningar, pumpar och ventiler för att minimera framtida driftkostnader. Livslängden bedömdes till mer än 30 år förutom på filter, membran, pumpar och annan utrustning som alltid behöver löpande underhåll.

Ett liknande avsaltningsverk med samma funktion utgör ett relevant alternativ för dricksvattenförsörjning av Tungenäset. Verket blir dock betydligt mindre och dimensioneras för att kunna leverera 220 m³/d istället för 800 m³/d.

4(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET

För intag av havsvatten föreslås 2 stycken bottenförlagda intagsledningar. Erfarenheten visar att påväxt i intagsledningar i havet minskas effektivt om ledningarna används växelvis.

Vattnet förfiltreras över patronfilter och ultramembran, därefter behandling med omvänd osmos och slutligen behandling över alkaliskt filter eller med soda/vätekarbonat för att skapa ett smakligt vatten med ledningsbevarande egenskaper. Dricksvattnet distribueras från en lågreservoar och desinfektion utförs med UV-ljus. För ökad säkerhet utrustas verket med dieseldriven reservkraft.

Vid omvänd osmos pressas havsvatten genom ett membran med högt tryck vilket är en energikrävande process. Det vatten som inte går genom filtret går tillbaka till havet som ett retentatvatten med förhöjd salthalt. Det är ekonomiskt fördelaktigt att driva verket med hög andel retentatvatten som kan komma att uppgå till 70 %. Membranen måste rengöras med jämna mellanrum. För att öka intervallen tillsätts en beläggningshämmare som avleds med retentatvattnet.

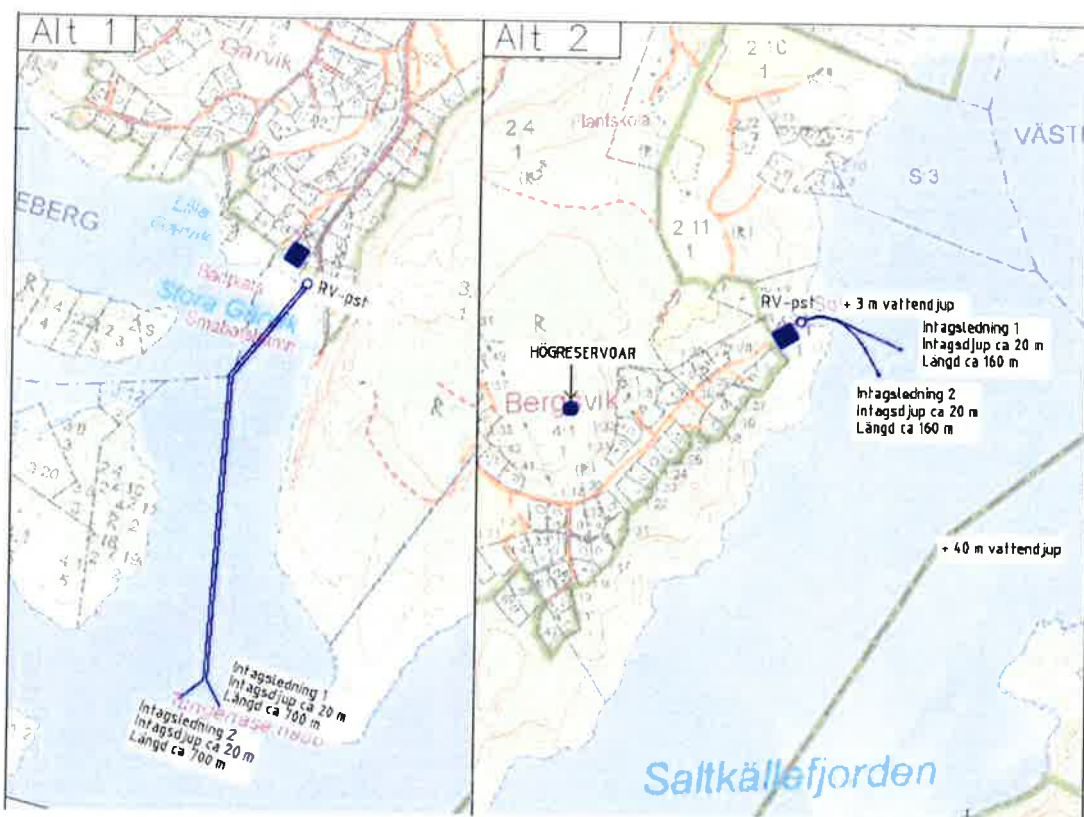
Detta alternativ kräver tillstånd för anläggning av intagsledningar.

4.3.2 Lokalisering

För att driva ett avsaltningsverk med god ekonomi bör verket placeras nära stranden och med liten lyfthöjd för råvattnet. Det huvudsakliga skälet till detta är att man vill hålla nere trycken över membranen vilket uppnås genom att pumpa relativt stor mängd havsvatten där merparten går tillbaka till havet.

Vi har bedömt att ett avsaltningsverk skulle kunna placeras på två olika platser inom området. Det ena läget är vid Solvik i nordöstra delen av Bergsvik. Det andra läget är vid Gårvik i anslutning till badplatsen.

Vattenintagen bör placeras i Gullmarn på nivån ca -20 m för att erhålla ett bra råvatten. I läget vid Solvik blir intagsledningarna därvid ca 160 m långa och i läget vid Gårvik blir de ca 700 m långa. Lokalisering och läge för intagsledningarna alternativ 1 och 2 framgår av kartbild nedan, se Figur 2

Figur 2 Lokalisering och läge av avsaltningsverk och intagsledningar, alternativ 1 och 2

Från läget för avsaltningsverken behöver en grövre vattenledning anläggas till högreservoaren på en del av sträckan, jämfört med vad det lokala vattenledningsnätet kommer att behöva, varför det blir en mindre tillkommande kostnad för denna ledning vid detta alternativ.

4.4 Grundvattenuttag i berg

4.4.1 Möjligheter för grundvattenuttag

Grundvatten bildas i och kan utvinna ur berg eller jord. Förutsättningar för grundvattenuttag ur jordlager är beroende på förekomst av grovkorniga jordarter såsom sand och grus. Enligt den geologiska kartan finns inte tillräckligt stora avlagringar av friktionsmaterial på Tungenäset. Förutsättningarna för grundvattenuttag ur jordlager bedöms därför vara mindre goda och behandlas inte vidare i denna rapport.

Grundvattentillgången i berg bestäms av nettonederbörden och infiltrationsområdets storlek samt spricksystemens storlek och uthållighet.

Grundvattenbildningen på Tungenäset bedöms i huvudsak ske genom infiltration av nederbörd i områden med berg i dagen eller med ett tunt moräntäcke.

Grundvattenbildning sker till största del under tidig vår och sen höst. Under sommaren sker vanligen ingen grundvattenbildning. Vattenbalansen kan istället vara negativ, d.v.s. mer grundvatten dunstar och förbrukas av växter än vad som nybildas.

Grundvatten i berg bildas genom att nederbörd infiltrerar i bergets spricksystem. Den del av nederbörden som inte infiltrerar avrinner till havet som ytvatten. Grundvattnet rör sig i

6(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

bergets sprickzoner medan mellanliggande bergsplintar kan betraktas som täta. Det bildade grundvattnet magasineras i bergets spricksystem, vars volym oftast är mycket begränsad. Det vatten som inte kan magasineras avrinner mot havet.

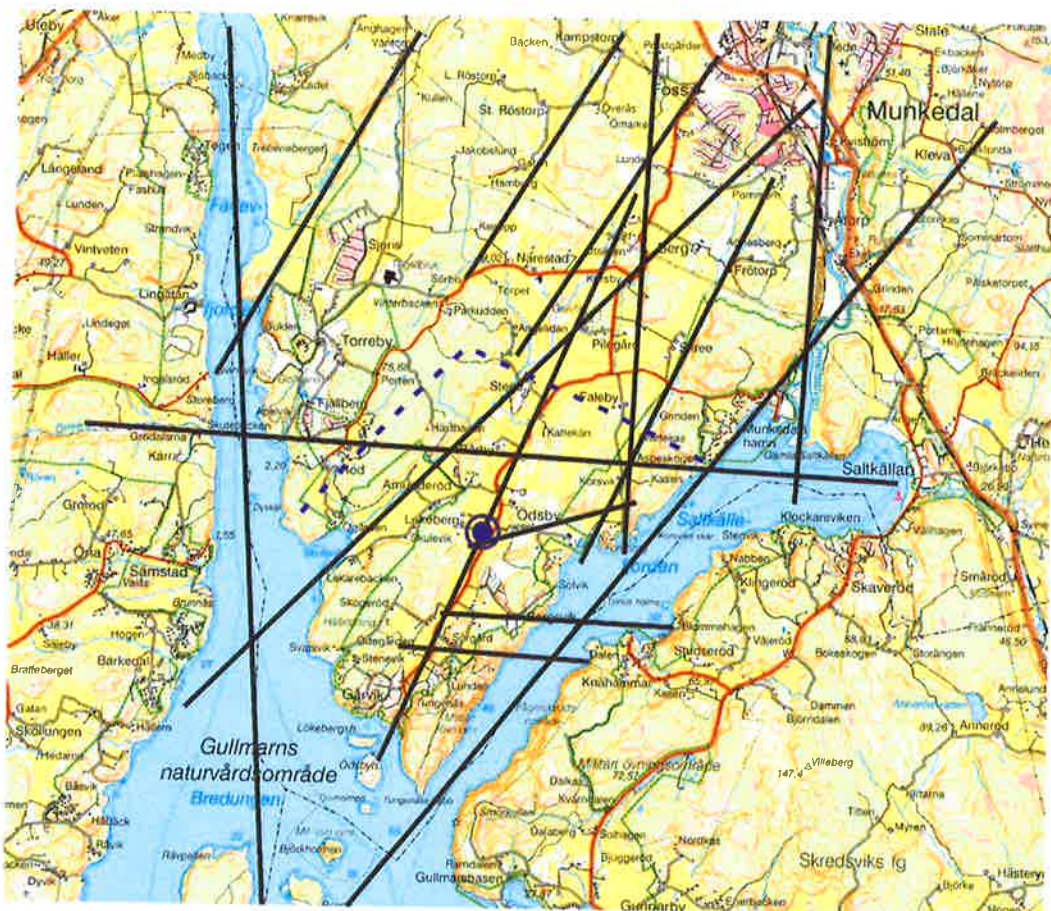
Den verkliga, uttagbara grundvattenmängden kan endast bestämmas genom hydrauliska tester i form av provpumpningar under längre tid. En grov uppskattning kan dock göras genom att ansätta hur stor del av nettonederbörden som infiltrerar och bildar grundvatten.

4.4.2 Tektonisk analys

Grundvattnet transporteras i bergets sprickzoner. Mellanliggande bergsplintar kan i princip betraktas vara mer eller mindre täta. För att utnyttja större mängder grundvatten i berg krävs därför att uttagsbrunnarna är lokaliserade till större vattenförande sprickzoner.

En översiktlig tektonisk av Tungenäset har utförts, se Figur 3. Den tektoniska analysen syftar till att ge en översiktlig bild av berggrundens spricksystem. I den tektoniska modellen redovisas linjära topografiska stråk vilka kan antas sammanfalla med sprickzoner i berggrunden. Modellen ger en god uppfattning om dominerande sprickriktningar, sprickfrekvens och ungefärliga lägen av större sprickzoner. I figuren har en tänkbar plats för undersökningsborrning markerats.

Figur 3. Översiktlig tektonisk analys som visar berggrundens huvudsakliga spricksystem på Tungenäset. Blå, fylld cirkel visar förslag till en undersökningsbrunn. Streckad linje visar begränsning för beräkning av nybildning.

4.4.3 Beräkning av grundvattenbildning

Grundvattenbildningen i berg kan överslagsmässigt beräknas genom att ansätta ett värde på hur stor del av nettonederbörden som infiltrerar och nybildar grundvatten.

Erfarenhetsmässigt kan grundvattentillgången i berg uppskattas till 30-50 % av nettonederbörden, 130-220 mm. Endast en del (uppskattningsvis 50 %) kan nyttjas i brunnar. Den uttagbara grundvattenmängden blir med detta överslag 65-110 mm.

Ett annat erfarenhetsmässigt sätt att bedöma uttagbar grundvattenmängd är att förutsätta att 10 % av nettonederbörden infiltrerar och bildar grundvatten, vilket i detta område betyder ca 45 mm.

Nybildning av grundvatten sker till största del i områden med berg i dagen och knappast alls i mellanliggande lerområden. För att få en uppfattning om nybildningens storlek antas att en brunn i det förslagna läget i Figur 3 kan tillgodogöra sig grundvatten som nybildas på Tungenäset inom ett område som begränsas av havet samt mot norr av en linje som sträcker sig från Aspekog-Bårby-Röd, en area på ca 800 ha. Inom detta område är arealen berg i dagen ca 500 ha. Med en nybildning av 45 mm/år kan nybildningen bedömas till 200 000 m³/år, vilket kan jämföras med grundvattenbehovet på ca 100 000 m³/år. Nybildningen av grundvatten är teoretiskt sett i storleksordningen dubbelt så stort som vattenbehovet. I verkligheten är förhållandena sannolikt annorlunda.

8(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET

Bergets sprickor utgör dock en relativt liten reservoar vilket gör att det vatten som nybildas måste magasineras i bergets sprickor. Eftersom sprickvolymen i berg är begränsad kan sannolikt endast en mindre del av det nybildade grundvattnet magasineras och resterande mängd avrinner till havet. Hur stor del som magasineras eller rinner ut i havet kan inte förutsägas utan kräver hydrauliska tester.

4.4.4 Statistisk bearbetning av brunnsdata

Genom att studera brunnsdata från SGUs brunnsarkiv från brunnar på Tungenäset fås information om hur stor uttagbar vattenmängd brunnarna kan ge samt hur djupa brunnar som krävs. Data från 33 borrhningar av dricksvatten eller energiuttag redovisas i Tabell 2.

Tabell 2. Brunnsdata från SGUs brunnsarkiv.

Tungenäset		
Antal bergbrunnar, st.		33
Kapacitet, l/h (m³/d)	Min	50 (1,2)
	Max	3000 (72)
	Medel	317 (7,6)
	Median	133 (3,2)
Totaldjup, m	Min	64
	Max	200
	Medel	111
	Median	100

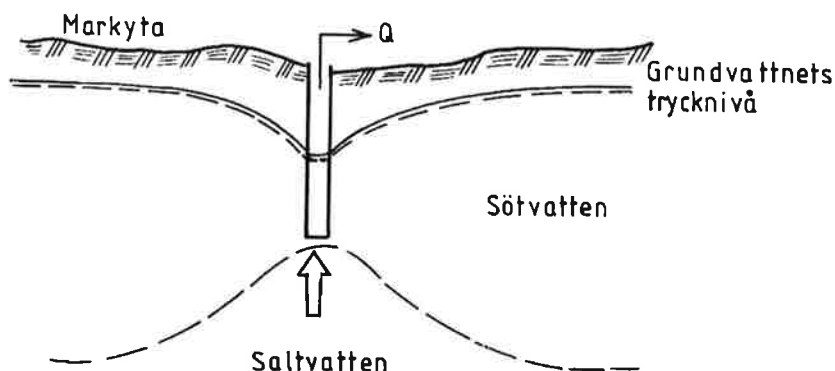
Den statistiska beräkningen av angivna vattenmängder i befintliga brunnar visar att medianmängden uppgår till 133 l/h och maxmängden till 3 m³/h. Erfarenhetsmässigt uppgår den verkligt uttagbara vattenmängden i ett längre tidsperspektiv till som mest hälften av den angivna, kortvarigt bedömda vid borrhningstillfället. Under förutsättning att en brunn kan placeras optimalt i förhållanden till bergets sprickor, kan kapaciteten förväntas vara 1,5 m³/h (36 m³/d). För att täcka den nödvändiga mängden råvatten (270 m³/d, se även 4.4.6) krävs således 8 brunnar med hög kapacitet.

Hur många brunnar som verkligen kommer att behövas samt var de skall placeras går inte att förutsäga utan måste fastställas genom omfattande undersökningar.

4.4.5 Vattenkvalitet

Uttag av grundvatten ur berg i kustnära, bergborrade brunnar innebär risk att brunnarna blir saltvattenpåverkade. Det "söta" grundvattnet som bildas av infiltrerad nederbörd är lättare än det djupare liggande, stillastående salta grundvattnet som finns kvar sedan

istiden och denna "sötvattenskudde" flyter således ovanpå saltvattnet. Salt vatten i en bergbrunn beror oftast på "uppkonung" då det salta grundvattnet dras upp underifrån i brunnen, se Figur 4. Risken ökar med ökande uttagsmängd och ökat djup på borrade brunnen.

Figur 4 Uppkonung av stillastående, salt grundvatten.

För att minska risken för saltvattenpåverkan måste uttagsmängden balanseras av nybildningen, uttagsbrunnar bör inte vara för djupa och de bör anläggas på väl tilltaget avstånd från strandlinjen.

Berggrunden i området utgörs av äldre metamorfa granitoider. Strax väster om Tungenäset, väster om Färlevsfjorden, finns en bergartsgräns mot Bohusgranit. I berggrunden på Tungenäset finns risk för förhöjda halter radon i grundvattnet. Radon behandlas oftast genom luftning. Möjligen kan även fluorid finnas vilket är betydligt besvärligare och kan till exempel ske genom omvänd osmos eller jonbyte.

I kommunens arkiv finns inga uppgifter om vattenkvaliteten i privata brunnen på Tungenäset. En tidigare efterfrågan (2002) hos ALcontrol i Uddevalla visade att de utfört analyser på vattnet från 9 bergbrunnar i **Saltkällan**. Analyserna visar att vattnet är saltpåverkat med höga kloridhalter i 3 brunnen. Radonanalyser har utförts i 2 bergbrunnar och båda visar relativt höga radonhalter (ca 550 Bq/l). Fyra bergbrunnar har mycket höga järnhalter (2,7 – 16 mg/l). Förhöjda ammoniumhalter finns i 4 bergbrunnar (NH₄-N ca 0,5 mg/l). Förekomst av koliforma bakterier finns i 2 bergbrunnar. Detta kan tyda på påverkan från avlopp. I en bergbrunn i **Bergsvik** visar analysen på ett mjukt vatten (2,5 °dH) med låg alkalinitet (35 mg HCO₃/l). För övrigt bedöms vattnet ha god kvalitet.

Analysresultaten från dessa brunnen ger en fingervisning om den vattenkvalitet som kan påträffas på Tungenäset. Det kommer med stor sannolikhet att vara nödvändigt att reducera halten av ett eller flera ämnen i ett framtida vattenverk. Beroende på vilka ämnen som skall reduceras är processerna mer eller mindre kostsamma.

4.4.6 Vattenbehandling

Totalt skall 1200 pe förses med dricksvatten. Med en antagen förbrukning av 180 l/p*d innebär det att vattenförbrukningen beräknas uppgå till ca 220 m³/d. Ett vattenverk måste således kunna producera denna mängd. Med stor säkerhet kommer grundvattnet att behöva behandlas för att reducera en eller flera ämnen, vilket är en förutsättning för att dricksvattnet skall uppfylla Livsmedelsverkets gränsvärde för dricksvatten. Sannolikheten

10(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

för förhöjda halter järn, mangan, radon och uran bedöms vara stor. Järn- och mangan behandlas relativt lätt genom filtrering men processen kräver vatten för backspolning av filter. Radon behandlas i radonfilter. Det finns även risk att grundvattnet innehåller förhöjda halter salter såsom natrium och klorid. Dessa reduceras oftast genom omvänd osmos varvid en del av det tillförda vattnet avgår som retentatvatten som leds till avloppet. Totalt bedöms minst 36% av det tillförda vattnet avgå i de olika processerna. Behovet av råvatten kan således bedömas till 270 m³/d.

Ett vattenverk för behandling av berggrundvatten förutsätts innehålla följande processteg: förfiltrering, järn- och manganfilter, radonavskiljning, membranfiltrering, justering av vattenkvaliteten, UV-ljus, lågreservoar och distributionsanläggning.

4.5 Avsaltning av berggrundvatten

Fördelen med att nyttja ett saltpåverkat grundvatten från en eller flera bergbrunnar är att vattnet innehåller färre partiklar och risken för algpåväxt i intagsledningar försvinner. Berggrundvattnet innehåller en större del sött grundvatten vilket har positiv betydelse för val av lämpligt membran.

Nackdelen med att nyttja ett salt berggrundvatten är att ett större område kring uttagsbrunnarna kommer att bli påverkat av salt.

En förutsättning är att bergbrunnar med tillräcklig kapacitet måste finnas. Med tanke på den relativt begränsade grundvattenbildning som sker i området krävs att minst 8 brunnar borras. Det är omöjligt att kunna förutsäga hur stort område som måste tas i anspråk för uttagsbrunnarna. Det beror helt på kapaciteten som kan uppnås i varje enskild brunn och även på hur mycket de olika vattenakvifererna kommunicerar med varandra.

Uttagsbrunnarna kan borras djupare med avsikt att få salt grundvatten som kan avsaltas över membran vilket kan innebära färre uttagsbrunnar. Dessa måste anslutas med överföringsledningar till vattenverket. Alternativet bedöms vara mindre intressant främst beroende på de diskussioner med tillsynsmyndighet och kringboende som kommer att bli följden av att salthalten i berggrundvattnet i området avsiktligt ökas. Detta alternativ kostnadsberäknas därför inte.

Företaget kräver tillstånd enligt miljöbalken (vattendom).

5 Avlopp – framtida tänkbara tekniska lösningar

5.1 Allmänt

Avloppshanteringen av området Tungenäset skall ske genom att fastigheterna ansluts till ett kommunalt avloppssystem.

Rening av områdets avloppsvatten kan ske på olika sätt:

- Anslutning till Munkedals avloppsreningsverk, ARV, via överföringsledning.
- Anläggande av ett lokalt avloppsreningsverk, ARV, inom området.

I denna utredning har vi tittat på två typer av lokala ARV, ett detaljprojekterat och platsbyggt ARV och ett ARV av typ paketreningsverk.

Avloppsreningsverket dimensioneras för 1200 pe enligt kapitel 3.3 ovan.

Alternativet att anlägga flera mindre ARV har förkastats då det med stor sannolikhet kommer att fördyra anläggandet och även den framtida driftskostnaden. Orsaken till detta är att flera delar av investeringskostnaderna och driftskostnaderna finns oavsett storlek på verk. Som exempel kan anges att vid slamtransport krävs fler upphämningsställen, fler slamlager. Andra exempel på ökade kostnader vid flera verk är: fler tillståndsansökningar, marklösen, vattendomar, markundersökningar, el-abonnemang, infarter och vändplaner för tunga transporter, driftstillsyn av verken, ökad driftövervakning, ökad provtagning, leveranser av kemikalier, fler utloppsledningar, o.s.v. Totalkostnaden per m³ renat dricksvatten och avloppsvatten blir högre vid flera lokala verk. Att låta bygga en byggnad för ett verk blir exempelvis inte dubbelt så dyrt vid dubbelt så stor yta, o.s.v. Det finns alltså stordriftsfördelar i systemet med endast ett verk.

Ytterligare argument för att endast ha ett ARV är att det blir ännu svårare att placera tre verk som dessutom hamnar närmare både bebyggelse och recipienten. Närmare till recipient ger kortare sträcka med retention av kväve. Se vidare under placering av ARV, kap 5.4.1.

5.2 Utsläppskrav, skydd av recipient

Med anledning av att Gullmarsfjorden och dess omkringliggande landområden är ett Natura 2000-område kommer tillståndsprövningen remitteras och göras enligt Natura 2000-bestämmelserna. Generellt ska myndigheter verka för att upprätthålla eller återställa gynnsam bevarandestatus i ett Natura 2000-område. Statusen får inte försämrats.⁽³⁾

I bilagan "Gullmarsfjorden – en skyddsvärd miljö" från Swecos tidigare utredning redovisas en mer detaljerad beskrivning av fjordens skydd. Se bilaga 2.

Enligt de lokala miljömålen för Munkedals kommun ska övergödningen minska och havet komma i balans.⁽⁸⁾

Verket är en anmälningspliktig C-anläggning (<2000 pe), men kommer enligt Länsstyrelsen sannolikt få skärpta krav vad gäller exempelvis kväve med anledning av Natura 2000-bestämmelserna.

De utsläppskrav som är mest troliga att vänta sig vid ett lokalt reningsverk på Tungenäset redovisas i Tabell 3 nedan.

12(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

Tabell 3 Sannolika utsläppskrav för lokalt AVR

	BOD	Fosfor; P	Kväve, N
Resthalter i utgående avloppsvatten (mg/l) Årsmedel	10	0,3	15/ 50 % reduktion

5.3 Överföringsledning

Munkedals AVR är i dagsläget dimensionerat för 6800 pe och har i dagsläget inga utsläppskrav för kväve. Verket är idag belastat med ca 4000 pe.

Vad gäller dagens slamhantering vid Munkedals ARV så sker en avvattning av det förtjockade slammet till ca 21-23% TS och därefter vidare transport till Tanum. Ingen rötning sker vid verket.

Överföringsledningen kan anslutas till befintlig spillvattenledning vid pumpstationen belägen ca 300 m öster om vägkorsningen mellan väg 814 och väg 815, längs väg 815 mot Munkedals hamn. Mellan anslutningspunkten och avloppsreningsverket har spillvattenledningssystemet tillräcklig kapacitet för en framtida försörjning av Tungenäset.

Startpunkten för överföringsledningen har bestämts till läget där det lokala avloppsreningsverket föreslås bli placerat i första hand. Detta medför att överföringsledningen blir 4 km lång.

Överföringsledningen för spillvatten behöver förses med två pumpstationer för att överföra spillvattnet till anslutningspunkten vid väg 185. Strax nedströms anslutningspunkten finns en befintlig spillvattenpumpstation som kommer att pumpa spillvattnet vidare mot avloppsreningsverket.

Den befintliga spillvattenpumpstationen har för närvarande endast ett fåtal fastigheter anslutna. Driften av den, med nuvarande anslutning, blir relativt kostnadskrävande eftersom den behöver spolas regelbundet för att kunna fungera. Driftkostnaderna för denna pumpstation har inte medtagits i kostnadsberäkningen eftersom nuvarande driftkostnad sannolikt är relativt lika den framtida driftkostnaden om överföringsledningen byggs. Om alternativet överföringsledning inte utförs kommer driftkostnaderna ändå att finnas kvar för denna pumpstation. Att inte ta med driftkostnaderna för denna likställer då alternativen.

Överföringsledningen dimensioneras för $Q_{dim} = 20$ l/s enligt VAV P90. Dimensioneringsberäkningar redovisas i bilaga 1.

Översiktskarta över den föreslagna ledningsdragningen redovisas i Figur 5.

Figur 5 Principskiss av överföringsledning

5.4 Lokalt avloppsreningsverk

5.4.1 Placering av ARV och förslag till recipient

Vid placering av ett lokalt ARV måste hänsyn tas till flera olika faktorer.

Enligt Boverkets allmänna råd 1995:5, *Avloppsreningsverk (Bättre plats för arbete-Boverket 1995:5)* rekommenderas ett skyddsavstånd till intilliggande fastigheter på 300 m för ett verk under 5000 pe. Ett lokalt ARV för Tungenäset skulle därför kunna tillåtas ett avstånd på ca 150-200 m med tanke på dess storlek (1200 pe). Detta är en fråga för tillsynsmyndigheten att bedöma från fall till fall. Formellt är detta allmänna råd upphävt i och med nya PBL, men tillämpas oftast ändå.

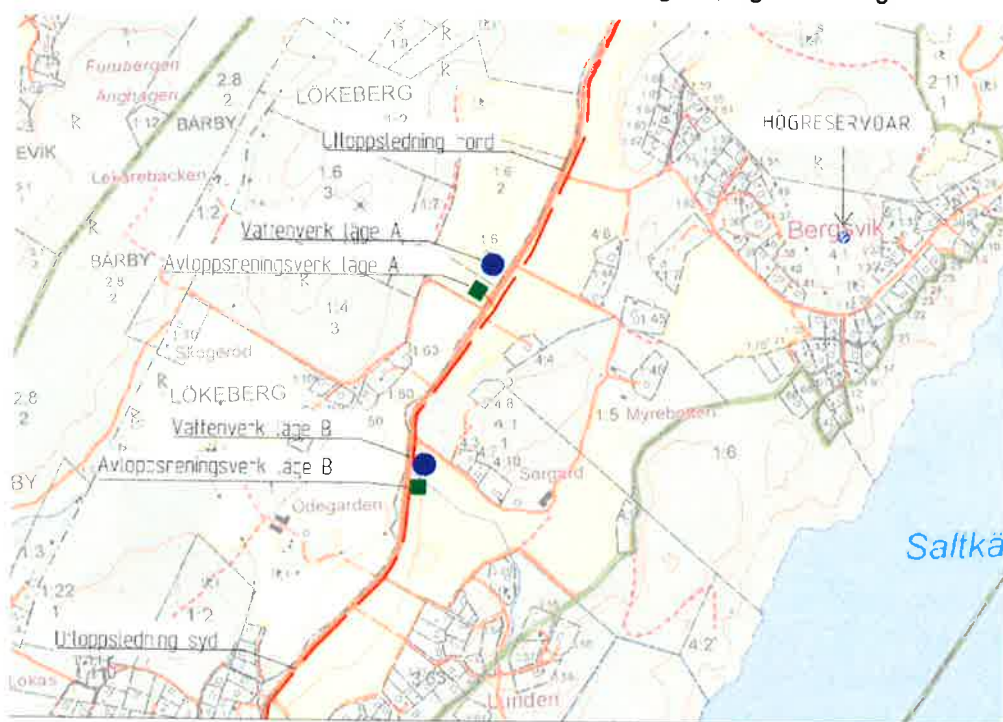
14(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

För placering av verken har även hänsyn tagits till vad som är tekniskt mest lämpligt och därmed även kostnadseffektivast. Placeringen har även styrts av närhet till väg för kommande tunga transporter och för att störa landskapsbilden så lite som möjligt.

Två alternativ till placering av ett lokalt ARV redovisas i Figur 6, läge A och läge B.

Figur 6 Placering av ARV och grundvattenverk.

När utgående vatten från ARV får rinna i ett öppet vattendrag sker en naturlig avskiljning/retention av kväve under rinntiden ner till havet. Denna lösning skulle kunna användas enligt alternativ 1 och 3 nedan.

Alternativ 1 är att släppa utgående vatten från lokalt ARV direkt ut i intilliggande bäck efter en efterpolering av utgående vatten. Denna bäck leder söderut ner till badplatsen i Gårvik. Detta medför en ca 1,1 km lång retention av utsläppet till Gullmarsfjorden och därmed en ytterligare nedbrytning av exempelvis kväve innan utsläpp i havet.

Alternativ 2 är att anlägga en utloppsledning från ARV som går ner till samma vik som i alternativ 1 och därefter i en sjöledning ut på lämpligt avstånd från land.

Alternativ 3 är att pumpa vattnet norrut till en vattendelare där utgående vatten sedan kan rinna öppet i Stene bäck som slutligen utmynnar i Skulevik, nordväst om ARV. Retentionen och reduceringen av närsalter kan i detta fall pågå i ca 3,7 km.

Samtliga alternativ redovisas i Figur 7

Figur 7 Översikt samtliga förslag till utloppsledning

5.4.2 Lokalt avloppsreningsverk, detaljprojekterat och platsbyggt

Som referensverk för ett detaljprojekterat och platsbyggt ARV används ett ARV i Tranemo kommun, Dalstorp, som togs i drift 2013. Verket är dimensionerat för 1600 pe och har inga krav på kväverening.

16(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÅSET,

Processen i verket kan i korthet beskrivas enligt följande:

Efter ett rensfilter, där rensat tvättas och förs till separat tunna, leds vattnet vidare till ett luftat sandfång med efterföljande utjämningsbassäng. Sanden pumpas till sandtvätt och förs sedan vidare till separat tunna.

Efter utjämnningen pumpas avloppsvattnet till 2 SBR-bassänger där slam avskiljs och vattnet stegvis dekanteras för att sedan ledas till recipient. Överskottslam leds till slampumpstation och vidare till en mekanisk förtjockare till vilken polymerlösning tillsätts innan förtjockat slam hamnar i ett slamlager. Rejektet återförs till utjämningsbassängen.

Anläggningen i Tranemo dimensionerades för att klara följande utsläppshalter ut från SBR-anläggningen. (Eventuell bräddning kommer utöver detta)

BOD ₇	10 mg/l	årsmedel
Fosfor	0,5 mg/l	årsmedel

Ett lokalt verk ute på Tungenäset får troligtvis även krav på kväverening och 0,3 mg/l för fosfor, se vidare kap 5.2. Verket i Tranemo klarar redan idag 0,3 mg/l i fosfor och är dimensionerat för 1600 pe. Den överkapacitet som finns i verket kan användas till att anpassa reningscyklerna i SBR-reaktorerna till en driftoptimerad nitrifikation och denitrifikation (kväverening). Denna utökade kväverening vid Tungenäset gör därmed dessa två verk jämförbara kostnadsmissigt. Det krävs inga stora investeringar för att justera behandlingscyklerna till en utökad kväverening när kapaciteten och volymerna är väl tilltagna.

5.4.3 Lokalt avloppsreningsverk, paketreningssystem

Vid undersökning av marknaden för paketreningssystem i denna storleksklass har ett par fabriker granskats lite närmare.

Processen i korthet för alternativ 1 med SBR-teknik:

Reningsverket består av en mottagningsstank för utjämnning av varierat dygnsflöde och för avskiljning av sand och fett mm. Från mottagningsstanken pumpas vattnet vidare till behandlingstankarna, SBR-reaktorerna, där det blir biologiskt och kemiskt renat och där slammet avskiljs.

Efter den biologisk/kemiska processen blir det renade avloppsvattnet avtappat via en provtagningskanna ut till recipient.

Före avtappning av det renade vattnet, avlägsnas överskottsslam. Slammet pumpas till en separat slamlageringstank. Här sker en förtjockning av slammet genom att tanken har bräddavlopp till mottagningsstanken.

Verket är dimensionerat för att klara BOD₇ 15 mg/l och fosfor 0,5 mg/l och en 50% kväverening. Det verk som har utformats och redovisats från leverantören klarar alltså inte de utsläppsvillkor som troligtvis kommer att ställas med avseende på BOD₇ (10 mg/l) och fosfor (0,3 mg/l).

Processen i korthet för alternativ 2 med konventionell rening i tre steg med biobädd:

Inkommande vatten pumpas först genom ett rensfilter av typ silfilter. Renset tvättas, komprimeras och samlas upp i en plaststrumpa. Rejektet går till flockningsbassängerna.

Efter rensat samlas vattnet upp i en biopumpstation som pumpar vattnet till en biobädd med korrugerad plast via en roterande spridare. Biobädden luftas samtidigt underifrån genom en ventilationsfläkt.

Därefter följer det kemiska steget med flockningsbassäng och sedimenteringsbassäng. Slammet samlas upp i ett slamlager. Fällningskemikalien, där doseringsmängden är flödesstyrd, tillsätts före flockning. Det renade avloppsvattnet dekanteras över en skibordränna och går ut till recipient.

Slammet avskiljs i olika kammare, en för bioslam och en för kemslam.

För att åstadkomma kväverening måste en ytterligare biobädd för denitrifikation anläggas. Här blandas vatten från biosteg 2 och 3 för denitrifiering. Kostnaden för detta är medräknat i totalkostnad för reningsverket i kapitel 6.4.3, tabell 10.

Verket dimensioneras för att klara

BOD₇ 10 mg/l

Fosfor 0,3 mg/l

50% kvävereduktion.

5.5 Efterpolering

Med *efterpolering* avses ett extra reningssteg efter den huvudsakliga reningsanläggningen. Efterpoleringen innebär att reningsresultatet höjs ytterligare, och kan även fungera som buffert och utjämning av utsläppet vid exempelvis en driftstörning i den huvudsakliga reningsanläggningen. Exempel på efterpolering kan vara en markbädd eller biodamm efter ett paketreningsverk.⁹⁾

För att klara utsläppsvillkoren för kväve och för att minimera riskerna för större påverkan på det mindre vattendraget i direkt anslutning till ARV föreslås en efterpolering av utgående vatten, oavsett val av ARV.

6 Kostnader

6.1 Allmänt

6.1.1 Gränsdragning för kostnadsberäkningar

De lokala ledningsnäten för respektive delområde kan utformas i stort sett på samma sätt oavsett vilket alternativ som väljs. Kostnaderna för de lokala ledningsnäten tas därför inte med i jämförelsen mellan alternativen.

På samma sätt hanteras högreservoaren som är föreslagen i norra delen av Bergsvik.

I kostnadsberäkningarna redovisas därmed enbart de anordningar som är specifika för respektive alternativ. Observera alltså att de redovisade kostnaderna därmed inte omfattar de totala kostnaderna för respektive alternativ.

För de delsträckor av de lokala ledningsnäten där kompletterande eller grövre ledningar har föreslagits för något alternativ har kostnaderna för kompletteringen beräknats som en marginalkostnad, dvs beräknats som en kostnadsökning för förändringen i befintlig ledningsschakt.

18(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÅSET,

6.1.2 Hur beräknas kostnaderna

Kostnaderna för de olika alternativen har beräknats som

- 1) Byggekostnader
- 2) Kringkostnader
- 3) Nuvärde av driftkostnader

Byggekostnaderna är beräknade i prisnivå 2015-11 och omfattar de entreprenadkostnader som ingår i byggandet av anläggningarna.

Kringkostnaderna omfattar projektering, byggledning, kontroll, tillstånd, marklösen, ledningsrätt, vattendom, undersökningar, intrimning, etc.

För att kunna jämföra investeringar och driftkostnader för de olika alternativen beräknas nuvärdet av de årliga driftskostnaderna enligt nuvärdesmetoden. Vi räknar med en drifttid på 50 år och beräknar alltså nuvärdet av de årliga driftskostnaderna under 50 år. Vi använder kalkylräntan 5 %. Om man väljer en lägre kalkylränta blir nuvärdeskostnaden av den sammanlagda årliga driften högre.

En summering av de redovisade byggekostnaderna, kringkostnaderna och nuvärdet av driftkostnaderna för respektive alternativ används som underlag för den ekonomiska jämförelsen.

Kostnaden för oförutsett är satt till 15 % (där inget annat är angivet) för samtliga poster utom det ARV som redan är byggt och har verkliga kostnadsuppgifter.

6.2 Överföringsledning

Kostnadsberäkningen för överföringsledningarna baseras på att överföringsledningarnas startpunkt är belägen vid det föreslagna läget för det lokala vattenverket för alternativet med grundvatten respektive där det lokala ARV föreslås bli placerat i sämsta fall med hänsyn till längden, läge B i Figur 6. Slutpunkten ligger ca 300 m öster om vägkorsningen mellan väg 814 och 815, längs väg 815. Detta medför att överföringsledningarna blir 4 km långa.

Som underlag för kostnadsberäkningen av överföringsledningen har KP-fakta och erfarenhetsvärden använts. En kostnadssammanställning över alternativet överföringsledning redovisas i Tabell 4

Tabell 4 Sammanställning av kostnader för överföringsledning

Kostnader (Mkr) överföringsledning	
Byggekostnader	
Ledningar, 4 km	10,7
Brunnar, ventiler, avluftning etc.	1,3
Spillvattenpumpstationer 2 st. inkl. elanslutning	1,6
Tryckstegringsstation vatten inkl. elanslutning	0,8
Oförutsett 15%	2,1
Delsumma:	16,5
Kringkostnader	
Projektering, byggledning, kontroll	1,8
Tillstånd, marklösen	0,2
Delsumma:	2,0
Driftskostnader	
Pumpstationer inkl. el	0,12
Tryckstegring inkl. el	0,043
Ledningar	0,027
Reinvestering, pumpar (2 ggr under 50 år)	0,017
Delsumma driftkostnad	0,20

6.3 Lokalt vattenverk

6.3.1 Avsättning av havsvatten

För att bedöma investeringskostnaden för ett avsaltningsverk är det nödvändigt att åtminstone förprojektera vattenverket. I detta projekt finns dock inte ekonomiskt utrymme för detta. Istället används kostnader som beräknades för ett annat vattenverk som dimensionerades för 800 m³/d år 2010 och kostnaderna proportioneras för att gälla Tungenäset. Under de senaste 5 åren har kostnaderna för membran reducerats kraftigt vilket innebär lägre kostnader än de som beräknades 2010. Ett större verk har dock kostnadsmässiga uppskalningsfördelar. I detta projekt bedömer vi att en proportionering av kostnaderna ger en tillräckligt god bild av investeringskostnaden. Den fasta driftskostnaden proportioneras men inte den rörliga driftskostnaden.

20(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

Tabell 5 Bedömda kostnader för ett avsaltningsverk proportionerad från 2010 års kostnadsläge

Avsaltningsverk	(Mkr)	Anm
Byggekostnader		
Avsaltningsverk	9	Inkl. reservkraft.
Sjöförlagda ledningar för havsvatten samt återföring av processvatten till havet – alternativ Gårvik	4,8	2 x 700 m
Sjöförlagda ledningar för havsvatten samt återföring av processvatten till havet – alternativ Solvik	2,1	2 x 160 m
Markförlagda ledningar Uppdimensionering/förstärkning av lokalt vattennät	0,6	Ca 1000 m
Pumpstation för havsvatten	2	
Oförutsett		Ca 15 %
Delsumma	18,9	Alternativ Gårvik
	15,8	Alternativ Solvik
Kringkostnader		
Pilotförsök, projektering	2,5	
Driftkostnader		
Driftskostnad/år (rörlig)	0,33	Rörlig kostnad 4,2 kr/m ³ Avser energi och kemikaliekostnader. Enerkipris: 80 öre/kWh. Exkl. kostnader för driftpersonal, ventilation, uppvärmning och byggnadsunderhåll.
Fast driftskostnad/år	0,17	Utbyte ultrafilter: 7 år. Utbyte osmosfilter: 6 år.
Delsumma	0,5	

6.3.2 Grundvattenverk

Grundvattnet kommer att behöva behandlas. Den resulterande vattenkvaliteten från de 8 uttagsbrunnarna är av naturliga skäl inte känd i dagsläget och det är därför vanskligt att kostnadsberäkna ett vattenverk. Sannolikt kommer halten järn, mangan och radon att

behöva reduceras. Det finns även stor risk att klorid och natrium måste reduceras, något som förutsätts i kostnadsberäkningen.

För att bestämma antal uttagsbrunnar, deras placering och deras vattenkvalitet erfordras omfattande hydrogeologiska undersökningar. Uttag kommer att ske ur flera uttagspunkter, sannolikt med skiftande vattenkvalitet, vilket kräver att pilotförsök utförs för att bestämma lämplig behandlingsprocess. I Tabell 6 nedan redovisas en uppskattad kostnadsberäkning för att anlägga ett lokalt berggrundvattenverk.

Tabell 6 Bedömning av kostnader förknippade med alternativet berggrundvatten.

	Antal/längd	'a-pris (kr)	Kostnad (Mkr)
Byggkostnader			
Uttagsbrunnar med tillbehör	8	70 000	0,5
Elförsörjning till brunnar	5000	200	1
Överföringsledning från brunnar	5000	500	2,5
Vattenverk			10
Oförutsett		ca 20%	2,8
Delsumma			16,8
Kringkostnader			
Hydrogeologiska undersökningar, inkl. tillståndsansökan			1
Pilotförsök och projektering vattenverk			2,5
Delsumma			3,5
Driftskostnader			
Driftskostnad/år			0,35

6.4 Lokalt ARV

6.4.1 Allmänt

För samtliga verk tillkommer kostnaden för efterpolering. Denna kostnad uppskattas till ca 1 miljon kronor.

För samtliga verk tillkommer en kostnad för slamtransporter till Munkedals ARV. Denna beräkning redovisas i separat kapitel 6.4.4

För samtliga verk tillkommer kostnaden för utloppsledningar. Kostnader för tre olika alternativ redovisas i Tabell 7.

22(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET

Tabell 7 Kostnader för tre olika alternativ för utloppsledning

Kostnader för utloppsledning		
Utloppsledning (m)	Kostnad (Mkr)	Kommentar
10	0,02	Närliggande bäck
1100+600	2,4	Gårvik + utloppsledning i havet
3700	3,5	Stenebäcken/Skulevik
Pumpstation	0,5	Pumpstation i ARV

I driftkostnadsberäkningarna har använts följande data:

Pumpar	ca 10-15 år	
Blåsmaskiner	20 år	
Ventiler	20 år	
Luftallrikar	5 år	(SBR-reaktorer)

6.4.2 Lokalt ARV, detaljprojekterat och platsbyggt

Kostnaderna för ett platsbyggt och detaljprojekterat ARV är taget från vårt referensverk i Tranemo kommun, Dalstorp, och är alltså verkliga kostnader. Det faktum att reningsverket i Dalstorp inte hade krav på kväverening men var dimensionerat för 1600 pe tar ut varandra och gör detta ARV jämförbart kostnadsmässigt. Förklaring till detta redovisas närmare under kap 6.4.2. Dalstorp klarar dessutom de högre reningskraven för fosfor och BOD₇ i dagsläget.

Tabell 8 Bedömda kostnader för ett lokalt ARV, detaljprojekterat och platsbyggt.

Avloppsreningsverk, platsbyggt		Anm (Mkr)
Byggnadskostnader		
Byggnad	4,1	Byggnad och bassänger mm
El	1	
Rör	1,3	
Luft	0,9	
Maskin	4,6	
Efterpolering	1	
Delsumma	12,9	
Kringkostnader		
Projektering	2 Mkr	Undersökningar, tillståndsansökningar, väganslutningar, markinlösen, ledningsförrättning
Kontroll, besiktning, byggledning och intrimning	1	Anpassning till kommunens tekniska standard och kommunens styrsystem för driftövervakning.
Delsumma	3	
Driftskostnader		
Driftskostnad/år	0,6	Kostnaden för el, kemikalier, personal och utbyte av slitdelar.
Slamtransportkostnad/år	0,5	Se kap 6.4.4
Delsumma/år	1,1	

6.4.3 Lokalt ARV, paketreningsverk

För att få en bättre bild av kostnaderna för ett lokalt ARV av typ paketreningsverk har priser tagits in från ett par leverantörer.

Alternativ 1, paketreningsverk med SBR-teknik

Investeringskostnaden för reningsverket är uppskattat till ca 4 miljoner kronor. Därutöver tillkommer markarbeten ca 0,3 miljoner kronor. El, VA och värme ca 0,3 miljoner kronor. Byggnaden är kostnadsberäknad till ca 3 miljoner kronor.

Driftskostnaderna är beräknade till ca 0,6 miljoner kronor/år. I detta ingår besök av driftpersonal 3 timmar/vecka.

Elförbrukningen är uppskattad till 150 000 kWh/år. Detta ger en kostnad på 125 kWh/pe och år, vilket är 25 kWh högre per år än riksgenomsnittet i Sverige enligt branschorganisationen Svenskt Vatten.

Kringkostnader för projektering, undersökningar, tillståndsansökningar, markinlösen, ledningsförrättning, väganslutningar, anpassning till kommunens styrsystem och

24(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

provtagning, ev. rening av frånluft från av byggnaden, besiktning och intrimning av verket ingår ej i den ursprungliga kostnadskalkylen från leverantören. Dessa kostnader är därför satta till 1,5 Mkr då verket inte är platsbyggt.

Byggytan är uppskattad till ca 160 m². Kostnaderna är sammanställda i Tabell 9 nedan.

Tabell 9 Bedömda kostnader för ett lokalt ARV, paketreningsverk SBR-teknik, alternativ 1

Lokalt ARV, paketreningsverk alt 1		Anm (Mkr)
Byggnadskostnader		
Byggnad	3	
Reningsverk	4	
Markarbete	0,3	För ledningar och bädd för hus
El, VA, värme	0,3	
Efterpolering	1	
Delsumma	8,6	
Kringkostnader	1,5	Specifikation, se ovan i detta kapitel
Driftskostnader		
Driftskostnad/år	0,6	Inkl. kostnaden för el, kemikalier, personal och utbyte av slitdelar.
Slamtransportkostnad/år	0,5	Se kap 6.4.4
Delsumma	1,1	

Alternativ 2, paketreningsverk med biobädd

Byggkostnaden för reningsverket är uppskattat och framtaget genom likande referensverk från leverantören.

Kringkostnader för projektering, undersökningar, tillståndsansökningar, markinlösen, ledningsförrättning, väganslutningar, anpassning till kommunens styrsystem och provtagning, ev. rening för avluftning av byggnaden, besiktning och intrimning av verket ingår ej i den ursprungliga kostnadskalkylen från leverantören. Dessa kostnader är därför satta till 1,5 Mkr då verket inte är platsbyggt.

Kostnaderna är sammanställda i Tabell 10.

Tabell 10 Bedömda kostnader för ett lokalt ARV, paketreningverk Biobädd, alternativ 2

Lokalt ARV, paketreningverk alt 2		Anm (Mkr)
Byggekostnader		
Reningsverk	8,5	Inkl. byggnad, utökad kväverening, markarbeten, EI och VA
Efterpolering	1	
Summa	9,5	
Kringkostnader		
	1,5	Specifikation, se ovan i detta kapitel
Driftskostnader		
Driftskostnad/år	0,6	Inkl. kostnaden för el, kemikalier, personal och utbyte av slitdelar.
Slamtransportkostnad/år	0,5	Se kap 6.4.4
Delsumma	1,1	

6.4.4 Slamhanteringskostnader

Angränsande till Tungenäset ligger Torreby med ett reningsverk som belastas med 300 pe som medel över året och 400-500 pe sommartid under högsäsong. Detta verk har en TS-halt på slammet på ca 1,5 %. (TS=torrsubstans) Under lågsäsong körs 1 slambil/vecka och under högsäsong ca 2 slambilar/vecka. Slamtransportkostnaden mellan Torreby och Munkedals ARV är 340 kr/ton (2014). Slamproduktionen för Torreby ARV var 850 ton under år 2014. Om man räknar om detta till motsvarande 1200 pe istället och en TS-halt på 3 % skulle mängden slam från Tungenäset bli 1700 ton/år. Vilket skulle ge en slamtransportkostnad på 578 000 kr/år.

Om vi istället räknar teoretiskt och antar 100 g TS/pe och dygn (vilket är det normala i dimensioneringssammanhang) får vi en slamproduktion på 120 kg TS/dygn på Tungenäset. För ett lokalt ARV på Tungenäset med en TS-halt på slammet på 3 % och 1200 pe får vi en slammängd på 1100 ton/år. Detta medför en slamtransportkostnad på $340 \times 1100 = 374000$ kr/år. En slambil tar ca 12 m³, vilket skulle innebära närmare 100 slamtransporter per år eller ca 2 slamtömningar per vecka.

Vid en jämförelse mellan dessa två beräkningar bör man ta med det faktum att man alltid måste tömma slamlagret med lite marginal och helst undvika helger för slamtömning. Med hänsyn till detta och till att priserna ovan gällde för 2014 kan kostnaderna för slamtransporter från Tungenäset sannolikt hamna på närmare 500 000 kr/år.

6.5 Sammanställning över samtliga kostnader

För att göra jämförelsen mer överskådlig följer nedan en sammanställning över samtliga kostnader för de olika alternativen med olika tekniska lösningar, se Tabell 11, Tabell 12 och Tabell 13. För avsaltningsverk har alternativet med placering i Solvik prioriterats som första alternativ.

26(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

Tabell 11 Sammanställning över samtliga kostnader för överföringsledning

Överföringsledning för vatten och avlopp	
Kostnadssammanställning (Mkr)	Överföringsledning för vatten och avlopp
Byggekostnad	16,5
Kringkostnader (Projektering, markinlösen, tillståndsansökningar, undersökningar, mm)	2,0
Nuvärdesberäknade driftskostnader (50 år)	3,7
Summa	22,2

Tabell 12 Sammanställning över samtliga kostnader för lokal dricksvattenhantering

Lokal dricksvattenhantering		
Kostnadssammanställning (Mkr)	Alt. 1 Lokalt avsaltningsverk	Alt. 2 Lokalt vattenverk med uttag av grundvatten i berg
Byggekostnader	15,8	16,8
Kringkostnader (Projektering, markinlösen, tillstånd, vattendom, mm)	2,5	3,5
Nuvärdesberäknade driftskostnader (50 år)	9	6,4
Summa (inkl. oförutsett 20 %)	27,3	26,7

Tabell 13 Sammanställning över samtliga kostnader för lokal avloppshantering

Lokal avloppshantering			
Kostnadssammanställning (Mkr)	Alt. 1 Lokalt ARV med efterpolering, detaljprojekterat och platsbyggt	Alt. 2 Lokalt ARV med efterpolering, paketreningsverk med SBR	Alt. 3 Lokalt ARV med efterpolering, paketreningsverk med biobädd
Byggekostnader	12,9	8,6	9,5
Kringkostnader	3	1,5	1,5
Nuvärdesberäknade driftskostnader	20,1	20,1	20,1
Oförutsett, 0-10 %	0	3	3,1
Summa	36	33,2	34,2

27(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET

Kostnader för oförutsett är satt till 10 % för ett paketreningsverk. Oförutsett är satt till 0% för ett platsbyggt reningsverk då kostnaderna för detta verk är tagna från ett färdigbyggt ARV och detaljprojekteringen sker i nära samarbete med beställaren.

7 Utvärdering och bedömning av de tekniska lösningarna

7.1 Avsaltning av havsvatten

7.1.1 Vattenkvalitet

I ett avsaltningsverk avlägsnas i princip alla ämnen förutom vattenmolekyler. Detta innebär att vattenkvaliteten måste efterjusteras vilket kan göras genom behandling i alkaliskt filter eller med soda och vätekarbonat. Oavsett metod kan ett dricksvatten med hög kvalitet framställas.

7.1.2 Driftssäkerhet

Avsaltning av havsvatten har som metod använts under mycket lång tid utomlands och det finns därför lång erfarenhet. En förutsättning för ett väl fungerande verk är att förfiltreringen är effektiv. Ett problem kan vara påväxt i intagsledningar. Genom att växelskifta två intagsledningar har det visat sig att påväxten i ledningar minskar markant vilket ökar driftsäkerheten. Driftsäkerheten kan betecknas vara hög och bortfall av el klaras med reservkraftverk.

7.1.3 Miljöpåverkan

Avsaltning av havsvatten sker genom att pumpa vatten genom ett membran med högt tryck. Processen är energikrävande.

Det retentatvatten som leds tillbaka till havet innehåller förhöjda halter salt men detta bedöms inte påverka miljön i vattnet.

Osmosmembranen måste rengöras regelbundet. För att öka intervallen tillsätts en beläggningshämmare. Det finns flera olika fabrikat för att förhindra utfällning på membranen. Det finns produkter som är klassad som inte farlig enligt gällande EU-lagstiftning och är inte akut toxisk vare sig för däggdjur eller vattenlevande organismer.

7.1.4 Ekonomi

Detta alternativ är energikrävande och kräver att membranen byts ut med jämna mellanrum vilket innebär en stor kostnad även om membran sjunkit kraftigt i pris under senare år. I nuläget är detta ett kostsamt alternativ för att producera dricksvatten.

7.2 Grundvattenuttag i berg

7.2.1 Vattenkvalitet

Uttag av grundvatten ur berg i kustnära, bergborrade brunnar innebär risk att brunnarna blir saltvattenpåverkade. Det finns stor risk att grundvattnet innehåller förhöjda halter av järn, mangan, fluorid, radon, uran och salt. Halterna av dessa ämnen kan reduceras med konventionell teknik i ett vattenverk och ett högkvalitativt dricksvatten kan produceras.

28(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

7.2.2 Driftsäkerhet

Nybildningen av grundvatten i berget kan vara tillräcklig för att utvinna en nödvändig grundvattenmängd på 270 m³/d (ca 100 000 m³/år). Det är dock troligt att grundvattnet inte kan magasineras i tillräcklig omfattning i bergets sprickvolym för att kunna utvinna tillräcklig mängd under hela året. Under sommaren är nybildningen ofta negativ och då måste uttaget ske som ett "lån" ur grundvattenmagasinet som måste återhämta sig under den regnrika höstperioden.

Vår bedömning är att dricksvattenförsörjning av 1200 pe med grundvatten från berg inte är ett hållbart alternativ på lång sikt.

7.2.3 Miljöpåverkan

Dricksvattenförsörjning av 1200 pe i ett kustnära samhälle genom uttag av berggrundvatten medför en stor påfrestning på grundvattenmagasinet. Uttaget kommer dessutom att ske i minst 8 punkter. Den miljömässigt största risken bedöms vara att berggrundvattnet med tiden riskerar att innehålla mer salter. Denna risk bedöms vara påtaglig. Detta innebär att grundvattnet i berg på hela Tungenäset med tiden riskerar att bli saltpåverkat.

7.2.4 Ekonomi

Statistisk bearbetning av brunndata i området antyder att den uttagbara grundvattenmängden per brunn är relativt blygsam vilket innebär att minst 8 uttagsbrunnar måste borraras och anslutas till ett gemensamt vattenverk. Detta innebär att kostnaderna för överföringsledningar till ett gemensamt vattenverk kommer att vara stora. Denna kostnadspost är mycket svårbedömd då den både beror av avståndet till uttagsbrunnarna och antal. För beräkningarna antas att det krävs sammanlagt 5 km överföringsledningar mellan brunnarna och vattenverket. För att placera uttagsbrunnarna samt fastställa deras kapacitet och vattenkvalitet måste omfattande undersökningar i området utföras.

7.3 Överföringsledning för vatten och avlopp

7.3.1 Kvalitet

I detta alternativ levereras dricksvatten från Munkedals vattenverk. Detta vatten uppfyller Livsmedelsverkets krav för dricksvatten och är således ett vatten med hög kvalitet.

I dagsläget sker ingen rötning av slammet som uppstår vid Munkedals reningsverk. Troligtvis kommer krav på detta i framtiden.

7.3.2 Driftsäkerhet

En överföringsledning för avloppsvatten kommer att vara utrustad med ett antal pumpstationer som slås ut vid ett längre strömavbrott. Skillnaden mellan överföringsledning kontra lokala ARV vid längre strömavbrott är marginell då

avloppsvatten kommer att brädda redan vid den lokala ansamlade pumpstationen inom det lokala ledningsnätet.

Det finns alltid risk för att en överföringsledning för dricksvatten drabbas av ledningsbrott. Risken är mindre för en väldimensionerad, väl utförd, ny överföringsledning för vatten jämfört med gamla ledningar. Risken (= sannolikhet x konsekvens) bedöms vara måttlig eftersom sannolikheten bedöms vara liten och konsekvensen bedöms vara måttlig. Oftast kan ledningsbrott repareras relativt omgående och under tiden kan vattenförsörjning ske genom att ställa ut vattentankar.

7.3.3 Miljöpåverkan

Munkedals ARV har idag kapacitet att ta emot ytterligare belastning om man tittar på utsläppskraven för P 0,3 mg/l och BOD₇ 10 mg/l. När det gäller den hydrauliska belastningen är verket ganska hårt belastat med stora mängder ovidkommande vatten (ca 50 %).

Ledningsnätet i Munkedals tätort är bitvis överbelastat med inläckage av ovidkommande vatten och översvämningar som följd. Detta är dock något som planeras och byggs bort successivt inom hela ledningsnätet. Innan detta problem har åtgärdats kommer en ytterligare anslutning av Tungenäset belasta området ytterligare.

Recipient för Munkedals ARV är Örekilsälven som sedan rinner ut i Saltkällefjorden 5 km nedströms utloppet. En naturlig avskiljning/retention av kväve sker under rintiden ner till havet.

En eventuell framtida överföringsledning vidare till Uddevalla medför att avloppsvatten från Tungenäset, men också resten av Munkedals avloppsvatten, genomgår kväverening innan det når havsrecipienten. Belastningen av närsalter från avloppsvatten till Gullmarsfjorden minskas då radikalt.

Risken för bräddning från pumpstation vid exempelvis Gårviks badplats är lika stor oavsett val av teknisk avloppslösning, då ansamlade pumpstationer för avlopp krävs för det lokala ledningsnätet.

Det är svårt att se att en ökad distribution av dricksvatten från Munkedals vattenverk skulle medföra ökad miljöpåverkan.

7.3.4 Ekonomi

En överföringsledning är redan anlagd från Munkedals tätort och söderut ner till Faleby, strax väster om Munkedals hamn. Denna ledning är dimensionerad för hela Tungenäset och Munkedals hamn och måste idag spolas kontinuerligt för att undvika driftsstopp då den är kraftigt överdimensionerad idag med mycket få fastigheter påkopplade. Här är alltså redan gjord en stor investering som inte kommer att komma till nytta om Tungenäset byggs ut med lokala ARV.

När Munkedals ARV börjar närma sig 10000 pe kommer kravet på kväverening att krävas vid verket. I detta skede blir det ännu mer lönsamt att ha kopplat bort så många småverk som möjligt och därigenom optimera driften och kostnadseffektivisera hela verksamheten.

Kraven på dricksvatten ökar med tiden. Detta innebär att vattenverken måste installera ofta kostsamma behandlingsmetoder. Generellt är det därför en fördel att framställa dricksvatten i ett större vattenverk än flera små, både med hänsyn till stordriftsfördelar och kostnadseffektivitet. Det är även en fördel ur driftsynpunkt eftersom det endast krävs tillsyn av ett vattenverk.

30(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET,

Driftskostnaden för en överföringsledning är mindre än en femtedel per år jämfört med ett lokalt ARV. Personalens tid kan dessutom besparas till andra arbetsuppgifter.

7.4 Lokalt ARV, allmänt

En förtätning inom Tungenäset medför en ökad belastning av främst närsalter till Gullmarsfjorden vid en lokal avloppshantering inom området. Detta strider mot bestämmelserna i ett Natura2000-område.

En överföringsledning till Munkedal medför en längre retention av kväve före utsläpp till Gullmarsfjorden. I dagsläget är befintlig överföringsledning till Munkedal mycket överdimensionerad med väldigt få fastigheter påkopplade och kräver därför ständig spolning och extra bevakning.

7.5 Lokalt ARV, detaljprojekterat och platsbyggt

7.5.1 Kvalitet

Det enda verk som i dagsläget fullt ut kan garantera de utsläppsvillkor som troligen kommer att ställas på ett lokalt ARV är det platsbyggda reningsverket.

7.5.2 Driftsäkerhet

Ett lokalt ARV är känsligare för att det biologiska steget störs genom okända och icke önskvärda föroreningar i vattnet.

7.5.3 Miljöpåverkan

Enligt tidigare beräkningar, se kap 6.4.4 medför ett lokalt ARV en betydande mängd slamtransporter inom området och in till Munkedal. Minst 100 slamtransporter per år eller minst 2 tömningar per vecka, troligtvis ännu mer sommartid. Detta ger, förutom ökade kostnader, ökade utsläpp av koldioxid och andra mindre önskvärda avgasutsläpp. Sträckan är sammanlagt 18 km tur och retur. Detta ger per år en total körsträcka på 1800 km och en åtgång av diesel på 630 l.

7.5.4 Ekonomi

Ett lokalt platsbyggt ARV medför att en projektering av verket görs i nära samarbete med beställaren vilket ger en kostnadseffektivitet.

7.6 Lokalt ARV, paketreningsverk

7.6.1 Kvalitet

Ett paketreningsverk är inte direkt anpassat till beställaren önskemål vad gäller teknik och kvalitet.

Inget av de två presenterade paketreningsverket kan idag utlova en fullständig rening enligt de utsläppskrav som troligtvis kommer att ställas.

7.6.2 Driftsäkerhet

Vid ett reningsverk med SBR-reaktorerna behöver inte alla reaktorer vara i drift för att anläggningen skall fungera vilket innebär att om belastningen är lägre under vissa delar av året så kopplas de reaktorer som inte behövs ur under tiden. Det innebär också att det under tiden som ledningsnätet byggs ut bara behöver användas det antal reaktorer som området behöver. Tack vare detta minimeras driftskostnaderna och reningsresultaten optimeras.

Inget av paketreningsverken är i grundförslaget utrustat med sandfång och tillhörande sandtvätt. Detta gör att rörliga delar i verket slits fortare och medför också en ökad slamtransport då sanden ej kan tas tillvara och användas lokalt.

Ett lokalt ARV med biobädd är lite bättre rustat för variationer i belastning eller förorening än exempelvis en SBR-anläggning.

7.6.3 Miljöpåverkan

Miljöpåverkan på grund av slamtransporter blir ungefär densamma som för ett platsbyggt lokalt reningsverk, se kapitel 7.5.3.

Verket med SBR-teknik, alternativ 1, saknar ett traditionellt rensgaller med renstvätt och komprimering av rens. Detta ger ett renare slam i slutändan med oönskade ämnen/föremål som exempelvis plast mm. Rens som går igenom uppsamlingstanken kan dessutom också gå vidare in och störa den fortsatta processen.

Paketreningsverk enligt alternativ 1 har i dagsläget redovisat att de ej klarar de utsläppsvillkor som troligtvis kommer att ställas med avseende på BOD₇ (10 mg/l) och fosfor (0,3 mg/l).

8 Slutsats

För att göra kostnadsjämförelsen tydligare har två alternativ till VA-lösning för området Tungenäset valts ut. Det första alternativet är en överföringsledning. Andra alternativet är ett lokalt avsaltningsverk i Solvik och ett lokalt och platsbyggt ARV. Se kostnadsjämförelse i Tabell 14

Tabell 14 Kostnadssammanställning för två olika pakettlösningar för VA på Tungenäset

Pakettlösningar för VA	Överföringsledning	Lokalt ARV, platsbyggt Lokalt avsaltningsverk
Total kostnad (Mkr)	22,2	63,3

Tabell 14 ovan visar tydligt att alternativet överföringsledning ger en total kostnad som är nästan bara en tredjedel av kostnaden för en lokal VA-lösning i området Tungenäset.

Med hjälp av det resonemang som gjorts i kapitel 7 och tidigare erfarenhet på området har en sammanställning med betygsättning för olika ställda kriterier gjorts. Betygsskalan är från inget plus (-) till 3 plus (+++). Se Tabell 15 och Tabell 16.

32(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÄSET

Tabell 15 Betygsättning av de olika alternativen för dricksvattenproduktion

	Överförings- ledning	Grund- vattenverk	Avsaltnings- verk	Kommentar
Leveranssäkerhet	++	+	++	
Kvalitet	+++	+++	+++	
Kostnadseffektivitet	+++	-	-	
Miljöhanseende	+++	+	+	
Anslutning av till kommande områden, t.ex. Torreby	+++	-	-	
Störning av byggnader i landskapet	+++	-	-	Högre betyg, mindre störning

Tabell 16 Betygsättning av de olika alternativen för avloppshantering

	Överförings- ledning	Lokalt ARV platsbyggt	Lokalt ARV paket- reningsverk	Kommentar
Driftsäkerhet	+++	++	++	
Kostnadseffektivitet	+++	-	-	
Miljöhanseende	+++	+	+	
Anslutning av till- kommande områden, t.ex. Torreby	+++	-	-	
Tunga transporter inom området	+++	-	-	Högt betyg betyder få transporter
Uppfyllelse av samtliga ställda utsläppsvillkor	+++	++	+	
Flexibilitet i ARV under successiv anslutning av området	++	+	+++	Fler parallella SBR- reaktorer i lokalt ARV ger ökad flexibilitet

Förberedelse inför framtida krav på slamhantering	+++	+	-	
Störning av byggnader i landskapet	+++	+	+	Högre betyg, mindre störning

Betygstabellerna ovan ger en tydligare bild och jämförelse mellan de olika alternativen. Utifrån ovanstående kriterier får alternativet överföringsledning överlag ett betydligt högre betyg.

Med hänsyn till driftsäkerhet, leveranssäkerhet och kvalitet samt med värdering av tekniska, ekonomiska och miljömässiga aspekter har vi kommit fram till den sammanlagda slutsatsen att överföringsledning är det bästa alternativet.

34(35)

RAPPORT
2015-12-18

VA-UTREDNING - TUNGENÅSET

Referenser

- (1) Energihandbok för avloppsverk VA-forsk, 2002-2
- (2) Miljöbalken
- (3) Naturvårdsverkets allmänna råd om Natura2000 till kap 7 Miljöbalken, NFS 2003:17
- (4) Mindre och medelstora verk, SNV
- (5) EU:s avloppsdirektiv (91/271/EEG)
- (6) Boverkets allmänna råd 1995:5, *Avloppsreningsverk (Bättre plats för arbete-Boverket 1995:5)*
- (7) Miljörapport 2014 Munkedals ARV
- (8) Miljömål i Munkedal (där de 16 nationella miljömålen ligger som grund)
- (9)Handledning för tillsyn av avloppsanläggningar > 25 pe, Miljösamverkan Västra Götaland
- (10) Gullmarn – en skyddsvärd miljö, 2002-04-16

VA-utredning Tungenäset 1352116

Bilaga 1

Vattenbehov

Antal fastigheter

Område	Antal befintliga bebyggda	Antal befintliga obebyggda	Antal tillkommande enligt detaljplan	Antal tillkommande enlig önskemål	Summa fastigheter	Antal pe per fastighet	Antal pe	Förbrukning per pe o dygn	Dygnsförbrukning medel m ³ /dygn
Bergsvik	63	3	48	50	164	3	492	180	88,6
Östra Gårvik	46	3	0	0	49	3	147	180	26,5
Västra Gårvik	79	8	0	70	157	3	471	180	84,8
Summa	188	14	48	120	370	3	1110	180	199,8

Uttagsbehov

Spolvatten för backspolning av filter
Summa vattenbehov inkl spolvatten:

vid 24 tim uttag 3,1 l/s
vid 18 tim uttag 4,2 l/s

36% av dygnsförbrukningen

71,9
271,7

Årsvolym: 71928 m³

GULLMARN – EN SKYDDSVÄRD MILJÖ

2002-04-16

Bilaga 6

Gullmarsfjorden är Sveriges enda egentliga tröskelfjord. De hydrografiska förhållandena med ett komplicerat vattenutbyte med Skagerrack har bidragit till att fjorden fått ett rikt och delvis unikt växt- och djurliv. Tröskeln vid fjordens mynning gör fjorden extra känslig för föroreningar. Gullmams tillflöden för med sig stora mängder närsalter vilket tidvis resulterar i algblomning samt syrebrist och bottendöd i de djupare delarna av fjorden.

Närsalterna kommer bl a från kommunala avloppsreningsverk, industri och enskilda avloppsanläggningar. Avlopp från bebyggelse och olika verksamheter kan utgöra ett hot mot vattenmiljön. Enskilda äldre avlopp utanför tätorterna liksom en hel del fritidsbebyggelse har otidsenliga avloppsanläggningar.

En stor del av närsalterna kommer också från jordbruks- och skogsmark. Jordbruksmarken har störst närsaltläckage per ytenhet. En stor del av avrinningsområdet är skogrik glesbygd. För att eliminera övergödningen och återställa närsaltbelastningen på Gullmam till önskvärda nivåer krävs troligen avsevärda insatser under lång tid.

Kommunens egna avloppsreningsverk förbättras successivt i syfte att minska utsläppen. I detta sammanhang diskuteras bl a anläggande av våtmarker.

Sedan maj 1998 samarbetar Färgelanda, Dals-Ed och Munkedals kommuner i "Projekt Våtmarker och Skydds zoner inom Gullmams avrinningsområde, etapp 2" med syfte att minska närsaltläckaget från mark - främst åkermark - till vattendragen samt fånga partiklar och närsalter i våtmarker i anslutning till de lokala vattendragen i nederbördsområdet. (Källa: <http://www2.fargelanda.se/vatmarker/>)

Nationella miljö kvalitetsmål

Sveriges riksdag har i enighet antagit 15 övergripande miljöpolitiska mål. Målen syftar till att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta.

Miljö kvalitetsmålen har vuxit fram ur ett samarbete mellan förtroendevalda, myndigheter, näringsliv och miljöorganisationer. Varje mål är nedbrutet i flera delmål på nationell och regional nivå. På sikt skall det även formuleras mål på kommunal nivå.

§ 47

Dnr 2020-000233

Klimat- och miljöstrategi

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har givit förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till klimat- och miljöstrategi (KS 2019-09-09, § 101). Förslaget presenterades vid kommunstyrelsens sammanträde i februari 2021 och blev återremitterat "för att kommunstyrelsen på en dialogdag ska kunna diskutera innehållet i strategin för omarbetning så att den överensstämmer med de lokala förutsättningarna" (KS 2021-02-08, § 14). En dialogdag har genomförts och förslaget till klimat- och miljöstrategi har justerats i enlighet med vad som då framkom.

Kommunen har fyra inriktningsmål för perioden 2020–2023. De bygger på kommunens vision, hållbar utveckling och fossilfrihet 2030. Ett av målen handlar om miljöperspektivet av hållbar utveckling: Munkedal ska bidra till minskad klimatpåverkan. Med utgångspunkt i inriktningsmålet beslutade kommunstyrelsen att förvaltningen skulle ta fram ett förslag till klimat- och miljöstrategi under 2020 (KS 2019-09-09, § 101). Förslaget presenterades vid kommunstyrelsens sammanträde i februari 2021 och blev återremitterat "för att kommunstyrelsen på en dialogdag ska kunna diskutera innehållet i strategin för omarbetning så att den överensstämmer med de lokala förutsättningarna" (KS 2021-02-08, § 14). En dialogdag genomfördes i februari 2022. Förslaget till klimat- och miljöstrategi har omarbetats i enlighet med vad som då framkom. Förändringarna består i att fokusområdet "Äta hälsosamt" har förtydligats med att det avser mer varierad kost samt att kommunens måltidsriktlinjer utgör ett av de styrdokument som har tydlig koppling till klimat- och miljöstrategin.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-21

Förslag till Klimat- och miljöstrategi 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Klimat- och miljöstrategi 2030, som ersätter "Energiplan för Munkedals kommun" (Dnr KS 2012-388), "Lokala miljömål" och "Strategiplan för miljömålsarbetet" (Dnr KS 2012-374) och "Miljöpolicy för Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner" (Dnr KS 2015-360).

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Klimat- och miljöstrategi 2030, som ersätter "Energiplan för Munkedals kommun" (Dnr KS 2012-388), "Lokala miljömål" och "Strategiplan för

miljömålsarbetet” (Dnr KS 2012-374) och ”Miljöpolicy för Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner” (Dnr KS 2015-360).

Handläggare:
Eva Kläppe Hellström
Processutvecklare
Kommunstyrelsens förvaltning

Klimat- och miljöstrategi 2030

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Klimat- och miljöstrategi 2030, som ersätter "Energiplan för Munkedals kommun" (Dnr KS 2012-388), "Lokala miljömål" och "Strategiplan för miljömålsarbetet" (Dnr KS 2012-374) och "Miljöpolicy för Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner" (Dnr KS 2015-360).

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har givit förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till klimat- och miljöstrategi (KS 2019-09-09, § 101). Förslaget presenterades vid kommunstyrelsens sammanträde i februari 2021 och blev återremitterat "för att kommunstyrelsen på en dialogdag ska kunna diskutera innehållet i strategin för omarbetning så att den överensstämmer med de lokala förutsättningarna" (KS 2021-02-08, § 14). En dialogdag har genomförts och förslaget till klimat- och miljöstrategi har justerats i enlighet med vad som då framkom.

Bakgrund

Kommunen har fyra inriktningsmål för perioden 2020-2023. De bygger på kommunens vision, hållbar utveckling och fossilfrihet 2030. Ett av målen handlar om miljöperspektivet av hållbar utveckling: Munkedal ska bidra till minskad klimatpåverkan. Med utgångspunkt i inriktningsmålet beslutade kommunstyrelsen att förvaltningen skulle ta fram ett förslag till klimat- och miljöstrategi under 2020 (KS 2019-09-09, § 101). Förslaget presenterades vid kommunstyrelsens sammanträde i februari 2021 och blev återremitterat "för att kommunstyrelsen på en dialogdag ska kunna diskutera innehållet i strategin för omarbetning så att den överensstämmer med de lokala förutsättningarna" (KS 2021-02-08, § 14).

En dialogdag genomfördes i februari 2022. Förslaget till klimat- och miljöstrategi har omarbetats i enlighet med vad som då framkom. Förändringarna består i att fokusområdet "Äta hälsosamt" har förtydligats med att det avser mer varierad kost samt att kommunens måltidsriktlinjer utgör ett av de styrdokument som har tydlig koppling till klimat- och miljöstrategin.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling

Social dimension

Barnkonventionen handlar om att barn ska få möjlighet att känna sig trygga och kunna utveckla sin fulla potential, genom sina rättigheter. Med en tydlig styrning

för ett miljömässigt hållbart Munkedal skapas förutsättning för både trygghet och möjlighet för barn att utveckla sin fulla potential i en god miljö.

Det finns en tydlig koppling mellan miljö och folkhälsa. Strategins fokus att resa miljövänligt, äta hälsosamt, förbruka sparsamt, förnybart och cirkulärt samt klimatsmart har tydlig positiv effekt på folkhälsan.

Miljömässig dimension

Strategin tydliggör kommunens mål och behov av insatser inom klimat- och miljöområdet, inklusive energiplanering. Strategins fokus att resa miljövänligt, äta hälsosamt, förbruka sparsamt, förnybart och cirkulärt samt klimatsmart har tydlig positiv effekt på miljön. Förslaget är helt i linje med kommunens vision och inriktningsmål att minska klimatpåverkan.

Ekonomisk dimension

Alla förändringar som genomförs för att bidra till måluppfyllelsen ska genomföras inom befintliga budgetramar. Det kan innebära att omprioriteringar måste göras.

Realiserandet av strategin kan innebära positiva effekter för ekonomin på lång sikt. De åtgärder som vi avstår ifrån idag riskerar att bli mer omfattande och dyrare att genomföra senare.

Bilaga

Förslag till Klimat- och miljöstrategi 2030, med vattenstämpeln "Förslag 2022-02-21"

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommundirektör
Förvaltningschefer
Administrativ chef
VD helägda kommunala bolag

Strategi

Klimat- och miljöstrategi 2030

Dokumentbeskrivning

Typ	Beskrivning
Dokumenttyp:	Strategi
Antaget av:	Kommunfullmäktige
Antagningsdatum:	
Diarienummer:	KS 2020-233
Gäller till och med:	2030-12-31
Dokumentansvarig:	Processutvecklare
Revisionshistorik:	

Förslag 2022-02

Innehållsförteckning

Inledning	4
Kommunen – den lokala klimatanpassaren.....	4
Vår omvärld	5
Munkedal – vision och mål	7
Munkedals miljömål 2030	8
Fokusområden	8
Önskade effekter	9
Aktiviteter	10
Energiplan	10
Uppföljning	11
Revidering	11
Koppling till målprocess och styrande dokument.....	11

Förslag 2022-02-21

Inledning

Klimatförändringarna är de mest allvarliga miljöhoten – både lokalt och globalt. Vi får allt mer nederbörd, fler och mer kraftfulla stormar, torka, översvämningar och höjda havsvattennivåer. Olika sorters extremväder påverkar kommunens möjlighet att utföra sitt uppdrag, vilket får konsekvenser för både invånare och medarbetare. Klimatförändringarna minskar den biologiska mångfalden, som är ett av de största globala miljöproblemen. Förlusten av biologisk mångfald förvärrar i sin tur effekterna av klimatförändringarna ännu mer. Klimatförändringarna är också ett stort säkerhetspolitiskt hot, med risk för ökade motsättningar och konfliktrisker som framför allt handlar om färskvatten, förnyelsebara naturresurser och migration.

Denna klimat- och miljöstrategi gäller för hela kommunorganisationen och dess helägda bolag, som ska vara en förebild för alla som bor och verkar i kommunen.

Kommunens energiplan ingår i denna klimat- och miljöstrategi.

Kommunen – den lokala klimatanpassaren

Ett hållbart Munkedal ur ett klimat- och miljöperspektiv innebär att vi är klimatsmarta. Arbetet med hållbar utveckling ska därför integreras i det dagliga arbetet – det är inte ett projekt som sköts vid sidan om ordinarie verksamhet.

Det kostar att ställa om för att rädda miljön och för att minska effekterna av klimatförändringarna, som är en av de utmaningar som Agenda 2030-delegationen har konstaterat "inom en nära framtid är förenade med så stora kostnader för samhället att Sverige inte har råd att inte agera".

Det behöver läggas större vikt vid klimatansvar i exempelvis beslut om lokalisering av och logistik inom verksamheter. Ju mindre klimatpåverkan, desto lägre kostnader för klimatanpassningar. Ökade temperaturer innebär ökad avrinning med risk för översvämningar, skred, skadeorganismer och smittbärare, men även risk för ökad torka. Med ökad nederbörd riskerar vattentäcker att förorenas och ledningsbrott att inträffa i va-nät, medan torrare perioder ökar risken för torka och vattenbrist. Klimatförändringarna leder till nya risker och sårbarheter. För att minska konsekvenserna av klimatförändringarna behöver all samhällsplanering fokusera på hållbarhet, energianvändningen effektiviseras samt användningen av förnyelsebara bränslen och förnyelsebar el öka.

En hållbar energiplanering minskar ohälsa, negativa miljökonsekvenser och ekonomiska kostnader. Strategiskt klimat- och miljöarbete är således viktigt för utvecklingen och i förlängningen för ett gott liv i Munkedal.

De åtgärder som vi avstår ifrån idag riskerar att bli dyrare att genomföra senare. Det gäller både offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och enskilda invånare. Klimatåtgärderna innebär även goda möjligheter till positiva effekter, som till exempel för hälsa, miljö och sysselsättning.

Vår omvärld

FN har antagit 17 globala mål för hållbar utveckling, som en del av Agenda 2030. Agendan är en sammanfattning av de samhällsutmaningar som vi står inför, utmaningar som måste lösas gemensamt eftersom de påverkar varandra. Hållbar utveckling innebär att man tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det handlar om livskvalitet, för alla – nu och i framtiden. Det sker utifrån tre perspektiv: social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet handlar om välbefinnande, behov och rättigheter samt rättvisa och makt. Miljömässig hållbarhet handlar om att hålla oss inom de gränser som ekosystemen klarar av, och att lämna ett så litet klimatavtryck som möjligt. Den ekonomiska utvecklingen är till för att skapa förutsättningar för ekologisk och social utveckling, och får inte innebära negativa konsekvenser för social eller miljömässig hållbarhet. Ekonomin är därför bara ett medel, en möjliggörare, för att nå den hållbara utvecklingen. Utvecklingen är hållbar när dessa tre stämmer överens med varandra.

Utvecklingen är hållbar när de tre perspektiven är i balans

FN:s klimatavtal, det så kallade Parisavtalet, handlar om att världens länder ska arbeta för att inte medeltemperaturen på jorden ökar mer än 2 grader, och att man ska anstränga sig för att ökningen ska stanna på 1,5 grad. Det ska göras genom att minska klimatutsläppen.

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för Europeiska unionen (EU) och Sverige. 2050 ska Europa vara klimatneutralt, enligt EU:s strategiska vision. 2030 ska den svenska fordonsflottan vara fossilfri. 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.

Det är bråttom att bygga ett klimatneutralt, grönt, rättvist och socialt Europa.¹ Därför har EU tagit fram ett nytt miljöhandlingsprogram. Syftet är att skynda på klimatneutralitet, resurseffektivitet och att organisera ekonomin så att de skador som människan har orsakat miljön kan läka. Programmet fokuserar på att minska utsläppen av växthusgaser till 2030, klimatneutralitet 2050, minska sårbarhet för klimatförändringar, cirkulär ekonomi, noll utsläpp av föroreningar, biologisk mångfald samt minska miljö- och klimatpåverkan i produktion och konsumtion.

Målet för Sveriges miljöpolitik är att nästa generation ska få ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att det påverkar människor utanför Sveriges gränser negativt (generationsmålet). För att nå generationsmålet har det tagits fram 16 miljö kvalitetsmål. Dessa beskriver det tillstånd som ska nås, bland annat begränsad klimatpåverkan, frisk luft, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv. Sveriges miljömål är centrala för att visa vägen mot en hållbar utveckling och Agenda 2030.

Näringslivet har i många fall kommit mycket längre än offentlig sektor. Bland annat genom att anpassa sin produktion och konsumtion.

Länsstyrelsen Västra Götalands län och Västra Götalandsregionen har tagit fram strategin Klimat 2030, med målet att vara en fossiloberoende region till år 2030. Det innebär att de totala utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030, jämfört med 1990. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från vår konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010. Arbetet för ett fossiloberoende fokuserar på fyra områden:

- Hållbara transporter
- Klimatsmart och hälsosam mat
- Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
- Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler.

Alla kommuner i Västra Götaland har skrivit på Klimat 2030, och därmed ställt sig bakom klimatmålet att vara fossiloberoende 2030.

Utsläppen av koldioxid är 9 ton per person och år i Sverige. Dessa är fördelade på 6 ton inom privat konsumtion och 3 ton inom offentlig konsumtion. Utsläppen från privat konsumtion kommer framför allt från transporter, livsmedel och boende. Utsläppen från det offentliga kommer från konsumtion och investeringar, exempelvis byggnader och maskiner. För att nå 2-gradersmålet bör utsläppen totalt sett inte vara mer än 1 ton koldioxid per person och år.

Munkedal – vision och mål

Munkedal – mer av livet. En hållbart växande kommun med engagerade invånare. Här tar vi oss an framtidens utmaningar tillsammans!

Vision 2025

Visionen innebär att Munkedal ska vara en hållbart växande kommun med en kreativ och spännande miljö där människor känner sig välkomna, trivs med livet, är delaktiga, handlingskraftiga och stolta. Munkedal har skrivit under Klimat 2030 och att vara en fossilfri gränsregion 2030, tillsammans med övriga kommuner i Fyrbodalen och de norska länen Östfold och Folle.

Munkedal har tagit fram fyra inriktningsmål för 2020-2023. De bygger på kommunens vision, hållbar utveckling och fossilfrihet 2030. Ett av inriktningsmålen berör miljöperspektivet av hållbar utveckling:

Munkedal ska bidra till minskad klimatpåverkan

Inriktningsmål 2020-2023,
miljöperspektivet

Inriktningsmålet innebär att vi framför allt arbetar med det globala hållbarhetsmålet (globalt mål) 13. *Bekämpa klimatförändringarna*. Eftersom de globala målen är integrerade och odelbara berörs samtliga mål, men fokus ligger på mål 13.

För att begränsa klimatförändringarna behöver klimatutsläppen minska. Därför har vi valt att prioritera det strategiska klimat- och miljöarbetet på löftet om att vara en fossiloberoende 2030ⁱⁱ, med inriktning på det som orsakas av kommunorganisationens verksamheter.

Munkedals miljömål 2030

Utsläppen av koldioxid från kommunorganisationens egna verksamheter har minskat med 80 procent, jämfört med 1990.ⁱⁱⁱ

Fokusområden

Klimatsmarta val behöver underlättas för att vi ska nå vårt miljömål. Kommunen har därför valt att fokusera på fyra områden:

- Resa miljövänligt
- Äta hälsosamt
- Förbruka sparsamt, förnybart och cirkulärt
- Klimatsmarta byggnader.

Vart och ett av fokusområdena har koppling till de globala hållbarhetsmålen.

Fokusområde	Koppling till de globala hållbarhetsmålen
<p><u>Resa miljövänligt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimera antal resor. - Undvik resor med motordrivna fordon. - Välj cykel eller promenera när du kan. - Samåk eller åk med kollektivtrafik. - Samordna transporter. - Kommunens fordon är fossilfria. - Effektivt nyttjande av kommunens fordon. 	<p>Mål 3. God hälsa och välbefinnande</p> <p>Mål 11. Hållbara städer och samhällen</p> <p>Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna</p>
<p><u>Äta hälsosamt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minskat matsvinn. - Mer närodlat på tallriken. - Mer varierad kost på tallriken. 	<p>Mål 3. God hälsa och välbefinnande</p> <p>Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion</p> <p>Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald</p>

<p><u>Förbruka sparsamt, förnybart och cirkulärt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Flergångsprodukter istället för engångsprodukter. - Förebygg och minimera mängden avfall. - Återbruka och återanvänd, hyr och samäg inom och mellan förvaltningar. 	<p>Mål 3. God hälsa och välbefinnande</p> <p>Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion</p> <p>Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna</p>
<p><u>Klimatsmarta byggnader</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Energieffektivisera. - Producera sol-el. - Beräkna klimatbelastning över livscykeln vid byggnation. - Planera för en hållbar samhällsstruktur. 	<p>Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p> <p>Mål 11. Hållbara städer och samhällen</p> <p>Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna</p>

Sammanställning av fokusområden och kopplingen till de globala hållbarhetsmålen. Inspiration till fokusområdena är hämtad från Klimat 2030.

Önskade effekter

De positiva effekterna av att vårt miljömål uppnås kan ses i samtliga tre perspektiv av hållbar utveckling:

	Miljömässig hållbarhet	Social hållbarhet	Ekonomisk hållbarhet
Resa miljövänligt	<p>Energieffektivt</p> <p>Minskad klimatpåverkan</p>	Förbättrad hälsa	<p>Minskade kostnader för resor</p> <p>Minskade kostnader för transporter</p>
Äta hälsosamt	<p>Energieffektivt</p> <p>Minskat matsvinn</p> <p>Minskade utsläpp från transporter</p> <p>Minskad klimatpåverkan</p>	Förbättrad hälsa	<p>Minskade matkostnader</p> <p>Minskade kostnader för transporter</p>

Förbruka sparsamt, förnybart och cirkulärt	Färre naturresurser förbrukas Minskade utsläpp från transporter Minskad klimatpåverkan	Förbättrad hälsa	Minskade investeringskostnader
Klimatsmarta byggnader	Energieffektivt Närproducerad energi Minskad klimatpåverkan	Förbättrad hälsa	Minskade energikostnader Minskade förvaltningskostnader

Effekter av uppnått miljömål i Munkedals kommun

Aktiviteter

Alla nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram aktiviteter som går att följa upp, för minskade koldioxidutsläpp från transporter, med fokus på resa miljövänligt, äta hälsosamt, förbruka sparsamt och cirkulärt samt klimatsmarta byggnader. Aktiviteterna ska kunna mätas och följas upp årligen. Förvaltningarnas aktiviteter ska skrivas in i aktivitetsplanen, enligt nedan.

Varje år tar nämnderna fram verksamhetsplaner för kommande år. Dessa beskriver de verksamheter som nämnderna är ansvariga för och är ett stöd för planering, styrning och ledning för att nå verksamhetsmålen. Utifrån verksamhetsplanen tar förvaltningen fram en aktivitetsplan där arbetet specificeras. I aktivitetsplanen lyfts aktiviteter som ska leda till att nå verksamhetsmål och vad som framgår av andra beslutade styrdokument.

Energiplan

Varje kommun ska ha en aktuell energiplan, både för den egna organisationen och för det geografiska området. Den ska innehålla frågor om försörjning, distribution och användning av energi. Planen ska underlätta samordning av olika aktörers insatser, för en hållbar energisituation i Munkedal. Energiplanen visar kommunens viljeinriktning i samverkan med näringsliv och invånare på de områden där den kommunala organisationen bara delvis är ansvarig för frågorna.

Energiplanens koppling till de globala målen är framför allt mål 7. Hållbar energi för alla.

Munkedal ska ha ett hållbart och säkert system för tillförsel, distribution och användning av energi. På så sätt skapar vi en trygg och attraktiv kommun

med minskad klimatpåverkan. Energiförsörjningen ska vara tillräcklig och säker samt ha en målsättning om att vara regionalt oberoende av omvärlden.

Energianvändningen per invånare behöver minska. Det kan ske genom en målmedveten samhällsplanering och ett aktivt arbete med energihushållning samt information om miljö och energi.

Energiplaneringen är en del av underlaget i kommunens översiktsplanering. Det innebär att vi kopplar samman strategisk bebyggelseutveckling och energianvändning i ett tidigt skede. Energiplaneringen även underlag för detaljplanering för om- och nybyggnation. På så sätt bidrar kommunen till den omställning som krävs för att leva klimatsmart för dem som bor och verkar i vår kommun.

Fastighetsägare är ansvariga att se till att värmedistributionen i fastigheterna fungerar vid exempelvis elavbrott och behöver därför en beredskap för eventuellt reservsystem för värmedistribution och reservkraftsystem. Inom omsorgens verksamheter är personalen extra viktig vid ett el- eller värmeavbrott. Därför ska det finnas en tydlig prioriteringsordning för insatser som är viktigast för brukarna.

Kommunen har en viktig roll för energianvändningens inverkan på miljö, hälsa och hushållning av resurser. All personal har ansvar för kommunens energianvändning.

Uppföljning

Klimat- och miljöstrategin följs upp varje år, i samband med årsbokslutet. Fördjupad uppföljning sker per 2024 och 2029.

Revidering

Klimat- och miljöstrategin ska aktualiseras för eventuell revidering när nya inriktningsmål har fastställts för perioderna 2024-2027 respektive 2028-2031.

Koppling till målprocess och styrande dokument

Klimat- och miljöstrategin är ett styrande dokument som utgör underlag för övergripande planer, budget samt nämndernas och de helägda bolagens verksamhetsplanering. Strategin ersätter "Energiplan för Munkedals kommun" (Dnr KS 2012-388), "Lokala miljömål" och "Strategiplan för miljömålsarbetet"

(Dnr KS 2012-374) och "Miljöpolicy för Sotenäs, Munkedal och Lysekils kommuner" (Dnr KS 2015-360).

De aktiviteter som konkretiseras utifrån klimat- och miljöstrategin ska in i nämndernas aktivitetsplaner för verksamhetsåret, i enlighet med målprocessen. De helägda kommunala bolagen ska samla sina aktiviteter på motsvarande sätt.

Kommunfullmäktige antar en budget med flerårsplan varje år. Budgeten är överordnad andra kommunala styrdokument. Det finns flera andra kommunala styrdokument som har en tydlig koppling till klimat- och miljöstrategin, utöver budgeten. Det handlar exempelvis om översiktsplan, bostadsförsörjningsplan, vindbruksplan, va-strategi, avfallsplan, upphandlingspolicy, lokalförsörjningsplan, beredskapsplaner och måltidsriktlinjer.

ⁱ Strategisk agenda antagen av Europeiska rådet 2019-06-20.

ⁱⁱ Fossiloberoende innebär en minskning med 80 procent av utsläppen jämfört med år 1990.

ⁱⁱⁱ Egentligen *koldioxidekvivalenter*, som är en summering av olika växthusgaser som omräknats till ett gemensamt mått.

Förslag 2022-02-21

§ 58

Dnr 2021-000224

Svar på ny motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-29 att godkänna inkommen motion från Karin Blomstrand och Göran Nyberg (L) ” Motion om ökad tillgänglighet”.

Motionen behandlar tillgänglighetsfrågor och att Munkedals kommun har påbörjat ett bra arbete med att öka tillgängligheten inom många frågor. Blä via hemsida med talsyntes samt via en tillgänglighetsdatabas som uppdateras och även via åtgärder för handikappanpassade badplatser. Motionären menar att åtgärderna kan bli flera och för att utveckla arbetet vidare via denna motion.

Motionärerna yrkar på:

att i varje nytt byggprojekt som gäller lokaler som kommunen ansvarar för, skall det ingå anpassningar för personer med olika typer av funktionshinder.

I första hand skall det vara tillgängligt för personer i rullstol och med rullator, för personer med olika typer av synnedsättningar till helt blinda samt för personer med mindre hörselnedsättning till helt döva.

Övriga funktionsnedsättningar skall tillgängliggöras efter behov, vilket innefattar speciallokaler för barn med särskilda behov inom förskola och skola.

att i alla egna lokaler som kommunen är ansvariga för att bygga, skall ingå att Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet skall vidtalas, och man skall vid protokollförda möten dokumentera deras inspel. Hos dessa kommunala råd finns den kompetens som behövs för att ge möjlighet till rätt anpassning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med tillgänglighet i samtliga projekt som hanteras inom nämndens ansvarsområde och följer de krav som ställs i samband med nybyggnation. Att anpassa alla lokaler och byggnader för hörselnedsatta eller helt döva utöver det som är lagstadgat kommer innebära ökade kostnader som inte går att uppskatta på förhand. Lokaler och byggnader förses inte med den typen av utrustning förens behovet uppstår. Dock krävs det ständig utveckling inom området och förbättringar kan alltid göras för att höja tillgängligheten inom kommunen ytterligare i alla delar, både inom nybyggnation och befintliga lokaler, och anpassning av lokaler utöver vad som är lagstadgat kan med fördel implementeras då behov uppstår.

På samhällsbyggnadsnämnden 20210823 beslutade nämnden att uppdraga förvaltningen att ta fram en rutin för utökat samarbete med Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet för att utöka och säkerställa ett tätare samarbete. Dialog med råden angående ny rutin har hållits och de välkomnar ett tätare samarbete i vissa delar och omfattning men kan inte garantera att de kan medverka i alla projekt fullt ut. Dock kommer de ges möjligheten att

vara involverade i samtliga projekt via ny framarbetad rutin som kommer implementeras under 2022.

Beslutsunderlag

Beslut SBN 2022-02-19 § 16

Samhällsbyggnadsnämndens tjänsteskrivelse till beslut 2022-02-18

Motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå första attsatsen och besluta att anse andra attsatsen som besvarad.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsnämndens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå första attsatsen och besluta att anse andra attsatsen som besvarad.

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 16

Dnr 2021-000166

Ny Motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 20211129 att godkänna inkommen motion från Karin Blomstrand och Göran Nyberg (L) " Motion om ökad tillgänglighet".

Motionen behandlar tillgänglighetsfrågor och att Munkedals kommun har påbörjat ett bra arbete med att öka tillgängligheten inom många frågor. Bla via hemsida med talsyntes samt via en tillgänglighetsdatabas som uppdateras och även via åtgärder för handikappanpassade badplatser. Motionären menat att åtgärderna kan bli flera och för att utveckla arbetet vidare via denna motion.

Motionärerna yrkar på:

* att i varje nytt byggprojekt som gäller lokaler som kommunen ansvarar för, skall det ingå anpassningar för personer med olika typer av funktionshinder.

I första hand skall det vara tillgängligt för personer i rullstol och med rullator, för personer med olika typer av synnedsättningar till helt blinda samt för personer med mindre hörselnedsättning till helt döva.

Övriga funktionsnedsättningar skall tillgängliggöras efter behov, vilket innefattar speciallokaler för barn med särskilda behov inom förskola och skola.

* att i alla egna lokaler som kommunen är ansvariga för att bygga, skall ingå att Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet skall vidtalas, och man skall vid protokollförda möten dokumentera deras inspel. Hos dessa kommunala råd finns den kompetens som behövs för att ge möjlighet till rätt anpassning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med tillgänglighet i samtliga projekt som hanteras inom nämndens ansvarsområde och följer de krav som ställs i samband med nybyggnation. Att anpassa alla lokaler och byggnader för hörselnedsatta eller helt döva utöver det som är lagstadgat kommer innebära utökade kostnader som inte går att uppskatta på förhand. Lokaler och byggnader förses inte med den typen av utrustning förens behovet uppstår. Dock krävs det ständig utveckling inom orådet och förbättringar kan alltid göras för att höja tillgängligheten inom kommunen ytterligare i alla delar, både inom nybyggnation och befintliga lokaler, och anpassning av lokaler utöver vad som är lagstadgat kan med fördel implementeras då behov uppstår.

Samhällsbyggnadsnämnden

På samhällsbyggnadsnämnden 20210823 beslutade nämnden att uppdra förvaltningen att ta fram en rutin för utökat samarbete med Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet för att utöka och säkerställa ett tätare samarbete. Dialog med råden ang ny rutin har hållits och de välkomnar ett tätare samarbete i vissa delar och omfattning men kan inte garantera att de kan medverka i alla projekt fullt ut. Dock kommer de ges möjligheten att vara involverade i samtliga projekt via ny framarbetad rutin som kommer implementeras under 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 20220201

Beslut i KF 20211129 §96 – Ny motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå första attsatsen och besluta att anse andra attsatsen som besvarad.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå första attsatsen och besluta att anse andra attsatsen som besvarad.

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadschef, för kännedom

Kommunsekreteraren, för vidare hantering

Handläggare:
Elisabeth Linderoth

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Motion om ökad tillgänglighet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå första attsatsen och besluta att anse andra attsatsen som besvarad.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 20211129 att godkänna inkommen motion från Karin Blomstrand och Göran Nyberg (L) " Motion om ökad tillgänglighet".

Motionen behandlar tillgänglighetsfrågor och att Munkedals kommun har påbörjat ett bra arbete med att öka tillgängligheten inom många frågor. Bland annat via hemsida med talsyntes samt via en tillgänglighetsdatabas som uppdateras och även via åtgärder för handikappanpassade badplatser. Motionären menar att åtgärderna kan bli flera och för att utveckla arbetet vidare via denna motion.

Motionärerna yrkar på:

- att i varje nytt byggprojekt som gäller lokaler som kommunen ansvarar för, skall det ingå anpassningar för personer med olika typer av funktionshinder. I första hand skall det vara tillgängligt för personer i rullstol och med rullator, för personer med olika typer av synnedsättningar till helt blinda samt för personer med mindre hörselnedsättning till helt döva.

Övriga funktionsnedsättningar skall tillgängliggöras efter behov, vilket innefattar speciallokaler för barn med särskilda behov inom förskola och skola.

- att i alla egna lokaler som kommunen är ansvariga för att bygga, skall ingå att Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet skall vidtalas, och man skall vid protokollförda möten dokumentera deras inspel. Hos dessa kommunala råd finns den kompetens som behövs för att ge möjlighet till rätt anpassning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med tillgänglighet i samtliga projekt som hanteras inom nämndens ansvarsområde och följer de krav som ställs i samband med nybyggnation. Att anpassa alla lokaler och byggnader för hörselnedsatta eller helt döva utöver det som är lagstadgat kommer innebära utökade kostnader som inte går att uppskatta på förhand. Lokaler och byggnader förses inte med den typen av utrustning förens behovet uppstår. Dock krävs det ständig utveckling inom området och förbättringar kan alltid göras för att höja tillgängligheten inom kommunen ytterligare i alla delar, både inom nybyggnation och befintliga lokaler, och anpassning av lokaler utöver vad som är lagstadgat kan med fördel implementeras då behov uppstår.

På samhällsbyggnadsnämnden 20210823 beslutade nämnden att uppdra förvaltningen att ta fram en rutin för utökat samarbete med Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet för att utöka och säkerställa ett tätare samarbete. Dialog med råden ang ny rutin har hållits och de välkomnar ett tätare samarbete i vissa delar och omfattning men kan inte garantera att de kan medverka i alla projekt fullt ut. Dock kommer de ges möjligheten att vara involverade i samtliga projekt via ny framarbetad rutin som kommer implementeras under 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 20220201

Beslut i KF 20211129 §96 – Ny motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Motion från Liberalerna om ökad tillgänglighet

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Beslut enligt förvaltningens förslag genererar inga utökade kostnader inom projektens genomförande men dock en större insats från förvaltningens sida och från de kommunala rådens sida.

Ett bifallande av första attsatsen kan komma att leda till utökade kostnader inom projekten samt inom upprätthållande av tillgänglighetsanpassningen i befintliga lokaler då det innebär viss höjning av nivån.

Barnkonventionen

Beslut enligt förvaltningens förslag förändrar inte situationen åt något håll då arbetet fortsätter likt dagens rutiner gällande barn och unga. När särskilda behov uppstår inom våra verksamheters lokaler tas dessa om hand och ändamålsenliga åtgärder genomförs. Ett bifallande av motionen skulle ge en ökad positiv inverkan för barn och unga då samtliga lokaler var fullt utrustade innan behovet uppstår.

Inga ytterligare konsekvenser

Elisabeth Linderoth
Förvaltningschef

Beslutet expedieras till:
Samhällsbyggnadschef, för kännedom
Kommunsekreteraren, för vidare hantering

Motion om ökad tillgänglighet

Munkedals kommun har påbörjat ett bra arbete med att öka tillgängligheten i kommunen. Vi har en hemsida med talsyntes, vi har en tillgänglighetsdatabas som uppdateras, vi tar fram handikappanpassade badplatser och vi har en delvis anpassad entrén till Forum. Liberalerna menar att vi kan göra mer för att utveckla detta, och Liberalerna yrkar;

- att i varje nytt byggprojekt som gäller lokaler som kommunen ansvarar för, skall det ingå anpassningar för personer med olika typer av funktionshinder. I första hand skall det vara tillgängligt för personer i rullstol och med rullator, för personer med olika typer av synnedsättningar till helt blinda samt för personer med mindre hörselnedsättning till helt döva.

Övriga funktionsnedsättningar skall tillgängliggöras efter behov, vilket innefattar speciallokaler för barn med särskilda behov inom förskola och skola.

- Att i alla egna lokaler som kommunen är ansvariga för att bygga, skall ingå att Kommunala pensionärsrådet samt Kommunala Handikapprådet skall vidtalas, och man skall vid protokollförda möten dokumentera deras inspel. Hos dessa kommunala råd finns den kompetens som behövs för att ge möjlighet till rätt anpassning.

Konsekvens utifrån Barnkonventionen;

§ 23 Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

§ 31 Barn har rätt till lek, vila och fritid.

För Liberalerna

Karin Blomstrand och Göran Nyberg

§ 48

Dnr 2022-000080

Ombudsinstruktion 2021 - Vadholmen

Sammanfattning av ärendet

Årets resultat landar på -630 tusen kr.

Det negativa resultatet är hänförligt till en saneringskostnad av mark.

Styrelsen föreslår att resultatet överförs i ny räkning.

Markberedningar pågår på Sohlbergsområdet för att möjliggöra uppförandet av bostäder och lokaler för verksamheter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28

Årsredovisning för räkenskapsåret 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av resultatet
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
  2. Godkänner föreslagen disposition av resultatet
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 – Vadholmen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet;

Godkänner Resultat- och balansräkning

Godkänner föreslagen disposition av resultatet

Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Sammanfattning

Årets resultat landar på -630 tkr.

Det negativa resultatet är hänförligt till en saneringskostnad av mark.

Styrelsen föreslår att resultatet överförs i ny räkning.

Markberedningar pågår på Sohlbergsområdet för att möjliggöra uppförandet av bostäder och lokaler för verksamheter.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Det negativa resultatet försvagar bolagets ekonomiska ställning.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

Årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31

Styrelsen avger följande årsredovisning

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	3
- balansräkning	4
- tilläggsupplysningar	5

Om inte annat anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Bolaget ska förvalta och utveckla fastigheter i Munkedals kommun för bostäder och verksamheter samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget har sitt säte i Munkedals kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Detaljplanearbete för "Sohlbergs-område" har avslutats. En markanvisningstävling har genomförts och en "vinnare" har utsetts. Diskussioner om avtal, tidpunkt för byggnation etc pågår. Två dotterbolag har bildats – ett för varje byggrätt.

Moderföretag

Bolaget ägs till 100 % av Munkedals kommun, org nr 212000-1330, säte Munkedal.

Flerårsöversikt	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning, tkr	0	27	281	308	299
Resultat efter finansiella poster, tkr	-630	-526	17	49	487
Soliditet, %	55,5	98,9	93,7	92,4	90,1

* Förlängt räkenskapsår 201509-201612

Förändringar av eget kapital

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående	50 000	1 908 592	-525 933	1 432 659
Aktieägartillskott				0
Omföring av föregående års resultat		-525 933	525 933	0
Årets resultat			-629 618	-629 618
Belopp vid årets utgång	50 000	1 382 659	-629 618	803 042

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	-30 490
Aktieägartillskott	1 413 150
Årets resultat	-629 618
Totalt	753 042

Styrelsen föreslår att i ny räkning balansera 753 042

Resultaträkning

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Rörelseintäkter			
Nettoomsättning		0	26 907
Övriga rörelseintäkter			0
Summa rörelseintäkter		0	26 907
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-572 226	-504 613
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	2	-57 392	-48 226
Summa rörelsekostnader		-629 618	-552 840
Rörelseresultat		-629 618	-525 933
Finansiella poster		0	0
Resultat efter finansiella poster		-629 618	-525 933
Resultat före skatt		-629 618	-525 933
Skatter			
Skatt på årets resultat		-	-
Årets resultat		-629 618	-525 933

Balansräkning

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	2	1 317 475	1 374 867
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar koncernföretag		50 000	0
Summa anläggningstillgångar		1 367 475	1 374 867
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		20 822	9 327
Fordran Munkedals kommun		33 437	62 572
Fordran koncernbolag		21 750	0
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kassa Bank		2 305	3 305
Summa omsättningstillgångar		78 314	75 204
Summa tillgångar		1 445 789	1 450 071
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital, 50 000 aktier		50 000	50 000
<i>Summa bundet eget kapital</i>		<i>50 000</i>	<i>50 000</i>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		-30 490	495 443
Aktieägartillskott		1 413 150	1 413 150
Årets resultat	3	-629 618	-525 933
<i>Summa fritt eget kapital</i>		<i>753 042</i>	<i>1 382 660</i>
Summa eget kapital		803 042	1 432 660

Långfristiga skulder

Skuld Munkedals kommun	407 614	0
Summa långfristiga skulder	407 614	0

Kortfristiga skulder

Skuld Munkedals kommun	200 000	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35 133	17 411
Summa kortfristiga skulder	235 133	17 411

Summa eget kapital och skulder **1 445 789** **1 450 071**

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10
Årsredovisning i mindre aktiebolag

Fordringar och skulder

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om annat ej anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde om detta bedöms vara väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25 år
Mark	-
Markanläggning	20 år

Uppllysningar till balansräkningen

Not 2 Byggnader och mark

	2021-01-01 - 2021-12-31	2020-01-01 - 2020-12-31
Byggnader och mark		
Ingående anskaffningsvärden	1 455 498	1 194 232
Inköp/omklassificeringar	-	757 607
Försäljningar/utrangeringar	-	- 496 341
Utgående anskaffningsvärden	<u>1 455 498</u>	<u>1 455 498</u>
Ingående avskrivningar	- 80 631	-116 783
årets avskrivningar	- 57 392	-48 266
Försäljningar/utrangeringar	-	84 418
Utgående avskrivningar	<u>- 138 023</u>	<u>-80 631</u>

Redovisat värde 1 317 475 1 374 867

Not 3 Resultatdisposition

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	-30 490
Aktieägartillskott	1 413 150
Årets resultat	-629 618
Totalt	753 042

Styrelsen föreslår att i ny
räkning balansera 753 042

Not 4 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Försäljning av mark till dotterbolagen sker i februari månad. Försäljning av ett dotterbolag planeras ske under samma period till den utsedda vinnaren av markanvisningstävlingen.

Munkedal

Mats Tillander

Vår revisionsberättelse har angivits

Anders Linusson
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

§ 49

Dnr 2022-000081

Ombudsinstruktion 2021 - Rambo AB

Sammanfattning av ärendet

Rambo AB har inkommit med årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 9,9 (6,3) miljoner kr. Förslag till disposition av bolagets vinst är att totalt utdela 0,3 miljoner kr till aktieägarna. Resterande del av årets vinst förstärker det egna kapitalet. Investeringsutgifterna för året uppgick till 20,7 (10,4) miljoner kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28
Årsredovisning för RAMBO AB

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av överskott
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter
4. Godkänner ansvarsfrihet för VD

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av överskott
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter

Godkänner ansvarsfrihet för VD

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 - Rambo AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet;

- Godkänner Resultat- och balansräkning
- Godkänner föreslagen disposition av överskott
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter
- Godkänner ansvarsfrihet för VD

Sammanfattning

Rambo AB har inkommit med årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 9,9 (6,3) mnkr.

Förslag till disposition av bolagets vinst är att totalt utdela 0,3 mnkr till aktieägarna. Resterande del av årets vinst förstärker det egna kapitalet.

Investeringsutgifterna för året uppgick till 20,7 (10,4) mnkr.

Kort beskrivning av verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att insamla, omhänderta, transportera och behandla avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster. Bolaget har också till föremål för sin verksamhet att producera och försälja energi från förnyelsebara och miljövänliga energikällor med anknytning till bolagets verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Rambo firade sin 40 års dag och dessvärre förhindrade pandemin vår planerade pompa och ståt.

Under året har avdelningschefen för Utveckling och kvalitet gått i pension och ny avdelningschef tillträdde under augusti månad. Under hösten har en miljöingenjör, driftschef (renhållningen) samt systemansvarig anställts.

Året har fortsatt präglats av höga ersättningar för metall och well.

För att hantera framtidens utmaningar inom digitalisering har Rambos IT-frågor flyttats över till avdelningen för kommunikation och kundservice. Där har organisationen stärkts upp med en systemansvarig som håller högt fokus på digitaliseringsfrågorna.

Digitaliseringsresan har fortsatt genom att implementera en centraliseringsfunktion av vågar på anläggningssidan där samtliga anläggningar ska sammankopplas centralt till anläggningen på Sivik i Lysekil. I korthet handlar den om att förbättra kontrollen över det avfallet som körs in och ut från anläggningarna.

Under 2021 har Rambo fortsatt arbetat intensivt med lakvattenfrågan på Sivik. Arbeta har dels skett genom konkreta åtgärder i den befintliga lakvattendammen och genom försök i ett pilotprojekt. Därutöver har mycket fokus lagts på det övergripande arbetet med framtagande av en lakvattenutredning inför beslut från Miljöprövningsdelegationen.

Mätningar har utförts av deponigasläckaget från deponierna på Tyft och Hästeskedes avfallsanläggningar samt ett pilotprojekt med ett metanoxiderande filter har inletts på Hästesked.

Inför införandet av hemsortering i fyrfackskärl i Sotenäs kommun har Rambo under året arbetat med framkomlighetsinventering för att säkerställa att kärlden kan tömmas på ett säkert sätt både för personal och boende. I trånga gränder och där fordonen inte har möjlighet att vända införs gemensamma kärl i kärlskåp. Från och med 2021 begär Rambo in slutbesked från ägarkommunerna vilket resulterat i att man i ett tidigare skede fångat upp nybyggda fastigheter och kunnat påföra renhållningsabonnemang.

Under sommaren har Rambo och tjänstemän från Sotenäs kommun haft täta avstämningar gällande avfallshantering för verksamheter på Smögenbryggan. Samarbetet har varit bra och inneburit att man gemensamt har förbättrat hanteringen inför 2022. I Lysekils och Munkedals renhållningskollektiv har det insamlade matavfallet ökat med 16 respektive 75 ton som har gått till rötning och 28 ton fler förpackningar per kommun som har gått till återvinning vilket innebär att mindre avfall har gått till förbränning.

Ett projekt för införandet av passersystem i Rambos ägarkommuner har påbörjats där mycket handlat om att sätta upp struktur och kommunikation mellan berörda system.

Under 2021 har avfallshanteringen arbetat aktivt med att få företagen som besöker Rambos återvinningscentraler att betala för sig vilket har genererat ökade intäkter. Anläggningarna Sivik och Hästesked har kompletterats med bommar till vågsystem och bommar till Hogenäs anläggning har monterats.

Under året har insamlingen gjort en organisationsförändring med anledning av att trafikledarna har haft en hög arbetsbelastning under en längre tid som har påverkat arbetsmiljön negativt. Organisationen har utökats med en trafikledare och man har strukturerat om arbetet för driftscheferna vilket inneburit att antalet driftschefer minskats ner från fyra till tre.

För att möta framtida behov har renhållningen i Munkedal utökats med en ny personalbyggnad där det nu finns faciliteter i form av lunchrum samt omklädningsmöjligheter för både kvinnor och män. Detta har förbättrat renhållningspersonalens arbetsmiljö och ökat trivseln samt att driftspersonalen kan arbeta närmare sin personalgrupp.

Alla Rambos fordon körs nu efter digitala körlistor. Under året har man sett över och uppdaterat avvikelser för renhållningskollektiven vilket har förbättrat kommunikationen mellan chaufförer och administrativ personal samt inneburit ökad tydlighet gentemot Rambos hushållskunder.

Under våren 2021 inträffade två incidenter med brand i komprimatorbilar vid hämtning av återvinningsmaterial på återvinningsstationer (ÅVS). I det ena fallet började lasten att brinna vid hämtning av metallförpackningar och tack vare snabbt agerande av chaufför och brandkår förhindrades större skador. Vid den andra incidenten fick fordonet en del smältskador av värmen och fick bärgas från platsen.

I december kom beslut om att ägarkommunerna via en extern aktör ska göra en genomlysning av bolaget gällande organisations effektivitet, där bland annat bolagets overheadkostnader ska analyseras. Vidare ska för- och nackdelar samt risker med att bolaget bedriver en omfattande konkurrensutsatt verksamhet belysas.

Resultat

Redovisningen för 2020 visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 9,9 mnkr.

Resultat per affärsområde:

Företagsledning och gemensam administration.

Minskade kostnader påverkar resultatet positivt med 1,2 (1,0) mnkr som till största delen beror på minskade personalkostnader till följd av en pensionsavgång och att nyanställning därefter kom att dröja. Även tillsättning av systemansvarig kom att ske senare på året än planerat. På grund av Coronapandemins framfart har vissa planerade insatser under 2021 fått skjutas på framtiden bland annat Rambos 40 års jubileum.

Affärsområde Avfallshantering

Rambos avfallsanläggningar och återvinningscentraler redovisas under affärsområde avfallshantering. Affärsområdet redovisar ett rörelseresultat på 6,4 (5,8) mnkr. Totalt genomfördes investeringar med 11,5 (5,0) mnkr. Resultatet beror till stora delar på ökade besöksintäkter på anläggningar och ÅVC (återvinningscentral), höga ersättningsnivåer för metall- och well samt låg kostnad för träomhändertagande. Genom ökad utsortering har kostnader för omhändertagande av andra fraktioner minskat. Nytt avtal för matavfall har gett lägre kostnader. Genom införande av vägning i hjullastare har en högre kvalitetssäkring av våguppgifter nåtts.

Större investeringar under året; tältlagerhall för Miljöhallen på Hogenäs, ny maskinhanterare på Tyft samt ny hjullastare på Sivik. På Hogenäs ÅVC har ett nytt kömråde anlagts med ambitionen att ge en förbättrad och säker trafiksituation på väg 872. En ny infart till Hästeskedes ÅVC har färdigställts samt en ny plats för att samla in förpackningar ÅVS har anlagts strax utanför den nya infarten.

Renhållningskollektiv

Sammantaget redovisar kollektiven ett rörelseresultat på 0,6 (-2,3) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 1,2 (1,3) mnkr.

Resultat per kollektiv:

Lysekils 1,3 (0,9) mnkr

Sotenäs 1,0 (0,3) mnkr

Tanum -1,5 (-3,0) mnkr

Munkedal -0,2 (-0,4) mnkr

Resultatet påverkas positivt av högre materialsättningar och besöksavgifter på ÅVC. De pågående framkomlighetsinventeringarna i Sotenäs och Tanum har bidragit till ökade intäkter då man upptäckt fastigheter som tidigare har saknat renhållningsabonnemang. Sommarens ökade turism har inneburit fler tömningar

både när det gäller container, molok och extra hämtningar. I Lysekil och Munkedal påverkas resultatet positivt av något lägre behandlingsavgifter till följd av att fler hushåll sorterar ut matavfall och förpackningar. I Tanum påverkas resultatet negativt på grund av beslut om lägre taxehöjningar än av Rambo föreslagen nivå samt att de började gälla från 1 juni. Från och med 1 januari 2021 ingår endast slamuppdrag som tillhör det kommunala monopolet i kollektivens ansvar. Det har inte påverkat resultaten nämnvärt då även kostnaderna minskat i motsvarande omfattning.

Affärsområde Insamling

Rambos transportverksamhet redovisas under affärsområde insamling.

Insamlingen redovisar ett rörelseresultat på 1,7 (1,8) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 8,0 (4,1) mnkr.

Resultatet påverkas negativt av höga reparationskostnader på grund av en föråldrad fordonspark, ökade bränslekostnader på grund av höga dieselpriser samt ökade kostnader för inhyrd personal framför allt under sommarperioden och vid långtidssjukskrivningar.

Resultatet påverkas positivt av fler uppdrag inom FTI (förpacknings och tidningsinsamlingen), högre volymer på WWT (Wastewater Treatment) slam, fler uppdrag inom slamsugning och inom renhållningen i Sotenäs och Tanum tack vare påförda abonnemang.

Under året har Insamlingen återinvesterat fyra nya fordon; två 2-facksbilar (renhållningen Tanum) samt två komprimatorbilar (FTI/företag).

Investeringar

Investeringsutgifterna uppgick till 27 mnkr. Soliditeten ligger på 55%.

Intern kontroll

Inget rapporterat.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2022 kommer arbetet med Siviks lakvattenrening att fortsätta. Fokus kommer att ligga på att testa olika reningsmetoder i olika pilotprojekt för att få underlag till vidare arbete under kommande år. Mycket utredningar och pilottester kvarstår och Rambo beräknar en ledtid på 4–6 år innan en komplett och godkänd lösning för rening av lakvattnet finns på plats. Beroende på utfallet av utredningarna kommer omfattningen och kostnaden för efterföljande arbete och installationer att variera.

Från och med 1 januari 2022 ingår ansvaret för returpapper i det kommunala ansvaret. Det råder fortsatt stor osäkerhet om vad som kommer att hända med insamlings ansvaret samt ersättningen för resterande förpackningar.

Under 2022 kommer arbetet med införandet av fastighetsnära insamling i Sotenäs kommun att gå in i en mer aktiv fas då förutsättningarna för införandet blir tydliga och med att framkomlighetsinventeringen färdigställs. Inför uppstarten kommer en plockanalys att genomföras och en första informationstidning kommer att skickas ut till hushållen. Under 2022 kommer arbetet med framkomlighetsinventering i Tanums kommun att påbörjas.

Passersystemet som är upphandlat kommer succesivt monteras och färdigställas på samtliga ÅVC:er under 2022. Den 1 januari 2023 ska allt vara i full drift med regelverk på plats. På anläggningarna ska reglerade infarter monterat senast under sommaren 2022.

Arbetet för att nå ett ökat återbruk kommer att intensifieras och de största insatserna kommer till en början att läggas i Lysekils Kommun. Förstudien

Kretsloppsparken visar goda förutsättningar för ett utökat och utvecklat återbruk av alla typer av inkommande material, dock med ett fokus mot bygg- och riv sektorn. Ett försök att starta upp ett bygg och riv återbruksarbete i Tanums Kommun på Tyfts anläggning är på gång. Farligt avfall från verksamheter kommer från och med den 1 januari 2023 endast att tas emot med avlämnarintyg.

Hanteringen och återvinning av hård- och mjukplast har fortsatt stora utmaningar och betydande utvecklingsmöjligheter gällande utsortering och avsättning av materialet varför Rambo kommer att jobba mer målinriktat med detta i framtiden. Rambo ser en ekonomisk risk men också en möjlighet gällande ersättnings- och kostnadsnivåer inom framförallt metall, well, trä och brännbart. För material som går till förbränning kan utsläppsrätterna påverka kostnaderna avsevärt. Det ökade priset på bränsle kommer att ge ökade kostnader för transporter och även för det interna arbetet med våra arbetsmaskiner. Prisutvecklingen kommer att vara en osäkerhetsfaktor.

Under 2022 och flera år framöver kommer Siviks avfallsanläggning att förändras genom att dag- och släckvattendammar anläggs som en del i det nya ianspråktaga tillståndet för anläggningen. WWT slam från Preemraff läggs i nuläget upp internt på Siviks avfallsanläggning för framtida användning för sluttäckning. Inom 1–2 år kommer Rambo dock att behöva transportera slammet vidare till annan slutförvaring/slutanvändning då man inte längre har möjlighet att ta emot dessa massor.

Biosedimentslam på Hästesked tas avtalsenligt emot t o m april 2022, därefter sker ny upphandling.

I början av 2022 kommer EDP Mobile det digitala systemet i Rambos fordon att uppdateras. Den nya versionen är ett avsevärt bättre system som kommer att underlätta arbetet för chaufförer och den administrativa personalen. Fordonsleverantörerna har börjat flagga om fördröjda leveranstider med anledning av Coronapandemin. Leveranstiderna är 12–18 månader beroende på val av chassi och påbyggnad. Detta får konsekvenser för den framtida planeringen och Rambo försöker i den mån det går att upphandla fordonen i ett tidigt skede för att fordonet ska vara på plats enligt lagd planering.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Munkedals kommun har en ambition att hålla ner taxor och avgifter. Det blir en utmaning att klara detta i och med investeringarna som gjort i ett nytt insamlingsssystem.

Det positiva resultatet stärker bolagets finansiella ställning

Inga ytterligare konsekvenser

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

ÅRSREDOVISNING

för

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret
2021-01-01 - 2021-12-31

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Förändringar i eget kapital	6
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Kassaflödesanalys	10
Noter	11
Underskrifter	18

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Regional Avfallshantering i Mellersta Bohuslän AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tkr.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att insamla, omhänderta, transportera och behandla avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet såsom återvinnings- och miljötjänster. Bolaget har också till föremål för sin verksamhet att producera och försälja energi från förnyelsebara och miljövänliga energikällor med anknytning till bolagets verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Flerårsjämförelse*

Beloppen i Flerårsjämförelse visas i SEK

	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	188 495	173 969	167 320	165 697	161 055
Res. efter finansiella poster	9 883	6 260	2 808	3 666	1 431
Res. i % av nettoomsättningen	5,2	3,6	1,7	2,2	0,9
Balansomslutning	182 322	169 205	179 836	153 797	142 738
Soliditet (%)	55	54	48	55	58
Medelantalet anställda	95	92	74	72	74
Justerat eget kapital	99 903	91 432	86 654	84 774	82 284

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Ägarförhållanden

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (org. nr 556211-9007) är ett aktiebolag som bildades 1981 och ägs av Lysekil, Sotenäs, Tanum och Munkedals kommuner.

Fördelning av aktiekapital

	Aktiekapital, kr	Andel i %	Antal aktier
Lysekils kommun	637 500	25	1275
Sotenäs kommun	637 500	25	1275
Tanums kommun	637 500	25	1275
Munkedals kommun	637 500	25	1275

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Rambo firade sin 40 års dag och dessvärre förhindrade pandemin vår planerade pompa och stått.

Under året har avdelningschefen för Utveckling och kvalitet gått i pension och ny avdelningschef tillträdde under augusti månad. Under hösten har en miljöingenjör, driftschef (renhållningen) samt systemansvarig anställts.

Året har fortsatt präglats av höga ersättningar för metall och well.

För att hantera framtidens utmaningar inom digitalisering har Rambos IT-frågor flyttats över till avdelningen för kommunikation och kundservice. Där har organisationen stärkts upp med en systemansvarig som håller högt fokus på digitaliseringsfrågorna.

Digitaliseringsresan har fortsatt genom att implementera en centraliseringsfunktion av vågar på anläggningssidan där samtliga anläggningar ska sammankopplas centralt till anläggningen på Sivik i Lysekil. I korthet handlar den om att förbättra kontrollen över det avfallet som körs in och ut från anläggningarna.

Under 2021 har Rambo fortsatt arbetat intensivt med lakvattenfrågan på Sivik. Arbeta har dels skett genom konkreta åtgärder i den befintliga lakvattendammen och genom försök i ett pilotprojekt. Därutöver har mycket fokus lagts på det övergripande arbetet med framtagande av en lakvattenutredning inför beslut från Miljöprövningsdelegationen.

Mätningar har utförts av deponigasläckaget från deponierna på Tyft och Hästeskedes avfallsanläggningar samt ett pilotprojekt med ett metanoxiderande filter har inletts på Hästesked.

Inför införandet av hemsortering i fyrfackskärl i Sotenäs kommun har Rambo under året arbetat med framkomlighetsinventering för att säkerställa att kärnen kan tömmas på ett säkert sätt både för personal och boende. I trånga gränder och där fordonen inte har möjlighet att vända införs gemensamma kärl i kärlskåp.

Från och med 2021 begär Rambo in slutbesked från ägarkommunerna vilket resulterat i att man i ett tidigare skede fångat upp nybyggda fastigheter och kunnat påföra renhållningsabonnemang.

Under sommaren har Rambo och tjänstemän från Sotenäs kommun haft täta avstämningar gällande avfallshantering för verksamheter på Smögenbryggan. Samarbetet har varit bra och inneburit att man gemensamt har förbättrat hanteringen inför 2022. I Lysekils och Munkedals renhållningskollektiv har det insamlade matavfallet ökat med 16 respektive 75 ton som har gått till rötning och 28 ton fler förpackningar per kommun som har gått till återvinning vilket innebär att mindre avfall har gått till förbränning.

Ett projekt för införandet av passersystem i Rambos ägarkommuner har påbörjats där mycket handlat om att sätta upp struktur och kommunikation mellan berörda system.

Under 2021 har avfallshanteringens arbetat aktivt med att få företagen som besöker Rambos återvinningscentraler att betala för sig vilket har genererat ökade intäkter. Anläggningarna Sivik och Hästesked har kompletterats med bommar till vågsystem och bommar till Hogenäs anläggning har monterats.

Under året har insamlingen gjort en organisationsförändring med anledning av att trafikledarna har haft en hög arbetsbelastning under en längre tid som har påverkat arbetsmiljön negativt. Organisationen har utökats med en trafikledare och man har strukturerat om arbetet för driftscheferna vilket inneburit att antalet driftschefer minskats ner från fyra till tre.

För att möta framtida behov har renhållningen i Munkedal utökats med en ny personalbyggnad där det nu finns faciliteter i form av lunchrum samt omklädningsmöjligheter för både kvinnor och män. Detta har förbättrat renhållningspersonalens arbetsmiljö och ökat trivseln samt att driftspersonalen kan arbeta närmare sin personalgrupp.

Alla Rambos fordon körs nu efter digitala körlistor. Under året har man sett över och uppdaterat avvikelser för renhållningskollektiven vilket har förbättrat kommunikationen mellan chaufförer och administrativ personal samt inneburit ökad tydlighet gentemot Rambos hushållskunder.

Under våren 2021 inträffade två incidenter med brand i komprimatorbilar vid hämtning av återvinningsmaterial på återvinningsstationer (ÅVS). I det ena fallet började lasten att brinna vid hämtning av metallförpackningar och tack vare snabbt agerande av chaufför och brandkår förhindrades större skador. Vid den andra incidenten fick fordonet en del smältskador av värmen och fick bärgas från platsen.

I december kom beslut om att ägarkommunerna via en extern aktör ska göra en genomlysning av bolaget gällande organisations effektivitet, där bland annat bolagets overheadkostnader ska analyseras. Vidare ska för- och nackdelar samt risker med att bolaget bedriver en omfattande konkurrensutsatt verksamhet belysas.

Resultat och ställning

Resultat efter finansiella poster uppgår till 9,9 (6,3) mnkr. Årets investeringar uppgår totalt till 20,7 (10,4) mnkr. Soliditeten uppgår till 55 (54) procent.

Företagsledning och gemensam administration.

Minskade kostnader påverkar resultatet positivt med 1,2 (1,0) mnkr som till största delen beror på minskade personalkostnader till följd av en pensionsavgång och att nyanställning därefter kom att dröja. Även tillsättning av systemansvarig kom att ske senare på året än planerat. På grund av Coronapandemins framfart har vissa planerade insatser under 2021 fått skjutas på framtiden bland annat Rambos 40 års jubileum.

Affärsområde Avfallshantering

Rambos avfallsanläggningar och återvinningscentraler redovisas under affärsområde avfallshantering. Affärsområdet redovisar ett rörelseresultat på 6,4 (5,8) mnkr. Totalt genomfördes investeringar med 11,5 (5,0) mnkr.

Resultatet beror till stora delar på ökade besöksintäkter på anläggningar och ÅVC (återvinningscentral), höga ersättningsnivåer för metall- och well samt låg kostnad för träomhändertagande. Genom ökad utsortering har kostnader för omhändertagande av andra fraktioner minskat. Nytt avtal för matavfall har gett lägre kostnader. Genom införande av vägning i hjullastare har en högre kvalitetssäkring av våguppgifter nåtts.

Större investeringar under året; tältlagerhall för Miljöhallen på Hogenäs, ny maskinhanterare på Tyft samt ny hjullastare på Sivik. På Hogenäs ÅVC har ett nytt kömråde anlagts med ambitionen att ge en förbättrad och säker trafiksituation på väg 872. En ny infart till Hästeskedes ÅVC har färdigställts samt en ny plats för att samla in förpackningar ÅVS har anlagts strax utanför den nya infarten.

Renhållningskollektiv

Sammantaget redovisar kollektiven ett rörelseresultat på 0,6 (-2,3) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 1,2 (1,3) mnkr. Resultat per kollektiv:

Lysekils	1,3 (0,9) mnkr
Sotenäs	1,0 (0,3) mnkr
Tanum	-1,5 (-3,0) mnkr
Munkedal	-0,2 (-0,4) mnkr

Resultatet påverkas positivt av högre materialsättningar och besöksavgifter på ÅVC. De pågående framkomlighetsinventeringarna i Sotenäs och Tanum har bidragit till ökade intäkter då man upptäckt fastigheter som tidigare har saknat renhållningsabonnemang. Sommarens ökade turism har inneburit fler tömningar både när det gäller container, molok och extra hämtningar. I Lysekil och Munkedal påverkas resultatet positivt av något lägre behandlingsavgifter till följd av att fler hushåll sorterar ut matavfall och förpackningar. I Tanum påverkas resultatet negativt på grund av beslut om lägre taxehöjningar än av Rambo föreslagen nivå samt att de började gälla från 1. Från och med 1 januari 2021 ingår endast slamuppdrag som tillhör det kommunala monopolet i kollektivens ansvar. Det har inte påverkat resultaten nämnvärt då även kostnaderna minskat i motsvarande omfattning.

Affärsområde Insamling

Rambos transportverksamhet redovisas under affärsområde insamling. Insamlingen redovisar ett rörelseresultat på 1,7 (1,8) mnkr. Totalt genomfördes investeringar på 8,0 (4,1) mnkr. Resultatet påverkas negativt av höga reparationskostnader på grund av en föråldrad fordonspark, ökade bränslekostnader på grund av höga dieselpriiser samt ökade kostnader för inhyrd personal framför allt under sommarperioden och vid långtidssjukskrivningar.

Resultatet påverkas positivt av fler uppdrag inom FTI (förpacknings och tidningsinsamlingen), högre volymer på WWT (Wastewater Treatment) slam, fler uppdrag inom slamsugning och inom renhållningen i Sotenäs och Tanum tack vare påförda abonnemang.

Under året har Insamlingen återinvesterat fyra nya fordon; två 2-facksbilar (renhållningen Tanum) samt två komprimatorbilar (FTI/företag).

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2022 kommer arbetet med Siviks lakvattenrening att fortsätta. Fokus kommer att ligga på att testa olika reningsmetoder i olika pilotprojekt för att få underlag till vidare arbete under kommande år. Mycket utredningar och pilottester kvarstår och Rambo beräknar en ledtid på 4–6 år innan en komplett och godkänd lösning för rening av lakvattnet finns på plats. Beroende på utfallet av utredningarna kommer omfattningen och kostnaden för efterföljande arbete och installationer att variera.

Från och med 1 januari 2022 ingår ansvaret för returpapper i det kommunala ansvaret. Det råder fortsatt stor osäkerhet om vad som kommer att hända med insamlings ansvaret samt ersättningen för resterande förpackningar.

Under 2022 kommer arbetet med införandet av fastighetsnära insamling i Sotenäs kommun att gå in i en mer aktiv fas då förutsättningarna för införandet blir tydliga i och med att framkomlighetsinventeringen färdigställs. Inför uppstarten kommer en plockanalys att genomföras och en första informationstidning kommer att skickas ut till hushållen. Under 2022 kommer arbetet med framkomlighetsinventering i Tanums kommun att påbörjas.

Passersystemet som är upphandlat kommer succesivt monteras och färdigställas på samtliga ÅVC:er under 2022. Den 1 januari 2023 ska allt vara i full drift med regelverk på plats. På anläggningarna ska reglerade infarter monterat senast under sommaren 2022.

Arbetet för att nå ett ökat återbruk kommer att intensifieras och de största insatserna kommer till en början att läggas i Lysekils Kommun. Förstudien Kretsloppsparken visar goda förutsättningar för ett utökat och utvecklat återbruk av alla typer av inkommande material, dock med ett fokus mot bygg- och riv sektorn. Ett försök att starta upp ett bygg och riv återbruksarbete i Tanums Kommun på Tyfts anläggning är på gång. Farligt avfall från verksamheter kommer från och med den 1 januari 2023 endast att tas emot med avlämnarintyg.

Hantering och återvinning av hård- och mjukplast har fortsatt stora utmaningar och betydande utvecklingsmöjligheter gällande utsortering och avsättning av materialet varför Rambo kommer att jobba mer målinriktat med detta i framtiden. Rambo ser en ekonomisk risk men också en möjlighet gällande ersättnings- och kostnadsnivåer inom framförallt metall, well, trä och brännbart. För material som går till förbränning kan utsläppsrätterna påverka kostnaderna avsevärt. Det ökade priset på bränsle kommer att ge ökade kostnader för transporter och även för det interna arbetet med våra arbetsmaskiner. Prisutvecklingen kommer att vara en osäkerhetsfaktor.

Under 2022 och flera år framöver kommer Siviks avfallsanläggning att förändras genom att dag- och släckvattendammar anläggs som en del i det nya ianspråktagna tillståndet för anläggningen.

WWT slam från Preemraff läggs i nuläget upp internt på Siviks avfallsanläggning för framtida användning för sluttäckning. Inom 1–2 år kommer Rambo dock att behöva transportera slammet vidare till annan slutförvaring/slutanvändning då man inte längre har möjlighet att ta emot dessa massor. Biosedimentslam på Hästesked tas avtalsenligt emot t o m april 2022, därefter sker ny upphandling.

I början av 2022 kommer EDP Mobile det digitala systemet i Rambos fordon att uppdateras. Den nya versionen är ett avsevärt bättre system som kommer att underlätta arbetet för chaufförer och den administrativa personalen.

Fordonsleverantörerna har börjat flagga om fördröjda leveranstider med anledning av Coronapandemin. Leveranstiderna är 12–18 månader beroende på val av chassi och påbyggnad. Detta får konsekvenser för den framtida planeringen och Rambo försöker i den mån det går att upphandla fordonen i ett tidigt skede för att fordonet ska vara på plats enligt lagd planering.

Miljöpåverkan

Rambos verksamhet med hantering och behandling av avfall, samt yrkesmässig transport, kräver en lång rad tillstånd. De viktigaste är miljötillstånden för Rambos fyra anläggningar samt tillståndet att transportera och hantera alla typer av avfall, från hushållsavfall till farligt avfall. Tillstånd löper med intervaller så att inte förnyad ansökan skall ske vid samma tidpunkt. Tillämpning av förändringar i såväl den europeiska som den nationella lagstiftningen kan påverka förutsättningarna för företaget. Genom att aktivt delta i bransch- och intresseorganisationer verkar bolaget för att påverka utvecklingen av lagstiftningen på ett positivt sätt.

Med stöd från det certifierade ledningssystemet för miljö, kvalitet och arbetsmiljö samt regelbundna kontakter och tillsynsbesök från länsstyrelsen och andra myndigheter håller Rambo kontinuerlig kontroll på att tillstånden är aktuella och relevanta för företagets verksamhet samt att avsikten i tillstånden efterlevs.

Miljötillstånden för anläggningarna är inte tidsbegränsade men är från 80- och 90-talen och speglar den tidens avfallshantering. Till följd av detta finns behov av omprövning. Beslut om ett nytt tillstånd för Siviks avfallsanläggning erhöles under våren 2018, vilket innebar en rad förändrade och nya villkor och därmed även förändring av verksamheten. Rambo tog det nya tillståndet i bruk under 2020 och efter inlämning av provotidsutredningar erhöles Rambo 2021 beslut kring slutliga villkor. Ytterligare arbete med lakvatten- samt dag- och släckvattenhantering återstår dock.

Även för Hogenäs, Hästesked och Tyft finns behov av nya tillstånd och Hästesked kommer att prioriteras i första hand. Avfallsanläggningarna har kontrollprogram som reglerar hur Rambo ska arbeta för att uppfylla villkor i miljötillstånd och miljölagstiftning. Under 2020 uppdaterades kontrollprogrammen för samtliga fyra avfallsanläggningar.

Verksamheten och det kommunala syftet

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip ombesörja miljöriktig avfallshantering och att tillhandahålla återvinnings- och miljötjänster i första hand för att ombesörja angelägenheter som i dess avseenden kan åligga Lysekils, Sotenäs, Tanums och Munkedals kommuner enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Rambo erbjuder sina ägarkommuner och dess invånare miljöriktig avfallshantering och en nära och effektiv infrastruktur. På avfallsanläggningarna tillhandahålls enklare sortering och behandlingsanordningar. EU:s beslutade avfallshierarki utgör utgångspunkten i miljöarbetet och bolaget drivs enligt affärsmissiga och långsiktigt hållbara principer. Bolaget ansvarar också för framtagande av underlag till respektive ägares kommunfullmäktige gällande beslut om renhållningsordning och renhållningstaxa. Gällande var det framtida ansvaret för framtagande av avfallsplanen ska ligga diskuteras i skrivandets stund av ägarkommunerna.

Under året har följande ärenden lämnats till bolagets ägarkommuners kommunfullmäktige för beslut

- Renhållningstaxa för Tanums- och Sotenäs kommun

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt bundet eget kapital	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Summa fritt eget kapital
Belopp vid årets ingång	2 550 000	15 960 000	48 779 883	1 072 413	49 852 296
Resultatdisp. enl. beslut av årsstämma:			1 072 413	-1 072 413	0
Utdelning till aktieägare			-255 000		-255 000
Årets vinst				3 024 803	3 024 803
Belopp vid årets utgång	2 550 000	15 960 000	49 597 296	3 024 803	52 622 099

Resultatdisposition

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämmans förfogande står balanserad vinst	49 597 297
årets vinst	3 024 803
	<u>52 622 100</u>
Styrelsen föreslår att till aktieägarna utdelas	255 000
i ny räkning överföres	52 367 100
	<u>52 622 100</u>

Styrelsen anser att utdelningsförslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap.3§ aktiebolagslagen enligt följande redogörelse:

Utdelningen utgör mindre än 1% av bolagets fria kapital och bedöms inte utgöra något hinder för bolaget att fullgöra sina förpliktelser eller investeringsplaner på kort och lång sikt.

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

RESULTATRÄKNING

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		188 494 725	173 969 297
Övriga rörelseintäkter		2 539 640	695 959
		<u>191 034 365</u>	<u>174 665 256</u>
Rörelsens kostnader			
Förnödenheter och övriga externa kostnader	3, 4	-105 787 578	-97 257 005
Personalkostnader	5	-60 542 576	-57 425 141
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-14 753 086	-13 456 070
Övriga rörelsekostnader		-788	-8 009
		<u>-181 084 028</u>	<u>-168 146 225</u>
Rörelseresultat		9 950 337	6 519 031
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		60 000	-25 749
Övriga räntetäkter och liknande resultatposter		119 711	112 016
Räntekostnader och liknande resultatposter		-247 168	-345 670
		<u>-67 457</u>	<u>-259 403</u>
Resultat efter finansiella poster		9 882 880	6 259 628
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till periodiseringsfond		-1 019 000	-522 000
Återföring från periodiseringsfond		2 235 000	270 000
Förändring av avskrivningar utöver plan		-8 100 000	-4 600 000
		<u>-6 884 000</u>	<u>-4 852 000</u>
Resultat före skatt		2 998 880	1 407 628
Skatt på årets resultat	6	25 923	-335 215
Årets resultat		<u>3 024 803</u>	<u>1 072 413</u>

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

BALANSRÄKNING

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	7	38 696 588	39 481 777
Nedlagda kostnader på annans fastighet	8	681 446	599 613
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	64 325 555	57 637 528
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	153 134	180 306
Summa materiella anläggningstillgångar		103 856 723	97 899 224
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	75 000	75 000
Uppskjuten skattefordran	6	700 544	0
Summa finansiella anläggningstillgångar		775 544	75 000
Summa anläggningstillgångar		104 632 267	97 974 224
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		22 318 328	21 810 077
Aktuell skattefordran		1 427 048	1 244 839
Övriga fordringar		548 241	16 837
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	8 462 579	8 992 167
Summa kortfristiga fordringar		32 756 196	32 063 920
Kassa och bank			
Kassa och bank		44 933 144	39 166 567
Summa kassa och bank		44 933 144	39 166 567
Summa omsättningstillgångar		77 689 340	71 230 487
SUMMA TILLGÅNGAR		182 321 607	169 204 711

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	13	2 550 000	2 550 000
Reservfond		15 960 000	15 960 000
Summa bundet eget kapital		<u>18 510 000</u>	<u>18 510 000</u>

Fritt eget kapital

Balanserat resultat		49 597 297	48 779 883
Årets resultat		3 024 803	1 072 413
Summa fritt eget kapital		<u>52 622 100</u>	<u>49 852 296</u>

Summa eget kapital

		<u>71 132 100</u>	<u>68 362 296</u>
--	--	-------------------	-------------------

Obeskattade reserver

Periodiseringsfond	14	5 569 000	6 785 000
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		30 666 000	22 566 000
Summa obeskattade reserver		<u>36 235 000</u>	<u>29 351 000</u>

Avsättningar

Övriga avsättningar	15	4 445 000	4 445 000
Summa avsättningar		<u>4 445 000</u>	<u>4 445 000</u>

Långfristiga skulder

Övriga skulder	16	20 298 431	25 254 683
Summa långfristiga skulder		<u>20 298 431</u>	<u>25 254 683</u>

Kortfristiga skulder

Skulder till kreditinstitut	16	4 956 252	4 956 252
Leverantörsskulder		14 273 271	7 128 443
Övriga skulder		20 955 423	20 301 557
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	10 026 130	9 405 480
Summa kortfristiga skulder		<u>50 211 076</u>	<u>41 791 732</u>

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

		182 321 607	169 204 711
--	--	--------------------	--------------------

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		9 950 337	6 519 031
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	18	13 781 008	13 408 315
Erhållen ränta m.m.		119 711	112 016
Erlagd ränta		-247 168	-345 670
Betald inkomstskatt		-856 830	-90 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		<u>22 747 058</u>	<u>19 603 410</u>
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital			
Minskning (+) /ökning (-) av varulager/pågående arbete		0	16 578
Minskning (+) /ökning (-) av kundfordringar		-508 251	1 255 105
Minskning (+) /ökning (-) av fordringar		-1 817	2 362 415
Minskning (-) /ökning (+) av leverantörsskulder		7 144 829	-15 004 439
Minskning (-) /ökning (+) av kortfristiga skulder		1 274 516	3 374 738
Kassaflöde från den löpande verksamheten		<u>30 656 335</u>	<u>11 607 807</u>
Investeringsverksamheten			
Förvärv av nedlagda kostnader på annans fastighet		-198 501	0
Förvärv av byggnader och mark	7, 8	-2 399 206	-102 886
Förvärv av maskiner och andra tekniska anläggningar	9	-17 962 665	-9 327 431
Försäljning av maskiner o andra tekniska anläggningar		975 000	14 500
Förvärv av pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		-153 134	-1 013 679
Resultat från övriga paper som är anläggningstillgångar		60 000	15 516
Försäljning av långfristiga värdepapper	11	0	109 014
Kassaflöde från investeringsverksamheten		<u>-19 678 506</u>	<u>-10 304 966</u>
Finansieringsverksamheten			
Amortering långfristiga lån		-4 956 252	-4 603 127
Utbetald utdelning		-255 000	-255 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		<u>-5 211 252</u>	<u>-4 858 127</u>
Förändring av likvida medel		<u>5 766 577</u>	<u>-3 555 286</u>
Likvida medel vid årets början		39 166 567	42 721 853
Likvida medel vid årets slut		<u>44 933 144</u>	<u>39 166 567</u>

Regional Avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB

Org.nr. 556211-9007

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3)

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar och leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av andelar i ekonomiska föreningar. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde med avdrag för återbetalda insatser. I efterföljande redovisning redovisas andelarna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Intäktsredovisning

Intäkten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför intäkten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter. För tjänsteuppdrag på löpanderäkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuellt kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Antal år	
Byggnader	
Byggnader uppförd efter införandet av K3	
Stomme	50
Fasad (inkl fönster, ytterdörrar)	30
Tak	30
Installationer	20
Inre ytskikt	20
Byggnader uppförda innan införandet av K3	25
Markanläggningar	20
Inventarier, verktyg och installationer	3–10

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Elcertifikat

Elcertifikat som tilldelats bolaget från Energimyndigheten för produktion av förnyelsebar el klassificeras som en immateriell omsättningstillgång då de kommer att lösas in eller avyttras kommande år.

Inkomstskatt

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar

Vid varje balansdag bedömer Rambo om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning redovisas i resultaträkningen under posten Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för värdepapper och övriga enskilda anläggningstillgångar som är väsentliga.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när det finns en legal eller informell förpliktelse till följd av en tidigare händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara osäker. En avsättning redovisas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Bolaget gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Avsättningen för slutligt omhändertagande av WWT-slam är baserad på inmätta mängder befintligt slam, behovet av åtgärder för hantering av slammet och kostnaderna för denna. Kalkylen har granskats av extern part, som samtyckte till bolagets beräkning av avsättningen. En nedskrivning av avsättningen gjordes 2018.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 3 Leasingavtal – Operationell leasing leasetagare	2021	2020
Framtida minimileasingavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	3 122 859	2 680 102
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	2 704 681	4 117 859
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	197 388
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	2 815 775	3 615 813

För bolaget inkluderar uppgifterna i denna not även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av maskiner för tillverkning, inventarier och bilar för transportändamål. Maskinerna leasas normalt på fem år med möjlighet till förlängning med ett år i taget. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till utköp.

Not 4 Ersättning till revisorer	2021	2020
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>		
Revisionsuppdrag	214 845	168 083
Övriga tjänster	14 700	38 553
<i>Ernst & Young AB</i>		
Revisionsuppdrag	129 000	67 200
Övriga tjänster	0	69 200
	358 545	343 036

Med revisionsuppdrag avses revisors arbete för den lagstadgade revisionen och med revisionsverksamhet olika typer av kvalitetssäkringstjänster. Övriga tjänster är sådant som inte ingår i revisionsuppdrag, revisionsverksamhet eller skatterådgivning.

Not 5 Personal	2021	2020
<i>Medelantal anställda</i>		
Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
Medelantal anställda har varit	95	92
varav kvinnor	23	24
varav män	72	68

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelsen och VD:		
Löner och ersättningar	1 421 938	1 314 223
Pensionskostnader	206 130	173 475
	<u>1 628 068</u>	<u>1 487 698</u>
Övriga anställda:		
Löner och ersättningar	41 621 997	39 539 759
Pensionskostnader	2 081 614	1 944 835
	<u>43 703 611</u>	<u>41 484 594</u>
Sociala kostnader	13 619 050	12 843 029
Summa styrelse och övriga	<u>58 950 729</u>	<u>55 815 321</u>

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter	9	9
varav kvinnor	0	0
Antal övriga befattningshavare inkl. VD	1	1
varav kvinnor	0	0

Not 6 Skatt på årets resultat	2021	2020
Aktuell skatt	-674 621	-335 215
Uppskjuten skatt	700 544	0
	<u>25 923</u>	<u>-335 215</u>
<i>Avstämning av effektiv skatt</i>		
	Belopp	Belopp
Resultat före skatt	2 998 880	1 407 628
Skatt enligt gällande skattesats (22,00%)	20,60% -617 769	21,40% -301 232
Ej avdragsgilla kostnader	1,16% -34 862	2,03% -28 579
Ej skattepliktiga intäkter	-0,42% 12 623	-0,24% 3 320
Schablonintäkt periodiseringsfond	0,23% -6 989	0,50% -6 990
Tillägg på återförd periodiseringsfond	0,92% -27 625	0,12% -1 733
Förändring uppskjuten skatt	-23,36% 700 544	0
Avrundningsdifferens	1	-1
	<u>-0,87% 25 923</u>	<u>23,81% -335 215</u>

Not 7 Byggnader och mark	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	73 768 108	59 783 228
Inköp	2 399 205	102 886
Omklassificeringar	3 970	13 881 994
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>76 171 284</u>	<u>73 768 108</u>
Ingående avskrivningar	-34 286 330	-31 289 385
Årets avskrivningar	-3 188 366	-2 996 945
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-37 474 696</u>	<u>-34 286 330</u>
Utgående redovisat värde	38 696 588	39 481 778
Redovisat värde byggnader	10 181 527	10 715 197
Redovisat värde markanläggningar	27 798 731	28 050 250
Redovisat värde mark	<u>716 330</u>	<u>716 330</u>
	38 696 588	39 481 777

Not 8 Nedlagda kostnader på annans fastighet	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	996 045	996 045
Inköp	198 501	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 194 546	996 045
Ingående avskrivningar	-396 432	-306 000
Årets avskrivningar	-116 668	-90 432
Utgående ackumulerade avskrivningar	-513 100	-396 432
Utgående redovisat värde	681 446	599 613

Not 9 Maskiner och andra tekniska anläggningar	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	145 628 855	135 994 730
Inköp	17 962 665	9 383 881
Försäljningar/utrangeringar	-3 665 736	-421 689
Omklassificeringar	174 200	671 933
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	160 099 985	145 628 855
Ingående avskrivningar	-87 991 327	-77 979 864
Försäljningar/utrangeringar	3 665 299	357 230
Årets avskrivningar	-11 448 402	-10 368 693
Utgående ackumulerade avskrivningar	-95 774 430	-87 991 327
Utgående redovisat värde	64 325 555	57 637 528

Not 10 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	180 306	13 720 554
Inköp	153 134	1 013 679
Omklassificeringar	-180 306	-14 553 927
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	153 134	180 306
Utgående redovisat värde	153 134	180 306

Not 11 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2021-12-31	2020-12-31
Värdepapper		
Älvsborgsvind AB, Alingsås org. nr 556508-4448	Nom. värde 10 Antal 5 000	Antal 5 000 75 000
	75 000	75 000
Ingående anskaffningsvärde	75 000	184 014
Återbetalda insatser	0	-109 014
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 000	75 000
Utgående redovisat värde	75 000	75 000

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	296 504	308 288
Förutbetalda leasingavgifter	128 967	109 296
Förutbetalda försäkringspremier	470 700	1 816 555
Övriga förutbetalda kostnader	1 563 370	1 470 122
Upplupna intäkter	6 003 488	5 287 906
	8 462 759	8 992 167

Not 13 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	5 100	500,00
Antal/värde vid årets utgång	5 100	500,00

Not 14 Periodiseringsfond

	2021-12-31	2020-12-31
Periodiseringsfond 2015	0	2 235 000
Periodiseringsfond 2016	2 447 000	2 447 000
Periodiseringsfond 2017	940 000	940 000
Periodiseringsfond 2018	506 000	506 000
Periodiseringsfond 2019	135 000	135 000
Periodiseringsfond 2020	522 000	522 000
Periodiseringsfond 2021	1 019 000	0
	<u>5 569 000</u>	<u>6 785 000</u>

Not 15 Avsättningar

	2021-12-31	2020-12-31
Avsättning för slutligt omhändertagande av WWT-slam	4 445 000	4 445 000
	<u>4 445 000</u>	<u>4 445 000</u>

Not 16 Långfristiga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Skulder till kreditinstitut	25 254 683	30 210 935
Amortering inom 1 år	4 956 252	4 956 252
Amortering inom 2 till 5 år	20 298 341	19 825 008
Amortering efter 5 år	0	5 429 675

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna löner	198 353	187 788
Upplupna semesterlöner	3 339 647	3 393 828
Beräknade upplupna arbetsgivaravgifter	1 070 714	1 193 668
Beräknad upplupen löneskatt	555 007	0
Övriga upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	4 862 409	4 630 196
	<u>10 026 130</u>	<u>9 405 480</u>

Not 18 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2021-12-31	2020-12-31
Avskrivningar	14 753 086	13 456 070
Vinst vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-975 000	-14 500
Förlust vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	788	8 009
Övriga poster	2 134	-41 267
	<u>13 781 008</u>	<u>13 408 312</u>

Not 19 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämman förfogande står

balanserad vinst

49 597 297

årets vinst

3 024 803

52 622 100

Styrelsen föreslår att

till aktieägarna utdelas

255 000

i ny räkning överföres

52 367 100

52 622 100

Not 20 Ställda säkerheter**2021-12-31****2020-12-31***varav i eget förvar*

8 000 000

8 000 000

Not 21 Eventualförpliktelser**2021-12-31****2020-12-31**

Eventualförpliktelser

0

0

Not 22 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång finns att rapportera.

Not 23 Definition av nyckeltal**Soliditet**

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Justerat Eget kapital

Eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt 20,6 %

Lysekil

Lars-Arne Staxäng

Christer Börjesson

Mats Andresen
Verkställande direktör

Tomas Andreasson

Håkan Hansson

Said Lundin

Arne Mörk

Jens Gustafsson

Roger Siverbrant

Glenn Sandsten

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

§ 50

Dnr 2022-000082

Ombudsinstruktion 2021 - Munkbo AB

Sammanfattning av ärendet

Munkbo AB har inkommit med Årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett resultat efter skatt på 0,8 miljoner kr.

Kort beskrivning av verksamheten

Munkedals Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs av Munkedals kommun. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler med en sammanlagd uthyrningsbar yta på 36 147 m² på tre orter i kommunen; Munkedal, Hedekas och Dingle.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområden är:

underhåll och skötsel av bolagets fastigheter för optimal livslängd och kundnytta

marknadsföring och uthyrning av bolagets lägenheter och lokaler

utveckling och anpassning av bolagets nuvarande och framtida fastighetsbestånd till bostadsmarknadens efterfrågan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28
Årsredovisning Munkbo 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av resultat
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter
4. Godkänner ansvarsfrihet för VD

Yrkande

Rolf Jacobsson (KD) tillägsyrkande:

Målet ska vara ett omsättningskrav på 10 % efter finansiella intäkter och kostnader

Chrsitoffer Rungberg (M):

Bifall till förvaltningens förslag

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget

Ordförande ställer proposition på Rolf Jacobssons (KD) tilläggsyrkande och avslag finner att kommunstyrelsens beslutar att kommunstyrelsens avslår tilläggsyrkandet.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av resultat
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter

Godkänner ansvarsfrihet för VD

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 - Munkbo AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet;

- Godkänner Resultat- och balansräkning
- Godkänner föreslagen disposition av resultat
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöter
- Godkänner ansvarsfrihet för VD

Sammanfattning

Munkbo AB har inkommit med Årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett resultat efter skatt på 0,8 mnkr.

Kort beskrivning av verksamheten

Munkedals Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs av Munkedals kommun. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler med en sammanlagd uthyrningsbar yta på 36 147 m² på tre orter i kommunen; Munkedal, Hedekas och Dingle.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområden är

underhåll och skötsel av bolagets fastigheter för optimal livslängd och kundnytta

marknadsföring och uthyrning av bolagets lägenheter och lokaler

utveckling och anpassning av bolagets nuvarande och framtida fastighetsbestånd till bostadsmarknadens efterfrågan.

Resultat

Resultatet efter skatt uppgår till 0,8 mnkr (1,3 mnkr) minskningen beror på ökade elkostnader och högre förbrukning av fjärrvärme.

Direktavkastningen, beräknat som driftnettot i förhållande till fastigheternas bokförda värde, uppgår för 2021 till 4,6 % (5,0%).

Marknad

Den genomsnittliga vakansgraden för året har ökat jämfört med föregående år och uppgår till 1,1 % (0,8 %). Årets hyresbortfall har ökat och uppgår till 0,43 mkr (0,25) vilket motsvarar 1,1 % (0,6 %) av grundhyran.

Flyttningsfrekvensen är 17 % (21 %) vilket innebär att 92 (113) lägenheter avflyttades under 2021. Benägenheten att flytta kan ha minskat som en konsekvens av Covid-19.

Viktiga händelser

Under året har mark för parkering på Jonsäng avyttrats.

Två huskroppar på Västra Jonsängsvägen har dränerats samt tillhörande gårdsytor har asfalterats, viss grönyteåterställning återstår 2021.

Kompletterande radonmätningar har utförts, inga mätresultat har föranlett åtgärder.

Covid-19 pandemin har inneburit att mindre icke akuta åtgärder i hyresgästers lägenheter har fått skjutas på framtiden.

Bolaget har genomfört fastighetsunderhåll för 4,1 mnkr (3,5 mnkr) vilket motsvarar 115 kr/m² (98 kr/m²) bostads- och lokalyta.

Utmaningar framåt

Att klara underhållskostnader och samtidigt nå ett tillräckligt bra resultat för att stärka bolagets ekonomi långsiktigt.

Måluppfyllelse enligt ägardirektiv

Ägaren har ställt upp fyra finansiella mål direktiven:

Bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) skall uppgå till minst 0,75 % av bolaget totala kapital. Årets resultat uppgår till 0,244 %.

Bolagets soliditet skall öka med 0,5 procentenheter per år. Årets resultat 0,5 %

Bolaget skall återinvestera positiva resultat i verksamheten eller använda resultatet till att amortera av på lån. Under året har bolaget amorterat 10 miljoner.

Bolaget skall vid de tillfällen då värdering av fastighetsbeståndet genomförs, dock minst var tredje år, jämföra direkt och totalavkastningen över tid med liknande bolag. Detta var inte aktuellt under 2021.

Det kan konstateras att bolagets resultatnivå måste öka för att måluppfyllelsen ska öka.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Bolagets resultatnivå är låg och resultatet har minskat jämfört med 2020. Resultatet behöver öka kommande år.

Inga andra konsekvenser

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

ÅRSREDOVISNING

2021

Munkedals Bostäder AB Munkbo

556434-5089

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förvaltningsberättelse 2021	2
Femårsöversikt	5
Eget kapital	6
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Noter	10
Påskrifter	18
Revisionsberättelse	19

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Munkedals Bostäder AB, org. nr. 556434-5089, får härmed avge berättelse för 2021 års verksamhet.

Alla belopp redovisas i svenska kronor, SEK. Siffror inom parentes avser år 2020.

Bolagets styrelse

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Munkedals kommun.

ORDINARIE LEDAMÖTER 2021

Lars Östman, ordförande
Said Lundin, vice ordförande
Anna Höglind 1 jan-28 juni
Thomas Högberg 29 juni-31 dec
Terje Skaarnes
Karl-Anders Andersson

SUPPLEANTER

Per-Arne Brink
Camilla Svensson

Revisorer

ORDINARIE

Ernst & Young AB, huvudansvarig revisor
Anders Linusson.
Per-Göran Ekeroos, lekmannarevisor
Claes Hedlund, lekmannarevisor

SUPPLEANTER

Uno Johansson, lekmannarevisor
Johan Nilsson, lekmannarevisor

Verkställande direktör

Verkställande direktör 1/1-7/11 har varit
Henrik Gustafsson.
Verkställande direktör 8/11-31/12 har varit
Mats Tillander.

Sammanträden

Styrelsen har under året haft 13 protokollförda sammanträden. En bolagsstämma har hållits.

Organisationsanslutning

Munkedals Bostäder AB har under året varit ansluten till:

SABO - Sveriges Allmännyttiga
Bostadsföretag
HBV - Husbyggnadsvaror HBV Förening u.p.a.

Allmänt om verksamheten

Munkedals Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs av Munkedals kommun. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler med en sammanlagd uthyrningsbar yta på 36 147 m² på tre orter i kommunen; Munkedal, Hedekas och Dingle.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområden är

- underhåll och skötsel av bolagets fastigheter för optimal livslängd och kundnytta
- marknadsföring och uthyrning av bolagets lägenheter och lokaler
- utveckling och anpassning av bolagets nuvarande och framtida fastighetsbestånd till bostadsmarknadens efterfrågan.

Fastighetsförvaltning

INVESTERINGAR, AVYTTRINGAR OCH UNDERHÅLL

Förarbetet till rotreovering av Brudås-området har inletts.

I Hedekas har grönytor dränerats för att skona byggnader och skapa en trevligare utomhusmiljö. Utvändigt underhåll av byggnader har även utförts i Hedekas.

Arbetet med att byta ut sju hissar i Centrum har påbörjats.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

När lägenheter tomställts har en bedömning om lägenheten är i behov av upprustning gjorts. Slitna lägenheter har rustats upp.

Dränering av en vinkelbyggnad på Jonsängsområdet projekteras. Ett område har iordningsställts som mötesplats för att förbättra samverkan inom området.

Covid-19 pandemin har inneburit att mindre icke akuta åtgärder i hyresgästers lägenheter har fått skjutas på framtiden.

Bolaget har genomfört fastighetsunderhåll för 4,3 mnkr (4,1 mnkr) vilket motsvarar 119 kr/m² (115 kr/m²) bostads- och lokalyta.

Marknad

Den genomsnittliga vakansgraden för året har ökat jämfört med föregående år och uppgår till 1,1 % (0,8 %). Årets hyresbortfall har ökat och uppgår till 0,430 mnkr (0,25 mnkr) vilket motsvarar 1,1% (0,6 %) av grundhyran.

Flyttningsfrekvensen är 17 % (21 %) vilket innebär att 92 st (113 st) lägenheter avflyttades under 2021. Under senare delen av 2020 och under 2021 har ett lägre intresse för lägenheterna märkts. Liknande bolag har upplevt samma tendens vilket delvis skulle kunna vara en konsekvens av covid-19 som gett en lägre benägenhet att byta bostad.

Arbetet med hemsidan och mer flexibelt betal-sätt har fortsatt under året.

Under året har en fastighet, Korskällevägen 5, förvärvat. Fastigheten lämpar sig för flerbostadshus eller centrumverksamhet. Munkbo har deltagit i diskussionerna kring byggnation på Vadholmen.

Ekonomi

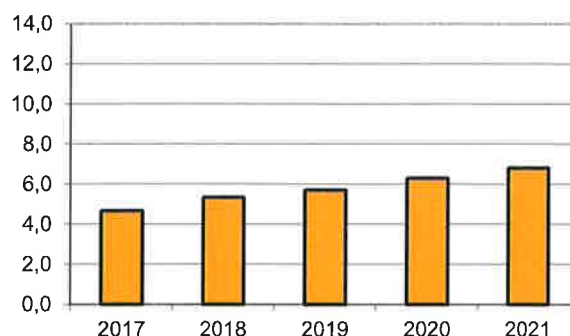
HYRESFÖRHANDLINGAR

Hyresförhandlingarna avseende 2021 års hyror resulterade i en höjning från och med den 1 januari 2021 av hyran för bostäder i området Brudås och Hedekas med 1,8 % och 1,35 % för övrigt bestånd.

FINANSIERING

Bolaget har minskat sin upplåning under 2021 med 10 mnkr. Som en följd av detta ökar bolagets soliditet jämfört med föregående år till 6,8 % (6,3 %).

SOLIDITET

Bolagets låneskuld till kreditinstitut uppgår den 31 december 2021 till 260 mnkr. Samtliga lån är placerade hos Kommuninvest i Sverige AB. Hela kreditvolymen har kommunal borgen som säkerhet. Bolagets genomsnittliga låneränta uppgår den 31 december 2021 1,20 % (2020 1,31%, 2019 1,34 %, 2018 1,20%, 2017 1,17%), med en genomsnittlig räntebindningstid på 3,98 år (1,78 år).

Munkbo har ränteswappar på 80 mnkr.

Kommunens borgensavgift är 0,25 % på bolagets låneskuld vilket belastar bolagets finansiella kostnader 2021 med 0,675 mnkr. Munkedals kommun har sedan tidigare lämnat ett villkorat aktieägartillskott på 59 mnkr.

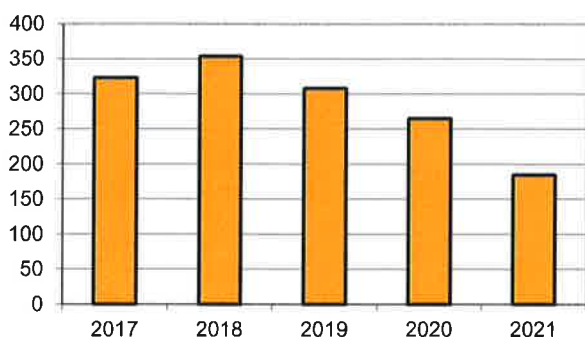
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

LIKVIDITET

Vid årsskiftet uppgår bolagets koncerninterna fordran till 12 mnkr och avtalade utnyttjade krediter till 5 mnkr. Att bolaget valt att behålla den höga likviditeten beror att investeringar väntar under 2022.

Balanslikviditeten vid årets slut är 184 % (265 %).

BALANSLIKVIDITET

RESULTAT

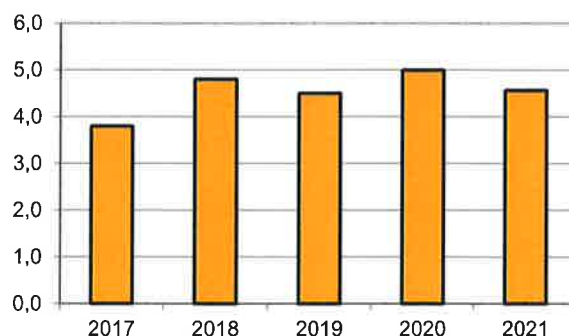
Från och med 2015 upprättar bolaget årsredovisning enligt BFNAR 2012:1 (K3) vilket innebär vissa resultatpåverkande förändringar,

bland annat avseende redovisning av uppskjuten skatt och övergång till komponentavskrivning.

Årets resultat uppgår till 819 tkr (1 321 tkr) och beror främst på ökade elkostnader samt högre förbrukning av fjärrvärme.

Direktavkastningen, beräknat som driftnettot i förhållande till fastigheternas bokförda värde, uppgår för 2021 till 4,6 % (5 %).

DIREKTAVKASTNING

Ägarförhållanden

Bolagets ägs i sin helhet av Munkedals kommun. Närmast överordnad juridisk enhet som upprättar koncernredovisning i vilket bolaget ingår är Munkedals kommun, org. Nr. 212000-1330 med säte i Munkedal.

Ägardirektiv

Ägardirektiv överlämnades till bolaget under 2021.

Ägaren, Munkedals kommun har ställt upp fyra finansiella mål:

- *Bolagets överskott (resultat efter finansiella poster) skall uppgå till minst 0,75 % av bolaget totala kapital.*
Årets resultat för Munkbo, 0,28 % (0,44 %).
- *Bolagets soliditet skall öka med 0,5 procentenheter per år.*
Årets ökning för Munkbo uppgår till 0,5 % (0,6 %).
- *Bolaget skall återinvestera positiva resultat i verksamheten eller använda resultatet till att amortera av på lån.*
Under året har Munkbo amorterat av 10 miljoner kronor.
- *Bolaget skall vid de tillfällen då värdering av fastighetsbeståndet genomförs, dock minst var tredje år jämföra direkt och totalavkastningen över tid med liknande bolag.*
Detta var inte aktuellt under 2021.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Femårsöversikt

	2021	2020	2019	2018	2017
Fastighetsbestånd den 31/12					
Bostäder, antal	535	535	533	533	546
Bostäder, m ²	32 871	32 715	32 676	32 676	33 296
Lokaler, antal	43	43	41	41	41
Lokaler, m ²	3 276	3 276	2 962	2 962	2 962
Garageplatser, antal	73	73	80	80	80
Bokfört värde fastigheter, kr/m ²	7 596	7 751	7 959	8 111	4 870
Förvaltning					
Genomsnittshyra bostäder, kr/m ²	1 123	1 109	1086	1040	989
Genomsnitt vakanser, % av antal lgh	1,1	0,8	0,5	1,4	2,4
Driftnetto, kr/m ²	346	383	358	379	185
Underhållskostnader, kr/m ²	119	115	98	111	122
Ekonomi					
Soliditet, %	6,8	6,3	5,7	5,3	4,7
Balanslikviditet, %	184	265	308	354	323
Direktavkastning, %	4,6	5,0	4,5	4,8	3,8
Avkastning på tot. kapital, %	1,6	1,9	1,6	2,7	0,7
Avkastning på eget kapital, %	4,7	8,0	3,9	16,4	-17,3
Låneskuld, kr/m ²	7 193	7 502	7 857	8 137	7 585
Genomsnittsränta, %	1,2	1,3	1,4	1,4	1,9
Skuldränta brutto, kr/m ²	108	121	133	112	138
Nettoomsättning, tkr	40 159	39 666	38 947	40 775	34 194
Resultat efter finansiella poster, tkr	812	1 300	112	4 374	-2 880
Rörelsemarginal, %	11,7	14,3	12,2	20,4	6,1
Balansomslutning, tkr	287 213	297 183	305 539	315 506	303 334
Antalet anställda	0	0	0	0	0

Driftnetto: Driftnetto exklusive övriga intäkter och kostnader.

Soliditet: Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Balanslikviditet: Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder exkl. kortfristig del av långfristig skuld.

Direktavkastning: Driftnetto i förhållande till fastigheternas bokförda värde.

Avkastning på tot. kapital: Resultat före finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Avkastning på eget kapital: Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Låneskuld: Totala skulder till kreditinstitut.

Genomsnittsränta: Räntekostnaden i förhållande till genomsnittlig lång- och kortfristig skuld.

Skuldränta brutto: Årets räntekostnader.

Nettoomsättning: Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster: Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Rörelsemarginal: Rörelseresultat i procent av omsättningen.

Balansomslutning: Företagets samlade tillgångar.

Antal anställda: Medelantalet anställda under räkenskapsåret.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förändring av eget kapital

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 820 000	364 000	15 194 712	1 320 874	18 699 586
Disposition enligt beslut av årets årsstämma			1 320 874	-1 320 874	0
Årets resultat				818 978	818 978
Belopp vid årets utgång	1 820 000	364 000	16 515 586	818 978	19 518 564

Villkorade, ännu ej återbetalda, aktieägartillskott uppgår per balansdagen till 59 200 000 (59 200 000 föregående år)

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	16 515 586
årets vinst	818 978
	17 334 564
disponeras så att i ny räkning överföres	17 334 564

RESULTATRÄKNING

	Not	2021	2020
Hysesintäkter	2	39 552 547	39 162 813
Övriga intäkter	3	606 502	502 824
Summa nettoomsättning		40 159 049	39 665 637
Driftkostnader	4,5	-22 689 366	-21 290 727
Underhållskostnader	6	-4 307 967	-4 142 465
Fastighetsskatt		-656 865	-439 080
Övriga rörelsekostnader		0	0
Summa fastighetskostnader		-27 654 198	-25 872 272
Driftnetto		12 504 851	13 793 365
Avskrivningar	7	-7 792 564	-8 129 361
Rörelseresultat		4 712 287	5 664 004
Ränteintäkter och liknande resultatposter		10 532	7 186
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-3 911 017	-4 371 607
Resultat efter finansiella poster		811 802	1 299 583
Redovisad skatt		7 176	21 291
Årets resultat		818 978	1 320 874

BALANSRÄKNING

	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	274 210 841	276 212 843
Pågående arbeten	12	349 045	1 151 479
Inventarier	10	209 365	212 619
Hysesgästanpassning	11	323 593	159 492
		275 092 844	277 736 433
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristigt värdepappersinnehav		40 000	40 000
Andra långfristiga fordringar		59 669	71 053
		99 669	111 053
Summa anläggningstillgångar		275 192 513	277 847 486
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Förnödenheter		90 000	90 000
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Hysesfordringar		324 940	5 634
Skattefordran		177 696	199 443
Fordran Munkedals Kommun		10 233 565	17 997 994
Övriga fordringar		255 424	102 122
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		928 496	864 361
		11 920 121	19 169 554
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kassa och bank		10 763	75 632
Summa omsättningstillgångar		12 020 884	19 335 186
Summa tillgångar		287 213 397	297 182 672

BALANSRÄKNING

	Not	2021	2020
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (182 aktier)		1 820 000	1 820 000
Reservfond		364 000	364 000
		2 184 000	2 184 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		16 515 586	15 194 712
Årets resultat		818 978	1 320 874
		17 334 564	16 515 586
Summa eget kapital		19 518 564	18 699 586
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld		1 178 794	1 185 970
Summa avsättningar		1 178 794	1 185 970
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	13	145 000 000	115 000 000
Summa långfristiga skulder		145 000 000	115 000 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	13	115 000 000	155 000 000
Leverantörsskulder		861 889	1 114 911
Övriga kortfristiga skulder		22 815	65 086
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	5 631 335	6 117 119
Summa kortfristiga skulder		121 516 039	162 297 116
Summa eget kapital och skulder		287 213 397	297 182 672

NOTER

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncerttillhörighet

Närmast överordnad juridisk enhet som upprättar koncernredovisning i vilket bolaget ingår är Munkedals kommun, orgnr. 21 20 00-1330 med säte i Munkedal.

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Bedömningar och uppskattningar

När det finns indikationer på att en tillgång minskat i värde görs en bedömning av dess redovisade värde. I de fall det redovisade värdet överstiger det beräknade återvinningsvärdet skrivs det redovisade värdet ner till återvinningsvärdet.

Intäktsredovisning

Intäkten redovisas till verkligt värde av vad bolaget fått eller kommer att få. Hyresintäkter intäktsförs i den period uthyrningen avser.

Låneutgifter

De låneutgifter som uppstår då bolaget lånar kapital kostnadsförs i resultaträkningen i den period de uppstår.

Leasingavtal

Bolagets hyreskontrakt utgörs i huvudsak av operationella leasingavtal. Intäkterna från dessa redovisas i enlighet med ovan beskrivna principer för intäktsredovisning. Kontrakten avser i huvudsak uthyrning av bostäder.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital då tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller på balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån beslutad skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadgats. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer att kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Från 2015 används en komponentansats vilket innebär att bolaget har delat in byggnader i olika komponentklasser. Avskrivning sker linjärt över komponenternas nyttjandetid.

Följande avskrivningsplan har tillämpats:

<u>Byggnader</u>	<u>Avskrivningsnivå</u>
Stomme och grund	1%
Tak	2-4%
Fasader	1,5-2%
Ytskikt träfasader	7%
Fönster och ytterdörrar	2%
Hissar	3%
VA-system	2%
Ventilationssystem	2-4%
Värmesystem	1-4%
Elsystem	2%
Restpost	2%
Altan	4%

Markanläggningar

Markanläggningar skrivs av med 5% av anskaffningsvärdet.

Inventarier

Inventarier skrivs av med 20% av anskaffningsvärdet.

Hyresgästanpassningar

Hyresgästanpassningar skrivs av med 20 - 33,3 % av anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument

Företagets finansiella instrument värderas och redovisas utifrån anskaffningsvärdet i enl. med K3 kap.11. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar fordringar, rörelseskulder och upplåning.

En finansiell tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. Ska en skuld betalas inom ett år från balansdagen klassificeras den som en kortfristig skuld medan skuld som betalas senare klassificeras som långfristig skuld. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör, regleras eller när företaget förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller del av finansiell skuld, bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket motsvarar verkligt värde med tillägg av transaktionskostnader. Vid det första redovisningstillfället värderas omsättningstillgångar och kortfristiga skulder till anskaffningsvärde. Långfristiga fordringar samt långfristiga skulder värderas vid det första redovisningstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Låneuppgifter periodiseras som en del i lånets räntekostnad enligt effektivräntemetoden.

Varulager

Förnödenheter värderas till ett fast värde enligt ARL 1995:1554 4 kap §12.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de förväntas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan.

Not 2. Hyresintäkter

		2021	2020
<i>Bostäder</i>	Grundhyra	36 914 325	36 283 792
	Hyresbortfall	-356 022	-202 708
	Nettointäkt	36 558 303	36 081 084
<i>Lokaler</i>	Grundhyra	2 822 067	2 868 001
	Hyresbortfall	-73 538	-22 064
	Nettointäkt	2 748 529	2 845 937
<i>Garage och p-platser</i>	Grundhyra	277 443	266 039
	Hyresbortfall	-31 728	-30 247
	Nettointäkt	245 715	235 792
Summa nettointäkter		39 552 547	39 162 813

Not 3. Övriga förvaltningsintäkter

	2021	2020
Försäljning av anläggningstillgång	0	40 767
Ersättningar från hyresgäster	565 741	341 451
Kraversättningar	0	180
Återvunna hyresfordringar	14 647	114 599
Övrigt	26 114	5 827
Summa övriga intäkter	606 502	502 824

Not 4. Driftkostnader

	2021	2020
Fastighetsskötsel och städ	7 170 210	7 702 185
Uppvärmning	3 956 430	3 240 319
Vatten	2 879 694	2 886 383
El	2 543 303	1 718 132
Administration	3 160 402	2 691 528
Försäkringar	664 238	655 070
Renhållning	1 340 019	1 333 744
Hyresgästföreningen	91 959	95 792
Marknadsföring	15 438	0
Kundförluster	97 870	133 959
Kollektiv-tv	438 714	491 505
Bevakning	-3 079	166 275
Styrelsearbete	255 671	91 085
Övriga driftkostnader	78 497	84 750
Summa driftkostnader	22 689 366	21 290 727
Medelantalet anställda		
Män	0,0	0,0
Kvinnor	0,0	0,0

Not 5. Eventualförpliktelse

Bolaget har inga eventualförpliktelser.

Not 6. Underhållskostnader

	2021	2020
Bostäder	2 109 427	1 952 920
Lokaler	31 125	34 317
Gemensamma utrymmen	167 585	156 450
Mark och markinventarier	151 827	25 566
Värmesystem	166 495	48 078
Ventilationssystem	95 698	109 015
El- och teleinstallationer	287 498	315 845
Hissar	159 218	435 153
Utvändig byggnad	249 827	357 119
VA-anläggningar	630 424	598 262
Övrigt	258 843	109 740
Summa underhållskostnader	4 307 967	4 142 465

Not 7. Avskrivningar enligt plan

	2021	2020
Byggnader	7 522 458	7 968 701
Markanläggningar	79 073	32 382
Inventarier	60 626	37 140
Hysesgästanpassningar	130 407	91 138
Summa avskrivningar	7 792 564	8 129 361

Not 8. Räntekostnader och liknande poster

	2021	2020
Fastighetslån	3 232 765	3 639 705
Borgensavgift till Munkedals kommun	675 000	675 000
Övriga räntekostnader	3 252	56 902
Summa räntekostnader och liknande poster	3 911 017	4 371 607

Not 9. Byggnader och mark

	2021	2020
Mark		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående värde	8 056 553	8 068 166
Försäljning		-11 613
Nyanskaffning	317 000	
Omklassificeringar	0	0
Utgående värde, mark:	8 373 553	8 056 553
Markanläggningar		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående värde	830 544	610 990
Nyanskaffning	1 771 225	219 554
Vid årets slut	2 601 769	830 544
<i>Ackumulerad avskrivning enligt plan</i>		
Ingående värde	-302 605	-270 223
Årets avskrivning enligt plan	-79 073	-32 382
Vid årets slut	-381 678	-302 605
Utgående värde, markanläggningar:	2 220 091	527 939
Byggnader		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående värden	383 357 256	383 010 187
Omklassificeringar	1 528 303	347 069
Nyanskaffning	1 983 000	0
Utrangering	-92 372	0
Vid årets slut	386 776 187	383 357 256
<i>Ackumulerad avskrivning enligt plan</i>		
Ingående värde	-81 167 817	-73 199 116
Utrangering	56 034	0
Försäljningar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-7 486 119	-7 968 701
Vid årets slut	-88 597 902	-81 167 817
<i>Ackumulerade nedskrivningar utöver plan</i>		
Ingående värden	-34 561 088	-34 561 088
Årets nedskrivningar utöver plan	0	0
Årets återföring av tidigare nedskrivningar	0	0
Vid årets slut	-34 561 088	-34 561 088
Utgående värde, byggnader:	263 617 197	267 628 352
Bokförda värden		
Mark	8 373 553	8 056 553
Markanläggningar	2 220 091	527 939
Byggnader	263 617 197	267 628 352
Pågående arbeten	349 045	1 151 479
Summa bokförda värden	274 559 886	277 364 322
Taxeringsvärde:	289 226 000	285 473 000

Fastighetsförteckning

Fastighetsbeteckning	Yta (m ²)		Byggnads- /ombyggnadsår
	bostäder	lokaler	
<i>Munkedal</i>			
Foss 10:144	0	251	1990
Foss 10:145	0	488	1979
Foss 10:329	6 458	434	1991-93
Foss 10:48	2 040	790	1990
Foss 12:21	9 481	541	2018
Foss 13:8	6 391	667	1972-76
Foss 2:68	1 863	0	2015
Foss 7:52	792	0	1990
Foss 10:36	156		1 929
<i>Dingle</i>			
Dingle 4:28	714	0	1991
<i>Hedekas</i>			
Krokstads Hede 1:100	105	0	1979
Krokstads Hede 1:101	105	0	1975
Krokstads Hede 1:102	105	0	1979
Krokstads Hede 1:103	105	0	1979
Krokstads Hede 1:104	638	0	1982
Krokstads Hede 1:46	120	0	1971
Krokstads Hede 1:47	120	0	1972
Krokstads Hede 1:48	80	0	1972
Krokstads Hede 1:51	160	0	1972
Krokstads Hede 1:52	120	0	1973
Krokstads Hede 1:53	160	0	1973
Krokstads Hede 1:54	160	0	1973
Krokstads Hede 1:56	120	0	1974
Krokstads Hede 1:57	160	0	1973
Krokstads Hede 1:58	160	0	1974
Krokstads Hede 1:60	195	0	1987
Krokstads Hede 1:64	172	0	1984
Krokstads Hede 1:75	105	0	1986
Krokstads Hede 1:76	105	0	1986
Krokstads Hede 1:77	105	0	1986
Krokstads Hede 1:86	87	0	1988
Krokstads Hede 1:87	87	0	1988
Krokstads Hede 1:88	87	0	1988
Krokstads Hede 1:89	87	0	1988
Krokstads Hede 1:92	105	0	1990
Krokstads Hede 1:93	105	0	1990
Krokstads Hede 1:94	87	0	1990
Krokstads Hede 1:95	87	0	1990
Krokstads Hede 1:33	328	0	1978
Krokstads Hede 1:61	0	105	1988
Krokstads Hede 1:97	440	0	1980
Krokstads Sandåker 1:84	376	0	1974

Not 10. Inventarier

	2021	2020
<i>Akkumulerade anskaffningsvärde</i>		
Ingående anskaffningsvärde	436 429	291 543
Nyanskaffning	57 372	144 886
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Vid årets slut	493 801	436 429
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Ingående värde	-223 810	-186 670
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-60 626	-37 140
Vid årets slut	-284 436	-223 810
Utgående värde	209 365	212 619

Not 11. Hyresgästpassningar

	2021	2020
<i>Akkumulerade anskaffningsvärde</i>		
Ingående anskaffningsvärde	273 415	273 415
Nyanskaffning	294 508	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Vid årets slut	567 923	273 415
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Ingående värde	-113 923	-22 785
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-130 407	-91 138
Vid årets slut	-244 330	-113 923
Utgående värde	323 593	159 492

Not 12. Pågående nyanläggningar

	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	1 151 479	0
Årets investering	5 296 702	1 498 548
Årets aktivering byggnad	-6 099 136	-347 069
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	349 045	1 151 479

Not 13. Skulder till kreditinstitut

De långfristiga skulderna är föremål för risker/möjligheter vid förändringar av marknadsräntorna. För att hantera dessa risker/möjligheter används finansiella derivatinstrument, s. k ränteswapar. På detta sätt kan räntebindningen och kapitalbindningen hanteras med full flexibilitet. Förutsättningar skapas för att, när som helst, förändra räntebindingstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden. Riktlinjer och ramar för riskhanteringen är fastlagda i en av styrelsen beslutad finanspolicy. Per bokslutsdagen finns derivatavtal som totalt uppgår till 80 MSEK (140). Den genomsnittliga räntebindingstiden för den totala skuldportföljen uppgår till 3,98 år (1,78) och den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 1,20 % (1,31). Marknadsvärdet på derivatavtalen uppgår till -2 MSEK (-6). Marknadsvärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande marknadsvärde (s.k. ränteskillnadsersättning) uppstå om man istället valt att använda långa räntebindningar på de enskilda lånen.

Om respektive ränteswapavtal kvarstår t.o.m. sitt slutfallodatum så kommer undervärdet/övertärdet att löpande elimineras. Så kallad "Säkerhetsredovisning" tillämpas avseende derivat, bl. a. innebärande av värdeförändringar i derivatavtal inte redovisas över resultaträkningen. Det skall finnas ekonomisk relation mellan säkringsinstrument och den säkrade posten. Säkringsförhållandet skall vara effektivt och dokumenteras när säkring ingås. Uppföljning av ekonomisk relation och effektivitet sker löpande via rutiner för finansiell rapportering. Särskild dokumentation är upprättad som bl. a. fastlägger strategier och mål för riskhanteringen.

Nedan framgår de långfristiga skuldernas förfalloprofil, MSEK, (inklusive ränteswapar) avseende räntebindningen.

Räntebindingstid (inkl. ränteswapar), MSEK

	2021-12-31	2020-12-31
Inom 1 år	60	190
Inom 1-2 år		25
Inom 2-3 år	50	0
Inom 3-4 år	25	25
Inom 4-5 år	35	0
Inom 5-6 år	0	0
Inom 6-7 år	65	0
Inom 7-8 år	25	30
Inom 8-9 år	0	0
Inom 9-10 år	0	0
Summa, MSEK	260	270
Förfallostruktur skulder till kreditinstitut:	2 021	2 020
Förfallotid inom 1 år	115	155
Förfallotid 1 till 5 år efter balansdag	85	115
Förfaller senare än 5 år	60	0
Summa:	260	270

Not 14. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021	2020
Förskottsbetalda hyresintäkter	2 634 736	3 288 136
Upplupna räntekostnader	608 351	1 091 290
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 388 248	1 737 693
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 631 335	6 117 119

Not 15. Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Påskrifter Revisionsberättelse

Munkedal den

Lars Östman
Ordförande

Per-Arne Brink
*Suppleant, undertecknar istället
för Said Lundin*

Thomas Högberg

Terje Skaarnes

Karl-Anders Andersson

David Olofsson
VD

Vår revisionsberättelse har avgivits den
Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

§ 51

Dnr 2022-000083

Ombudsinstruktion 2021 - Dingle industrilokaler AB

Sammanfattning av ärendet

Dingle Industrilokaler AB har inkommit med Resultat och balansräkning. Årets resultat uppgår till 54 öre.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28
Balansrapport

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Yrkande

Rolf Jacobsson (KD) tilläggsyrkande:

Målet ska vara ett omsättningskrav på 10 % efter finansiella intäkter och kostnader

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Ordförande ställer proposition på Rolf Jacobssons (KD) tilläggsyrkande och avslag finner att kommunstyrelsens beslutar att kommunstyrelsens avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs och ska verkställas

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja-röst: avslag till Rolf Jacobssons (KD) tilläggsyrkand

Nej-röst: bifall till Rolf Jacobssons (KD) tilläggsyrkand

Kommunstyrelsen beslutar att avslå Rolf Jacobssons (KD) tilläggsyrkand.

Omröstningsresultat

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
Thomas Högberg (L)	X		
Liza Kettil (S)	X		
Jan Hognert (M)	X		
Louise Skaarnes (SD)	X		
Jan Petersson (SD)	X		
Mathias Johansson (SD)	X		
Pia Hässlebräcke (S)	X		
Jenny Jansson (S)	X		
Helena Hansson (C)	X		
Rolf Jacobsson (KD)		X	
Christoffer Rungberg (M) ordförande	X		
Resultat	10	1	0

Ja-röst: 10

Nej-röst: 1

Avstod: 0

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning

Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 - Dingle industrilokaler AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet;

- Godkänner Resultat- och balansräkning
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Sammanfattning

Dingle Industrilokaler AB har inkommit med Resultat och balansräkning. Årets resultat uppgår till 54 öre.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Inga särskilda konsekvenser.

Inga ytterligare konsekvenser.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

Balansrapport

Utskrivet: 22-01-20

Preliminär

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

Senaste verumr: A117

	Ing balans	Period	Utg balans	
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
1111	Fastighet Lågum 1:32	12 724 517,63	0,00	12 724 517,63
1113	Fastighet Lågum 1:32 (byggnad färdigställd 2003)	48 963 165,43	0,00	48 963 165,43
1114	Fastighet Lågum 1:32 (byggnad färdigställd 2018)	61 400 714,50	0,00	61 400 714,50
1120	Ack avskrivning Lågum 1:32	-6 449 302,00	-376 223,00	-6 825 525,00
1122	Ack avskrivning Lågum 1:32 (färdigställd 2003)	-17 534 316,66	-979 263,00	-18 513 579,66
1123	Ack avskrivning Lågum 1:32 (färdigställd 2018)	-2 866 488,00	-1 228 014,00	-4 094 502,00
1130	Mark, Dingle 1:32 (Lågum)	654 513,00	0,00	654 513,00
1150	Markanläggning Dingle 1:32	2 160 233,00	0,00	2 160 233,00
1159	Ackumulerade avskrivning markanläggning 1:32	-324 896,00	-108 012,00	-432 908,00
S:a Materiella anläggningstillgångar		98 728 140,90	-2 691 512,00	96 036 628,90
S:a Anläggningstillgångar		98 728 140,90	-2 691 512,00	96 036 628,90
Omsättningstillgångar				
Fordringar				
1511	Kundfordringar New Wave Mode AB	419 599,00	-7 389,00	412 210,00
1730	Förutbetalda försäkringspremier	66 519,00	-7 994,00	58 525,00
S:a Fordringar		486 118,00	-15 383,00	470 735,00
Kassa och bank				
1940	Swedbank GBG, kto 8105-9,993 121 052-1	1 358 814,92	-396 618,46	962 196,46
S:a Kassa och bank		1 358 814,92	-396 618,46	962 196,46
S:a Omsättningstillgångar		1 844 932,92	-412 001,46	1 432 931,46
S:A TILLGÅNGAR		100 573 073,82	-3 103 513,46	97 469 560,36
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
2081	Aktiekapital	-16 950 000,00	0,00	-16 950 000,00
2091	Balanserad vinst eller förlust	2 209 187,93	-1,75	2 209 186,18
2098	2021 års resultat	-1,75	1,75	0,00
S:a Eget kapital		-14 740 813,82	0,00	-14 740 813,82
Långfristiga skulder				
2351	Swedbank Banklån 8901-1,27 105 913-1	-67 412 894,00	1 810 936,00	-65 601 958,00
S:a Långfristiga skulder		-67 412 894,00	1 810 936,00	-65 601 958,00
Kortfristiga skulder				
2510	Skatteskulder	-557 835,00	0,00	-557 835,00
2650	Skattekonto	-251 803,00	1 333,00	-250 470,00
2710	Personalskatt	-537,00	537,00	0,00
2730	Lagstadgade sociala avgifter o särskild löneskatt	-1 191,00	708,00	-483,00
2890	Skuld New Wave Group AB	-17 590 000,00	1 290 000,00	-16 300 000,00
2990	Övriga upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	-18 000,00	0,00	-18 000,00
S:a Kortfristiga skulder		-18 419 366,00	1 292 578,00	-17 126 788,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		-100 573 073,82	3 103 514,00	-97 469 559,82
BERÄKNAT RESULTAT***		0,00	0,54	0,54

Resultatrapport

Utskrivet: 22-01-20

Preliminär

Senaste vernr: A117

Räkenskapsår: 21-01-01 - 21-12-31

Resultatenhet: Hela företaget

Period: 21-01-01 - 21-12-31

	Perioden	Akkumulerat
Rörelsens intäkter mm		
Nettoomsättning		
3041 Hyresintäkt New Wave Mode AB, 25% moms Sv	4 274 650,13	4 274 650,13
3740 Öres- och kronutjämning	-0,18	-0,18
S:a Nettoomsättning	4 274 649,95	4 274 649,95
S:a Rörelseintäkter mm	4 274 649,95	4 274 649,95
Bruttovinst	4 274 649,95	4 274 649,95
Rörelsens kostnader		
Övriga externa kostnader		
5170 Reparation och underhåll av fastighet	-13 416,75	-13 416,75
5191 Fastighetsskatt	-278 790,00	-278 790,00
5192 Fastighetsförsäkringspremier	-183 568,00	-183 568,00
5198 Övriga fastighetskostnader, avdragsgilla	-4 000,00	-4 000,00
6410 Styrelsearvoden	-9 870,00	-9 870,00
6420 Revisionsarvoden	-18 300,00	-18 300,00
6570 Bankkostnader	-750,00	-750,00
S:a Övriga externa kostnader	-508 694,75	-508 694,75
Personalkostnader		
7211 Arvoden, Munkedals Kommun	-19 699,20	-19 699,20
7510 Lagstadgade sociala avgifter	-5 119,75	-5 119,75
7520 Arbetsgivaravgifter 16,36%	-1 352,25	-1 352,25
S:a Personalkostnader	-26 171,20	-26 171,20
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-534 865,95	-534 865,95
Rörelseresultat före avskrivningar	3 739 784,00	3 739 784,00
Avskrivningar		
7821 Avskrivningar Lågum 1:32	-376 223,00	-376 223,00
7824 Avskrivningar markanläggning Lågum 1:32	-108 012,00	-108 012,00
7828 Avskrivningar Lågum 1:32 "Höglager"	-1 228 014,00	-1 228 014,00
7829 Avskrivningar Lågum 1:32 "Nybygget"	-979 263,00	-979 263,00
S:a Avskrivningar	-2 691 512,00	-2 691 512,00
Rörelseresultat efter avskrivningar	1 048 272,00	1 048 272,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	1 048 272,00	1 048 272,00
Resultat från finansiella investeringar		
Räntekostnader och liknande resultatposter		
8400 Räntekostnader	-1 014 881,46	-1 014 881,46
8423 Räntekostnader för skatter och avgifter	-3 390,00	-3 390,00
8490 Övriga finansiella kostnader	-30 000,00	-30 000,00
S:a Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 048 271,46	-1 048 271,46
S:a Resultat från finansiella investeringar	-1 048 271,46	-1 048 271,46
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	0,54	0,54
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0,54	0,54
Resultat före skatt	0,54	0,54
Beräknat resultat	0,54	0,54

§ 52

Dnr 2022-000085

Ombudsinstruktion 2021 - Munkedal Vatten AB

Sammanfattning av ärendet

Munkedal Vatten AB har inkommit med årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett överuttag motsvarande 1310 tkr (2 379 tkr).

Kort beskrivning av verksamheten

Munkedal Vatten AB:s föremål för sin verksamhet är att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Munkedals kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

Resultat

VA verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de nödvändiga kostnaderna per vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt. Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst.

Årets överuttag är 1 310 tkr (2 379 tkr i överuttag). Av detta sätts 1 310 tkr till befintlig VA-fond. Under året har 3 000 tkr aktiverats till VA-fonden minska sårbarheten vid stor nederbörd.

Bolagets intäkter består till största del av bruknings- och anläggningsavgifter från abonnenterna i taxekollektivet. Under året höjdes brukningsavgiften med 4,0 % och anläggningsavgiften höjdes med 3,0 %. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige. Bolagets intäkter (brukningsavgifter) varierar över åren beroende på vatten-förbrukningen som påverkar den rörliga delen av taxan. Årets förändring av intäkterna (bruknings-avgifter) blev en ökning med 5,9 % jämfört med föregående års utfall. Ökning av brukningstaxan för 2021 var 4,0 %. Detta är en högre ökning än förväntat vilket beror på ökad förbrukning av småhus, vilket mest troligt är en effekt av att många har tillbringat mer tid i hemmet under pandemin. Det är även en ökad förbrukning inom industrin i Munkedal.

Investeringar

Investeringar har skett med 23 083 tkr (5 941 tkr). Erlagda anläggningsavgifter uppgår till 1 579 tkr (1 646 tkr).

Omvandling: VA-utbyggnad enligt kommunal VA-utbyggnadsplan eller som påkallats efter Länsstyrelsens beslut alternativt definierats i samband med tillsynsmyndighetens inventeringar.

Tungenäset etapp 2 överföringsledning: Överföringsledning till Tungenäset är beslutad enligt KF 2017-02-08 § 6, Dnr KS 2016–105§ 39. Beslutet innebär att överföringsledning byggs mellan Faleby och Gårvik. Tills beslut fattas av Länsstyrelsen angående pumpstationerna byggs ledningen ut mellan pumpstationerna. För tillfället arbetas det med tillstånden gentemot Länsstyrelsen, Trafikverket samt markåtkomst.

Gårvik östra: Förprojektering och planarbete pågår
Gårvik västra: Förprojektering och planarbete pågår

Saltkällan E3: Entreprenad påbörjades under hösten och planeras vara färdig till våren 2022.

Exploatering

VA-utbyggnad som initieras av privata exploatörer eller kommunens mark- och exploateringsverksamhet.

Bergsvik: Förprojektering och planarbete pågår

Gläborg/Håby logistikcenter: planering pågår med entreprenör för utförandet.

Hensbacka: Under slutet av 2021 tog exploatören kontakt och planeringsmöten kommer att hållas i början av 2022.

Foss-Berg (Bergsäter): Entreprenad pågår.

Korpås: Planering pågår med entreprenör och exploatör för utförandet.

Solberg och Örekilsparken är klara – mindre återställning kvarstår.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28

Granskningsrapport Munkedlas Vatten AB

21 MVAB Revisionsberättelse

Årsredovisning MVAB (2021)

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av resultat
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
4. Godkänner ansvarsfrihet för VD

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet:

1. Godkänner Resultat- och balansräkning
2. Godkänner föreslagen disposition av resultat
3. Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna

Godkänner ansvarsfrihet för VD

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 - Munkedal Vatten AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ombudet;

- Godkänner Resultat- och balansräkning
- Godkänner föreslagen disposition av resultat
- Godkänner ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
- Godkänner ansvarsfrihet för VD

Sammanfattning

Munkedal Vatten AB har inkommit med årsredovisning. Redovisningen för 2021 visar på ett överuttag motsvarande 1310 tkr (2 379 tkr).

Kort beskrivning av verksamheten

Munkedal Vatten AB:s föremål för sin verksamhet är att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Munkedals kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

Resultat

VA verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de nödvändiga kostnaderna per vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt. Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst.

Årets överuttag är 1 310 tkr (2 379 tkr i överuttag). Av detta sätts 1 310 tkr till befintlig VA-fond. Under året har 3 000 tkr aktiverats till VA-fonden minska sårbarheten vid stor nederbörd.

Bolagets intäkter består till största del av bruknings- och anläggningsavgifter från abonnenterna i taxekollektivet. Under året höjdes brukningsavgiften med 4,0 % och anläggningsavgiften höjdes med 3,0 %. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Bolagets intäkter (brukningsavgifter) varierar över åren beroende på vattenförbrukningen som påverkar den rörliga delen av taxan.

Årets förändring av intäkterna (bruknings-avgifter) blev en ökning med 5,9 % jämfört med föregående års utfall. Ökning av brukningstaxan för 2021 var 4,0 %. Detta är en högre ökning än förväntat vilket beror på ökad förbrukning av småhus, vilket mest troligt är en effekt av att många har tillbringat mer tid i hemmet under pandemin. Det är även en ökad förbrukning inom industrin i Munkedal.

Investeringar

Investeringar har skett med 23 083 tkr (5 941 tkr). Erlagda anläggningsavgifter uppgår till 1 579 tkr (1 646 tkr).

Omvandling: VA-utbyggnad enligt kommunal VA-utbyggnadsplan eller som

påkallats efter Länsstyrelsens beslut alternativt definierats i samband med tillsynsmyndighetens inventeringar.

- Tungenäset etapp 2 överföringsledning: Överföringsledning till Tungenäset är beslutad enligt KF 2017-02-08 § 6, Dnr KS 2016-105§ 39. Beslutet innebär att överföringsledning byggs mellan Faleby och Gårvik. Tills beslut fattas av Länsstyrelsen angående pumpstationerna byggs ledningen ut mellan pumpstationerna. För tillfället arbetas det med tillstånden gentemot Länsstyrelsen, Trafikverket samt markåtkomst.

Gårvik östra: Förprojektering och planarbete pågår

Gårvik västra: Förprojektering och planarbete pågår

Saltkällan E3: Entreprenad påbörjades under hösten och planeras vara färdig till våren 2022.

Exploatering:

VA-utbyggnad som initieras av privata exploatörer eller kommunens mark- och exploateringsverksamhet.

Bergsvik: Förprojektering och planarbete pågår

Gläborg/Håby logistikcenter: planering pågår med entreprenör för utförandet.

Hensbacka: Under slutet av 2021 tog exploatören kontakt och planeringsmöten kommer att hållas i början av 2022.

Foss-Berg (Bergsäter): Entreprenad pågår.

Korpås: Planering pågår med entreprenör och exploatör för utförandet.

Solberg och Örekilsparken är klara – mindre återställning kvarstår.

Anläggningsavgifter:

Anläggningsavgifter har under perioden fakturerats till ett belopp av 1 579 tkr.

Bland annat är det fastigheter på Tegelverksvägen som har anslutits men främst är det strötomter. En strötomt ligger i ett område som sedan tidigare är inkopplat på det kommunala vatten- och avloppsnetet och där en ny fastighet kopplar in sig. Avgiften kan avse avgifter för servis, förbindelsepunkt, lägenhet och tomtyta.

Viktiga händelser

Det har varit en noggrann bevakning av vattennivåerna i Munkedal under året då dessa har varit låga. Trots de låga vattennivåerna behövdes inget bevattningsförbud.

Inmätningar av ledningsnätet pågår för att få en bättre och mer tillförlitlig karta.

Flertalet vattenläckor och avloppsstopp har åtgärdats, servisanslutningar har byggts, spolningar har genomförts och frusna serviser har bytts ut.

För att minska uppvärmningskostnaderna så har Dingle, Torreby och Hedekas reningsverk (ARV) försetts med luftvärmepumpar.

Torreby reningsverk har försetts med automatik för att flytta slam från sedimenteringsbassäng till slamlager. Tidigare har detta gjorts manuellt vid platsbesök.

Avluftningsröret vid externslam-mottagningen i Munkedals ARV är förlängd över tak för att förbättra arbetsmiljön för slamsugarpersonalen när de lämnar slam från enskilda brunnar.

Styrelsen har gjort en rundresa i kommunen där man bland annat tittade på ledningsdragningen som skett i centrum.

Ny brunn för dricksvatten har borrats vid Dingle vattenverk och har provpumpats med bra resultat. Bygglov för Dingle Vattenverk (VV) har skickats in, projekteringen är klar och arbetet går in i byggfas när bygglov är beviljat.

Kärnsjöns vattenverk är numera klassat som skyddsobjekt.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän, har inspekterat Dingle, Hällevadsholm och Fisketorps vattenverk enligt livsmedelslagen. Inga avvikelser noterades.

Munkedals vatten AB:s tvist med Skatteverket, gällande att Skatteverket anser att bolagen ska betala skatt på räntan för de kommunala lånen för åren 2016 - 2018 pågår i Kammarrätten.

Munkedal Vatten AB genomför en utredning som utifrån en befolkningsprognos ska omvandlas till en VA-abonnentprognos. Denna utredning ska påvisa vilket av alternativen av lokal försörjning av dricksvatten eller en hel- eller delförsörjning från Vänern via Uddevalla som är det bästa alternativet för Munkedals VA-abonnenter. Utredningen sker i samarbete med arbetet kring vattenförsörjningsplanen där arbetet fortgår under våren 2022. Vattentäkten vid Kärnsjön är kommunens största och även den som drabbats värst under torrperioder. Hittills har fokus varit att utreda vad som är problemet med täkten och vad det finns för möjliga framtidsscenario. Utredning angående kapacitetsökning av Munkedals avloppsreningsverk skjuts upp.

Framtida utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

För att kunna ha en långsiktig hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida kapacitetsbehov och kännedom om befintlig status på verk och ledningar.

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat NIS och informationssäkerhet. Detta är nödvändiga kostnader för en långsiktig trygg vattenförsörjning. Tjänster så som Säkerhets- och arbetsmiljöansvarig samt Miljösamordnare som har tillsatts inom driftbolaget Västvatten AB medför att bolaget bättre svarar upp till dessa krav.

Merparten av verk och ledningsnät är gamla och det finns ett stort behov av underhåll och förnyelse. Med den samhällsutveckling som beräknas inom Munkedal kommun så kommer den överkapacitet som finns i verken idag att försvinna.

Intern kontroll

Inga allvarliga brister har rapporterats.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Investeringar inom bolaget förväntas öka då kapaciteten på verk behöver utökas och underhållet av anläggningar behöver komma i fas med reinvesteringstakten. Ett ökat finansieringsbehov för att ta hand om underhåll av anläggningar och ledningsnät samt utöka kapaciteten är en utmaning

Inga ytterligare konsekvenser

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i Munkedal Vatten AB
Till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen för kännedom

Org.nr 556901-9648

Vi har granskat bolagets verksamhet under år 2021. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god sed. Det innebär att vi har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

En sammanfattande redogörelse för utförd granskning finns upprättad i en granskningsredogörelse som överlämnats till bolagets styrelse.

Datum och signatur i enlighet med digital underskrift

Claes Hedlund
Av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument.

Serienummer: JUafVo3dNGolcdB83Qc2hQ

Claes Ingvar Hedlund
Lekmannarevisor MVAB

2022-02-19 17:43

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Utöver detta dokument kan ett eller flera dokument och bilagor höra till försändelsen.
Alla dokument i försändelsen är listade nedan. I händelseloggen
står alla åtgärder som relaterar till signeringen av dokumentet.

Dokument i försändelsen

Detta dokument

Granskningsrapport - Munkedals Vatten AB 2021.pdf

Ovanstående dokument och bilagor som lämnats in i signerad form har skickats till alla parter via e-post eller en nedladdningslänk. Undertecknaden är ansvarig för nedladdning och säker lagring av dokument och bilagor.

Ladda ner dokument

Om du som undertecknare har fått en länk där du kan ladda ner dokumenten kommer den att vara giltig i upp till 10 dagar efter mottagande. Därefter kommer dokumenten att raderas från Visma Addo.

Händelselogg för dokument

Händelselogg för dokumentet

2022-02-17 18:20	Underskriftsprocessen har startat
2022-02-17 18:20	En avisering har skickats till Claes Hedlund
2022-02-19 17:41	Dokumentet öppnades via länken som skickades till Claes Hedlund
2022-02-19 17:43	Claes Ingvar Hedlund har signerat dokumentet Granskningsrapport - Munkedals Vatten AB 2021.pdf via BankID Sverige (Unikt ID: JUafVo3dNGolcdB83Qc2hQ)
2022-02-19 17:43	Alla dokument har undertecknats av Claes Hedlund

Visma Addo ID-nummer : 317421ef-959d-4a6f-b42a-fadb373b1841

Visma Addo

Visma Consulting • Gærtorvet 1-5 • 1799 Copenhagen V • Denmark
addo@visma.com • www.visma.dk/addo

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Munkedal Vatten AB, org.nr 556901-9648

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Munkedal Vatten AB för räkenskapsåret 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Munkedal Vatten ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorers ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Munkedal Vatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorers ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Munkedal Vatten AB för räkenskapsåret 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Munkedal Vatten AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska underskrift
Ernst & Young AB

Hans Gavin
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Hans Gavin

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19620411xxxx

IP: 145.62.xxx.xxx

2022-02-28 09:48:42 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

Munkedal Vatten AB

Årsredovisning för räkenskapsåret 2021

Organisationsnummer 556901-9648

Styrelsen och verkställande direktören för Munkedal Vatten AB med säte i Munkedal avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2021.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Kassaflödesanalys	14
Redovisningsprinciper	15
Noter	16
Revisionsberättelse	22
Lekmannarevisorernas rapport.....	24

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK

Redovisningen sker i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Belopp inom parentes avser föregående år.

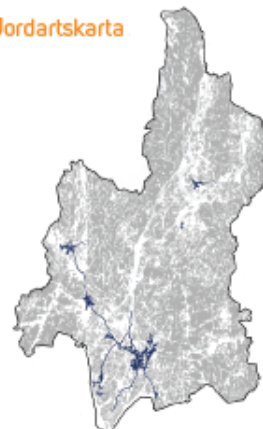
Visste du att Munkedal har...

7 vattenverk
6 tryckstegsstationer
5 reservoarer
4 reningsverk
37 pumpstationer

Snittledningslängden för
en ansluten Munkedalsbo
är 49 meter.

Genomsnittskunden i Sverige
har 22 meter ledning.

Jordartskarta

Vad kostar ditt vatten och avlopp?

Villa:

Fast avgift för vatten och avlopp

5 615 kr/år

Avgift per tillkommande bostadsenhet

3 965 kr/år

Avgift för dagvatten från fastighet

(ingår i fast avgift)

Rörlig avgift för vatten och avlopp

30,42 kr/kbm & år

Flerbostadshus:

Fast avgift för vatten och avlopp

5 615 kr/år

Avgift per bostadsenhet¹

3 965 kr/år

Avgift för dagvatten från fastighet (800m²)

(ingår i fast avgift)

Rörlig avgift för vatten och avlopp

30,42 kr/kbm & år

¹ Från och med 11:e lägenheten/bostadsenheten är avgiften per bostadsenhet lägre än tabellen visar.

Munkedal		2021	2020	2019
Antal anslutna personer till vattenledningsnätet ¹ / spillvattennätet ¹	st	6 480/6 280	6 453/6 251	6 383/6 202
Ledningslängd totalt	km	309,8	307,6	307,5
Nylagda/omlagda ledningar (totalt)	km	1,1/1,3	0,3/0,2	4,6/0,8
Ledningsnätets förnyelsetakt	gång/år	1/238	1/1538	1/384
Totalt antal rörbrott/vattenläckor	st	12	10	14
Totalt antal avloppsstopp	st	8	8	8
Producerad mängd vatten	m ³	569 815	589 202	576 267
Andel läckage av renvatten (ej debiterat vatten)	%	25	32	31
Renad (behandlad) mängd avloppsvatten	m ³	979 563	1 240 789	1 211 641
Bräddning från avloppssystem (ARV) ^{2,3}	m ³	-	41 689	13 902
Bräddning från avloppssystem (nät) ²	m ³	-	-	11 645

¹ Antal personer baseras på en beräkning av genomsnittligt antal personer till varje ansluten anläggning.

Sotenäs, Färgelanda, Munkedal: anläggning x 2,5 pers. Uddevalla: Anläggning x 5 pers. (pga. fler flerfamiljshus).

² Från 2020 redovisas bräddning från avloppssystemet resp. ledningsnätet var för sig. Siffrorna från 2018 och 2019 har justerats i årsredovisningen 2020.

Siffran för bräddning av ledningsnätet 2020 är ännu ej klar.

³ Hög siffra 2020 delvis pga förbättrad mätning.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Munkedal Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshantering i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

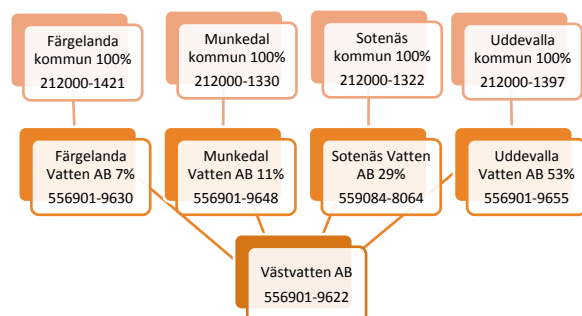
Bolaget äger samtliga VA anläggningar i Munkedal kommun. Munkedal Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Topografi

Munkedal kommun är en glesbefolkad kommun med en större tätort och ett flertal mindre. Avstånden är förhållandevis långa mellan tätorterna. Terrängen är kuperad med mycket lera och berg i dagen. Den kommunala vattenförsörjningen kommer uteslutande från mindre grundvattentäkter som delvis är ihopkopplade. Avloppsreningen klaras med hjälp av flera mindre verk, som inte är sammankopplade.

Ägarförhållande

Munkedal Vatten AB är ett helägt dotterbolag till Munkedal kommun (212000-1330). Munkedal Vatten AB äger 11 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

Eget kapital

Bundet eget kapital	
IB Aktiekapital	2 500 tkr
Årets förändring	0 tkr
UB Aktiekapital	2 500 tkr

Fritt eget kapital	
IB Eget kapital	0 tkr
Bal. res. inkl. årets resultat	0 tkr
UB Eget kapital	0 tkr

Väsentliga händelser under året

Ett axplock av händelserna under 2021.

Det har varit en noggrann bevakning av vattennivåerna i Munkedal under året då dessa har varit låga. Trots de låga vattennivåerna behövdes inget bevattningsförbud.

Inmätningar av ledningsnätet pågår för att få en bättre och mer tillförlitlig karta.

Flertalet vattenläckor och avloppsstopp har åtgärdats, servisanslutningar har byggts, spolningar har genomförts och frusna serviser har bytts ut.

För att minska uppvärmningskostnaderna så har Dingle, Torreby och Hedekas reningsverk (ARV) försetts med luftvärmepumpar.

Torreby reningsverk har försetts med automatik för att flytta slam från sedimenteringsbassäng till slamlager. Tidigare har detta gjorts manuellt vid platsbesök.

Avluftningsröret vid externslammottagningen i Munkedals ARV är förlängd över tak för att förbättra arbetsmiljön för slamsugarpersonalen när de lämnar slam från enskilda brunnar.

Styrelsen har gjort en rundresa i kommunen där man bland annat tittade på ledningsdragningen som skett i centrum.

Ny brunn för dricksvatten har borrats vid Dingle vattenverk och har provpumpats med bra resultat. Bygglov för Dingle Vattenverk (VV) har skickats in, projekteringen är klar och arbetet går in i byggfas när bygglov är beviljat.

Kärnsjöns vattenverk är numera klassat som skyddsobjekt.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän, har inspekterat Dingle, Hällevadsholm och Fisketorps vattenverk enligt livsmedelslagen. Inga avvikelser noterades.

Munkedals vatten AB:s tvist med Skatteverket, gällande att Skatteverket anser att bolagen ska betala skatt på räntan för de kommunala lånen för åren 2016 - 2018 pågår i Kammarrätten.

Munkedal Vatten AB genomför en utredning som utifrån en befolkningsprognos ska omvandlas till en VA-abonnentprognos. Denna utredning ska påvisa vilket av alternativen av lokal försörjning av dricksvatten eller en hel- eller delförsörjning från Väneren via Uddevalla som är det bästa alternativet för Munkedals VA-abonnenter. Utredningen sker i samarbete med arbetet kring vattenförsörjningsplanen där arbetet fortgår under våren 2022. Vattentäkten vid Kärnsjön är kommunens största och även den som drabbats värst under torrperioder. Hittills har fokus varit att utreda vad som är problemet med täkten och vad det finns för möjliga framtidsscenario. Utredning angående kapacitetsökning av Munkedals avloppsreningsverk skjuts upp.

Framtida utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

För att kunna ha en långsiktig hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida

kapacitetsbehov och kännedom om befintlig status på verk och ledningar.

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat NIS och informationssäkerhet. Detta är nödvändiga kostnader för en långsiktig trygg vattenförsörjning. Tjänster så som Säkerhets- och arbetsmiljöansvarig samt Miljösamordnare som har tillsatts inom driftbolaget Västvatten AB medför att bolaget bättre svarar upp till dessa krav.

Merparten av verk och ledningsnät är gamla och det finns ett stort behov av underhåll och förnyelse. Med den samhällsutveckling som beräknas inom Munkedal kommun så kommer den överkapacitet som finns i verken idag att försvinna.

Långsiktig planering: För att använda kollektivets pengar och bolagets resurser på ett så effektivt sätt som möjligt behövs hela kedjan av VA-planering med VA-översikt/VA-strategi/VA-plan etableras tillsammans med rådgivning för fastighetsägare. För att få ett långsiktigt planeringsarbete med effektiva lösningar krävs ett tydligt samarbete mellan förvaltningar, bolag och politiken.

Ekonomi: Enligt Svenskt Vatten kommer taxorna behöva höjas i snabbare takt framöver beroende på ett uppdämt investeringsbehov och ökande krav på vatten- och avloppstjänster. Dagens taxekollektiv betalar sannolikt inte sina kostnader, vilket beror på hur tidigare finansiering av anläggningar har skett (bland annat genom statliga medel).

Investeringar inom bolaget förväntas öka då kapaciteten på verk behöver utökas och underhållet av anläggningar behöver komma i fas med reinvesteringstakten.

Ett ökat finansieringsbehov för att ta hand om underhåll av anläggningar och ledningsnät samt utöka kapaciteten är en utmaning. VA-verksamheten är kapitalintensivt och många kommunkoncerner har en hög belåning. Bolaget har en hög skuldsättningsgrad och förändringar i ränteläget har stor påverkan på den framtida kostnadsutvecklingen och bruksavgiften.

Skatteverkets granskning av ränteavdrag enligt 24 kap 10 § Inkomstskattelagen angående inkomstdeklaration 2016 - 2018 kan innebära ytterligare kostnader för kollektivet. Skatteverket har ändrat ställning i denna fråga och anser att räntorna som Munkedal Vatten AB betalar till Munkedal kommun för belåning av anläggningarna ska beskattas. Ärendet är i Kammarrätten och beslut inväntas.

Dricksvatten: Vattenförsörjningsfrågorna är viktiga i Munkedal. En prognostiserad hög inflyttning anstränger de vattenresurser som finns och nya vägar för att hitta mer vatten är nödvändiga. Detta diskuteras inom Munkedal samt mellan kommunerna i närområdet.

Ombyggnation av vattenverket i Dingle pågår så att vattenuttaget kan öka. Detta ger mer vatten till Munkedal.

För att långsiktigt säkra vattentillgången utreds det om kapaciteten kan ökas i tälten vid Kärnsjön, som idag är starkt påverkad av nivåerna i sjön. Även nya vattentälter utreds i vattenförsörjningsplanen. Ett ytterligare alternativ för långvarig vattenförsörjning är att sammankopplas med andra kommuner.

Behovet av rent vatten i tillräckliga kvantiteter är ständigt i fokus. Att trygga vattenresurserna från yttre påverkan är viktigt. Vattentälter kommer säkerställas genom miljödomstolens tillstånd för

vattenuttag och genom att vattenskyddsområden skyltas. Ett arbete som sker tillsammans med Munkedal kommun.

Avlopp: Munkedals reningsverk närmar sig sin belastningsgräns. I samråd med tillsynsmyndigheten och kommunen följer vi denna utveckling. Beroende på i vilken takt planerade exploateringar och VA-utbyggnadsområden byggs ut kan verket komma att nå sin belastningsgräns inom en 10-årsperiod. Utredning behövs göras, med särskilt fokus på markförhållanden och recipienten (Örekilsälven), för att klargöra om verket kan utökas på befintlig plats. På styrelsemöte 2021-12-07 §10 beslutades att utredningen för att utöka kapaciteten på Munkedals ARV skjuts upp i två år under förutsättning att den utökade befolkningens mängden och inkopplingen följer befolkningsprognosen.

Avsättning av slam från reningsverken sker i huvudsak som anläggningsjord. En statlig utredning tillsattes under 2018/2019 med uppdrag att föreslå hur ett förbud mot att sprida avloppsslam kan utformas. Utredningen pekar på att avloppsslam av god kvalitet ska fortsatt kunna spridas på åkrar, det är därför viktigt med uppströmsarbete för att slammet inte ska innehålla för höga halter av metaller och andra miljöfarliga ämnen. Att avsätta slam som anläggningsjord kommer troligtvis att förbjudas. Västvatten bevakar slamfrågan och som det ser ut i dagsläget kommer avsättningskostnaderna att öka i framtiden.

Ledningsnät: Ledningsnätet inventeras och planering av förnyelse genomförs för att rätt åtgärder ska kunna sättas in i tid och på rätt plats. Arbetet med överföringsledning till Gårvik/ Bergsvik fortsätter.

Klimatförändringar ger större och intensivare regn, vilket resulterar i översvämningar på nätet. Arbete med att klimatsäkra nätet behöver prioriteras. Sannolikt kommer också i framtiden större krav på rening av dagvatten.

Forskning och utveckling

Västvatten är medlem i branschföreningen Svenskt Vatten. Verksamheten inom Svenskt Vatten Utveckling (SVU) är till stor del inriktad mot tillämpad forskning och utveckling av intresse för Svenskt Vattens medlemmar. Målet är att främja utvecklingen av ny kunskap inom områdena för vattentjänsternas alla delar, stödja branschens behov av kompetensförsörjning samt se till att framtiden kunskap sprids.

Utöver branschföreningen är Västvatten med i ett antal andra nätverk för forskning och utveckling. Starkast engagemang har vi i DRICKS där Västvatten är medfinansiär och aktiv i arbetsgrupper. DRICKS är en centrumbildning för dricksvattenforskning vid Chalmers, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Lunds tekniska högskola med målet att tillsammans med andra bidra till en säkrare dricksvattenförsörjning.

Västvatten är även en aktiv medlem i teknikutvecklingsklustret VA-teknik Södra. Klustret är ett samarbete mellan tekniska högskolor, offentlig sektor och företag. VA-teknik Södra har som huvudsyfte att hitta lösningar till framtidens utmaningar för svenska kommuner och vattentjänstbolag. Fokusområden är främst framtidens avloppsvattenrening, energi och resurshushållning samt klimat - samhälle - vatten.

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver verksamhet som till stora delar berörs av miljöbalken och dess förordningar. Anläggningarna omfattas av

anmälnings- och tillståndsplikt enligt miljölagstiftningen.

För vattenverken avser tillstånden uttag av vatten och för reningsverken avser de behandling av hushållens och industrins avloppsvatten. Verksamheterna påverkar framför allt miljön genom utsläpp av renat avloppsvatten till recipient och genom omhändertagande av avloppsslam.

Provtagning görs löpande för att visa att gällande tillstånd och villkor följs och hur miljön utanför våra reningsverk påverkas.

Det löpande miljöarbetet kräver brett engagemang, tålamod och framförhållning. Vi försöker hela tiden att blicka framåt och utmana oss själva. Miljöarbetet blir aldrig fullbordat utan ska vara en resa för ständig förbättring.

Bolagets styrelse

Munkedal Vatten AB har ingen egen personal utan köper framför allt sina tjänster av Västvatten AB.

Munkedal Vatten AB:s styrelse ska bestå av sju ledamöter och högst fem suppleanter. Kommunfullmäktige i kommunen utser sina representanter till styrelsen samt vem som ska vara ordförande respektive vice ordförande. Dessa utses att ingå i styrelsen under mandatperioden på fyra år. Styrelsen inklusive suppleanter består av en kvinna och elva män.

Under året har tre av fem styrelsemöten skett digitalt på grund av Covid-19. Alla beredningar har skett digitalt.

Resultat och ställning

Enligt Lag om allmänna vattentjänster ska fastighetsägaren bära de nödvändiga kostnader som krävs för att tillhandahålla respektive vattentjänst. Detta sker genom att avgifter för dricksvatten, spillvatten och

dagvatten tas ut av fastighetsägaren enligt självkostnadsprincipen. Det vill säga de nödvändiga kostnader som uppkommer för att till exempel ta hand om spillvatten finansieras via motsvarande avgift.

Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst. Eventuella överuttag eller underuttag av brukningsavgifter redovisas som skuld/fordran till VA-kollektivet. Överuttag kan flyttas över till VA-fonder för specifika ändamål som gynnar hela kollektivet.

Årets överuttag är 1 310 tkr (2 379 tkr). Av detta sätts 1 310 tkr till den befintliga VA-fond Kapacitetsökningar. Under året har ingen aktivering av VA-fond gjorts.

Årets resultat och förslag till vinstdisponering

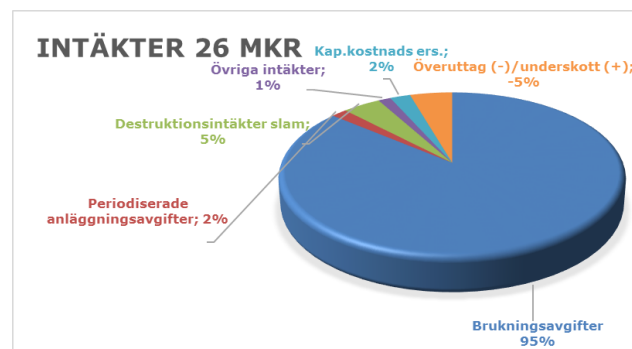
Munkedal Vatten AB:s resultat för räkenskapsåret 1 januari 2021 – 31 december 2021 är 0 tkr.

Bolaget genererar ingen vinst och således sker ingen ökning/minskning av det egna kapitalet.

Till årsstämmans förfogande står inga vinstmedel. Det finns således inget resultat att disponera.

Intäkter

Bolagets intäkter består till största del av bruknings- och anläggningsavgifter från abonnenterna i taxekollektivet. Under året höjdes brukningsavgiften med 4,0 % och anläggningsavgiften höjdes med 3,0 %. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige.

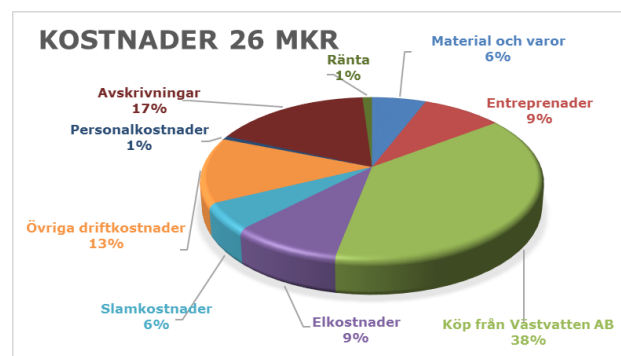
Bolagets intäkter (brukningsavgifter) varierar över åren beroende på vattenförbrukningen som påverkar den rörliga delen av taxan.

Årets förändring av intäkterna (brukningsavgifter) blev en ökning med 5,9 % jämfört med föregående års utfall. Ökning av brukningstaxan för 2021 var 4,0 %. Detta är en högre ökning än förväntat vilket beror på ökad förbrukning av småhus, vilket mest troligt är en effekt av att många har tillbringat mer tid i hemmet under pandemin. Det är även en ökad förbrukning inom industrin i Munkedal.

Kostnader

Större delen av kostnaderna består av köpta tjänster från driftbolaget Västvatten AB.

I Västvatten AB finns all personal.

Finansiering och räntekostnader

Munkedal Vatten AB:s låneportfölj består av direkta lån (119 200 tkr) via Kommuninvest. Sedan 1 november 2020 hanterar Munkedal Vatten AB all upplåning inom egen regi med ramborgen

via Munkedal kommun. Nyupplåningen har skett under året med 17 000 tkr.

	2021	2020
Låneskuld	119 200 tkr	102 200 tkr
Revers Munkedal kommun	-	-
Kommuninvest	119 200 tkr	102 200 tkr
Genomsnittlig räntebindning	1,6 år	-
Genomsnittlig kapitalbindning	2,18 år	-
Genomsnittlig ränta	0,23 %	1,8 %
Borgensavgift	278 tkr	97 tkr

Just nu är det ett gynnsamt ränteläge och genomsnittsräntan har under året varit 0,23 %. Budgeterad ränta var 0,8 %. Borgensavgiften är 0,25 %.

Nyckeltal	2021	2020
Andel ägarfinansiering	2 %	2 %

Munkedal kommun finansierar Munkedal Vatten AB med 2 % via det egna kapitalet. Finansiering sker även genom förutbetalda anläggningsavgifter, vilka är en engångsavgift som betalas vid anslutning och som periodiseras över anläggningens beräknade livslängd, brukningsavgifter (löpande intäkter för vatten och avlopp) samt externa lån.

Enligt beslut i Kommunfullmäktige 2017-02-08 §6 ska överföringsledningen Gårvik-Faleby finansieras via Munkedal kommun. De kapitalkostnader som överföringsledningen uppärbetar faktureras Munkedal kommun och kommer så göras under ledningens livslängd.

Skatt

Skatteverkets granskning av inkomstdeklaration 2016 - 2018 har föranlett ett beslut från Skatteverket om att bolaget ska betala skatt för räntan på lånet via Munkedal kommun. Ärendet beslutades i Förvaltningsdomstolen till förmån för Skatteverket och ligger just nu i Kammarrätten och väntar på beslut. Om

Skatteverket vinner processen innebär det en extra beskattning för tre år på cirka 1 200 tkr.

Investeringar

Investeringar har skett med 23 083 tkr (5 941 tkr). Erlagda anläggningsavgifter uppgår till 1 579 tkr (1 646 tkr).

Investeringar	2021	2020
Reinvestering	14 493	3 445
Omvandling	5 743	1 019
Exploatering	2 847	1 477
Bruttoinvesteringar	23 083	5 941
Fakturerade anläggningsavgifter	-1 579	-1 646
Årets finansieringsbehov investeringar	21 504	4 295

Reinvestering: Reinvesteringar i befintliga VA-anläggningar såsom ledningsnät, vattenverk, reningsverk och yttre anläggningar.

- Centrumtorget och Centrumvägen: Borrning under järnvägen (Centrumtorget) har genomförts och gick bra. Arbetet i Centrumvägen är färdigställt.
- Hensbacka reservoar: Utredning angående ökat behov från planerad exploateringen skall genomföras 2022.
- Foss reservoar: Betongrenovering utförd enligt åtgärdsförslag från tidigare besiktning, nytt ytskydd utvändigt samt sprutning med dricksvattengodkänd cementmassa invändigt efter borttagning av gammal tätskiktsmatta i botten på reservoaren. Arbetsmiljöåtgärder i form av ny steg upp samt nytt räcke runt tak. Byte av avstängnings- och backventiler i ventilkammare. Uppfört skalskydd i form av panelstaket.
- Dingle VV: Nytt borrhål har provpumpats och projektering av verket pågår. Ny vattendom har sökts för nya borrhålet med samma förutsättningar som den gamla brunnen. Material och ny betongbrunn har köpts in för

färdigställande av nya brunnen.

Bygglovshandlingar har skickats in för ny vattenverksbyggnad. Processchema för nya vattenverket är framtaget och beslutat.

- Örnebacka tryckstegring: Provisorisk omkoppling inne i stationen inför renovering är gjord, ledningar omlagda i mark utanför stationen. Nytt elskåp är byggt och redo att installeras. Arbetet invändigt pågår under hösten och fortsätter även 2022.
- Ramberg VV: Projektering av nytt elskåp för att möjliggöra fjärrstyrning, förbereds även för filteranläggning. Byggnation av nytt elskåp påbörjad. Frekvensomriktare till pumpar inköpta för att möjliggöra tryckkörning och styra vattenuttaget ur brunnarna bättre.
- Munkedal ARV inkommande pumpstation: Utredning pågår.
- Munkedal ARV biosteg: Inköp av material har skett under året.
- Torreby ARV: Automatisering av slamuttaget.
- 300 meter spillvattenledning på Ekebackevägen och Baldersvägen har relinats för att minska inläckage av ovidkommande vatten
- Arbetet med att lägga en extra spillvattenledning längs Gatesandsvägen har fortsatt.

Omvandling: VA-utbyggnad enligt kommunal VA-utbyggnadsplan eller som påkallats efter Länsstyrelsens beslut alternativt definierats i samband med tillsynsmyndighetens inventeringar.

- Tungenäset etapp 2 överföringsledning: Överföringsledning till Tungenäset är beslutad enligt KF 2017-02-08 § 6, Dnr KS 2016-105§ 39. Beslutet innebär att överföringsledning byggs mellan Faleby och Gårvik. Tills beslut fattas av Länsstyrelsen angående pumpstationerna byggs ledningen ut

mellan pumpstationerna. För tillfället arbetas det med tillstånden gentemot Länsstyrelsen, Trafikverket samt markåtkomst.

- Gårvik östra: Förprojektering och planarbete pågår
- Gårvik västra: Förprojektering och planarbete pågår.
- Saltkällan E3: Entreprenad påbörjades under hösten och planeras vara färdig till våren 2022.

Exploatering: VA-utbyggnad som initieras av privata exploitörer eller kommunens mark- och exploateringsverksamhet.

- Bergsvik: Förprojektering och planarbete pågår
- Gläborg/Håby logistikcenter: planering pågår med entreprenör för utförandet.
- Hensbacka: Under slutet av 2021 tog exploitören kontakt och planeringsmöten kommer att hållas i början av 2022.
- Foss-Berg (Bergsäter): Entreprenad pågår.
- Korpås: Planering pågår med entreprenör och exploitör för utförandet.
- Solberg och Örekilsparken är klara – mindre återställning kvarstår.

Anläggningsavgifter:

Anläggningsavgifter har under perioden fakturerats till ett belopp av 1 579 tkr.

Bland annat är det fastigheter på Tegelverksvägen som har anslutits men främst är det strötomter. En strötomt ligger i ett område som sedan tidigare är inkopplat på det kommunala vatten- och avlopps nätet och där en ny fastighet kopplar in sig. Avgiften kan avse avgifter för servis, förbindelsepunkt, lägenhet och tomtyta.

Särredovisning av investeringar överstigande bolagets egna kapital

Alla projekt revideras löpande, framför allt i samband med budgetarbetet, vilket kan påverka särredovisningen och därmed initiera nya beslut av kommunfullmäktige. Nedan sker jämförelse mot budget antagen av kommunfullmäktige 2020-12-07.

Investeringar överstigande bolagets egna kapital			
Investeringar	Upp- arbetat (tkr)	Budget (tkr)	Utförande (år)
Reinvestering			
Centrumvägen	3 131	2 700	2021
Hensbacka reservoar	0	12 300	2023-2024
Foss reservoar	3 521	3 200	2022
Kapacitetsökning VV	1 544	5 300	2021
Inkommande pumpstation Munkedal ARV		4 250	2023-2024
Biosteg Munkedal ARV	381	3 500	2021-2022
Omvandling			
Tungenäset (Faleby-Gårvik) ¹	16 384	28 100	2018-2021
Gårvik E1 östra	25	9 500	2022
Gårvik E2 västra	47	18 700	2022-2023
Saltkällan E3 ¹	5 148	4 900	2021
Exploatering			
Bergsvik	52	29 400	2021-2022
Gläborg/Håby Logistikcenter ¹	78	3 000	2022
Hensbacka	369	7 000	2023
Foss Berg	2 271	4 800	2021

Avskrivningar

Avskrivningarna på 4 525 tkr (4 498 tkr) är lägre än de budgeterade 4 945 tkr, vilket beror på de låga investeringskostnaderna 2020 som innebar att flertalet aktiveringar skjuts framåt.

Balansräkning

Balansomslutning

Balansomslutningen är 165 893 tkr (138 105 tkr). Skillnaden på 27 788 tkr beror bland annat på ökning av anläggningstillgångar på tillgångssidan. På skuldsidan beror det på ökad upplåning och högre leverantörsskulder.

Balansomslutning är summan av tillgångssidan alternativt summan av skulder och eget kapital i ett företags balansräkning.

Anläggningstillgångar

Totalt har bolaget materiella anläggningstillgångar på 143 453 tkr (124 877 tkr).

Finansiella anläggningstillgångar består av aktier i intresseföretaget Västvatten AB.

Likviditet

Bolaget har en likviditet på 154 % (216 %). Likviditet är ett mått på kortsiktig betalningsförmåga och vid 100 % är de likvida medlen lika stora som de kortfristiga skulderna.

Likviditet beräknas genom att omsättningstillgångarna delas med kortfristiga skulder.

Soliditet

Soliditet är ett mått på bolagets långsiktiga betalningsförmåga. Bolagets soliditet är 2 % (2 %).

Den låga soliditetens beror på att taxekollektivet inte ska gå med vinst utan de över- eller underuttag som uppkommer bokas som skuld respektive fordran på kollektivet.

Soliditet: Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Internkontroll

Under 2021 har internkontroll genomförts inom tre kontrollområden:

- Styrelse- & Ledningsgruppsbeslut
- Reserv- & Nödvatten
- IT-säkerhet (NIS)

Kontrollen visade på att de styrelse- och ledningsgruppsbeslut som har antagits har genomförts. En lista på alla styrelse- och ledningsgruppsbeslut finns och genomgång av denna sker regelbundet på bolagets ledningsgruppsmöten.

Gällande Reserv- & Nödvatten så behöver informationen och kunskapen kring detta öka samt att det behöver arbetas vidare med krisberedskapsorganisationen. Området tas upp för kontroll igenom om några år.

NIS är en ny lagstiftning och detta område arbetas det med inom organisationen. Under året har bland annat utskick av Phisingmail skett som en del i att testa vår organisations IT-säkerhetskunskaper. Policy, regler och rutiner är under framtagande. Området tas upp för kontroll igenom om några år.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen och deras bolag uppfylla god ekonomisk hushållning samt definiera vad det betyder för varje enskilt bolag. Bolagets definition av god ekonomisk hushållning är att de

finansiella målen och övervägande del av verksamhetsmålen ska uppnås under året.

För Munkedal Vatten AB har god ekonomisk hushållning uppnåtts.

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag de senaste fem åren.

Flerårs- översikt	2021	2020	2019	2018	2017
Total omsättning (tkr)	26 152	23 552	23 584	23 197	22 147
Balans- omslutning (tkr)	165 893	138 105	137 637	114 310	102 147
UB lån (tkr)	119 200	102 200	102 203	81 203	76 203
Genomsnittlig ränta (%)	0,2	1,8	2,0	2,7	2,6
Årskostnad Typhus A (kr) ^{1*}	10 179	9 783	9 409	9 135	9 135
Årskostnad Typhus B (kr) ^{2*}	110 800	106 485	102 741	98 970	98 970
Antal läckor (st.)	12	10	14	17	11
Antal driftstopp, avlopp (st.)	8	8	8	3	10
Debiterad mängd vatten (%)	75	68	69	73	71

¹ Svenskt vatten, En normalvilla "Typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Avgifterna redovisas inklusive moms.

² Svenskt vatten, "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spillvatten- och dagvatten. 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2000 m³/år. 2 parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h. Avgifterna redovisas inklusive moms.

Resultaträkning

En resultaträkning är en sammanställning av bolagets kostnader och intäkter under en period av ett år.

Munkedal Vatten AB			
Resultaträkning (tkr)	Not	Resultat 2021	Resultat 2020
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	23 946	21 441
Övriga rörelseintäkter	2	2 206	2 111
Summa intäkter		26 152	23 552
Rörelsens kostnader			
Material och varor		-1 544	-1 505
Entreprenader		-2 306	-1 283
Övriga externa kostnader	3,4	-17 317	-14 296
Personalkostnader	5	-179	-123
Avskrivningar	6	-4 525	-4 498
Summa kostnader		-25 871	-21 705
Rörelseresultat		281	1 847
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter	7	28	7
Räntekostnader	8	-298	-1 853
Summa efter finansiella poster		11	1
Skatt på årets resultat	9	-11	-1
Årets resultat		0	0

Balansräkning

Balansräkningen redovisar bolagets tillgångar och skulder samt det egna kapitalet. Vad bolaget äger och är skyldiga vid en viss tidpunkt, i detta fall vid årsskiftet.

Balansräkning (tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
VA-anläggningar	11	96 042	97 684
Mark	12	17	0
Maskiner och tekniska anläggningar	13	8 488	8 874
Inventarier	14	485	534
Pågående investeringar	15	38 421	17 785
		143 453	124 877
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	16	275	275
		275	275
Summa anläggningstillgångar		143 728	125 152
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2 107	587
Aktuell skattefordring	23	1 300	
Fordringar hos Munkedal kommun	17	17 562	11 538
Fordringar hos koncernföretag inom Munkedal kommun		278	251
Underuttag VA-kollektivet	18	0	0
Övriga fordringar		873	464
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	45	113
		22 165	12 953
Summa omsättningstillgångar		22 165	12 953
SUMMA TILLGÅNGAR		165 893	138 105

Balansräkning (tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	20	2 500	2 500
		2 500	2 500
Fritt eget kapital			
Årets resultat		0	0
		0	0
Summa eget kapital		2 500	2 500
Långfristiga skulder			
Lån via Kommuninvest	21	119 200	102 200
Lån av kommunen	17	0	0
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter		21 931	20 845
VA-fond	22	7 839	6 569
		148 970	129 614
Kortfristiga skulder			
Överuttag VA-kollektivet	18	900	900
Leverantörsskulder		6 923	1 455
Skulder till Munkedal kommun		2 581	797
Skulder till koncernföretag inom Munkedal kommun		94	169
Skulder till intresseföretag		1 183	1 003
Aktuell skatteskuld	23	12	22
Övriga skulder		0	537
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	2 730	1 108
		14 423	5 991
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		165 893	138 105

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på de likvida betalningsströmmar som har skett i bolaget under året.

Kassaflödesanalys		2021	2020
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		11	1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	25	3 981	3 368
Justering		0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		3 992	3 369
Förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-) / Minskning (+) av rörelsefordringar		-3 111	238
Ökning (+) / Minskning (-) av rörelseskulder		8 432	-2 171
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 313	1 436
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-23 100	-5 941
Avyttringar av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-23 100	-5 941
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		17 000	-3
VA-fond		1 310	1 479
Inbetalda anläggningsavgifter		1 579	2 292
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		19 889	3 768
Årets kassaflöde		6 102	-737
Likvida medel vid årets början	17	11 159	11 896
Likvida medel vid årets slut	17	17 261	11 159

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäkter

Prissättning för försäljning av bolagets tjänster, som regleras i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, sker med hänsyn till självkostnadsprincipen.

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas vid leverans till kund.

Intäkter i form av anläggningsavgifter redovisas som långfristig skuld (förutbetalad intäkt) och periodiseras linjärt över respektive anläggningstillgångs nyttjandetid. Första året intäktsförs 2 % av avgiften samt årets del av avskrivningen. Över- eller underuttag av bruksavgifter redovisas som minskade alternativt ökade intäkter.

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Några räntor har ej aktiverats under året.

Indirekta tillverkningskostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen

och uppgår till mer än ett obetydligt belopp har räknats in i anskaffningsvärdet.

För de materiella anläggningstillgångarna där skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig har de delats upp i komponenter och skrivs av separat. Flertalet tillgångar som övertogs från kommunen är upplagda på samma sätt som de övertogs.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Nyttjandeperiod

Komponenter	Nyttjandeperiod
Byggnader	20-75 år
Processkonstruktioner	30-75 år
El o automation	10-35 år
Maskiner o pumpar	10-30 år
Markanläggningar	15-75 år
Inventarier o verktyg	3-10 år
Transportmedel	5-15 år
Anläggningsavgifter*	75 år

*Anläggningsavgift skrivs av på 75 år från och med 201805.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Leasingavgifterna, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Koncernförhållanden

Bolaget ägs till 100 % av Munkedal kommun. I resultat- och balansräkning samt not redovisas mellanhavanden till andra företag som ingår i Munkedal

kommun under rubriken koncernföretag inom Munkedal kommun.

Bolaget äger 11 % av Västvatten AB. I resultat- och balansräkningen samt not redovisas mellanhavanden till Västvatten AB under rubriken intresseföretag.

Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1 Nettoomsättning		
	2021	2020
Fakturerade brukningsavgifter till Munkedal kommun	1 229	1 199
Fakturerade brukningsavgifter till koncernföretag inom Munkedal kommun	2 664	2 615
Fakturerade brukningsavgifter till övriga	20 870	19 564
Årets periodiserade anläggningsavgifter	493	442
Årets överuttag (-) / underuttag (+) brukningsavgifter	-1 310	-2 379
Summa	23 946	21 441

Not 2 Övriga rörelseintäkter		
	2021	2020
Erhållna kommunala bidrag	634	653
Destruktionsintäkter slam – Koncernföretag inom Munkedal kommun	1 092	902
Destruktionsintäkter slam – övriga	91	52
Övriga intäkter	389	504
Summa	2 206	2 111

Not 3 Övriga Externa kostnader		
	2021	2020
Köp av tjänster från Västvatten AB (intresseföretag)	10 044	8 489
Elkostnader	2 448	1 685
Slamkostnader	1 372	1 282
Befarade skadestånd, översvämningar	2	0
Övriga driftkostnader	3 451	2 840
Summa	17 317	14 296

Not 4 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer		
EY	2021	2020
Revisionsuppdrag	50	45
Andra tjänster	135	5
Summa	185	50

Not 5 Löner och ersättningar till styrelsen		
	2021	2020
Löner och ersättningar	149	88
(varav tantiem o.d.)	0	0
Sociala kostnader	27	22
(varav pensionskostnader)	0	0
Övriga personalkostnader	3	13
Summa	179	123

Bolaget har under räkenskapsåret ej haft någon anställd personal. Tjänster för administration, drift och underhåll har köpts från Västvatten AB.

Not 6 Avskrivningar		
	2021	2020
Avskrivningar på VA-anläggningar	3 633	3 576
Avskrivningar på maskiner	842	870
Avskrivningar på inventarier	50	52
Summa	4 525	4 498

Not 7 Ränteintäkter		
	2021	2020
Ränteintäkter bankkonto	0	0
Ränteintäkter kortfristiga fordringar	28	7
Ränteintäkter skattekonto	0	0
Summa	28	7

Not 8 Räntekostnader		
	2021	2020
Räntekostnader till Munkedal kommun	0	1 728
Övriga räntekostnader	298	125
Summa	298	1 853

Not 9 Skatt på årets resultat		
	2021	2020
Skattekostnad 2021	11	
Skattekostnad 2020	0	1
Summa	11	1

Skattesats för bolaget 2021 är 20,6 %, skattesats 2020 var 21,4 %.

Avstämning skatt på årets resultat		
	2021	2020
Ej avdragsgilla kostnader	51	4
Ej skattepliktiga intäkter	0	0
Summa	51	4

Skatteverket granskar inkomstdeklarationen för år 2016, 2017 och 2018. Ärendena pågår i Kammarrätten och handlar om att beskattas för räntekostnaden som betalades till Munkedal kommun. Om Skatteverket vinner processen innebär det en extra beskattning på cirka 1 200 tkr. Under året skedde inbetalning till Skatteverket då de ej förlängde sitt anstånd. Anståndsrentan är en stor förklaring till skillnaderna mellan åren.

Upplysning: Bolaget har inga leasingavtal utan enbart serviceavtal.

Nyttjanderättsavtal finns med 6 mån uppsägningstid. Hyra 10,9 tkr/år.

Not 10 Förslag till vinstdisposition		
	2021	2020
Balanserade vinstmedel	0	0
Årets resultat	0	0
Summa	0	0

Till årsstämman förfogande står inga vinstmedel. Det finns således inget resultat att disponera.

Noter till balansräkningen

Not 11 VA-anläggningar		
	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	178 331	176 854
Årets anskaffningar	1 993	1 477
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	180 324	178 331
Ingående ackumulerade avskrivningar	-80 647	-77 069
Årets avskrivningar	-3 635	-3 578
Utgående ackumulerade avskrivningar	-84 282	-80 647
Redovisat värde vid årets slut	96 042	97 684

Not 12 Mark		
	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	0	-
Årets anskaffningar	17	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	17	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	-
Årets avskrivningar	0	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-
Redovisat värde vid årets slut	17	-

Not 13 Maskiner och tekniska anläggningar		
	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	19 824	13 712
Årets anskaffningar	454	6 112
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	20 278	19 824
Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 950	-10 082
Årets avskrivningar	-840	-868
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 790	-10 950
Redovisat värde vid årets slut	8 488	8 874

Not 14 Inventarier		
	2021	2020
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	3 150	3 150
Årets anskaffningar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	3 150	3 150
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 616	-2 564
Årets avskrivningar	-49	-52
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 665	-2 616
Redovisat värde vid årets slut	485	534

Not 15 Pågående investeringar		
	2021	2020
Ingående nedlagda utgifter	17 785	19 433
Årets nedlagda utgifter	23 083	5 941
Under året överfört färdigställda	-2 447	-7 589
Redovisat värde vid årets slut	38 421	17 785

Not 16 Andelar i intresseföretag		
Västvatten AB 556901-9622	2021	2020
Säte	Uddevalla	Uddevalla
Andelar av röster och kapital	11 %	11 %
IB	275	275
Bokfört värde		
Årets försäljning	0	0
UB Eget kapitalandel	275	275
Resultatandel	0	0

Not 17 Fordringar/Lån av kommunen		
	2021	2020
Likvida medel, kommunens bankkonto	17 261	11 159
Beviljad kredit	2 000	2 000
Utnyttjad kredit	0	0
Övrig fordran Munkedal kommun	301	379
Summa	17 562	11 538

Bolaget har en kredit genom utnyttjande av checkkredit via kommunens kontosystem. Bolaget har inte ställt någon säkerhet för koncernkontokredit.

Not 18 Överuttag/Underuttag VA-kollektivet		
	2021	2020
Överfört till VA-fond 2021	-1 310	
Överuttag VA-kollektivet 2021	1 310	
Överfört till VA-fond 2020	-1 479	-1 479
Överuttag VA-kollektivet 2020	2 379	2 379
Överfört till VA-fond 2019	-566	-566
Överuttag VA-kollektivet 2019	566	566
Överfört till VA-fond 2018	-914	-914
Överuttag VA-kollektivet 2018	914	914
Överfört till VA-fond 2017	-730	-730
Överuttag VA-kollektivet 2017	730	730
Överfört till VA-fond 2016	-2 920	-2 920
Överuttag VA-kollektivet 2016	5 022	5 022
Justering 2016	1	1
Överuttag VA-kollektivet 2015	92	92
Underuttag VA-kollektivet 2014	-3 302	-3 302
Överuttag VA-kollektivet 2013	297	297
Överuttag VA-kollektivet 2012	810	810
Summa	900	900

Not 19 Förutbetalda kostnader/Upplupna intäkter		
	2021	2020
Upplupna intäkter	0	24
Förutbetalda kostnader	45	89
Summa	45	113

Not 20 Antal Aktier		
	2021	2020
Antal Aktier (st.)	2 500	2 500
Aktiekapital (tkr)	2 500	2 500

Not 21 Externa Lån		
	2021	2020
Kommuninvest	119 200	102 200
Summa	119 200	102 200

All upplåning sker i dagsläget via Kommuninvest.

Not 22 VA fond		
	2021	2020
IB VA-fond	3 609	5 130
Årets Överföring till VA-fond	1 310	1 479
Överfört till upplösning av VA-fond	0	-3 000
UB VA-fond	4 919	3 609
Upplösning VA-fond		
Överfört till upplösning av VA-fond	2 960	3 000
Upplösning VA-fond	-40	-40
Summa	2 920	2 960
Totalsumma	7 839	6 569

VA-fond består av två olika fonder: "Minska sårbarheten vid stor nederbörd" 1 564 tkr och "Kapacitetsökningar i Munkedal vattennät" 3 355 tkr.

Not 23 Skattefordran/Skatteskuld		
	2021	2020
Aktuell skattefordran	1 300	0
Aktuell skatteskuld	-12	-22
Summa	1 288	-22

Uppbokat som skattefordran är inbetalning till Skatteverket gällande en pågående tvist som sker i Kammarrätten.

Not 24 Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter		
	2021	2020
Upplupna ränteintäkter	44	40
Upplupna elkostnader december	463	177
Upplupna entreprenörskostnader	1 747	826
Upplupna underhållskostnader	0	0
Övriga upplupna driftkostnader	476	65
Summa	2 730	1 108

Not 25 Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalysen		
	2021	2020
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet med mera		
Avskrivningar	4 525	4 498
Årets periodiserade/upplösta anläggningsavgifter	-493	-1 089
Årets periodiserade/upplösning VA-fond	-40	-40
Årets uppbokade skatt	-11	-1
Summa	3 981	3 368

Not 26 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser		
	2021	2020
Ställda panter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

Händelser efter balansdagen

Inga övriga händelser sedan balansdagen är av sådan art att de ger en väsentlig ekonomisk vinning eller förlust.

Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2022-04-11 för fastställelse. Underskrift sker digitalt.

Munkedal Vatten AB:s styrelse:

Christer Börjesson (Ordförande)

Per-Arne Brink (Vice ordförande)

Linda Wighed (Ledamot)

Henrik Palm (Ledamot)

Terje Skaarnes (Ledamot)

Nils Karlsson (Ledamot)

Leif Svensson (Ledamot)

Verkställande direktör

Peter Johansson

Auktoriserad revisor

Vår revisionsberättelse har lämnats Ernst
& Young

Hans Gavin

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Lekmannarevisorernas rapport

Visma Addo ID-nummer : 096ca580-d3ee-428e-89fc-16ec24898ab2

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument.

Serienummer: EFW+WqVQj/G3cQC2NTsVaQ

CHRISTER BÖRJESSON
MVAB/VVAB

2022-02-16 18:05

Serienummer: xjzsW6Eu6fmINXyMwsOmTw

PER ARNE BRINK
MVAB/VVAB

2022-02-16 19:07

Serienummer: SJSw8mLFvEmVzDoxATDmHQ

LINDA WIGHED
MVAB

2022-02-19 13:28

Serienummer: 0xeAZbjlSuZEIrYz48CYpQ

HENRIK PALM
MVAB

2022-02-19 19:37

Serienummer: e9QICEojMzxQNjZdpquUow

TERJE SKAARNES
MVAB

2022-02-20 09:56

Serienummer: E7t08dSFbw6SlzBRnc7KpQ

NILS ADOLF KARLSSON
MVAB

2022-02-21 19:24

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument.

Serienummer: nKJkwq3Qtz+EqD6obzknxw

LEIF SVENSSON
MVAB

2022-02-22 10:27

Serienummer: /LPjrxgPZVmS8ntQ0f3j2w

Hans Gavin
Huvudrevisor EY

2022-02-28 10:33

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Utöver detta dokument kan ett eller flera dokument och bilagor höra till försändelsen.
Alla dokument i försändelsen är listade nedan. I händelseloggen
står alla åtgärder som relaterar till signeringen av dokumentet.

Dokument i försändelsen

Detta dokument

Årsredovisning MVAB (2021).pdf

Ovanstående dokument och bilagor som lämnats in i signerad form har skickats till alla parter via e-post eller en nedladdningslänk. Undertecknaden är ansvarig för nedladdning och säker lagring av dokument och bilagor.

Ladda ner dokument

Om du som undertecknare har fått en länk där du kan ladda ner dokumenten kommer den att vara giltig i upp till 10 dagar efter mottagande. Därefter kommer dokumenten att raderas från Visma Addo.

Händelselogg för dokument

Händelselogg för dokumentet

2022-02-16 15:12 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-16 15:12 En avisering har skickats till Christer Börjesson
 2022-02-16 18:04 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Christer Börjesson
 2022-02-16 18:05 CHRISTER BÖRJESSON har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: EFW+WqVQj/G3cQC2NTsVaQ)
 2022-02-16 18:05 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-16 18:05 Alla dokument har undertecknats av Christer Börjesson
 2022-02-16 18:05 En avisering har skickats till Per-Arne Brink
 2022-02-16 19:04 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Per-Arne Brink
 2022-02-16 19:07 PER ARNE BRINK har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: xJzsW6Eu6fmINXyMwsOmTw)
 2022-02-16 19:07 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-16 19:07 Alla dokument har undertecknats av Per-Arne Brink
 2022-02-16 19:07 En avisering har skickats till Linda Wighed
 2022-02-16 20:27 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Linda Wighed
 2022-02-17 18:25 Ett meddelande sändes till Linda Wighed
 2022-02-18 11:41 Ett meddelande sändes till Linda Wighed
 2022-02-19 13:28 LINDA WIGHED har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: SJSw8mLFvEmVzDoxATDmHQ)
 2022-02-19 13:28 Alla dokument har undertecknats av Linda Wighed
 2022-02-19 13:28 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-19 13:28 En avisering har skickats till Henrik Palm
 2022-02-19 19:36 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Henrik Palm
 2022-02-19 19:37 HENRIK PALM har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: 0xeAZbjISuZEIryz48CYpQ)
 2022-02-19 19:37 Alla dokument har undertecknats av Henrik Palm
 2022-02-19 19:37 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-19 19:37 En avisering har skickats till Terje Skaarnes
 2022-02-20 09:55 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Terje Skaarnes
 2022-02-20 09:56 TERJE SKAARNES har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: e9QICEojMzxQNjZdpquUow)
 2022-02-20 09:56 Alla dokument har undertecknats av Terje Skaarnes

Visma Addo

Visma Consulting • Gærtorvet 1-5 • 1799 Copenhagen V • Denmark
 addo@visma.com • www.visma.dk/addo

Utöver detta dokument kan ett eller flera dokument och bilagor höra till försändelsen.
Alla dokument i försändelsen är listade nedan. I händelseloggen
står alla åtgärder som relaterar till signeringen av dokumentet.

Dokument i försändelsen

Detta dokument

Årsredovisning MVAB (2021).pdf

Ovanstående dokument och bilagor som lämnats in i signerad form har skickats till alla parter via e-post eller en nedladdningslänk. Undertecknaden är ansvarig för nedladdning och säker lagring av dokument och bilagor.

Ladda ner dokument

Om du som undertecknare har fått en länk där du kan ladda ner dokumenten kommer den att vara giltig i upp till 10 dagar efter mottagande. Därefter kommer dokumenten att raderas från Visma Addo.

Händelselogg för dokument

Händelselogg för dokumentet

2022-02-20 09:56 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-20 09:56 En avisering har skickats till Nils Karlsson
 2022-02-21 08:40 Ett meddelande sändes till Nils Karlsson
 2022-02-21 19:20 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Nils Karlsson
 2022-02-21 19:24 NILS ADOLF KARLSSON har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: E7t08dSFbw6SlzBRnc7KpQ)
 2022-02-21 19:24 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-21 19:24 Alla dokument har undertecknats av Nils Karlsson
 2022-02-21 19:24 En avisering har skickats till Leif Svensson
 2022-02-22 10:22 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Leif Svensson
 2022-02-22 10:27 LEIF SVENSSON har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: nKJkwq3Qtz+EqD6obzknxw)
 2022-02-22 10:27 Alla dokument har undertecknats av Leif Svensson
 2022-02-22 10:27 Underskriftsprocessen har startat
 2022-02-22 10:28 En avisering har skickats till Hans Gavin
 2022-02-22 14:41 Ett meddelande sändes till Hans Gavin
 2022-02-22 16:44 Dokumentet öppnades via länken som skickades till Hans Gavin
 2022-02-25 10:28 Meddelande har skickats till mottagaren, Hans Gavin
 2022-02-28 10:28 Meddelande har skickats till mottagaren, Hans Gavin
 2022-02-28 10:33 Hans Gavin har signerat dokumentet Årsredovisning MVAB (2021).pdf via BankID Sverige (Unikt ID: /LPjrxgPZVmS8ntQ0f3j2w)
 2022-02-28 10:33 Alla dokument har undertecknats av Hans Gavin

Visma Addo

Visma Consulting • Gærtorvet 1-5 • 1799 Copenhagen V • Denmark
 addo@visma.com • www.visma.dk/addo

Ombudsinstruktion 2021 - Hyresrättsföreningen Grönskan, Riksbyggen

Sammanfattning av ärendet

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att anskaffa och förvalta fastigheter i Munkedals kommun och i föreningens hus, mot ersättning, till föreningens medlemmar upplåta bostadslägenheter för permanent boende om inte annat särskilt avtalats. Föreningen ska i sin verksamhet även i övrigt främja de kooperativa idéerna, i första hand inom bostadsförsörjning.

Vid räkenskapsårets början uppgick föreningens medlemsantal till 18 personer. Föreningens medlemsantal på bokslutsdagen uppgår till 17 personer. Dessutom är Riksbyggen och Munkedals kommun medlemmar. Årets resultat uppgår till -375,9 tkr (föregående år 1 112,8 tkr).

Föreningens driftkostnader exklusive underhåll och reparationer har ökat med ca 413 tkr jämfört med föregående år och det beror främst på att elkostnaderna har ökat med 246 tkr. Räntekostnaderna ligger i nivå med föregående år. Föreningen har under året amorterat av ett lån med 2 750 tkr. Antagen budget för kommande verksamhetsår är fastställd så att föreningens ekonomi är långsiktigt hållbar.

Föreningens underhållsplan uppdaterades senast 2018 och visar på ett genomsnittligt underhållsbehov för åren 2018–2027 på 2 386 tkr/år. Reservering (avsättning) till underhållsfonden har för verksamhetsåret gjorts med 1380 tkr. För att se till föreningens långsiktiga underhållsbehov avseende även ersättningsinvesteringar i komponenterna, genomförs ett indirekt sparande genom amorteringar av föreningens lån, avskrivningar av fastighetens värde. Ett positivt kassaflöde kommer även på sikt att öka föreningens förmåga att finansiera ersättningsinvesteringar med egna medel.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har nyinstallation av solcellsanläggning installerats på tak hus D Dinglegården till en kostnad av totalt 237tkr och avskrivning är upplagd på 25 år.

Under räkenskapsåret har i övrigt inga händelser inträffat som påverkar föreningens ekonomi på ett sätt som väsentligt skiljer sig från den normala verksamhetens påverkan på ekonomin.

Årsavgifter

Föreningen förändrade årsavgifterna senast den 2021-01-01 då avgifterna höjdes med 2 % för bostäder och lokaler. Efter att ha antagit budgeten för det kommande verksamhetsåret har styrelsen beslutat om en höjning med 2 % den 2022-01-01.

Under räkenskapsåret har hyrorna i genomsnitt uppgått till:

Sörbygården

För bostäder 1 280kr/kvm och för lokaler 1 058kr/kvm.

Dinglegården

För bostäder 1 457kr/kvm och för lokaler 1 461kr/kvm.

Läkarstationen

För bostäder genomsnitt 820kr/kvm och för lokaler 360kr/kvm.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-02-28

Årsredovisning 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens ombud vid årsstämman uppdras följande:

1. Föreslå och välja de av kommunfullmäktiges utsedda ledamöter och ersättare till styrelsen
2. Fastställa resultat- och balansräkning
3. Godkänna föreslagen disposition av resultatet
4. Godkänna ansvarsfrihet för styrelseledamöter

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget förslaget

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens ombud vid årsstämman uppdras följande:

1. Föreslå och välja de av kommunfullmäktiges utsedda ledamöter och ersättare till styrelsen
2. Fastställa resultat- och balansräkning
3. Godkänna föreslagen disposition av resultatet
4. Godkänna ansvarsfrihet för styrelseledamöter

Protokollsanteckning

På grund av jäv deltar inte Jan Petersson (SD), Mathias Johansson (SD) och Helena Hansson (C) i handläggningen av detta ärende.

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Ombudsinstruktion 2021 - Hyresrättsföreningen Grönskan, Riksbyggen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens ombud vid årsstämman uppdras följande:

- Föreslå och välja de av kommunfullmäktiges utsedda ledamöter och ersättare till styrelsen
- Fastställa resultat- och balansräkning
- Godkänna föreslagen disposition av resultatet
- Godkänna ansvarsfrihet för styrelseledamöter

Sammanfattning

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att anskaffa och förvalta fastigheter i Munkedals kommun och i föreningens hus, mot ersättning, till föreningens medlemmar upplåta bostadslägenheter för permanent boende om inte annat särskilt avtalats. Föreningen ska i sin verksamhet även i övrigt främja de kooperativa idéerna, i första hand inom bostadsförsörjning.

Vid räkenskapsårets början uppgick föreningens medlemsantal till 18 personer. Föreningens medlemsantal på bokslutsdagen uppgår till 17 personer. Dessutom är Riksbyggen och Munkedals kommun medlemmar.

Årets resultat uppgår till -375,9 tkr(f.g. år 1 112,8 tkr).

Föreningens driftskostnader exkl underhåll och reparationer har ökat med c:a 413 tkr jämfört med föregående år och det beror främst på att elkostnaderna har ökat med 246 tkr. Räntekostnaderna ligger inivå med föregående år. Föreningen har under året amorterat av ett lån med 2 750 tkr.

Antagen budget för kommande verksamhetsår är fastställd så att föreningens ekonomi är långsiktigt hållbar.

Föreningens underhållsplan uppdaterades senast 2018 och visar på ett genomsnittligt underhållsbehov för åren 2018-2027 på 2 386 tkr/år. Reservering (avsättning) till underhållsfonden har för verksamhetsåret gjorts med 1380 tkr. För att se till föreningens långsiktiga underhållsbehov avseende även ersättningsinvesteringar i komponenterna, genomförs ett indirekt sparande genom amorteringar av föreningens lån, avskrivningar av fastighetens värde. Ett positivt kassaflöde kommer även på sikt att öka föreningens förmåga att finansiera ersättningsinvesteringar med egna medel.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har nyinstallation av solcellsanläggning installerats på tak hus D Dinglegården till en kostnad av totalt 237tkr och avskrivning är upplagd på 25 år.

Under räkenskapsåret har i övrigt inga händelser inträffat som påverkar föreningens ekonomi på ett sätt som väsentligt skiljer sig från den normala verksamhetens påverkan på ekonomin.

Årsavgifter

Föreningen förändrade årsavgifterna senast den 2021-01-01 då avgifterna höjdes med 2 % för bostäder och lokaler. Efter att ha antagit budgeten för det kommande verksamhetsåret har styrelsen beslutat om en höjning med 2 % den 2022-01-01.

Under räkenskapsåret har hyrorna i genomsnitt uppgått till:

Sörbygården

För bostäder 1 280kr/kvm och för lokaler 1 058kr/kvm.

Dinglegården

För bostäder 1 457kr/kvm och för lokaler 1 461kr/kvm.

Läkarstationen

För bostäder genomsnitt 820kr/kvm och för lokaler 360kr/kvm.

Miljö

Föreningen köper energitjänster av Riksbyggen för att ge en överblick och kontroll över föreningens samlade energianvändning.

- Genom att använda energieffektiva lågenergilampor gör föreningen energibesparingar.
- Föreningen har installerat bergvärme på Dinglegården och Sörbygården.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Negativt resultat under året före avsättning och ianspråktagande av underhållsfond.

Avsättningen till underhåll har gjorts med 1 380 tkr. Underhållsplanen visar på ett behov av 2 386 tkr/år fram till 2027.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunens ombud

Årsredovisning

RB Koop Hrf Sörby-
Dinglegården
Org nr: 769600-9880

2021-01-01 – 2021-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	2
Resultaträkning.....	8
Balansräkning.....	9
Kassaflödesanalys	11
Noter.....	12

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för RB Koop Hrf Sörby-Dinglegården får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01 till 2021-12-31

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Beloppen i årsredovisningen anges i hela kronor om inte annat anges.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att anskaffa och förvalta fastigheter i Munkedals Kommun och i föreningens hus, mot ersättning, till föreningens medlemmar upplåta bostadslägenheter för permanent boende om inte annat särskilt avtalats. Föreningen skall i sin verksamhet även i övrigt främja de kooperativa idéerna, i första hand inom bostadsförsörjning.

Föreningen är en kooperativ hyresrättsförening, som till sin juridiska form är en ekonomisk förening.

Föreningen har sitt säte i Munkedals Kommun.

Föreningens underskottsavdrag uppgår vid räkenskapsårets slut till 16 772 447 kr.

Årets resultat efter fondförändring uppgår till 91 tkr (f.g. år 357 tkr).

Föreningens driftskostnader exkl underhåll och reparationer har ökat med c:a 413 tkr jämfört med föregående år och det beror främst på att elkostnaderna har ökat med 246 tkr. Räntekostnaderna ligger i nivå med föregående år. Föreningen har under året amorterat av ett lån med 2 750 tkr.

Föreningen likviditet har under året förändrats från 48% till 214%.

I resultatet ingår avskrivningar med 1 269 tkr, exkluderar man avskrivningarna blir resultatet 1 359 tkr. Avskrivningar påverkar inte föreningens likviditet.

Antagen budget för kommande verksamhetsår är fastställd så att föreningens ekonomi är långsiktigt hållbar.

Fastighetsuppgifter

Föreningen äger fastigheterna Krokstads-Hede 1:8, Krokstads-Hede 1:108, Dingle 1:114, Dingle 4:4 i Munkedals kommun. Krokstads-Hede 1:8, Dingle 1:114 och 4:4 förvärvades av Munkedals kommun. Krokstad-Hede 1:108 förvärvades av Hemsö Vårdfastigheter AB den 2011-12-21.

Fastigheternas adress är Dinglevägen i Hedekas och Allmänna Vägen i Dingle.

Fastigheterna är fullvärdesförsäkrade i Folksam genom Proinova som försäkringsmäklare.

Bostadsområdet Sörbygården omfattar

Lägenheter	Lokaler	P-platser
38	10	42

Bostadsområdet Dinglegården omfattar

Lägenheter	Lokaler	P-platser	Garage
29	8	25	2

Fastigheten Läkarstationen omfattar

Lägenheter	Lokaler
1	1

Sörbygården

Total tomtarea:	9 381,00	m ²
Total bostadsarea:	1 473,50	m ²
Total lokalarea:	1 887,50	m ²
Total bostads- och lokalarea:	3 361,00	m ²

Dinglegården

Total tomtarea:	6 554,00	m ²
Total bostadsarea:	1 290,00	m ²
Total lokalarea:	993,50	m ²
Total bostads- och lokalarea:	2 283,50	m ²

Läkarstationen

Total tomtarea:	336,00	m ²
Total bostadsarea:	53,50	m ²
Total lokalarea:	360,00	m ²
Total bostads- och lokalarea:	413,50	m ²

Årets taxeringsvärde Sörbygården	4 169 000	kr
Föregående års taxeringsvärde	4 169 000	kr
Årets taxeringsvärde Dinglegården	3 225 000	kr
Föregående års taxeringsvärde	3 225 000	kr
Årets taxeringsvärde Läkarstationen	-	kr
Föregående års taxeringsvärde	-	kr
Årets taxeringsvärde totalt	7 394 000	kr
Föregående års taxeringsvärde totalt	7 394 000	kr

Föreningen är frivilligt momsregistrerad för verksamhetslokaler:

Sörbygården	34,11 %
Dinglegården	34,99 %
Läkarstationen	60,84 %

Föreningens väsentliga lokalavtal:

Vård och omsorg	Munkedals Kommun	Sörbygården och Dinglegården
Vårdcentral	Västra Götalands landsting	Läkarstationen Hedekas

Riksbyggen har biträtt styrelsen med föreningens förvaltning enligt tecknat avtal.

Hyresrättsföreningen är medlem i Intresseförening för Riksbyggens bostadsrättsföreningar i Bohus-Älvsborg. Hyresrättsföreningen äger via garantikapitalbevis andelar i Riksbyggen ekonomisk förening. Genom intresseföreningen kan hyresrättsföreningen utöva inflytande på Riksbyggens verksamhet samt ta del av eventuell utdelning från Riksbyggens resultat. Utöver utdelning på andelar kan föreningen även få återbäring på köpta tjänster från Riksbyggen. Storleken på återbäringen beslutas av Riksbyggens styrelse.

Föreningen har ingått följande väsentligare avtal:

Riksbyggen	Förvaltningsavtal
Försäkringar	Folksam
Bixia, Vattenfall, Ellevio AB	El
Stanley Security Sweden AB	Brandlarm
Schindler Hiss AB	Hissar
Allente	Tv-abonnemang

Samfällighet

Föreningen är delaktig i Hedekas och Dingle vägsamfällighet

Teknisk status

Årets reparationer och underhåll: För att bevara föreningens hus i gott skick utförs löpande reparationer av uppkomna skador samt planerat underhåll av normala förslitningar. Föreningen har under verksamhetsåret utfört reparationer för 754 och planerat underhåll för 1 846. Eventuella underhållskostnader specificeras i avsnittet "Årets utförda underhåll".

Föreningen tillämpar så kallad komponentavskrivning vilket innebär att underhåll som är ett utbyte av en komponent innebär att utgiften för ersättningskomponenten aktiveras och skrivs av enligt en fastställd komponentavskrivningsplan. Den ersatta komponentens anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar tas bort ur balansräkningen.

Föreningens underhållsplan används för att kunna planera kommande underhåll tidsmässigt och kostnadsmässigt. Underhållsplanen används också för att beräkna storleken på det belopp som årligen bör sparas för att långsiktigt hålla sin fastighet i ett gott skick. Del av detta belopp ska reserveras (avsättas) till underhållsfonden enligt föreningens stadgar och resterande medel bör sparas för att finansiera utbyte av de komponenter föreningen skriver av i sina anläggningstillgångar.

Föreningens underhållsplan uppdaterades senast 2018 och visar på ett genomsnittligt underhållsbehov för åren 2018-2027 på 2 386 tkr/år. Reservering (avsättning) till underhållsfonden har för verksamhetsåret gjorts med 1 380 tkr.

För att se till föreningens långsiktiga underhållsbehov avseende även ersättningsinvesteringar i komponenterna, genomförs ett indirekt sparande genom amorteringar av föreningens lån, avskrivningar av fastighetens värde. Ett positivt kassaflöde kommer även på sikt att öka föreningens förmåga att finansiera ersättningsinvesteringar med egna medel.

Fondens behållning 2021-12-31	2021	2020	2019	2018	2017
UH fond ing balans	5 126 123	4 369 929	3 765 714	2 878 123	1 756 373
Årets avsättning	1 380 000	1 380 000	1 380 000	1 380 000	1 380 000
Årets utförda underhåll	-1 846 494	- 623 805	- 775 785	- 492 409	-258 250
UH fond utg balans	4 659 629	5 126 123	4 369 929	3 765 714	2 878 123

Föreningen har utfört respektive planerat att utföra nedanstående underhåll.

Utfört underhåll tiden 2016-2020	Kommentar	År
Byte av armaturer	Sörbygården	2016
Renovering 2 lgh	Sörbygården	2016
Asfaltering anslutning huvudentré	Sörbygården	2016
Byte diskmaskin Storkök	Sörbygården	2016
Målning fönster källare	Sörbygården	2017
Installation, kodlås, selfcookingcenter	Sörbygården/Dinglegården	2019
Renovering ytskikt läkarmottagning	Läkarstationen	2016
Byte av tak	Läkarstationen	2017
Nya tvättmaskiner	Sörbygården	2018
Markiser	Dinglegården	2018
Dränering	Dinglegården	2018
Huskropp utvändigt, hustvätt, fasad	Dinglegården	2019
Målning matsal, taktvätt, byte ventilationsaggregat	Dinglegården	2020
Underhåll tak Sörbygården, montering markiser	Sörbygården	2020

Årets utförda underhåll (i kr)

Beskrivning	Belopp	
Renovering ytskikt boenderum, målning korridorer och byte tvättställ SÄBO	960 692	Sörbygården
Tapetsering 2 st lägenheter SÄBO. Byte vitvaror tvättstuga och storkök SÄBO Renovering ytskikt 3 lägenheter trygghetsboendet. Utvändig målning Hus B och C1. Renovering ytskikt 1 st lägenhet LSS. Asfaltering	885 802	Dinglegården

Kommande års underhåll	År
Sörbygården	
Installation sprinkler * under utredning för eventuell installation	2022
Utbyte av vitvaror	sker löpande
Ommålning av lägenheter	sker löpande
Invändig målning gemensamma utrymmen	
Omfogning tegelfasad	
Tvätt och målning av takfot	
Underhåll av altan	
Dinglegården	
Installation sprinkler * under utredning för eventuell installation	2022
Utbyte av vitvaror	sker löpande
Ommålning av lägenheter	sker löpande
Underhåll av altaner	
Byte bullerplank	

Efter senaste stämman och därpå följande konstituerande styrelsemöte har styrelsen haft följande sammansättning

Styrelse

Ordinarie ledamöter	Uppdrag	Mandat t.o.m ordinarie stämma
Henrik Palm	Ordförande kommunen	2022
Christer Nilsson	Vice ordförande	2022
Jan Petersson	Ledamot kommunen	2022
Mathias Johansson	Ledamot kommunen	2022
Iren Johansson	Ledamot stämman	2022
Eva Tisell avgått	Ledamot Riksbyggen	2022

Styrelsesuppleanter	Uppdrag	Mandat t.o.m ordinarie stämma
Karin Blomstrand	Suppleant kommunen	2022
Nina Andersson	Suppleant kommunen	2022
Terje Skaarnes	Suppleant kommunen	2022
Leif Karlsson	Suppleant kommunen	2022
Vakant (för Iren Johansson)	Suppleant kommunen	2022
Kristina Hofvander	Suppleant Riksbyggen	2022

Revisorer och övriga funktionärer

Ordinarie revisorer	Uppdrag	Mandat t.o.m ordinarie stämma
Johan Nilsson	Revisor kommunen	2022
Martin Johansson	Auktoriserad revisor	2022

Revisorsuppleanter		Mandat t.o.m. ordinarie stämma
Håkan Skenhede	Revisor kommunen	2022
Anders Karlsson	Auktoriserad revisor	2022

Föreningens firma tecknas förutom av styrelsen i sin helhet av styrelsens ledamöter, två i förening.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har nyinstallation av solcellsanläggning installerats på tak hus D Dinglegården till en kostnad av totalt 237 tkr och avskrivning är upplagd på 25 år.

Under räkenskapsåret har i övrigt inga händelser inträffat som påverkar föreningens ekonomi på ett sätt som väsentligt skiljer sig från den normala verksamhetens påverkan på ekonomin.

Medlemsinformation

Vid räkenskapsårets början uppgick föreningens medlemsantal till 18 personer. Föreningens medlemsantal på bokslutsdagen uppgår till 17 personer. Dessutom är Riksbyggen och Munkedals kommun medlemmar.

Omflyttning

Omflyttningsfrekvens under verksamhetsåret:

2021	6	Överlåtelse	Varav	3	Dinglegården	3	Sörbygården
2020	3	Överlåtelse	Varav	2	Dinglegården	1	Sörbygården
2019	4	Överlåtelse	varav	2	Dinglegården	2	Sörbygården
2018	6	överlåtelse	varav	3	Dinglegården	3	Sörbygården
2017	4	överlåtelse	varav	3	Dinglegården	1	Sörbygården
2016	18	överlåtelse	varav	5	Dinglegården	13	Sörbygården

Årsavgifter

Föreningen förändrade årsavgifterna senast den 2021-01-01 då avgifterna höjdes med 2 % för bostäder och lokaler. Efter att ha antagit budgeten för det kommande verksamhetsåret har styrelsen beslutat om en höjning med 2 % den 2022-01-01.

Under räkenskapsåret har hyrorna i genomsnitt uppgått till:

Sörbygården

För bostäder 1 280 kr/kvm och för lokaler 1 058 kr/kvm.

Dinglegården

För bostäder 1 457 kr/kvm och för lokaler 1 461 kr/kvm.

Läkarstationen

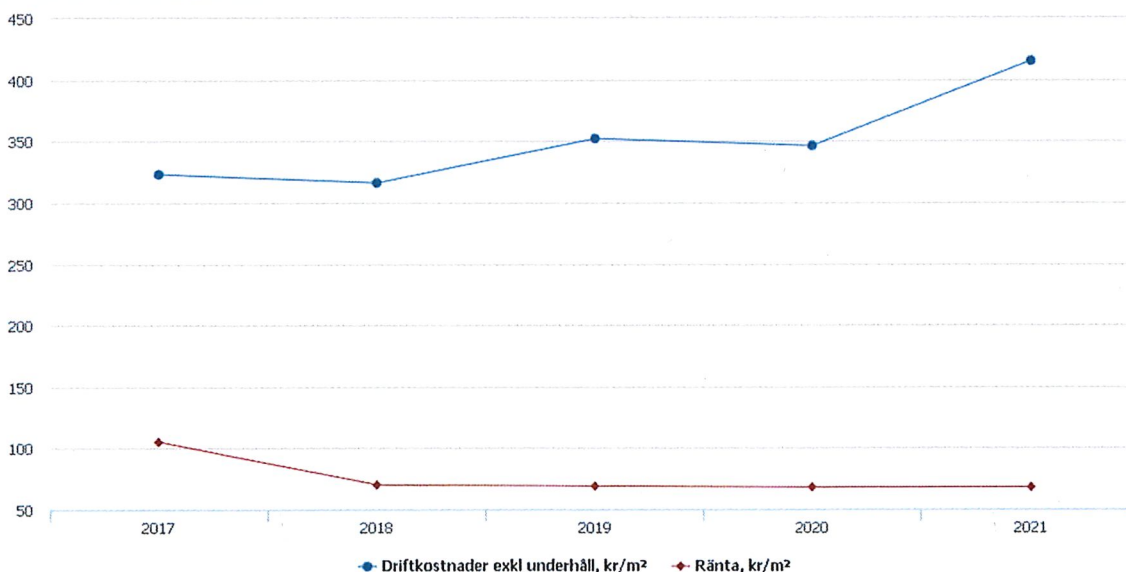
För bostäder genomsnitt 820 kr/kvm och för lokaler 360 kr/kvm.

Miljö

Föreningen köper energitjänster av Riksbyggen för att ge en överblick och kontroll över föreningens samlade energianvändning.

- Genom att använda energieffektiva lågenergilampor gör föreningen energibesparingar.
- Föreningen har installerat bergvärme på Dinglegården och Sörbygården.

Flerårsöversikt

Resultat och ställning (tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	7 390	7 329	7 235	7 093	6 987
Resultat efter finansiella poster	-376	1 113	419	1 326	1 017
Balansomslutning	38 568	41 937	40 178	41 737	42 950
Soliditet %	18	18	15	14	10
Likviditet % exklusive låneomförhandlingar kommande verksamhetsår	214	159	380	284	192
Likviditet % inklusive låneomförhandlingar kommande verksamhetsår	214	48	-	-	-
Driftkostnader exkl underhåll, kr/m ²	415	346	352	316	323
Ränta, kr/m ²	68	68	69	70	105
Lån, kr/m ²	4 803	5 336	5 427	5 657	5 889
Vattenförbrukning kbm Sörbygården	2 538	2 546	2 591	2 375	2 802
Vattenförbrukning kbm Dinglegården	2 198	2 602	2 415	2 208	2 341
Elförbrukning, kWh, Sörbygården	470 296	463 160	478 308	498 802	515 997
Elförbrukning, kWh Dinglegården	477 459	414 532	454 989	470 128	441 476

Nettoomsättning: intäkter från årsavgifter, hyresintäkter mm som ingår i föreningens normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter.

Resultat efter finansiella poster: Se resultaträkningen.

Soliditet: beräknas som eget kapital inklusive egen kapitalandel (f.n. 78,6 %) av obeskattade reserver i procent av balansomslutningen.

Förändringar i eget kapital

Eget kapital i kr	Bundet		Fritt	
	Medlemsinsatser	Underhållsfond	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets början	1 586 261	5 126 123	-485 315	1 112 833
Disposition enl. årsstämmobeslut			1 112 833	-1 112 833
Reservering underhållsfond		1 380 000	-1 380 000	
Ianspråktagande av underhållsfond		-1 846 494	1 846 494	
Årets resultat				-375 919
Vid årets slut	1 586 261	4 659 629	1 094 012	-375 919

Resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande finns följande medel i kr

Balanserat resultat	627 518
Årets resultat	-375 919
Årets fondavsättning enligt stadgarna	-1 380 000
Årets ianspråktagande av underhållsfond	1 846 494
Summa	718 092

Styrelsen föreslår följande disposition till årsstämman:

Att balansera i ny räkning i kr **718 092**

Vad beträffar föreningens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i kr		2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Rörelseintäkter m.m.			
Nettoomsättning	Not 2	7 390 326	7 328 651
Övriga rörelseintäkter	Not 3	-	780
Summa rörelseintäkter		7 390 326	7 329 431
Rörelsekostnader			
Driftskostnader	Not 4	-5 114 868	-3 432 955
Övriga externa kostnader	Not 5	-761 610	-788 672
Personalkostnader	Not 6	-162 402	-157 957
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	Not 7	-1 268 538	-1 299 483
Övriga rörelsekostnader	Not 8	-	-56 943
Summa rörelsekostnader		-7 307 418	-5 736 010
Rörelseresultat		82 908	1 593 421
Finansiella poster			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	Not 9	1 920	-
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		27 278	15 955
Räntekostnader och liknande resultatposter	Not 10	-488 025	-496 543
Summa finansiella poster		-458 828	-480 588
Resultat efter finansiella poster		-375 919	1 112 833
Årets resultat		-375 919	1 112 833
Tillägg till resultaträkningen			
Avsättning till underhållsfond		-1 380 000	-1 380 000
Ianspråktagande av underhållsfond		1 846 494	623 805
Resultat efter fondförändring		90 574	356 638

Balansräkning

Belopp i kr		2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	Not 11	31 884 845	33 148 642
Inventarier, verktyg och installationer	Not 12	232 327	-
Summa materiella anläggningstillgångar		32 117 172	33 148 642
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepapperinnehav	Not 13	20 000	20 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		20 000	20 000
Summa anläggningstillgångar		32 137 172	33 168 642
Omsättningstillgångar			
Bränslelager		35 534	30 000
Summa Lager och pågående arbeten		35 534	30 000
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar	Not 14	103 048	93 503
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 15	164 223	102 692
Summa kortfristiga fordringar		267 271	196 195
Kassa och bank			
Kassa och bank	Not 16	6 127 668	8 542 647
Summa kassa och bank		6 127 668	8 542 647
Summa omsättningstillgångar		6 430 473	8 768 842
Summa tillgångar		38 567 645	41 937 485

Balansräkning

Belopp i kr	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Bundet eget kapital		
Medlemsinsatser	1 586 261	1 586 261
Fond för yttre underhåll	4 659 629	5 126 123
Summa bundet eget kapital	6 245 890	6 712 384
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat	1 094 011	-485 315
Årets resultat	-375 919	1 112 833
Summa fritt eget kapital	718 092	627 518
Summa eget kapital	6 963 982	7 339 901
SKULDER		
Långfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	Not 17	28 600 000
Summa långfristiga skulder		28 600 000
Kortfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	Not 17	15 945 000
Leverantörsskulder	260 054	254 155
Skatteskulder	50 174	50 138
Övriga skulder	Not 18	10 337
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 19	2 183 097
Summa kortfristiga skulder	3 003 663	18 217 576
Summa eget kapital och skulder	38 567 645	41 937 485

Kassaflödesanalys

Belopp i kr	2021-12-31	2020-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-375 919	1 112 833
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		
Avskrivningar	1 268 538	1 299 483
Förlust/vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	-	56 943
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	892 619	2 469 259
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Lager/bränslelager (ökning-, minskning+)	-5 534	5 244
Kortfristiga fordringar (ökning -, minskning +)	-71 076	80 131
Kortfristiga skulder (ökning +, minskning -)	231 079	1 196 859
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 047 089	3 751 493
Investeringsverksamheten		
Investeringar i inventarier	-237 068	-714 637
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	-237 068	-714 637
Finansieringsverksamheten		
Förändring av skuld	-3 225 000	-550 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3 225 000	-550 000
Årets kassaflöde	-2 414 979	2 486 857
Likvidamedel vid årets början	8 542 648	6 055 791
Likvidamedel vid årets slut	6 127 669	8 542 648

Noter

Not 1 Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Redovisning av intäkter

Årsavgifter och hyror aviseras i förskott men redovisas så att endast den del som belöper på räkenskapsåret redovisas som intäkt. Ränta och utdelning redovisas som en intäkt när det är sannolikt att föreningen kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen samt att inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatter och avgifter

En kooperativ hyresrättsförening är i normalfallet inte föremål för inkomstbeskattning. En kooperativ hyresrättsförenings ränteintäkter är skattefria till den del de är hänförliga till fastigheten. Beskattning sker av andra kapitalinkomster samt i förekommande fall inkomster som inte är hänförliga till fastigheten. Efter avräkning för eventuella underskottsavdrag sker beskattning med 22 procent.

Underhåll/underhållsfond

Underhåll utfört enligt underhållsplanen benämns som planerat underhåll. Reparationer avser löpande underhåll som ej finns med i underhållsplanen.

Enligt anvisning från Bokföringsnämnden redovisas underhållsfonden som en del av bundet eget kapital. Avsättning enligt plan och ianspråktagande för genomförda åtgärder sker genom överföring mellan fritt och bundet eget kapital efter beslut av styrelsen. Avsättning utöver plan sker genom disposition på föreningens årsstämma.

Årets underhållskostnader redovisas i resultaträkningen inom årets resultat. För att öka informationen och förtydliga föreningens långsiktiga underhållsplanering anges planenlig fondavsättning och ianspråktaganden ur fonden som tillägg till resultaträkningen.

Pågående ombyggnad

I förekommande fall redovisas ny-, till- eller ombyggnad som pågående i balansräkningen till dess att arbetena färdigställts.

Värderingsprinciper m.m.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när det på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller föreningen och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Avskrivningstider för anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar		Avskrivningsmetod	Avskrivningstid
Stomme		Linjär	100
Fasad		Linjär	40
Fönster		Linjär	50
Yttertak		Linjär	40
Invändigt		Linjär	15
Vatten och avlopp		Linjär	50
Installationer – kyl och värmepumpar		Linjär	15
Luftbehandling		Linjär	30
El		Linjär	40
Hissar		Linjär	25
Installationer – styr och övervakning		Linjär	25
Köksutrustning		Linjär	15
Övrig utrustning		Linjär	50
Dörrstängare	Dinglegården	Linjär	15
Ombyggnad	Läkarstationen	Linjär	30
Fönster	Läkarstationen	Linjär	30
Dörrstängare	Sörbygården	Linjär	15
Solcellsanläggning	Dinglegården	Linjär	25

Komponentindelning

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på komponenter när komponenterna är betydande och när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Markvärdet är inte föremål för avskrivningar

Beloppen i årsredovisningen anges i hela kronor om inte annat anges.

Not 2 Nettoomsättning

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Sörbygården		
Hyror, bostäder	1 887 136	1 850 144
Hyror, lokaler	1 997 096	1 957 936
Hyresbortfall, bostäder	-22 923	- 55 932
Läkarstationen		
Hyror, bostäder	43 872	43 008
Hyror, lokaler	129 552	135 028
Hyresbortfall, lokaler	-6 372	- 19 848
Dinglegården		
Hyror, bostäder	1 879 953	1 842 854
Hyror, lokaler	1 451 620	1 425 328
Hyres- och avgiftsbortfall, bostäder	-41 502	-16 754
Sörbygården		
Lokaler Sörbygården ersättning för merkostnad, matsal, hemkunskap.	71 894	166 887
Summa nettoomsättning	7 390 326	7 328 651

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Fakturerade kostnader	-	780
Summa övriga rörelseintäkter	-	780

Not 4 Driftskostnader

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Underhåll	-1 846 494	-623 805
<i>Varav Sörbygården</i>	<i>(-960 692)</i>	<i>(-280 926)</i>
<i>Varav Dinglegården</i>	<i>(-885 802)</i>	<i>(-342 880)</i>
<i>Varav Läkarstationen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Reparationer	-753 647	-707 562
<i>Varav Sörbygården</i>	<i>(-233 856)</i>	<i>(-341 430)</i>
<i>Varav Dinglegården</i>	<i>(-492 244)</i>	<i>(-357 763)</i>
<i>Varav Läkarstationen</i>	<i>(-27 547)</i>	<i>(-8 370)</i>
Fastighetsavgift och fastighetsskatt	-25 087	-25 087
Välgavgifter	-18 750	-18 750
Försäkringspremier	-71 757	-63 016
Kabel- och digital-TV	-8 719	-9 807
Återbäring från Riksbyggen	11 100	-
Systematiskt brandskyddsarbete	-19 704	-55 724
Sotning	-4 726	-21 280
Obligatoriska besiktningar	-45 823	-66 767
Bevakningskostnader	-6 305	-
Övriga utgifter, köpta tjänster	-91 936	-107 192
Snö- och halkbekämpning	-136 319	-74 115
Förbrukningsinventarier	-19 565	-14 865
Vatten	-316 418	-307 289
Fastighetsel	-1 301 723	-1 061 601
Uppvärmning	-44 245	-50 544
Sophantering och återvinning	-244 408	-187 916
Förvaltningsarvode drift	-170 343	-37 636
Summa driftskostnader	-5 114 868	-3 432 955

Not 5 Övriga externa kostnader

	2021-01-01	2020-01-01
	2021-12-31	2020-12-31
Förvaltningsarvode administration	-694 745	-670 984
Arvode, yrkesrevisorer	-47 031	-45 404
Övriga förvaltningskostnader	-6 368	-45 915
Kreditupplysningar	-	-3 546
Telefon och porto	-7 548	-6 739
Konstaterade förluster hyror/avgifter	-	-5 940
Medlems- och föreningsavgifter	-3 649	-3 649
Bankkostnader	-2 270	-2 495
Övriga externa kostnader	-	-4 000
Summa övriga externa kostnader	-761 610	-788 672

Not 6 Personalkostnader

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Lön till kollektivanställda	-93 576	-113 568
Styrelsearvoden	-11 900	-11 825
Sammanträdesarvoden	-14 467	-11 910
Arvode till övriga förtroendevalda och uppdragstagare	-2 461	2 092
Övriga kostnadsersättningar	-	-328
Sociala kostnader	-39 998	-22 418
Summa personalkostnader	-162 402	-157 957

Not 7 Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Avskrivning Byggnader	-1 263 797	-1 299 483
Avskrivning Installationer	-4 741	-
Summa avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1 268 538	-1 299 483

Not 8 Övriga rörelsekostnader

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Förlust vid avyttring av anläggningstillgång	-	-56 943
Summa övriga rörelsekostnader	-	-56 943

Not 9 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Utdelning från andelar i Riksbyggens Ek. förening	1 920	-
Summa resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	1 920	-

Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Räntekostnader för fastighetslån	-415 082	-414 893
Övriga räntekostnader	-193	-838
Övriga skuldrelaterade poster	-72 750	-80 812
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-488 025	-496 543

Not 11 Byggnader och mark

Anskaffningsvärden

	2021-12-31	2020-12-31
Vid årets början		
Byggnader	56 685 038	56 134 924
Mark	7 088 000	7 088 000
Summa anskaffningsvärde vid årets slut	63 773 038	63 222 924

Årets anskaffningar

Omläggning tak hus D Dinglegården	-	714 636
	-	714 636

Avyttringar och utrangeringar

Avyttring och utrangeringar byggnader, omläggning tak	-	-164 522
	-	-164 522

Summa anskaffningsvärde vid årets slut

63 773 038	63 773 038
-------------------	-------------------

Akkumulerade avskrivningar enligt plan**Vid årets början**

Byggnader	30 624 396	29 432 492
Utrangerade komponenter	-	-107 579
	30 624 396	29 324 913

Årets avskrivningar

Årets avskrivning byggnader	1 263 797	1 299 483
	1 263 797	1 299 483

Summa ackumulerade avskrivningar vid årets slut

31 888 193	30 624 396
-------------------	-------------------

Restvärde enligt plan vid årets slut

31 884 845	33 148 642
-------------------	-------------------

Varav

Byggnader	24 796 845	26 060 642
Mark	7 088 000	7 088 000

Taxeringsvärden

Bostäder	6 979 000	6 979 000
Lokaler	415 000	415 000

Totalt taxeringsvärde

7 394 000	7 394 000
------------------	------------------

varav byggnader

6 397 000	6 397 000
-----------	-----------

varav mark

997 000	997 000
---------	---------

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

Anskaffningsvärden

	2021-12-31	2020-12-31
Vid årets början	-	-
Årets anskaffningar		
Installationer, Solcellsanläggning	237 068	-
	237 068	-
Summa anskaffningsvärde vid årets slut	237 068	-

Ackumulerade avskrivningar enligt plan
Vid årets början

Inventarier, verktyg och installationer	-	-
	-	-

Årets avskrivningar

Installationer, Solcellsanläggning	-4 741	-
	- 4 741	-

Ackumulerade avskrivningar

Inventarier, verktyg och installationer	- 4 741	-
---	---------	---

Summa ackumulerade avskrivningar vid årets slut

- 4 741 -

Restvärde enligt plan vid årets slut

232 327 -

Varav

Installationer	232 327	-
----------------	----------------	---

Not 13 Andra långfristiga värdepapperinnehav

	2021-12-31	2020-12-31
Andelar i Riksbyggen ek. förening	20 000	20 000
Summa andra långfristiga värdepapperinnehav	20 000	20 000

Not 14 Övriga fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Skattekonto	25 204	12 438
Momsfordringar	77 844	80 975
Summa övriga fordringar	103 048	93 503

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda försäkringspremier	74 415	74 209
Förutbetalda driftkostnader	89 132	27 802
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	676	681
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	164 223	102 692

Not 16 Kassa och bank

	2021-12-31	2020-12-31
Bankmedel	4 299 129	5 777 910
Transaktionskonto	1 828 539	2 764 737
Summa kassa och bank	6 127 668	8 542 647

Not 17 Övriga skulder till kreditinstitut

	2021-12-31	2020-12-31
Inteckningslån	29 100 000	32 325 000
Nästa års amortering på långfristiga skulder till kreditinstitut	-500 000	-3 250 000
Nästa års omförhandlingar av långfristiga skulder till kreditinstitut	-	-12 695 000
Långfristig skuld vid årets slut	28 600 000	16 380 000

Tabellen nedan anges i hela kronor.

Kreditgivare	Räntesats*	Villkorsändringsdag	Ing.skuld	Nya lån/ Omsatta lån	Årets amorteringar	Utg.skuld
SWEDBANK	1,38%	2021-02-28	2 750 000,00	0,00	2 750 000,00	0,00
SWEDBANK	1,89%	2031-10-24	3 520 000,00	0,00	75 000,00	3 445 000,00
SEB	1,11%	2025-02-21	8 250 000,00	0,00	100 000,00	8 150 000,00
SWEDBANK	1,38%	2030-12-20	8 130 000,00	0,00	100 000,00	8 030 000,00
SWEDBANK	1,44%	2031-01-24	1 975 000,00	0,00	100 000,00	1 875 000,00
SWEDBANK	1,80%	2031-02-25	7 700 000,00	0,00	100 000,00	7 600 000,00
Summa			32 325 000,00	0,00	3 225 000,00	29 100 000,00

*Senast kända räntesatser

Under nästa räkenskapsår ska föreningen amortera 500 tkr på långfristiga lån varför den delen av skulden betraktas som kortfristig skuld. Av den långfristiga skulden förfaller 2 000 tkr till betalning mellan 2 och 5 år efter balansdagen. Resterande skuld 26 600 tkr förfaller till betalning senare än 5 år efter balansdagen.

Not 18 Övriga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Mottagna depositioner	3 300	3 300
Skuld sociala avgifter och skatter	7 037	21 707
Summa övriga skulder	10 337	25 007

Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna löner	41 744	20 160
Upplupna sociala avgifter	12 327	2 058
Upplupna räntekostnader	117 502	125 000
Upplupna driftskostnader	17 014	-
Upplupna kostnader för reparationer och underhåll	29 178	31 574
Upplupna elkostnader	207 768	130 781
Upplupna kostnader för renhållning	5 518	-
Upplupna revisionsarvoden	27 500	29 256
Förutbetalda hyresintäkter och årsavgifter	1 724 547	1 604 454
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 183 097	1 943 283

Not Ställda säkerheter

	2021-12-31	2020-12-31
Företagsinteckning	5 678 000	5 678 000
Varav olånat	5 678 000	5 678 000

Not Eventualförpliktelser

Föreningen har inte identifierat några eventualförpliktelser

Styrelsens underskrifter

_____
Ort och datum

_____
Henrik Palm

_____
Christer Nilsson

_____
Iren Johansson

_____
Jan Petersson

_____
Kristina Hofvander
I egenskap av suppleant

_____
Mathias Johansson

Vår revisionsberättelse har lämnats

_____
Martin Johansson
Auktoriserad revisor

_____
Johan Nilsson
Förtroendevald revisor

RB Koop Hrf Sörby-Dinglegården

Årsredovisningen är upprättad av styrelsen för RB Koop Hrf Sörby-Dinglegården i samarbete med Riksbyggen

Riksbyggen arbetar på uppdrag från bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag med ekonomisk förvaltning, teknisk förvaltning, fastighetsservice samt fastighetsutveckling.

Årsredovisningen är en handling som ger både långivare och köpare bra möjligheter att bedöma föreningens ekonomi. Spara därför alltid årsredovisningen.

FÖR MER INFORMATION:
0771-860 860
www.riksbyggen.se

Styrdokument för Munkedal Vatten AB och Västvatten AB

Sammanfattning av ärendet

I samband med ägarsamråd för Västvatten så har frågan om uppdaterade och harmoniserande styrdokument varit diskuterat vid några tillfällen. Ägarsamrådet har givit ordförandena i de fyra ägarbolagen uppdraget att ta fram förslag som har remitterats till ägarkommunerna. De inkomna svaren har därefter genomarbetats, presenterats och diskuterats vid ägarsamrådet 27 maj 2021. Därefter har ytterligare inkomna synpunkter arbetats in.

Förändringar är markerade med gult och borttagna stycken med röd genomstruken text. Redaktionella förändringar är inte markerade. De principiellt viktiga förändringarna i dokumenten är:

Ägarbolagens roll i styrdokumenterna för Västvatten skall tydliggöras i enlighet med beslut vid Ägarsamråd 2021-05-27, efter inkomna synpunkter från remissrunda.

Skrivning att investering överstigande aktiekapitalet i ägardirektiv tas bort, enligt beslut i Ägarsamråd 2019-06-26.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-01

Förslag av styrdokument för Västvatten samt dess fyra ägarbolagen inför beslut i respektive kommunfullmäktige.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna:

1. Förslag till bolagsordning och ägardirektiv för Munkedals vatten AB.
2. Förslag till bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och samarbetsavtal för Västvatten AB under förutsättning att dessa godkänns av övriga ägarkommuner.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna:

1. Förslag till bolagsordning och ägardirektiv för Munkedals vatten AB.
2. Förslag till bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och samarbetsavtal för Västvatten AB under förutsättning att dessa godkänns av övriga ägarkommuner.

Handläggare:
Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Styrdokument för Munkedal Vatten AB och Västvatten AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner:

- Förslag till bolagsordning och ägardirektiv för Munkedals vatten AB
- Förslag till bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och samarbetsavtal för Västvatten AB under förutsättning att dessa godkänns av övriga ägarkommuner.

Sammanfattning

I samband med ägarsamråd för Västvatten så har frågan om uppdaterade och harmoniserande styrdokument varit diskuterat vid några tillfällen. Ägarsamrådet har givit ordförandena i de fyra ägarbolagen uppdraget att ta fram förslag som har remitterats till ägarkommunerna. De inkomna svaren har därefter genomarbetats, presenterats och diskuterats vid ägarsamrådet 27 maj 2021. Därefter har ytterligare inkomna synpunkter arbetats in.

Förändringar är markerade med gult och borttagna stycken med röd genomstruken text. Redaktionella förändringar är inte markerade. De principiellt viktiga förändringarna i dokumenten är:

- Ägarbolagens roll i styrdokumenterna för Västvatten skall tydliggöras i enlighet med beslut vid Ägarsamråd 2021-05-27, efter inkomna synpunkter från remissrunda.
- Skrivning att investering överstigande aktiekapitalet i ägardirektiv tas bort, enligt beslut i Ägarsamråd 2019-06-26.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Inga särskilda konsekvenser

Övriga konsekvenser

Uppdaterade och harmoniserade styrdokument kan leda till en effektivare styrning från ägarkommunerna.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Västvatten AB, VD
Munkedals vatten AB, Ordförande

Dokumentnamn Aktieägaravtal för Västvatten AB	Dnr VVAB
---	-----------------

Utfärdare (namn, tfn) TBD	Godkänd av Respektive ägarbolags bolagsstämma	Datum	Utgåva
-------------------------------------	--	--------------	---------------

Reviderad 2022-XX-XX	Ändringen avser:
--------------------------------	-------------------------

Parter

- A. Färgelanda Vatten AB, org nr 556901-9630 nedan kallad "FVAB";
- B. Munkedal Vatten AB, org nr 556901-9648 nedan kallad "MVAB";
- C. Uddevalla Vatten AB, org nr 556901-9655 nedan kallad "UVAB";
- D. Sotenäs Vatten AB, org nr 559084-8064 nedan kallad "SVAB".

FVAB, MVAB, UVAB och SVAB kallas nedan även gemensamt Parterna och var för sig Part. Parterna äger samtliga aktier i Västvatten AB, org. nr 556901-9622, ("Bolaget").

Bakgrund

FVAB, MVAB, UVAB och SVAB är kommunalt ägda bolag som tillsammans har bildat Bolaget som ett led i Parternas och Färgelanda kommuns, Munkedal kommuns, Uddevalla kommuns och Sotenäs kommuns samverkan avseende drift och underhåll av allmänna vattenanläggningar och administration av VA-verksamheten i respektive kommun. Parterna är dock fortfarande huvudmän för de allmänna VA-anläggningarna i respektive kommun. VA-verksamheten i respektive kommun redovisas inom skilda verksamheter för vilka separata VA-taxor och ABVA (allmänna bestämmelser för vatten och avlopp) upprättas.

1 Definitioner

- 1.1 I detta Avtal ska nedanstående uttryck ha följande innebörd oaktat om de förekommer i plural eller singular, bestämd form eller obestämd form:

"ABVA" avser allmänna bestämmelser för vatten och avlopp, som, med giltighet inom respektive Parts VA-verksamhetsområde, fastställs av kommunfullmäktige i respektive kommun eller den nämnd fullmäktige delegerar uppgiften till;

"Avtalet" avser detta aktieägaravtal med bilaga;

"Bolaget" avser Västvatten AB;

"FVAB" avser Färgelanda Vatten AB;

"MVAB" avser Munkedal Vatten AB;

"Samarbetsavtal" avser det avtal som träffas mellan Bolaget, Parterna, Munkedals kommun, Färgelanda kommun, Uddevalla kommun och Sotenäs kommun angående drift, underhåll och administration av VA-verksamheterna i respektive kommun;

"SVAB" avser Sotenäs Vatten AB;

"UVAB" avser Uddevalla Vatten AB;

"VA-taxor" avser vid var tid av respektive kommun fastställda taxor för VA-tjänster.

2 Avtalets syfte

- 2.1 Avtalets syfte är att reglera Parternas rättigheter och skyldigheter som aktieägare i Bolaget. Parterna ska i egenskap av aktieägare utöva sitt inflytande över Bolaget inom ramen för vad som stadgas i detta Avtal.

3 Bolaget och dess verksamhet

- 3.1 Vid ikraftträdande av detta Avtal ägs aktierna i Bolaget enligt följande:

Ägare	Antal aktier	Antal procent
FVAB	175	7 %
MVAB	275	11 %
UVAB	1325	53 %
SVAB	725	29 %

- 3.2 Transaktioner mellan Bolaget och Parterna ska ske enligt självkostnadsprincipen.

4 Bolagsordning

- 4.1 Bolaget ska ha den bolagsordning som framgår av **bilaga**. Skulle någon bestämmelse i detta Avtal strida mot någon bestämmelse i bolagsordningen ska detta Avtal äga företräde.

5 Styrelse och styrelsebeslut

5.1 Styrelsen utses enligt principer som framgår i § 8 i bolagsordningen för Västvatten.

- 5.2 Styrelsen ska på kallelse av ordföranden sammanträda minst fyra gånger om året samt därutöver senast fyra veckor efter det att Part skriftligen framställt begäran därom till styrelsens ordförande.
- 5.3 Parterna emellan ska jäv inte anses föreligga vid behandling av frågor som rör förhållanden mellan Bolaget och en Part.
- 5.4 Med undantag för vad som anges nedan i punkt 6, fattas beslut vid styrelsesammanträden med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

6 Beslut i vissa frågor

- 6.1 För giltigt beslut vid styrelsemöte eller på bolagsstämma krävs i nedanstående frågor att samtliga styrelseledamöter/Parter varit företrädde vid styrelsemöte/bolagsstämma och att samtliga styrelseledamöter/Parter röstat för beslutet:
- 6.1.1 Beslut om förslag till bolagsstämma att ändra bolagsordningen;
- 6.1.2 Beslut om förslag till bolagsstämma att ändra Bolagets aktiekapital;
- 6.1.3 Beslut om förslag till bolagsstämma om ändring av Bolagets strategi och inriktning;
- 6.1.4 Fastställande av Bolagets budget och affärsplan för varje räkenskapsår;
- 6.1.5 Beslut om investering till belopp som för Bolaget innebär åtagande överstigande tio procent av Bolagets balansomslutning enligt senaste fastställda balansräkning;

- 6.1.6 Ingående av avtal/överenskommelser vilka, oavsett kontraktsvärdet, är av strategisk eller principiell betydelse för Bolaget;
- 6.1.7 Tillsättande och entledigande av verkställande direktör;
- 6.1.8 Ändring av Bolagets huvudsakliga verksamhet eller nedläggning av verksamheten;
- 6.1.9 Ändring av Bolagets aktiekapital;
- 6.1.10 Ändring av Bolagets bolagsordning;
- 6.1.11 Införskaffande eller avyttring av lös egendom överskridande ett värde om 1 000 000 kronor;
- 6.1.12 Införskaffande eller avyttring av fast egendom överskridande ett värde om 1 000 000 kronor;
- 6.1.13 Beslut om att erbjuda tredje man aktier i Bolaget;
- 6.1.14 Beslut om likvidation av Bolaget.

7 Verkställande direktör

- 7.1 Bolaget ska ha en verkställande direktör som utses av styrelsen.

8 VA-taxa och ABVA

- 8.1 Kommunfullmäktige i respektive kommun beslutar om aktuell VA-taxa som följer den taxekonstruktion som gäller för samtliga ägarbolag inom Västvatten. Parterna beslutar, såsom huvudmän för VA-anläggningarna inom sina respektive kommuner, om justeringar av VA-taxan i respektive kommun under förutsättning av respektive kommunfullmäktiges delegation. Detta innebär att olika VA-taxor kan komma att gälla i de olika kommunerna.
- 8.2 ABVA ska, med giltighet inom respektive Parts VA-verksamhetsområde, fastställas av kommunfullmäktige i respektive kommun eller den nämnd fullmäktige delegerar uppgiften till.

9 Nyttjande av Bolagets tillgångar

- 9.1 Parterna är överens om att respektive Part, om de har behov av att nyttja Bolagets anläggningar, maskiner eller annan utrustning, ska teckna nyttjanderättsavtal med Bolaget eller att sådant nyttjande ska regleras i Samarbetsavtalet.

10 Arkivering av handlingar

- 10.1 Part ansvarar för att gällande arkivlagstiftning uppfylls avseende sådana handlingar tillhörande annan som Part disponerar över som ett led i Bolagets verksamhet.

11 Ny aktieägare

- 11.1 Parterna är överens om att, för det fall att beslut har fattats om att erbjuda tredje man aktier i Bolaget, ska sådan tredje man tillträda detta Avtal i sin helhet, dock efter vidtagande av erforderliga justeringar. Om inte Parterna kommer överens om annat ska aktietilldelning i sådant fall i första hand ske genom en riktad nyemission. Parterna ska komma överens om hur många aktier tillträdande part ska erbjudas och tillträdande parts aktiepost ska därvid anpassas till Parternas aktieinnehav och med hänsyn tagen till omfattningen av tillträdande parts VA-verksamhet.

12 Avtalsbrott

- 12.1 För det fall att Part begår ett väsentligt avtalsbrott, och inte efter skriftligt påpekande från övriga Parter vidtar rättelse inom 30 dagar, ska avtalsbrytande Part vara skyldig att erbjuda övriga Parter sina aktier i Bolaget till inlösen samt frånträda Avtalet. I händelse av inlösen på grund av avtalsbrott ska förvärvande Part erlægga aktiernas kvotvärde reducerat med femtio procent. Avtalsbrytande Part ska ersätta övriga Parter för den skada de lidit i anledning av avtalsbrottet.

13 Avtalstid och Avtalets upphörande

- 13.1 Avtalet gäller tills vidare. För det fall ingen av Parterna skriftligen säger upp avtalet senast 24 månader före avtalstidens utgång förlängs avtalstiden med 5 år i sänder med motsvarande uppsägningstid.

- 13.2 För det fall att Part säger upp Avtalet till upphörande ska uppsägande Part erbjuda övriga Parter att förvärva dennes aktier i Bolaget till aktiernas kvotvärde.
- 13.3 För det fall Samarbetsavtalet upphör att gälla och inte ersätts av nytt sådant avtal ska FVAB, MVAB och SVAB vara skyldiga att överlåta sina aktier i Bolaget till UVAB till ett pris som motsvarar aktiernas kvotvärde och frånträda aktieägaravtalet.

14 Ikraftträdande

- 14.1 Detta Avtal träder i kraft när det undertecknats av Parterna och godkänts av kommunfullmäktige i Färgelanda, Munkedal, Uddevalla och Sotenäs kommuner.

15 Övriga bestämmelser

- 15.1 Ändringar och tillägg till detta Avtal ska vara skriftligt avfattade och undertecknade av Parterna för att vara bindande.
- 15.2 Lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag ska inte äga tillämpning på detta Avtal.

16 Tvist

- 16.1 Tvist i anledning av detta Samarbetsavtal ska i första hand lösas genom att Part påkallar förhandling med övriga Parter.
- 16.2 Om Parterna inte kommer överens ska tvisten prövas och slutligt avgöras av allmän domstol.

Avtalet har godkänts vid bolagsstämma för Färgelanda Vatten, Munkedal Vatten, Sotenäs Vatten och Uddevalla Vatten. Avtalet har upprättats i fyra exemplar av vilka Parterna tagit var sitt.

Färgelanda 2022-xx-
Färgelanda Vatten AB

Ann-Marie Jacobsson

Peter Höög

Uddevalla 2022-xx-
Uddevalla Vatten AB

Jens Borgland

Mattias Johansson

Kentth Johansson

Munkedal 2022-xx-
Munkedal Vatten AB

Christer Börjesson

Per-Arne Brink

Kungshamn 2022-xx-
Sotenäs Vatten AB

Peter Håkansson

Conny Stensson

Principer för översiktlig fördelning av intäkter och kostnader

Ägarbolagen är VA huvudmän och äger de av kommunerna överlåtna anläggningstillgångarna.

Driftbolaget (Västvatten AB) ansvarar för all personal, fordon, maskiner, utrustning, personalbyggnader, inventarier mm som överlåtits av kommunerna.

Driftbolaget har särskilda intäktskonton för varje ägarbolag. Saldot överförs till ägarbolagen med överenskomna intervall.

Intäkter

Typ	Fördelning	Anmärkning
Brukningssavgifter	Bokförs på resp. ägarbolags konto	Ägarbolaget är huvudman
Anläggningsavgifter	Bokförs på resp. ägarbolags konto	Ägarbolaget är huvudman
Kommunspecifika intäkter såsom hyror, mm	Bokförs på resp. ägarbolags konto	Ägarbolaget är huvudman
Icke kommunspecifika intäkter såsom försäljning av tjänster mm	Bokförs på Driftbolaget	Fördelas till ägarbolag enligt tabell nedan

Kostnader

Kostnader som bokförs på driftbolaget ska fördelas på kommunerna som är kostnadsbärare med lämplig fördelningsnyckel. Driftbolaget har särskilda kostnadskonton för varje ägarbolag. Saldot internfaktureras ägarbolagen med överenskommet intervall.

Direkta kostnader som lokaler, fordon, datorer, möbler, telefon, utrustning mm bokförs på respektive avdelning och ingår i varje persons timkostnad. Även direkt arbetsledning fördelas via timkostnaden. Kostnad för restid fördelas genom tidskrivning.

Direkta kostnader som garage, bränsle, skatter mm bokförs på respektive fordon eller maskin och ingår i timkostnaden.

Fördelningsnycklar

Omsättning
Ägarandel

Ägarbolagets del av den budgeterade totala brukningsintäkten
Ägarbolagets del av driftbolaget.

Tabell: Fördelningsnyckel kostnader och intäkter

Typ	Fördelning	Anmärkning
Kostnader för drift- och underhåll	Bokförs på resp. ägarbolag efter redovisad tid och å-pris	Tidsskrivning obligatoriskt för all personal
Icke Kommunspecifika investeringsprojekt	Bokförs på driftbolaget. Årskostnad fördelas på ägarbolagen efter utnyttjande som grund om så är möjligt annars med för investeringen lämplig nyckel.	Driftbolaget har eget anläggningsregister.
Utredning/projektering av projekt	Bokförs på projekt, fördelas till ägarbolagen efter utnyttjande som grund om så är möjligt annars med för projekt lämplig nyckel.	Tidsskrivning obligatorisk för all personal. Övriga kostnader fördelas med nyckel.
Övergripande utredningar	Bokförs på driftbolaget, fördelas till ägarbolagen med omsättning som fördelningsnyckel.	Den del som ska bekostas av VA kollektivet, övriga kostnader bekostas av respektive kommuns skattekollektiv.
Kostnader för kundtjänst	Bokförs på driftbolaget, fördelas till ägarbolagen med omsättning som fördelningsnyckel.	Tidsskrivning vid direkta arbeten, ex budgetering specifik kommun.
Datakostnader	Bokförs på driftbolaget, fördelas till ägarbolagen med omsättning som fördelningsnyckel.	Specifika kostnader för ex utredn/proj bokförs på avdelning och fördelas som projekt kostnad.
Kostnader för företagsledning, och övergripande administration	Bokförs på driftbolaget, fördelas till ägarbolagen med omsättning som fördelningsnyckel.	Ex löne- och ekonomiadministration, posthantering, diarie, information etc.
Kostnader för tvingande medlemskap odyl	Bokförs på driftbolaget, fördelas till ägarbolagen med ägarandel, omsättning alt. verklig fördelning som fördelningsnyckel.	Kostnader som enbart berör några kommuner, fördelning utifrån nytta med deltagande ex vattenvårdsföreningar.
Kostnader för expertis	Bokförs på de ägarbolagen som är kostnadsdrivande. Gemensamma kostnader bokförs på driftbolaget och fördelas till ägarbolagen med omsättning som	Ex jurister, advokater, konsulter

---

	fördelningsnyckel.	
OH kostnader	Fördelas på både drift och investeringar.	

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx

Dokumentnamn Bolagsordning för Västvatten AB	Dnr VVAB
---	----------

Utfärdare (namn, tfn)	Godkänd av	Datum	Utgåva
TBD	Respektive bolagsstämma		

Reviderad	Ändringen avser:
-----------	------------------

§ 1 Firma

Bolagets firma är Västvatten AB

§ 2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Uddevalla kommun i Västra Götaland

§ 3 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att svara för administration och ekonomi samt drift och underhåll av de allmänna VA-anläggningar i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommuner samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska vidare bedriva konsultverksamhet i VA-frågor. Verksamheten ska bedrivas åt ägarna och i deras ställe.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att tillsammans med de kommunala bolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommuner svara för den allmänna vattenförsörjningen, dagvatten och avloppshanteringen i kommunerna.

Lokaliseringsprincipen och självkostnadsprincipen är inte tillämplig då kommun enligt lag om allmänna vattentjänster får sköta driften av en allmän VA-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet.

Självkostnadsprincipen är inte heller tillämplig i den verksamhet som gäller upplåtelse och försäljning av fast eller lös egendom och annan förvaltning av egendom.

I övrigt ska bolaget i sin verksamhet följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3 c § kommunallagen.

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx

Skulle Bolaget likvideras ska dess behållna tillgångar tillfalla aktieägarna i förhållande till deras aktieinnehav i bolaget.

§ 5 Ägarbolagens yttranderätt

Bolaget ska bereda ägarbolagen i Färgelanda kommun, Munkedal kommun, Sotenäs kommun och Uddevalla kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 2 500 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

§ 7 Aktieantal

I bolaget ska finnas lägst 2 500 aktier och högst 10 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av åtta ledamöter och högst fyra suppleanter.

Styrelseledamöterna utgörs av ordförande och vice ordförande i respektive ägarbolag. Uddevalla vattens ordförande är tillika ordförande i Västvatten AB. Vice ordförande utses av styrelsen. Vice ordförandeskapet ska rotera mellan ägarbolagen Färgelanda Vatten, Munkedal Vatten och Sotenäs Vatten. Övrig konstituering sker inom styrelsen.

~~Högst en suppleant utses av respektive ägarbolags styrelse.~~ Suppleant är den först namngivna ledamot i respektive ägarbolags styrelse som inte är ordförande eller vice ordförande.

Ledamöter och suppleanter utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter val till kommunfullmäktige.

Bolagets styrelse äger rätt att adjungera sakkunniga med särskild kompetens inom bolagets verksamhetsområden. Sådana sakkunniga ska inte ha rösträtt utan endast yttranderätt.

§ 9 Suppleanters inträde

För suppleanters inträde i styrelsen tillämpas att suppleant för respektive kommun inträder i första hand. I andra hand i ordning efter kommunernas folkmängd.

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx

Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsesammanträde även om hen ej ersätter ledamot.

§ 10 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman en revisor med minst en suppleant.

Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 11 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska Uddevalla Vatten AB utse två lekmannarevisorer. Dessa ska nomineras av respektive ägarbolag bland respektive ägarbolags egna lekmannarevisorer.

§ 12 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev eller E-post till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 13 Ärende på ordinarie årsstämma

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande;
2. Val av ordförande vid stämman;
3. Upprättande och godkännande av röstlängd;
4. Val av justerare;
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
6. Godkännande av dagordning;
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport;
8. Beslut om
  - a. fastställelse av reslutat- och balansräkningen;
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Anmälan av ägarbolagens val av styrelseledamöter, suppleanter ordförande, viceordförande samt lekmannarevisorer
10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant;
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmanna-

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx

- revisorerna med suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på **årsstämman** enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller ägardirektiv.

§ 14 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara Bolagets räkenskapsår.

§ 15 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter och suppleanter som styrelsen utser. Styrelsen äger även rätt att bemyndiga annan än styrelseledamot eller suppleant att teckna firman. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 16 Hembud

Hembudsskyldighet

Har en aktie övergått från en aktieägare till en person som inte är aktieägare i bolaget har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Lösningrätten ska kunna utnyttjas även för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar. Den nye ägaren av aktien ska genast skriftligen anmäla övergången till aktiebolagets styrelse. Han/hon ska också visa på vilket sätt han/hon har fått äganderätt till aktien. När anmälan om en akties övergång har gjorts ska styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad vars postadress är känd för aktiebolaget. Styrelsen ska uppmana de lösningsberättigade att skriftligen framställa lösningsanspråk hos aktiebolaget, senast två månader räknat från anmälan hos styrelsen om övergången.

Företräde mellan flera lösningsberättigade

Anmäler sig fler än en lösningsberättigad ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i aktiebolaget. Återstående aktier fördelas genom lottnings av aktiebolagets styrelse eller, om någon lösningsberättigad begär det, av notarius publicus.

Lösenbelopp och betalning

Har en aktie som är underkastad lösningsrätt överlåtits mot vederlag ska lösenbeloppet motsvara vederlaget om inte särskilda skäl föranleder annat. Lösenbeloppet ska erläggas inom en månad från den tidpunkt lösenbeloppet blev bestämt.

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx
Godkänd av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2022-xx-xx

Tvist

Talan i en fråga om hembud måste väckas inom två månader från den dag då lösningsanspråket framställdes hos aktiebolaget.

§ 17 Inspektionsrätt

Ägarbolagen i Färgelanda kommun, Munkedal kommun, Sotenäs kommun och Uddevalla kommun äger ta del bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 18 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan att **ägarbolagen** i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommuner godkänt ändringen.

XXXX Vatten AB + kommun logga och dokument huvud

Godkänd av XXX kommun 2022-XX-XX. Dnr 2014/297 pgr 150
Antagen vid XXX Vatten ABs extra bolagsstämma 2022-XX-XX

BOLAGSORDNING FÖR XXX VATTEN AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är XXX Vatten AB

§ 2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i XXX kommun i Västra Götaland

§ 3 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i XXX kommun samt därmed förenlig verksamhet samt att förvalta aktier eller andelar i företaget, som svarar för driften av VA-anläggningen/VA-verksamheten samt bedriva med nämnda verksamheter förenliga verksamheter.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren i ägarens ställe.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att svara för den allmänna vattenförsörjningen, avloppshanteringen och dagvattenhanteringen i kommunen.

Bolaget ska bedriva verksamheten med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip.

Självkostnadsprincipen är inte tillämpliga då kommun enligt lag om allmänna vattentjänster får sköta driften av en allmän VA-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet.

Självkostnadsprincipen är inte heller tillämplig i den verksamhet som gäller upplåtelse och försäljning av fast eller lös egendom och annan förvaltning av egendom.

Skulle bolaget likvideras ska dess behållna tillgångar tillfalla XXX kommun.

§ 5 Fullmäktiges yttranderätt

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i XXX kommun möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

XXXX Vatten AB + kommun logga och dokument huvud

Godkänd av XXX kommun 2022-XX-XX. Dnr 2014/297 pgr 150
Antagen vid XXX Vatten ABs extra bolagsstämma 2022-XX-XX

---

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 2 500 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

§ 7 Aktieantal

I bolaget ska finnas lägst 2 500 aktier och högst 10 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst tre och högst sju ledamöter och högst fem suppleanter

Ledamöter och suppleanter utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser styrelsen samt styrelsens ordförande och vice ordförande.

Bolagets styrelse äger rätt att adjungera sakkunniga med särskild kompetens inom bolagets verksamhetsområden. Sådana sakkunniga ska inte ha rösträtt utan endast yttranderätt.

§ 9 Suppleanters inträde

För suppleanters inträde i styrelsen tillämpas den inkallelseordning som kommunfullmäktige fastställer för nämnderna.

Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsesammanträde även om hen ej ersätter ledamot.

§ 10 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman en revisor med minst en suppleant.

Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 11 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska kommunfullmäktige i XXX kommun utse en lekmannarevisor och en suppleant.

XXXX Vatten AB + kommun logga och dokument huvud

Godkänd av XXX kommun 2022-XX-XX. Dnr 2014/297 pgr 150
Antagen vid XXX Vatten ABs extra bolagsstämma 2022-XX-XX

---

§ 12 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev eller med E-post till aktieägarna tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 13 Ärende på ordinarie bolagsstämma

På bolagsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande;
2. Val av ordförande vid stämman;
3. Upprättande och godkännande av röstlängd;
4. Val av justerare;
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
6. Godkännande av dagordning;
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport;
8. Beslut om
  - a. fastställelse av resultat och balansräkningen;
  - b. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Anmälan av fullmäktiges val av styrelseledamöter, ersättare (i förekommande fall), ordförande, viceordförande samt lekmannarevisorer
10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant;
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorerna med suppleanter
12. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller ägardirektiv.

§ 14 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman

- Ram för upptagande av krediter och ställande av säkerhet
- Bildande av bolag
- Köp eller försäljning av bolag eller andel i bolag
- Tröskelbelopp per transaktion för köp eller försäljning av fast egendom
- Tröskelbelopp för andra köp, förvärv eller upplåtelse än som nämnts ovan
- Beslut i annat ärende av väsentligt värde, principiell betydelse eller annars av större vikt.

XXXX Vatten AB + kommun logga och dokument huvud

Godkänd av XXX kommun 2022-XX-XX. Dnr 2014/297 pgr 150
Antagen vid XXX Vatten ABs extra bolagsstämma 2022-XX-XX

---

§ 15 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara Bolagets räkenskapsår.

§ 16 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av den eller dem bland styrelsens ledamöter och suppleanter som styrelsen därtill utser. Styrelsen äger även rätt att bemyndiga annan än styrelseledamot eller suppleant att teckna firman. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 17 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i XXX kommun äger ta del bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 18 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan att fullmäktige i XXX kommun godkänt ändringen.

Från: Madelene Ahl <Madelene.Ahl@vastvatten.se>
Skickat: den 20 januari 2022 12:09
Till: Funktionsbrevlåda Kommunledningskontoret; Registrator Sotenäs Kommun; Munkedal Kommun; kommun@fargelanda.se
Kopia: Jens Borgland; Peter Håkansson; Ann-Marie Jacobsson; Anders Börjesson; peter.johansson
Ämne: Ägarnas styrdokument - VVAB, UVAB, SVAB, MVAB & FVAB
Bifogade filer: Aktieägaravtal 2022-01-20.pdf; Bilaga 1 - Samarbetsavtal.pdf; Bolagsordning Västvatten AB 2022-01-20.pdf; Bolagsordning XXX Vatten AB 2022-01-20.pdf; Samarbetsavtal FVAB MVAB SVAB UVAB VVAB 2022-01-20.pdf; Ägardirektiv Västvatten AB 2022-01-20.pdf; Ägardirektiv XXX kommun - XXX Vatten AB 2022-01-20.pdf

Hej,

I detta mail bifogas ägarens styrdokument för Västvatten samt dess fyra ägarbolag som ett förslag inför beslut av respektive Kommunfullmäktige.

Styrdokumenterna består av Aktieägaravtal, Samarbetsavtal med bilaga, Bolagsordning för Västvatten AB, Bolagsordning för respektive Ägarbolag, Ägardirektiv för Västvatten AB samt Ägardirektiv för respektive ägarbolag.

I samband med ägarsamråd för Västvatten så har frågan om uppdaterade och harmoniserande styrdokument varit diskuterat vid några tillfällen. Ägarsamrådet har givit ordförandena i de fyra ägarbolagen uppdraget att ta fram förslag som har remitterats till ägarkommunerna. De inkomna svaren har därefter genomarbetats, presenterats och diskuterats vid ägarsamrådet 27 maj 2021. Därefter har ytterligare inkomna synpunkter arbetats in.

Förändringar är markerade med gult och borttagna stycken med röd genomstruken text. Redaktionella förändringar är inte markerade. De principiellt viktiga förändringarna i dokumenten är:

- Ägarbolagens roll i styrdokumenterna för Västvatten skall tydliggöras i enlighet med beslut vid Ägarsamråd 2021-05-27, efter inkomna synpunkter från remissrunda.
- Skrivning att investering överstigande aktiekapitalet i ägardirektiv tas bort, enligt beslut i Ägarsamråd 2019-06-26.

Vid frågor kontakta respektive ordförande i Ägarbolaget eller Peter Johansson

På uppdrag av:
 Jens Borgland, ordförande Uddevalla Vatten AB
 Peter Håkansson, ordförande Sotenäs Vatten AB
 Ann-Marie Jacobsson, ordförande Färgelanda vatten AB
 Christer Börjesson, ordförande Munkedal Vatten AB

genom
Peter Johansson
VD

Dokumentnamn Samarbetsavtal för Västvatten AB		Dnr VVAB	
Utfärdare (namn, tfn) TBD	Godkänd av Respektive kommun Respektive bolagsstämma	Datum	Utgåva
Reviderad 2022-XX-XX		Ändringen avser:	

Parter

- A. Uddevalla kommun, org nr 212000-1397 nedan kallad "UKN";
- B. Färgelanda kommun, org nr 212000-1421 nedan kallad "FKN";
- C. Munkedals kommun, org nr 212000-1330 nedan kallad "MKN";
- D. Sotenäs kommun, org nr 212000-1322 nedan kallad "SKN";
- E. Uddevalla Vatten AB, org nr 556901-9655 nedan kallad "UVAB";
- F. Färgelanda Vatten AB, org nr 556901-9630 nedan kallad "FVAB";
- G. Munkedal Vatten AB, org nr 556901-9648 nedan kallad "MVAB";
- H. Sotenäs Vatten AB, org nr 559084-8062 nedan kallad "SVAB";
- I. Västvatten AB, org nr 556901-9622 nedan kallad "VVAB".

Parterna ovan benämns även individuellt för "Part" och gemensamt för "Parterna";

A-D benämns även tillsammans "Kommunerna".

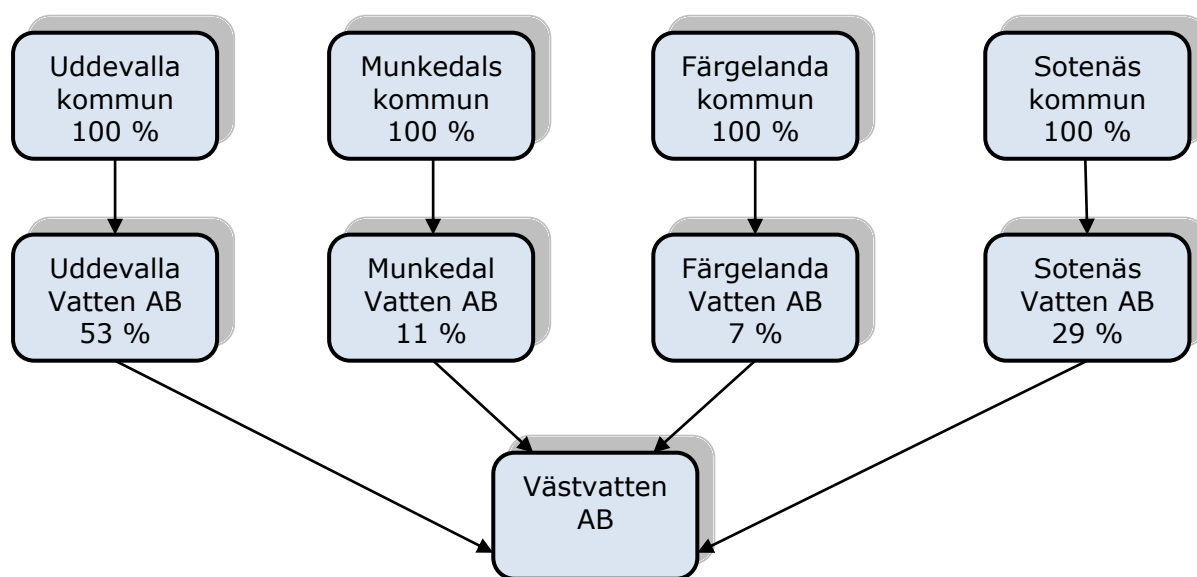
E-H benämns även tillsammans "Ägarbolagen".

Bakgrund

Parterna avser att samverka avseende Kommunernas VA-verksamhet och Kommunerna har i anledning av detta bildat Ägarbolagen och det av Ägarbolagen helägda bolaget VVAB. VVAB har till uppgift att på Kommunernas och Ägarbolagens uppdrag svara för driften av respektive Kommuns allmänna VA-anläggningar.

Genom detta samarbetsavtal och dess bilaga ("Samarbetsavtalet"), önskar Parterna i detalj reglera ansvarsfördelning och befogenheter när det gäller Kommunernas VA-verksamheter och härtill hörande frågor i syfte att åstadkomma ett effektivt samarbete mellan Parterna. För att reglera samarbetet avseende VA-verksamheten har Parterna reglerat sina mellanhavanden i detta Samarbetsavtal.

1 Övergripande ansvarsfördelning

1.1 VVAB

- 1.1.1 VVAB ska **ansvara** för utveckling, drift, underhåll och administration av ekonomi och övriga frågor av respektive Kommuns VA-verksamhet samt för projektering och utbyggnad av VA-verksamheten för respektive Kommun. VVAB ansvarar för leverans av vatten och omhändertagande av spillvatten och dagvatten från fastigheter inom respektive Kommuns verksamhetsområde samt utför tjänster åt eventuella avtalskunder. VVAB ska ha ansvar för den löpande driften, projektering och utbyggnad av verksamheten i respektive Kommun och ska därvid iakttä Lag om allmänna vattentjänster (LAV, 2006:412), eller lag som ersatt denna.
- 1.1.2 VVAB ansvarar, inom respektive Kommun, för fakturering, enligt för varje Kommun fastställd taxa, kravverksamhet och information med anledning härav avseende alla VA-abonnenter som är anslutna till kommunalt vatten och avlopp i Kommunernas fastställda verksamhetsområden samt därutöver även eventuella avtalskunder.

- 1.1.3 Byte av vattenmätare enligt lagstadgade intervall för användning handläggs och utförs av VVAB.
- 1.1.4 VVAB **bistår** ~~tar fram och överlämnar underlag till~~ respektive kommun med underlag för utökning eller inskränkning av respektive verksamhetsområde när **kommunen eller** VVAB ser behov av detta, se punkt 1.2.3.

1.2 **Kommunerna**

- 1.2.1 **Kommunfullmäktige, (KF), i respektive Kommun utser ledamöter till respektive ägarbolag där respektive ordförande, vice ordföranden utgör ägarkommunernas representanter i VVAB. Den först namngivna ledamoten i ägarbolaget utgör suppleant i VVAB.**
- 1.2.2 KF i respektive Kommun beslutar om VA-taxor, allmänna bestämmelser för brukande av allmän VA-anläggning, (ABVA), samt omfattning av aktuella verksamhetsområden.
- 1.2.3 Verksamhetsområde beslutas av respektive Kommuns KF efter bedömning av aktuellt behov. Aktuellt behov bedöms av respektive kommun på objektiva grunder utifrån hälso- och/eller miljöskäl **i samråd med VVAB.**

1.3 **Ägarbolagen**

- 1.3.1 Ägarbolagen utgör ägare och huvudman för respektive Kommuns VA-anläggning.
- 1.3.2 Respektive Ägarbolag ansvarar för att de VA-anläggningar som omfattas av detta Samarbetsavtal är försäkrade i erforderlig omfattning.
- 1.3.3 Ägarbolagen har avtal om abonnemang med VA-abonenterna.
- 1.3.4 Ägarbolagen beslutar om investeringar i respektive Kommuns VA-anläggningar.

2 **Kostnadsfördelning**

- 2.1 Kostnader ska fördelas Parterna emellan i enlighet med bilaga 1.

3 **VA-taxor och ABVA**

- 3.1 Samtliga kunder i respektive Kommun ska behandlas enligt likabehandlingsprincipen helt i enlighet med fastställd VA-taxa och ABVA.
- 3.2 VA-abonnenter inom fastställt verksamhetsområde i respektive Kommun, samt avtalskunder, ska ha abonnemang med respektive Ägarbolag.

Ägarbolagen äger rätt att, enligt LAV, av abonnenterna ta ut avgifter som motsvarar vid varje tidpunkt gällande VA-taxa i respektive kommun.

- 3.3 VVAB upprättar kontinuerligt förslag till gemensam struktur för VA-taxor och ABVA samt lämpliga förslag till avgiftsnivåer så att full kostnadstäckning uppnås. Samtliga ändringar av taxekonstruktionen utformas så att de följer LAV samt rekommendationer från branchorganisationen.
Respektive Kommunfullmäktige beslutar om taxan.

4 Fysisk planering

- 4.1 VVAB ska medverka till att ta fram en VA-plan för respektive Kommun och Parterna är överens om att VVAB ska delta i Kommunernas samhällsplanering i den mån sådan planering omfattar frågor rörande VA-verksamheten.

Respektive Kommun ansvarar för den översiktliga fysiska planeringen inom sitt verksamhetsområde. VVAB ska förse respektive Kommun med underlag för vatten- och avloppsplaneringen. Då utbyggnaden av VA oftast utgör en stor del av exploateringskostnaden är Parterna överens om att VVAB ska lämna sina synpunkter avseende exploateringen i ett tidigt skede i processen. Upprättandet av detaljplaner görs av respektive Kommun.

- 4.2 Parterna är överens om att det är av största vikt att samarbetet mellan Kommunerna och VVAB fungerar på ett bra sätt vad gäller samhällsbyggandet och att det åligger både VVAB och Kommunerna att verka för ett fungerande samarbete. Representanter från såväl VVAB som Kommunerna ska regelbundet träffas för att diskutera aktuella utbyggnadsprojekt och andra frågor där parternas verksamheter berörs.
- 4.3 Kommunerna svarar för kostnader och tjänster som inte är hänförliga till VA-verksamheten.
- 4.4 VVAB ska ansvara för erforderlig projektering inom Kommunernas VA-verksamhetsområden. Projekteringen ska ske i samband med respektive Kommuns projektering av markanläggningar.
- 4.5 En gemensam teknisk standard för VA-anläggningar och ledningar ska eftersträvas och utarbetas av VVAB.

5 Kartverk

- 5.1 Kommunerna ska till övriga Parter tillhandahålla primär- och grundkartor. Kommunerna anvisar vid behov erforderliga fixpunkter, koordinatbestämda i höjd- och planläge. VVAB ansvarar för att uppdatera de ledningskartor hos respektive Kommun. Respektive Kommun ansvarar för att kartor visar respektive Kommuns verksamhetsområden.

6 Ledningsförläggning, grävningstillstånd, bygglov mm

- 6.1 VVAB ska, innan grävarbeten påbörjas, ansöka om tillstånd för grävning inom berörd Kommun. Kommunerna fattar beslut om tillstånd för grävning och ansvarar, efter samråd med VVAB, för den detaljerade placeringen av ledningarna i gatumark. Efter att arbetet är avslutat ska återställning ske på **ägarbolagets** bekostnad. Arbeten på Kommunernas mark ska utföras enligt respektive Kommuns gällande bestämmelser.
- 6.2 Ägarbolagen har rätt att ha sina anläggningar med tillbehör kostnadsfritt inom kommunernas fastigheter utan att avtal tecknas i enlighet med punkt 9.4 sista meningen. Om kommunerna säljer fastighet eller del av fastighet där VA-anläggningar berörs måste rättighet för ägarbolagens anläggningar säkras, till exempel genom servitut eller ledningsrätt, innan köpet genomförs.
- 6.3 VVAB är remissinstans för grävningstillstånd från andra ledningsägare.
- 6.4 VVAB ska beredas möjlighet att granska sådana inkomna ansökningar om bygglov som avser fastigheter som är belägna inom, eller planeras att ingå i, respektive Kommuns verksamhetsområde för VA.
- 6.5 Höjdjusteringar av VVAB's betäckningar i gata/väg pga beläggningsarbeten ska regleras i särskilt avtal.
- 6.6 Omhändertagandet av dagvatten ska följa vattenskyddsföreskrifter och Kommunernas dagvattenpolicy/riktlinjer för dagvatten. Avgifter och ansvar är i övrigt reglerat i 13 § LAV.

7 Upphandling

- 7.1 Vid kommunala upphandlingar av anläggningsentreprenader kan VVAB av Kommunerna erbjudas att ingå med erforderlig VA-anläggning. I sådant fall upprättas förfrågningsunderlag i samråd mellan VVAB och aktuell Kommun. Förfrågningsunderlaget uppdelas i olika positioner så att kostnadsfördelningen är klar i anbudet. Om inte detta är möjligt ska principer för uppdelning av kostnader klarläggas innan upphandling verkställs. Upphandlande part kan ges fullmakt för upphandling, för att sluta entreprenadavtal samt att vara beställare gentemot entreprenören. Vid tvist med konsult eller entreprenör svarar var och en för sin del enligt byggherreansvaret och/eller skadestånd på grund av upphandlingen.
- 7.2 Kommunerna erbjuder VVAB att delta i tillämpliga upphandlingar av varor och tjänster genom kommunernas inköpsorganisationer.

8 Exploatering

8.1 *Avtal med privat byggherre eller privat bolag*

8.1.1 Vid exploatering ansvarar respektive Kommun för att upprätta erforderligt exploateringsavtal med motpart. VVAB förbinder sig att medverka vid upprättandet av exploateringsavtal under förutsättning att aktuellt område ligger inom planerat eller beslutat VA-verksamhetsområde. Väljer VVAB att ingå i en samordnad entreprenad träffar VVAB och entreprenören ett särskilt tilläggsavtal.

~~8.1.2 Om exploatören anlägger det lokala ledningsnätet ska Kommunen tillse att detta uppfyller standard så att anläggningen efter godkänd slutbesiktning kan anslutas till den allmänna anläggningen, där berört Ägarbolag är huvudman.~~

8.2 *Exploatering med Kommun som byggherre*

8.2.1 När en Kommun är byggherre för allmänna anläggningar görs upphandling och genomförande av anläggningsarbetena enligt punkt 7 om möjligt. VVAB åtar sig att löpande kontrollera VA-utbyggnaden och deltar i byggmöten. Efter godkänd slutbesiktning övergår ägandet av VA-anläggningen till respektive Ägarbolag och drifts- och underhållsansvaret för VA-anläggningen till VVAB. Eventuella brister i anläggningen som upptäcks inom garantitiden rapporteras till berört Ägarbolag och entreprenör.

8.2.2 VVAB betalar kostnaderna för VA-anläggningarna endera genom att entreprenören delar upp fakturorna på respektive entreprenad eller genom att Kommunen vidarefakturerar entreprenörens fakturor. Överenskommelse om tillvägagångssätt sker i respektive projekt. Vid omfattande VA-arbeten ska i första hand uppdelade fakturor väljas. Efter det att Ägarbolaget har övertagit VA-anläggningarna, betalt VVAB för nedlagda kostnader och förmedlat förbindelsepunkt till fastighetsägarna, fakturerar VVAB för Ägarbolagets räkning anläggningsavgifter och bruksavgifter till fastighetsägarna.

~~8.2.3 Vid exploatering av kommunägd fastighet gäller att avgifter debiteras först när Kommunen sålt fastigheten eller avstyckade delar av fastigheten. Om försäljning inte skett inom ett år från godkänd slutbesiktning har respektive Ägarbolag rätt att få betalt av Kommun för anläggningsavgift enligt gällande taxa. När byggnation kommer till stånd ska Ägarbolaget fakturera den nye fastighetsägaren ev tilläggsavgift för byggnadsyta alternativt avgift för måtarstorlek. För att undvika eftersläpning med betalning av anläggningsavgifter ska Kommun och VVAB verka för att ändamålsenlig etappindelning görs.~~

9 Nödsituationer

- 9.1 Kommunerna har, enligt gällande lagstiftning, det övergripande ansvaret för ledning i kris- och beredskapssituationer och det är respektive Kommun som avgör när speciell krisledningsgrupp ska inkallas.
- 9.2 VVAB ska fortlöpande utbyta gällande beredskapslistor för väghållning och VA med respektive Kommun. Kommunerna ska tillse att beredskapslistor för andra ledningsägare, avseende exempelvis eldistribution och telefoni, finns tillgängliga för VVAB.
- 9.3 VVAB ska utse en särskild beredskapsansvarig för respektive Kommun som har ansvar för planering för nödsituationer. För det fall att det uppkommer allvarliga störningar i VVAB's verksamhet ska VVAB rapportera detta till utsedd tjänsteman. VVAB ska i händelse av störning vidtaga lämpliga åtgärder så att störningen begränsas. Sådana åtgärder bör bestämmas i samråd med berört Ägarbolag. Nödvändig information till abonnenter handläggs av VVAB i samråd med berört Ägarbolag. VVAB ska upprätta säkerhetsplanering som bla omfattar:
- Fortlöpande och aktiv riskhantering med systematiska risk- och sårbarhetsanalyser
  - Planering och genomförande av förebyggande åtgärder i form av säkerhetsprogram, innehållande konkreta instruktioner och standarder för säkerhetsarbetet med en väl avvägd riskfinansiering, där försäkringar ingår som en viktig del
  - Fortlöpande utbildning och information i säkerhetsfrågor.
- 9.4 Då kostnader avseende vatten för brandsläckning inte ingår i de tjänster som abonnenterna enligt LAV ska betala kommer kostnaden för vatten för brandsläckning normalt bekostas av skattemedel. Kostnaden för detta kvittas jämnt mot rätten att få ha **och anlägga** anläggningar kostnadsfritt i och på kommunernas mark.

10 Externa resurser

- 10.1 Om resurser finns kan VVAB, efter önskemål från Kommun eller Ägarbolag utföra tilläggstjänster som inte ingår i driften av VA-anläggningarna. För sådana tilläggstjänster ska ersättning utgå efter överenskommelse.

11 Förändringar av Samarbetsavtalet

- 11.1 Parterna kan ömsesidigt föreslå förändringar i detta Samarbetsavtal. Ändringarna ska vara skriftliga och undertecknade av Parterna för att vara gällande.

12 Avtalet

- 12.1 Detta Samarbetsavtal har upprättats i nio exemplar, varav Kommunerna, ägarbolagen och VVAB tagit var sitt exemplar.
- 12.2 Samarbetsavtalet gäller från och med att det undertecknats av samtliga Parter och gäller för en period om fem (5) år. Har Samarbetsavtalet inte skriftligen sagts upp till upphörande av Part senast 24 månader före avtalstidens utgång, förlängs Samarbetsavtalet därefter med motsvarande uppsägningstid.
- 12.3 Till avtalet hör bilaga 1.

13 Tvist

- 13.1 Tvist i anledning av detta Samarbetsavtal ska i första hand lösas genom att Part påkallar förhandling med övriga Parter.
- 13.2 Om Parterna inte kommer överens ska tvisten prövas och slutligt avgöras av allmän domstol.

Uddevalla Vatten AB
2022-xx-xx

Jens Borgland

Uddevalla Vatten AB
2022-xx-xx

Kenth Johansson

Färgelanda Vatten AB
2022-xx-xx

Ann-Marie Jacobsson

Färgelanda Vatten AB
2022-xx-xx

Peter Höög

Uddevalla kommun
2022-xx-xx

Monica Bang-Lindberg

Uddevalla Vatten AB
2022-xx-xx

Mattias Johansson

Färgelanda kommun
2022-xx-xx

Kenneth Carlsson

Munkedal Vatten AB
2022-xx-xx

Christer Börjesson**Munkedal Vatten AB**
2022-xx-xx

Per-Arne Brink**Sotenäs Vatten AB**
2022-xx-xx

Peter Håkansson**Sotenäs Vatten AB**
2022-xx-xx

Conny Stensson**Västvatten AB**
2022-xx-xx

Jens Borgland

Munkedals kommun
2022-xx-xx

Christoffer Rungberg**Sotenäs kommun**
2022-xx-xx

Mats Abrahamsson**Västvatten AB**
2022-xx-xx

Peter Håkansson

**Färgelanda
kommun**

Munkedals
Kommun

Sotenäs
kommun

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
 Antagen av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2012-06-16, § 135
 Antagen av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2012-06-28, § 37
 Antagen av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2012-06-19, § 118
 Antagen av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2018-02-22, § 2

Dokumentnamn		Dnr VVAB	
Ägardirektiv för Västvatten AB			
Utfärdare (namn, tfn)	Godkänd av	Datum	Utgåva
TBD	Respektive bolag	2020-	
Reviderad		Ändringen avser:	

ÄGARDIREKTIV

för verksamheten i Västvatten AB, nedan kallat bolaget.

Bolaget ägs av Uddevalla Vatten AB, Färgelanda Vatten AB, Munkedals Vatten AB, och Sotenäs Vatten AB, nedan kallade ägarbolagen.

1 Bolaget som organ för kommunal VA-verksamhet

Bolaget är organ för kommunernas VA-verksamhet och således underordnat ägarbolagen. Bolaget står i sin verksamhet under ägarbolagens uppsikt och har att följa direktiv av dessa.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till ägarbolagen och kommunerna genom

- gällande bolagsordning
- gällande ägardirektiv
- aktieägaravtal mellan ägarbolagen
- samarbetsavtal mellan ägarbolagen och kommunerna
- av ägarbolagen utfärdade särskilda direktiv
- förekommande avtal mellan kommunerna och bolaget
- ägarsamråd

Ägarsamrådet hålls en gång per kalenderår eller oftare vid behov. Ägarsamrådet utgörs av respektive bolags ordförande eller vice ordförande i dess ställe, Västvatten AB

Org nr: 556901-9622

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
Antagen av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2012-06-16, § 135
Antagen av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2012-06-28, § 37
Antagen av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2012-06-19, § 118
Antagen av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2018-02-22, § 2

---

respektive Kommunstyrelseordförande eller av den utsedd representant samt respektive kommuns kommundirektör samt bolagens VD.

2 Ägarbolagens direktivrätt

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa av ägarbolagen gemensamt utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning. I händelse av att motstridiga direktiv uppkommer från de olika ägarbolagen ska frågan hänskjutas till ägarsamrådet för slutlig utformning av direktivet.

3 Kommunens tillsyns- och styrningsfunktion

Bolaget ska löpande ge kommunstyrelserna och ägarbolagen den information och tillställa dem de handlingar som de begär samt som följer av uttryckliga regler eller föreskrifter i lag, bolagsordning eller ägardirektiv. Informationen ska lämnas genom att bolaget löpande tillställer kommunstyrelserna handlingar och delger dem fortlöpande information. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelserna och bolagets styrelse.

4 Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att på uppdrag av kommunernas anläggningsbolag svara för administration och ekonomi samt utveckling, drift och underhåll av VA-anläggningar i kommunerna och förvalta de allmänna VA-anläggningarna i som ägs av anläggningsbolagen samt att tillhandahålla tjänster, som har anknytning till denna verksamhet.

5 Syftet med bolagets verksamhet

Syftet med bolagets verksamhet är att tillsammans med anläggningsbolagen som är huvudmän för VA-anläggningarna kommunerna svara för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i respektive kommun.

6 Bolagets likvidation

Skulle bolaget likvideras ska dess behållna tillgångar tillfalla ägarbolagen i relation till deras respektive aktieinnehav i bolaget.

Färgelanda
kommunMunkedals
KommunSotenäs
kommun

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
Antagen av Uddevalla Vattens extra bolagsstämma 2012-06-16, § 135
Antagen av Munkedals Vattens extra bolagsstämma 2012-06-28, § 37
Antagen av Färgelanda Vattens extra bolagsstämma 2012-06-19, § 118
Antagen av Sotenäs Vattens extra bolagsstämma 2018-02-22, § 2

---

7 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation och förvaltning åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för den kommunala organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunerna och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

8 Kommunövergripande uppgifter

Bolaget ska såsom en del av den kommunala organisationen aktivt delta i och bidra med resurser och kompetens i kommunernas krisledningsarbete, innefattande planeringen och genomförandet av krisledningsarbetet.

Karaktären och omfattningen av bolagets fortlöpande deltagande i kommunernas krisledningsarbete ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelserna och bolagets styrelse.

9 Självkostnads- och lokaliseringsprincipen

Enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster kan en kommun bedriva VA-verksamhet i samverkan med andra kommuner utan att komma i konflikt med lokaliseringsprincipen eller självkostnadsprincipen. Bestämmelsen gäller även för kommunala bolag, oaktat om de är helägda eller delvis ägda av kommunen.

10 Underställningsplikt

Ägarbolag ska innan beslut fattas av bolaget beredas möjlighet att ta ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
 Antagen av Uddevalla **Vattens extra bolagsstämma** 2012-06-16, § 135
 Antagen av Munkedals **Vattens extra bolagsstämma** 2012-06-28, § 37
 Antagen av Färgelanda **Vattens extra bolagsstämma** 2012-06-19, § 118
 Antagen av Sotenäs **Vattens extra bolagsstämma** 2018-02-22, § 2

Respektive **ägarbolags** godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- ~~a) Införande och ändring av taxor och principer för taxor och andra normbeslut om införandet eller ändringen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt eller om så följer lag.~~
- b) Ändring av bolagsordningen.
- c) Förändring av aktiekapitalet.
- d) Planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet.
- e) Bildande eller förvärv av dotterbolag (mer än 50 % av aktierna).
- f) Bildande eller förvärv av andel i intresseföretag.

11 Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren, varav det första detaljplaneras och budgeteras. Verksamhetsplan och budget ska delges kommunstyrelserna enligt årligen fastställd tidplan.

12 Årsstämma och bolagsstämma

Bolaget ska senast under maj månad, varje år hålla årsstämma varvid de ärenden som följer av aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägardirektiv ska behandlas.

Till årsstämman och bolagsstämma ska bolagets styrelse kalla kommunernas ägarrepresentanter.

13 Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla kommunstyrelserna **och ägarbolagen** väl informerade om sin verksamhet.

Det åligger bolaget att till kommunstyrelserna **och ägarbolagen** snarast översända

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde

Färgelanda
kommunMunkedals
KommunSotenäs
kommun

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
Antagen av Uddevalla [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-16, § 135](#)
Antagen av Munkedals [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-28, § 37](#)
Antagen av Färgelanda [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-19, § 118](#)
Antagen av Sotenäs [Vattens extra bolagsstämma 2018-02-22, § 2](#)

- c) bolagets årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) balans- och resultatrapport
- f) styrelsens arbetsordning efter förändring
- g) VD-instruktion efter förändring
- h) annan handling av särskild betydelse för kommunstyrelsernas tillsynsplikt och styrningsfunktion i kommunerna

Innehåller protokoll som ska översändas till kommunstyrelserna uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns äger bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

14 Styrelsen

Styrelsen ska årligen utarbeta och fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.

15 Suppleanters inträde mm

För suppleanters inträde i styrelsen gäller vad som sagts i bolagsordningen

16 Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören.

17 Förvaltningsberättelsens innehåll

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma (och av kommunerna uppställda mål).

Färgelanda
kommun

Sotenäs
kommun

Antagen vid Västvatten AB:s extra bolagsstämma 2022-XX-XX
Antagen av Uddevalla [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-16, § 135](#)
Antagen av Munkedals [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-28, § 37](#)
Antagen av Färgelanda [Vattens extra bolagsstämma 2012-06-19, § 118](#)
Antagen av Sotenäs [Vattens extra bolagsstämma 2018-02-22, § 2](#)

---

18 Revision

Bolagets revisorer ska utöver vad aktiebolagslagen stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva huruvida denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionsberättelsen ska innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit (och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål).

XXXX Vatten AB + kommun logga och respektive kommuns dokumenthuvud

ÄGARDIREKTIV (XXX kommun – XXX Vatten AB)

för verksamheten i XXX Vatten AB, nedan kallat bolaget, antagna av kommunfullmäktige i XXX kommun, nedan kallat kommunen den datum, § 135.

1 Bolaget som organ för kommunal VA-verksamhet

Bolaget är helägt av XXX kommun. Bolaget är organ för kommunens VA-verksamhet och således underordnat XXX kommun. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av bolagsstämman utfärdade direktiv. De utfärdade direktiven har i sin tur beslutats av kommunfullmäktige.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen och till övriga koncernbolag genom

- a) gällande bolagsordning
- b) gällande ägardirektiv
- c) fastställd VA plan samt ABVA (allmänna bestämmelser för Vatten och Avlopp)
- d) den vid var tid av kommunfullmäktige fastställda samhällsbyggnadsstrategin eller motsvarande
- e) av kommunfullmäktige enligt ovan utfärdade särskilda direktiv
- f) förekommande avtal mellan kommunen och bolaget
- g) förekommande avtal mellan bolaget och dess dotterbolag och intressebolag
- h) ägarsamråd som vanligen hålls en gång per kalenderår
- i) i tillämpliga delar gällande bolagspolicy för XXX kommun (valbar U:a OK)
- j) i tillämpliga delar övriga styrdokument fastställda och godkända av bolagsstämman (valbar U:a OK)

2 Kommunens direktivrätt

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa av kommunfullmäktige utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

3 Kommunens tillsyns- och styrningsfunktion

Bolaget ska löpande ge kommunstyrelsen den information och tillställa dem de handlingar som de begär samt som följer av uttryckliga regler eller föreskrifter i lag, bolagsordning, ägardirektiv, bolagspolicy eller gällande styrprinciper för XXX kommun. Informationen ska lämnas genom att bolaget löpande tillställer kommunstyrelsen handlingar och lämnar information. Karaktären och

XXXX Vatten AB + kommun logga och respektive kommuns dokumenthuvud

omfattningen av den fortlöpande informationen ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

Kommunstyrelsens inspektionsrätt och bolagets informationsskyldighet omfattar ej handling eller förhållande för vilket gäller sekretess enligt lag.

4 Syftet med bolagets verksamhet

Syftet med bolagets verksamhet är att tillsammans med anläggningsbolag som är huvudmän för VA-anläggningarna i det gemensamt ägda driftbolaget svara för den allmänna vattenförsörjningen, dagvatten och avloppshanteringen i kommunerna.

5 Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation och förvaltning åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Bolaget ska drivas med iakttagande av självkostnads- och likställighetsprinciperna som de är uttryckta i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den totala kommunala organisationen. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för den kommunala organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen.

6 Kommunövergripande uppgifter

Bolaget ska såsom en del av den kommunala organisationen aktivt delta i och bidra med resurser och kompetens i kommunens krisledningsarbete, innefattande planeringen och genomförandet av krisledningsarbetet.

Karaktären och omfattningen av bolagets fortlöpande deltagande i kommunens krisledningsarbete ska fastställas efter samråd mellan kommunstyrelsen och bolagets styrelse.

XXXX Vatten AB + kommun logga och respektive kommuns dokumenthuvud

7 Självkostnads- och lokaliseringsprincipen

Enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster kan en kommun bedriva VA-verksamhet i samverkan med andra kommuner utan att komma i konflikt med lokaliseringsprincipen eller självkostnadsprincipen. Bestämmelsen gäller även för kommunala bolag, oaktat om de är helägda eller delvis ägda av kommunen.

8 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska innan beslut fattas av bolaget beredas möjlighet att ta ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Skulle olika meningar uppkomma i styrelsen om fråga är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsens ordförande.

Kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- a) Införande och ändring av taxor och principer för taxor och andra normbeslut om införandet eller ändringen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt eller om så följer lag.
- b) Ändring av bolagsordningen.
- c) Förändring av aktiekapitalet.

Kommunfullmäktiges ställningstagande skall inhämtas såvitt avser:

- d) Planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet.
- e) Bildande eller förvärv av dotterbolag (mer än 50 % av aktierna).
- f) Bildande eller förvärv av andel i intresseföretag.

9 Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren, varav det första detaljplaneras och budgeteras. Verksamhetsplan och budget ska delges kommunstyrelsen enligt årligen fastställd tidplan.

Bolaget ska löpande delge kommunen tertialrapport innefattande balans- och resultatrapport samt kontrollerrapport avseende bolagets ekonomiska resultat och ställning.

XXXX Vatten AB + kommun logga och respektive kommuns dokumenthuvud

10 Bolagsstämma

Bolaget ska senast under maj månad varje år hålla bolagsstämma varvid de ärenden som följer av aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägardirektiv ska behandlas.

Till bolagsstämman ska bolagets styrelse kalla kommunens ägarrepresentant.

11 Informationsskyldighet

Bolaget ska hålla kommunstyrelsen väl informerad om sin verksamhet.

Det åligger bolaget att till kommunstyrelsen snarast översända

- a) protokoll från årsstämma och bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolagets årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) balans-, resultatrapport
- f) styrelsens arbetsordning efter förändring
- g) VD-instruktion efter förändring
- h) annan handling av särskild betydelse för kommunstyrelsens tillsynsplikt och styrningsfunktion i kommunen

Innehåller protokoll som ska översändas till kommunstyrelsen uppgift av sådant slag att bolaget ej är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns äger bolaget utsluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Ägarsamråd ska ske på sätt som överenskommes mellan kommun och ägarbolag.

12 Kommungemensam policy

Bolaget ska, i den mån undantag ej uttryckligen medgivits, i tillämpliga delar, följa och tillämpa sådan kommungemensam policy som fastställts av kommunfullmäktige och översänts samt godkänts av bolagsstämman.

Kommunstyrelsen ska tillse att bolaget underrättas om och får del av sådan beslutad policy, varefter det åligger bolaget att i tillämpliga delar implementera

XXXX Vatten AB + kommun logga och respektive kommuns dokumenthuvud

policy i bolagets verksamhet. Bolaget ska till kommunstyrelsen återredovisa hur implementering av policy har genomförts.

13 Styrelsen

Styrelsen i bolaget utses av kommunfullmäktige i XXX kommun. Styrelsen ska årligen utarbeta och fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete.

För suppleanters inträde i styrelsen gäller vad som sagts i bolagsordningen

14 Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören.

15 Förvaltningsberättelsens innehåll

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma (och av kommunen uppställda mål).

16 Revision

Bolagets revisorer ska utöver vad aktiebolagslagen stadgar mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet pröva huruvida denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionsberättelsen ska innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit (och om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål).

§ 55

Dnr 2022-000075

Kommunalt partistöd 2022 - Kristdemokraterna Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Kristdemokraterna i Munkedal inkom 2022-02-15 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-01
Redovisning av erhållet lokalt partistöd 2021 jämte granskningsrapport - Kristdemokraterna Munkedal.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Kristdemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Kristdemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 2 x 12 075 kr (24 150 kr)
Totalt: 36 225 kr.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Kristdemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Kristdemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 2 x 12 075 kr (24 150 kr)
Totalt: 36 225 kr.

Handläggare:
Fredrick Göthberg
Kommunsekreterare

Kommunalt partistöd 2022 för Kristdemokraterna samt godkännande av redovisning för kommunalt partistöd 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Kristdemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Kristdemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:
Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 2 x 12 075 kr (24 150 kr)
Totalt: 36 225 kr.

Sammanfattning

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Kristdemokraterna i Munkedal inkom 2022-02-15 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Kommunfullmäktige har budget för kommunalt partistöd.

Inga ytterligare konsekvenser.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Kristdemokraterna i Munkedal för kännedom
Kommunsekreterare för vidare hantering
Slutarkiv

Redovisning av erhållet lokalt partistöd jämte granskningsrapport

Juridisk person*	Organisationsnummer:
Kristdemokraterna Munkedal	802490-1331
Adress:	Postadress:
90 N. Andersson	Fisketorp 33, 45596 Hedekas
Telefon:	Bankkonto eller BG/PG:
0524-31076	Swedbank 762-6161

* Registrerad lokal partiförening

Erhållet partistöd: 35700 kr Redovisningen avser år: 2021

Ordförande:	Kassör:
Olle Olsson	Nina Andersson

Redovisning av lokalt partistöd (Redovisningsperiod 1 januari - 31 december)

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats:

De tacksamt mottagna medlen har använts till information om partiet genom annonsering, utbildning PR-material samt avsättning i lokal valfond.

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för Regler för kommunalt partistöd i Munkedals kommun

Intygas av	Namnförtydligande
Knut Erik Olsson	Kristina Morro
Datum	Ort
20220213	Munkedal

Skickas till: Munkedals kommun, Kommunledningskontoret, 45580 Munkedal

§ 56

Dnr 2022-000087

Kommunalt partistöd 2022 - Centerpartiet Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Centerpartiet i Munkedal inkom 2022-02-23 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-01
Redovisning av erhållet lokalt partistöd 2021 jämte granskningsrapport -
Kristdemokraterna Munkedal.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Centerpartiet i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Centerpartiet i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 4 x 12 075 kr (48 300 kr)
Totalt: 60 375 kr.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Centerpartiet i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Centerpartiet i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 4 x 12 075 kr (48 300 kr)
Totalt: 60 375 kr.

Handläggare:
Fredrick Göthberg
Kommunsekreterare

Kommunalt partistöd 2022 för Centerpartiet samt godkännande av redovisning för kommunalt partistöd 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Centerpartiet i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Centerpartiet i Munkedal för 2022 enligt följande:
Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 4 x 12 075 kr (48 300 kr)
Totalt: 60 375 kr.

Sammanfattning

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Centerpartiet i Munkedal inkom 2022-02-23 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Kommunfullmäktige har budget för kommunalt partistöd.

Inga ytterligare konsekvenser.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:
Centerpartiet i Munkedal för kännedom
Kommunsekreterare för vidare hantering
Slutarkiv

Redovisning av erhållet lokalt partistöd jämte granskningsrapport

Juridisk person* Centerpartiet Munkedal	Organisationsnummer: 854600-4246
Adress: Holma 13	Postadress: 455 98 Dingle
Telefon: 070 696 96 43	Bankkonto eller BG/PG:

* Registrerad lokal partiförening

Erhållet partistöd: 59 500 kr Redovisningen avser år: 2021

Ordförande: Lars-Göran Sunesson	Kassör: Lars-Göran Sunesson
------------------------------------	--------------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Redovisningsperiod 1 januari – 31 december)

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats:

Se bifogad resultaträkning.
Överskott används i kommande
valarbete och utbildning av
nya ledamöter.

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för Regler för kommunalt partistöd i Munkedals kommun

Intygas av 	Namnförtydligande Ulf Nilsson
Datum 2022-02-01	Ort Bärfendal

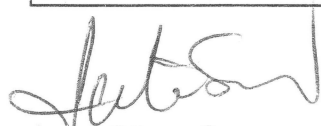
Skickas till: Munkedals kommun, Kommunledningskontoret, 45580 Munkedal

Resultaträkning Centerpartiet Munkedal 2021

	Resultat 2021	Budget 2021	Resultat 2020
Inkomster			
Kommunalt partitöd	59 500,00 kr	59 500,00 kr	59 125,00 kr
Medlemsavgifter	7 950,00 kr	8 000,00 kr	7 410,00 kr
Stöd Kyrkovalet Centerpartiet	4 000,00 kr	- kr	- kr
Övrigt	1 978,26 kr	- kr	- kr
Summa	73 428,26 kr	67 500,00 kr	66 535,00 kr

Utgifter			
Porto, avgifter, adm, mtrl	2 150,00 kr	5 000,00 kr	4 828,00 kr
Möteskostnader/verksamhet	4 840,00 kr	7 000,00 kr	7 262,00 kr
Marknadsföring/annonser	5 675,00 kr	12 000,00 kr	7 755,00 kr
Avsättning krets valfond	25 000,00 kr	25 000,00 kr	25 000,00 kr
Del av medlemsavg. till distr.	2 650,00 kr	3 000,00 kr	2 650,00 kr
Deltagaravg. konferenser etc.	6 648,28 kr	12 000,00 kr	6 080,00 kr
Kyrkovalet 2021	3 710,00 kr	2 000,00 kr	- kr
Övrigt	- kr	500,00 kr	- kr
Summa	50 673,28 kr	66 500,00 kr	53 575,00 kr

Årets resultat	22 754,98 kr	1 000,00 kr	12 960,00 kr
----------------	--------------	-------------	--------------

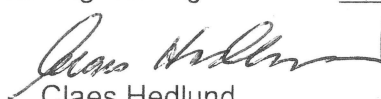

Lars-Göran Sunesson, kassör

Revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits 2022-02-01

Ulf Nilsson

Claes Hedlund

§ 57

Dnr 2022-000067

Kommunalt partistöd 2022 - Sverigedemokraterna i Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Sverigedemokraterna i Munkedal inkom 2022-02-07 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-01
Redovisning av erhållet lokalt partistöd 2021 jämte granskningsrapport

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Sverigedemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Sverigedemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 9 x 12 075 kr (108 675 kr)
Totalt: 120 750 kr.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att kommunstyrelsens beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Sverigedemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Sverigedemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:

Grundstöd 12 075 kr

Mandatstöd 9 x 12 075 kr (108 675 kr)

Totalt: 120 750 kr.

Handläggare:
Fredrick Göthberg
Kommunsekreterare

Kommunalt partistöd för 2022 för Sverigedemokraterna samt godkännande av redovisning för kommunalt partistöd 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Sverigedemokraterna i Munkedal redovisning för kommunalt partistöd 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Sverigedemokraterna i Munkedal för 2022 enligt följande:
Grundstöd 12 075 kr
Mandatstöd 9 x 12 075 kr (108 675 kr)
Totalt: 120 750 kr.

Sammanfattning

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2022 är 48 300 kr.

Sverigedemokraterna i Munkedal inkom 2022-02-07 med redovisning för kommunalt partistöd för 2021. Redovisningen anger hur partistödet används och är undertecknad av en särskilt utsedd granskare.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Ekonomi

Kommunfullmäktige har budget för kommunalt partistöd.

Inga ytterligare konsekvenser.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet expedieras till:

Sverigedemokraterna i Munkedal för kännedom
Kommunsekreterare för vidare hantering
Slutarkiv

Redovisning av erhållet lokalt partistöd jämte granskningsrapport

Juridisk person* SD Munkedal	Organisationsnummer: 802529-7337
Adress: Soterud 18	Postadress: 45892 Färgelanda
Telefon: 0735-881700	Bankkonto eller BG/PG: 51801023182 SEB-Banken

* Registrerad lokal partiförening

Erhållet partistöd: 121200 kr Redovisningen avser år: 2021

Ordförande: Louise Skaarnes	Kassör: Christoffer Wallin
--------------------------------	-------------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Redovisningsperiod 1 januari – 31 december)

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats:

Reklamtryck-direktreklam	36873:-
Program och Bank	2223:-
Parlamentariskt arbete och utbildning	35296:-
Tjänster från Riks	17250:-
Medlemsaktiviteter	7989:-

Outnyttjat bidrag för 2021 är undanlagt inför nästa valkampanj.
En del planerade aktiviteter som skulle utförts under året uteblev pga Covid.

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för Regler för kommunalt partistöd i Munkedals kommun

Intygas av 	Namnförtydligande Kjell Olseke
Datum 3/2 -22	Ort Munkedal

Skickas till: Munkedals kommun, Kommunledningskontoret, 45580 Munkedal